NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 28 JUNI 2021

Voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
38 leden, te weten: mevrouw Bakkers, de heer Bauer, de dames Van den Berg (tot 12.40 uur) en Bink-Winterkamp, de heren Blansjaar en Boerboom, de dames Bout-Wijngaards en Brouwer-Weemhoff, de heren Duiven en Ekkelenkamp, mevrouw Frinking, de heer Van Gils, de dames Hoekstra, Hostmann en Huijbens, de heer De Jong, de dames Kraneveldt-van der Veen, Van Leeuwen (vanaf 13.30 uur) en Van der Meer, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mooiman en Moree, mevrouw Mulholland, de heer Nawijn, mevrouw Van Oudheusden, de heren Schoonbeek, Schotel, Smitskam (vanaf 17:30 uur), Van der Snoek, Van Steenis, Van der Vlies, Weekenstroo en Weening (vanaf 10:40 uur), de dames Wortel-Driessen en Van Yperen, de heren Zamani en Zinck (vanaf 17:30 uur)

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: mevrouw Van Driel, mevrouw Groeneveld, de heer Iedema, mevrouw Ter Laak, de heren Paalvast en Rosier

Afwezig is: de heer Beij

AGENDA

1. **Opening en vaststelling agenda**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Bekrachtiging/opheffing geheimhouding**
   a. **Raadsvoorstel Bekrachtiging geheimhouding Bijlage 2 bij Raadsvoorstel Robuuste informatievoorziening**
7. **Hamerstukken**
   a. **Raadsvoorstel Verklaring van geen bedenkingen Willem Dreeslaan**
   b. **Raadsvoorstel Herbenoeming lid raad van toezicht Stichting OPOZ**
   c. **Besluitenlijst en notulen van 17 en 31 mei 2021**
8. **Debat**
   a. **Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen**
9. **Raadsvoorstel Perspectiefnota 2022**
   a. **SP**
   b. **CDA**
   c. **Zó! Zoetermeer**
   d. **GroenLinks**
   e. **VVD**
   f. **D66**
   g. **Zoetermeer Vooruit**
   h. **Partij Democratie voor Zoetermeer**
   i. **Fractie Van den Berg**
   j. **PVV**
   k. **ChristenUnie-SGP**
   l. **PvdA**
   m. **LHN**
10. **Sluiting**

VERSLAG

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Goedemorgen geachte raadsleden, van harte welkom bij deze op veel manieren bijzondere raadsvergadering. Sowieso is er natuurlijk het feit, ik denk dat dat voor iedereen geldt, maar dat geldt zeker ook voor mij en alle ondersteuning, dat iedereen heel blij is dat we weer fysiek elkaar kunnen ontmoeten en zien, het is lang geleden. Dit is mijn tweede fysieke raadsvergadering en ik ben nu negen maanden burgemeester dus dan weet je ongeveer wel hoe lang dat allemaal heeft geduurd, maar nogmaals, ontzettend fijn iedereen weer hier te zien en gelukkig kan het weer. We hebben ook een noviteit, dat betekent dat we vandaag in een keer, met een forse agenda meteen ook, perspectiefnota en debat, waar we normaal twee avonden voor hebben, nu in een dag doen. We beginnen daarom ook vroeg vanochtend. U bent lekker vroeg op de maandagochtend aanwezig hier dus dat is hartstikke mooi, maar ook het feit dat u hier weer allemaal bent, nogmaals, fijn dat we het op deze manier kunnen gaan doen.
Ik kom straks nog even op de huishoudelijke mededelingen. Ik wil vooraf eventjes, dat is niet gebruikelijk want dat doe ik meestal aan het einde, voor de bodes die vandaag aanwezig zijn, want het is voor hen ook een bijzonder moment en ze hebben ook wel wat meegemaakt, een applausje voor de bodes. (applaus) Maar ook voor de mensen van de griffie wil ik even een applausje want die hebben de afgelopen periode natuurlijk ongelooflijk veel moeten doen om van alles en nog wat mogelijk te maken. (applaus) Ik neem aan dat Robin dat allemaal doorgeeft en natuurlijk dank aan iedereen in de organisatie. Ik was net even boven maar daar is ook al weer wat meer beweging. Het is ook een heel bijzonder moment. Maar wat mij betreft, gaan we van start want ik heb eigenlijk al weer te veel gezegd.
Ik begin met een paar huishoudelijke mededelingen, Mag ik u verzoeken uw hoofdtelefoon op te doen of uw oortjes want anders... O wacht even, dat zijn de verkeerde die ik voor me heb liggen, dat is zo stadaard voor mij geworden! Ik mis het scherm ook. Nee, alle gekheid op een stokje, dat waren de huishoudelijke mededelingen die we altijd hadden. We hebben natuurlijk nog wel een aantal coronamaatregelen en we verzoeken u ook echt om daar rekening mee te houden. Dat is de 1,5 meter, daar is alles op ingericht. Als dat lastig wordt en het wordt ingewikkeld, draagt u dan toch een mondkapje ondanks het feit dat dat niet meer verplicht is. U kunt natuurlijk altijd ervoor kiezen om zelf een mondkapje te dragen als u dat wilt en probeer daar ook op een goede manier mee om te gaan met elkaar. Uiteraard verzoeken we u weer om achter de katheder plaats te nemen om te spreken. Dat zal na elke spreker door een bode worden gereinigd en dat is vanwege corona even anders dan het gebruik was. Het is niet noodzakelijk vandaag dat de moties en amendementen bij indiening zijn ondertekend, dat is niet nodig, ook een van de dingen die we daarin doen. Dan de catering. Er werden al wat vragen gesteld 'hoe laat komt de koffie?' Als het goed is, is de koffie al geweest en volgens mij heeft u er nog wat bij gekregen dus dat is helemaal goed. Er staat water voor u klaar maar vandaag zal koffie en thee worden uitgeserveerd in de raadzaal en regelmatig worden bijgeschonken. Dat doen we natuurlijk om te voorkomen dat u de hele tijd door elkaar heen gaat lopen. Ik zal niet zeggen dat u dat niet mag doen maar probeert u daar enige terughoudendheid in te betrachten en voor schorsing, lunch en diner kunt u gebruikmaken van uw eigen fractiekamer. Daar wordt per fractie gezorgd voor de nodige eet- en drinkwaren. En uiteraard, als u daar iets in mist, mag u daar de catering op aanspreken.
Dan natuurlijk waar u vandaag voor gekomen bent, dat is gewoon het debat. We hebben een forse agenda. Het debat vindt primair hier plaats maar elk raadslid kan natuurlijk meedoen, ook als u in het gebied van de publieke tribune zit. U kunt tijdens schorsingen wisselen van zitplaats maar er zijn ook interruptiemicrofoons geplaatst. Wilt u spreken, loopt u dan even van uw plaats naar een van de microfoons en u krijgt van mij het woord. U kunt dat doen via de microfoons en ik ga u het woord geven en u zult van mij ook merken dat het nog even wennen zal zijn in het begin, ik heb niet voor niets een bril bij me. Amendementen en moties voor de griffie zullen zo spoedig mogelijk voor u worden geplaatst op iBabs, dat is niet veranderd. U hoeft alleen maar op het huisje te drukken en dat mocht u thuis ook doen en op de amendementen en moties bij het raadsvoorstel Afwegingskader Enecomiddelen, die zijn ingediend op 31 mei jl. tijdens de raadsvergadering kom ik bij agendapunt 8 nog terug. Dan iets over de stemmingen. De stemmingen bij het agendapunt 7, 8 en 9, zullen aan het eind van de vergadering plaatsvinden want voor die stemmingen zal geschorst worden zodat u allemaal kunt wisselen van zitplaats en fracties bij elkaar kunnen plaatsnemen en dat maakt het voor ons makkelijker qua telling, Die indeling vindt u na de dinerschorsing op uw tafel en dan krijgt u ook de rode en groene briefjes ten behoeve van de duidelijkheid bij de stemmingen. En als u voor bent, dat spreekt voor zich, maar ik zal het straks nog een keer herhalen, mag u het groene briefje omhoog steken en bij tegen, het rode briefje. Dat voor wat betreft de huishoudelijke mededelingen van vandaag, we zullen natuurlijk bij gelegenheid wat schorsingen hebben en het eerste punt waar u zich op kunt richten is

12.30 uur, dat is de lunch, dan weet u vast dat we dat in ieder geval hebben.
Dan de vaststelling van de presentie. Mijnheer Beij heeft zich afgemeld. Mijnheer Zinck, mijnheer Smitskam en mijnheer Weening zijn later aanwezig net als mevrouw Van Leeuwen. De heer Schotel zal tussen 14.30 en 17.30 afwezig zijn en ik heb begrepen dat mijnheer Ekkelenkamp en mijnheer Duiven ook nog aan het eind van de dag even afwezig zijn. Dat voor wat betreft de presentie.
Dan gaan we naar de agenda, is er iemand die iets over de agenda wil zeggen? Dan stellen we de agenda vast. Ik zou bijna zeggen 'ik zit op de WhatsAppgroep te wachten', maar dat is niet zo, het is nog wennen maar volgens mij is de agenda zo goed.

2. Spreekrecht

De **voorzitter**: We gaan over naar het spreekrecht met uiteraard per spreker vijf minuten maximaal en ik zie hier dat we een inspreekster hebben, mevrouw Van der Tol-Bakker. Ik zou zeggen, komt u naar voren dan mag u het woord tot de gemeenteraad richten.

Mevrouw **Van der Tol**: Goedemorgen. Ik ben Marga van der Tol, ik sta hier namens 'de vrienden van de Plas van Poot'. Wij zijn een groep mensen, bestaande uit de omwonenden en een aantal deskundigen die helpen bij het beheer van de Plas van Poot. De Plas van Poot is voor u geen onbekende, in 2018 heeft u een motie aangenomen waarin de Plas van Poot de status van natuurkerngebied kreeg. Dat was heel mooi! Nogmaals heel hartelijk dank daarvoor. Als het goed is, kent u ook allemaal de rijke historie van de plas die begon bij het ontstaan rond de aanleg van de A12. Sinds die tijd is er niet zo heel veel gebeurd. De rust en de veiligheid van de omheinde plas zorgen voor een uniek stukje natuur. Uniek in Nederland, want ik ken slechts een andere plek op de wereld waar aalscholvers binnen stadsgrenzen broeden. Daar mag je als stad trots op zijn. Onze stad, die inmiddels bijna volledig omgeven is door natuurgebieden, heeft een aalscholverkolonie binnen haar stadsgrenzen en dat al ruim dertig jaar.
Er spelen op dit moment twee acute problemen bij de Plas van Poot waarvoor ik uw aandacht wil vragen.
1. De doorbraak van de strekdam waarop de aalscholverkolonie leeft.
2. De verkeersdruk op de Bleiswijkseweg.
De aalscholverkolonie is in gevaar. Want de strekdam waar de bomen op staan waar ze in broeden, staat op het punt om door te breken. Hij is inmiddels al op verschillende plaatsen doorgebroken en het is niet de vraag of het gebeurt, maar wanneer het gebeurt, dat de aalscholverbomen in de plas ten onder gaan. In november begint het stormseizoen weer, ik zou een stuk geruster zijn als de strekdam dan versterkt zou zijn. Daarom doe ik een dringend beroep op u, om ons hierbij te helpen. Het versterken van de strekdam moet buiten het broedseizoen van de aalscholvers gebeuren en voor aalscholvers begint dat al in december/januari. Als de takken van de bomen nog kaal zijn, zie je de prachtigste taferelen als de aalscholvers elkaar het hof maken. Het stormseizoen begint al in november, dus de tijd om er nog iets aan te doen is nu: de maanden augustus, september en oktober. Verstoring van de aalscholvers is nu niet te voorkomen. De kolonie is nu op zijn sterkst dus de kansen van overleving zijn nu gunstig. Maar de tijd dringt en dit is natuurlijk in geen enkele begroting opgenomen, vandaar dat ik hier nu sta.
Het tweede probleem: de grauwe ganzen zijn in de rui. Wat is daar het probleem aan? Beeldt u zich in, de plas in de zomer, heerlijk rustig, stilte, veiligheid, omheining alles veilig en mooi en je kunt je voorstellen dat de dieren zich daar veilig voelen. Dat voelen ook de grauwe ganzen en die komen dan ook in grote getalen naar de plas om daar te ruien. Als ze ruien, zijn ze kwetsbaar, dan hebben ze geen veren dus dan kunnen ze niet vliegen. De enige manier om dat te overleven, is stil blijven zitten tot het weer over is. Dat doen ze dan ook daar. Met z'n honderden, ik denk dat het er een stuk of 800 zijn. De plas is groot genoeg, ruimte zat, maar het eten is wel een probleem want die beesten eten gras en de plas is niet gebouwd op honderden ganzen die gras komen eten dus ze gaan ergens anders hun gras zoeken en daarvoor moeten ze de Bleiswijkseweg oversteken. Dat doen ze dan ook, hele ganzenfamilies. Dat zou niet zo'n probleem zijn, als niet het vrachtverkeer op de Bleiswijkseweg zodanig is verveelvoudigd dat er gewoon gevaarlijke situaties ontstaan, zowel van Nutricia als ook het verkeer dat van de A12 naar Prisma gaat, gaat allemaal over de Bleiswijkseweg. Er zijn wel alternatieven, er is een prachtig verkeersplein bij Bleizo dat gebruikt zou kunnen worden waar het overigens altijd heel erg rustig is en er is natuurlijk het Prinses Máximaplein. Je kunt heel veilig met je vrachtwagen om alle ellende heen maar dat doen we niet, we rijden gewoon dwars door een natuurgebied en zo maken we van ons prachtige natuurkerngebied een ecologische val. Dat is jammer, dat zouden we niet moeten doen. Elke dag zien wij met lede ogen aan...

De **voorzitter**: Mag ik u verzoeken langzaam naar een afronding te gaan?

Mevrouw **Van der Tol**: Mijn laatste alinea. Elke dag zien we met lede ogen aan hoe auto's vol in de remmen moeten om te voorkomen dat er ongelukken gebeuren. Niet alleen ganzen lopen daarbij gevaar, ook fietsers en wandelaars hebben last van het langsrazende autoverkeer. Natuurlijk spelen er nog veel andere zaken rondom de Plas van Poot, maar vanwege de urgentie van deze twee zaken wil ik daar nu even verder niet op ingaan. Wij zijn bezig met excursies, tentoonstellingen, maar dat komt allemaal later. Dit is op dit moment het allerbelangrijkste, dank voor uw aandacht.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw bijdrage en ongetwijfeld, u zei het al, zal er vandaag tijdens het debat nog aandacht aan de kwestie worden gegeven. Dank u wel voor uw tijd en uw inbreng. Er hebben zich geen andere insprekers gemeld dus dat betekent dat we wat mij betreft over kunnen gaan naar agendapunt 3.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Hiervoor geef ik het woord aan mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Even kijken, ik moet ook weer even wennen, ik dacht 'moet er nu iets groen worden of wat ook?' Alsof we het nog nooit gedaan hebben!
Voorzitter, dank u wel. Vorige week ontving de raad een memo over het feit dat de aanbesteding voor de Markt is mislukt, met name waar het gaat om de parkeergarage. Bij het besluit dat op 13 juli vorig jaar is genomen, zat een geheime bijlage 4 met twee kostenramingen. Een voor een parkeergarage zonder fietsenstalling en een voor een parkeergarage met een fietsenstalling.
Vraag 1: als de gunstigste aanbieding wordt gebruikt, met welk percentage wordt de kostenraming uit bijlage 4 dan overschreden voor de parkeergarage zonder fietsenstalling en met welk percentage wordt de kostenraming uit bijlage 4 overschreden voor de parkeergarage met fietsenstalling? Tijdens de raadsbehandeling van de businesscase op 13 juli 2020 diende Zó! Zoetermeer samen met PVV en PDvZ een amendement in om go-no-gomomenten af te spreken. Dat amendement werd door de wethouder nadrukkelijk ontraden. Bij die gelegenheid sprak de wethouder over de kosten die de aanbieders moeten maken en zei de wethouder 'als het binnen de kaders van de raad is die meegegeven zijn, is de aanbesteding gewoon gelukt en dan mag de winnaar bouwen'. We constateren dat het niet binnen de kaders van de raad is gelukt. Nu gaat de wethouder toch door met de aanbesteding door een mededingingsprocedure met onderhandeling te starten. Daaruit komt volgens de wethouder hoogst waarschijnlijk een bedrag buiten de kaders van de raad of met een lagere kwaliteit. Onze vraag twee: op grond van welk raadsbesluit gaat de wethouder onderhandelen? Welk kader houdt hij aan; 10% meer, 20% meer? 50% meer? En vraag drie: is het niet de koninklijke weg eerst met de raad te overleggen over de ontstane situaties en de mogelijke opties? We lezen in het memo 'als er straks na onderhandeling een nieuwe prijs is, wordt er mogelijk een nieuwe afweging van de raad gevraagd. Vraag 4: is er ook mogelijkheid dat er geen nieuwe afweging van de raad wordt gevraagd? Graag een toelichting, wat doet de wethouder als het wel binnen de prijs is, maar met bijvoorbeeld minder parkeerplaatsen dan afgesproken? Vraag 5: kan de raad als er een uitkomst is nog wel nee zeggen? Of kiezen voor andere opties? Tot zover. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer, dan geef ik het word aan wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Voorzitter, ik zei tegen mevrouw Van der Meer al: ik ben blij dat u mondelinge vragen stelt want ik wilde ook graag naar de raadzaal en ik mag nu ook in de raadzaal zitten en toen er cake en muffins langsgebracht werden, werd ik helemaal blij, maar dat stopte bij de heer Nawijn dus ik zit nu een beetje in dubio of ik blij ben of niet. Maar goed, misschien komt dat nog.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Als de antwoorden goed zijn, mag hij de mijne.

De **voorzitter**: Laat ik het zo zeggen, wethouder Paalvast, als de voorzitter denkt dat de antwoorden afdoende zijn, zorg ik voor een muffin. Laten we dat afspreken, gaat uw gang.

Wethouder **Paalvast**: Dan ga ik extra mijn best doen. Mevrouw Van der Meer vroeg hoe het zit met de percentages die overschreden worden met of zonder fietsenstalling in de parkeergarage. We zijn nog in onderhandeling en het is juist in het kader van de actieve informatieplicht volgens het Handvest Informatievoorziening dat ik u zo snel mogelijk heb willen informeren en dat betekent ook dat we nog

heel veel dingen niet weten, maar we weten wel dat de aanbiedingen hoger uitvallen en daar wilden we u zo snel mogelijk over informeren. We zijn nog in onderhandeling en we proberen juist meer informatie boven tafel te krijgen. In het memo dat we hebben toegestuurd, hebben we ook gezegd dat we een onafhankelijke partij in gaan schakelen die een en ander gaat beoordelen dus als we dat hebben uitgezocht in het najaar, komen we bij u terug juist om dit soort vragen dat u heeft, tot in detail met u te kunnen delen. Dus op dit moment kunnen we daar nog niets over zeggen. Dan uw opmerking over het amendement van go-no-gomomenten. Ik sta er nog steeds achter dat op het moment dat je een aanbesteding doet en die valt binnen de kaders, we ook kunnen zeggen... Kijk! Ik heb hem al verdiend, dan ga ik door voor een tweede muffin, denk ik. Dat amendement. Op het moment dat een aanbesteding gewoon lukt, kunnen we ook niet zeggen 'gaan we die wel of niet doen?', dan moeten we gewoon die opdracht geven. We constateren dat dat nu niet het geval is en dat we inderdaad een mededingingsprocedure met onderhandeling starten om meer duidelijkheid te krijgen. En zoals in het memo staat, kijken we vooral naar de prijs en de uitvoeringscondities. We kunnen niet afwijken van de kaders van de raad. Als we dat wel doen, dan moeten we natuurlijk terug naar de raad. En laten we eerlijk zijn, die kans is wel groot dus in het najaar, als dat zich voordoet, als blijkt uit die mededingingsprocedure dat we buiten de kaders zijn, dat kan zijn op parkeren, dat kan zijn op geld, dat kan alles zijn, gaan we eerst terug naar u en daarvoor hebben we meer informatie nodig. Dan willen we inderdaad dat soort opties die u zelf noemt al dan niet voorleggen, maar dat is dus afhankelijk van het proces waar we nu in zitten, maar we zitten nog echt aan de voorkant dus we hopen echt in het najaar daar meer duidelijkheid op te krijgen. Als dat betekent dat een van de scenario's is 'minder parkeerplaatsen', wat ik niet waarschijnlijk acht, gezien de discussie in de raad, leggen we dat eerst voor aan de raad. Dat is buiten het kader dat u mij heeft meegegeven dus dan moet het terug naar de raad en dat wil ik dan ook en dat geldt ook gewoon voor de prijs. Dus dat wordt nu uitgewerkt en als het dus niet binnen de kaders is, kom ik terug bij u en dan bent u ook vrij om te besluiten wat u wilt want we proberen u zo goed mogelijk van die informatie te voorzien zodat u ook een goed besluit kunt nemen. Dat kan dus ook zijn dat u zegt 'dit is te duur, we doen het niet'. Dus dan is alles open. Ik hoop dat ik daarmee voldoende antwoord heb gegeven op uw vragen.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Paalvast. Ik ga even terug naar mevrouw Van der Meer maar mijnheer Boerboom wil ook nog een vraag stellen, maar we gaan er geen debatje van maken, maar het lijkt me goed om de vraag even te kunnen stellen. Mevrouw Van der Meer, gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik vind het buitengewoon vervelend en teleurstellend dat als we een vraag al op vrijdag sturen en zeggen 'als de gunstigste aanbieding wordt gebruikt, met welk percentage is er dan sprake van een overschrijding?', en dat formuleer ik dan zo dat u geen bedragen hoeft te noemen, maar we wel een gevoel krijgen van om welke orde van grootte het gaat, u dan op dit moment weer een wolk uit uw mond laat komen en niet zegt hoe het ervoor staat. U heeft prijzen gekregen en de beste prijs zat boven wat we hebben afgesproken en ik wil weten met hoeveel procent. Ik hoop dat u dat dadelijk toch gewoon aan ons gaat vertellen zodat we weten waar het ongeveer over gaat. Ik heb nog een vervolgvraag. Er waren twee bureaus aan te pas gekomen, zeg ik even zogenaamd, die de kostenraming gemaakt hebben en gecontroleerd hebben en blijkbaar wisten die alle twee niet hoe het zat. Dus hoe gaan we hiermee om? Krijgen we ons geld terug en hebben we ze bij nog meer zaken ingeschakeld? Want ik denk dat dit niet de juiste firma's zijn, dank u wel,

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Nu mevrouw Van der Meer dit onderwerp aansnijdt, we hebben ook een heel simpele vraag. Dat is: hoe het staat met de uitrol van het andere deel van Centraal Park? Want dat zouden we ook doen en gaat dat nu door dit voorval vertraging oplopen ja of nee?

De **voorzitter**: Dank u wel. Verder geen vragen, dan ga ik terug naar wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Voorzitter, ik begin met mevrouw Van der Meer. Dat ik geen percentages noem, is omdat we nog in onderhandeling zijn. Dus als u dat heel graag wilt weten, dan moet ik u dat vertrouwelijk meedelen en dat zal ik dan in gang zetten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk even, mevrouw Van der Meer?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Het is niet de bedoeling, maar we vragen juist om een per-

centage, maar de bedragen staan in een geheim stuk en als we een percentage erover krijgen, blijft het hartstikke geheim. Dus dat hoeft u me niet vertrouwelijk te vertellen, dat kunt u gewoon hardop zeggen, 'het zit er 20% boven', of hoeveel het dan is. En anders hoor ik het graag vertrouwelijk. Maar ik vind het een rare actie, dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Dit is wat ik van het programmabureau teruggekregen heb, dat ze dat nu niet kunnen delen openbaar. Dus als u dat graag wilt hebben, dan deel ik dat met u vertrouwelijk. In reactie op uw opmerking dat de bureaus het niet bij het juiste eind hebben, het bureau dat ons begeleidt, heeft heel veel van dit soort trajecten gedaan en zij zijn ook echt verrast over de uitkomst. Is dat bureau dan niet goed? Het is in ieder geval bijzonder en daarom wil ik het goed laten uitzoeken en daarom is een andere onafhankelijke partij aangezocht die uit gaat zoeken 'wat is hier nu precies aan de hand?' om er beter zicht op te krijgen. Dus dat komt dan in het najaar terug. Dus ik kan zeker niet zeggen dat de bureaus niet goed zijn, maar de totale uitkomst is wel opvallend. De heer Boerboom had het over het Centraal Park dat is natuurlijk een ander budget, een ander krediet en daarvoor vindt gewoon verdere uitwerking plaats. Volgens mij staat me bij dat u daar nog een kredietvotatie voor moet doen als raad, maar dat weet ik niet helemaal zeker, maar dat is een uitwerking die gewoon doorloopt en die staat los van deze aanbesteding.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Heel kort, dat betekent dus niet dat nu, doordat er meer ambtelijke capaciteit hiervoor nodig is, daar vertraging in gaat optreden, even heel concreet?

Wethouder **Paalvast**: Nee, want dat zijn twee gescheiden trajecten.

De **voorzitter**: Ik stel voor dit af te ronden. Ik heb gehoord dat er – we moeten even kijken hoe we dat doen, vertrouwelijke informatie delen, maar dat moeten we op een ander moment doen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Met ons mondkapje op.

De **voorzitter**: Dan zou het niet zo moeilijk zijn want dan kan je vragen of iedereen zijn mondkapje op wil doen, maar volgens mij gaat dat niet werken.

Wethouder **Paalvast**: Mag ik u nog bedanken voor de muffin?

De **voorzitter**: Ja, graag gedaan, dat is uiteindelijk toch maar weer goed gekomen, ik zou u niet willen teleurstellen. Volgens mij hebben we dan daarmee agendapunt 3 afgerond.

4. Mededelingen

De **voorzitter**: Zijn er leden van de raad die een mededeling willen doen? Niet het geval? Vanuit het college is volgens mij ook geen behoefte dus dan dank ik u en kan ik constateren dat dat agendapunt is afgehandeld.

5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Niet het geval. Is er iemand die daar stemming over wenst? Ook niet, ik hoor dat er 34 raadsleden aanwezig zijn en dat betekent dat als iedereen akkoord is, ik daarmee mag concluderen dat dit is aangenomen, dank u wel.

6. Bekrachtiging/opheffing geheimhouding
a. Raadsvoorstel Bekrachtiging geheimhouding Bijlage 2 bij Raadsvoorstel Robuuste informatievoorziening

De **voorzitter**: Is er iemand die daar een stemverklaring over wil geven? Niet het geval. Stemming hierover? Ook niet het geval, dan is dit raadsvoorstel aangenomen.

7. Hamerstukken
a. Raadsvoorstel Verklaring van geen bedenkingen Willem Dreeslaan

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die hier stemming over wenst? Ook niet, dan is het raadsvoorstel aangenomen.

b. Raadsvoorstel Herbenoeming lid raad van toezicht Stichting OPOZ

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die hier stemming over wenst? Ik merk wel dat mijn nekspieren hier beter van worden trouwens, maar dat terzijde. Hiervoor had ik alleen een scherm, dus dat scheelde. Maar goed, niemand wenst stemming? Daar was ik, niemand. Dan is het raadsvoorstel aangenomen.

c. Besluitenlijst en notulen van 17 en 31 mei 2021

De **voorzitter**: Heeft iemand behoefte aan het geven van een stemverklaring? Niet het geval, is er iemand die hier stemming over wenst? Ook niet, dan zijn de besluitenlijsten en notulen aangenomen.

8. Debat
a. Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen

De **voorzitter**: Dit is al aan de orde geweest tijdens de vergadering van 31 mei jl. Ik zal nog even iets zeggen over de moties en amendementen want er is een aparte procedure over gevoerd de afgelopen periode. Ik constateer, en dat is ook uitgevraagd door de griffier, dat de afgelopen periode op basis van de berichten die we hebben ontvangen, alle amendementen, dat wil zeggen 2105-Q tot en met 2105-AK, zijn ingetrokken. Dus die zijn geen onderdeel meer van de besluitvorming. Voor de amendementen, ik noem het nu op, maar het komt ook in iBabs straks dus weest u gerust, het komt allemaal terug, 2105-Q, R, T, U, W en AD worden nieuwe versies ingediend. Die worden straks met een nieuw nummer zo spoedig mogelijk in iBabs gezet en dan heeft u die amendementen ook beschikbaar. Dan voor wat betreft de moties over dit raadsvoorstel. Motie 2105-19 wordt ingetrokken en de moties 17, 18 en 20 maken met een nieuw nummer vandaag deel uit van de beraadslaging, ook die vindt u zo snel mogelijk in iBabs. Dat lijkt misschien wat rommelig, maar in die zin gaat u die terugzien in iBabs. En dan gaan we de beraadslaging over dit voorstel op die manier doen. Er is besloten om per fractie twee minuten beschikbaar te stellen, ik zeg er ook bij, u kunt het ook weer gewoon in twee termijnen doen en dat gaan we gewoon weer netjes doen. Ik inventariseer eerst even wie allemaal het woord hierover wil voeren, ik heb in ieder geval mevrouw Van der Meer staan. Ik kijk even rond, mevrouw Kraneveldt, mijnheer Duiven, mijnheer Blansjaar, mijnheer Nawijn, mevrouw Frinking, mijnheer Ekkelenkamp, mijnheer Boerboom, mevrouw Bink, dan heb ik ze allemaal. Mijnheer Duiven?

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, een klein ordepuntje. U noemde dat we dit zoals gewoonlijk in twee termijnen gaan doen, maar dit is toch al de tweede termijn?

De **voorzitter**: Ja, ik heb toen de vergadering gesloten en dat betekent dat daarmee die beraadslaging is afgerond. We gaan het voorstel gewoon opnieuw behandelen, er is een aangepast voorstel gekomen. Als u geen behoefte heeft aan een tweede termijn zijn we snel klaar. Dat is makkelijk en praktisch. U mag dus in principe twee termijnen gebruiken, maar dat kan ook heel snel gaan. Dat is de opzet want het is in die zin een heel aangepast voorstel. Die luxe heeft u dan even in dit specifieke geval. Dat gaan we niet al te vaak doen, maar in dit specifieke geval wel. Als dat allemaal helder is, ga ik naar mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, dank u wel. Het is voor ons niet handig dat u onze amendementen gaat lopen intrekken, maar goed. We danken het college voor het aanpassen van het raadsvoorstel en daarom hebben we amendement Y ingetrokken, de zaken die niet door het college zijn overgenomen zoals het sparen voor later zullen we bij een volgende besluitvorming betrekken. De amendementen X en V trekken we ook in omdat die nu voldoende in het raadsbesluit staan. Voor amendement U dienen we een nieuw exemplaar in. Ik hoop niet dat we dadelijk alle nummers weer gaan omgooien want dat gaat heel veel extra tijd kosten. Voor amendement U hebben we een nieuw exemplaar ingediend, alleen maar omdat er sprake is van nieuwe nummering en voor amendement W hebben we een aangepast amendement. Die is wel gewijzigd want de nieuwe W is een compromis waardoor andere amendementen door de collega's ingetrokken kunnen worden. We hebben geen behoefte aan om de beraadslaging te herhalen. We laten het hierbij en we hopen dat we gewoon kunnen werken met de aangepaste amendementen, dank u wel.

Amendement nr. 2106-R ingediend door Zó! Zoetermeer, Fractie Van den Berg, D66, PvdA
Investeringsfonds Enecomiddelen toegankelijkheid gehandicapten

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

besluit Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen als volgt te wijzigen:

- aan het raadsbesluit 6) wordt de volgende zin toegevoegd:
  'Het verbeteren van gelijke kansen betreft ook het verbeteren van de toegankelijkheid en bruikbaarheid van de stad voor gehandicapten, zodat door middel van bijvoorbeeld subsidies het VN-verdrag betekenisvol kan worden uitgewerkt.'"

Amendement nr. 2106-S ingediend door Zó! Zoetermeer, CDA, VVD, PVV
Investeringsfonds Enecomiddelen financiële consequenties

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

besluit Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen als volgt te wijzigen:

- aan het raadsbesluit wordt het volgende besluit 3 d) toegevoegd:
  'Deelvraag Financiën: op welke manier worden de middelen aangewend, als subsidie, in het kader van cofinanciering, of als lening? Wat wordt er verwacht qua rendement, draagt het voorstel bij aan een efficiëntere bedrijfsvoering en/of kostenbesparing elders? Zijn er daardoor mogelijkheden om (op termijn) geld terug te laten stromen in het investeringsfonds?'"

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Daar zal ik straks even op terugkomen, maar dat lijkt me inderdaad voor de overzichtelijkheid helder. Ik ga naar mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. We hebben twee keer gesproken over het afwegingskader voor de Enecogelden, het raadvoorstel is op onderdelen aangepast, waarvoor dank. De relatie met de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 die vorige week is vastgesteld, is verduidelijkt dus daarom trekken we amendement S in. Aan amendement T is slechts gedeeltelijk tegemoetgekomen en dat palet aan keuzemogelijkheden dat we graag in het najaar bij het bestedingsvoorstel willen hebben, is nog niet geregeld dus we dienen een nieuw amendement in dat in plaats komt van T. Dat trekken we dus in. Bij het afwegingskader is een enorme bureaucratische rompslomp verzonnen, we zeggen het nog maar een keer, we maken het voor onszelf echt te ingewikkeld alleen omdat het geld ooit van Eneco kwam. Ook het verplichte externe advies, of het nu over bedragen tot € 250.000,00 gaat, of van € 500.000,00, dat vinden we echt niet nodig. Dat doen we bij voorstellen over ander geld ook niet. Een verplicht extern advies kost alleen maar tijd en geld en het kan onnodige vertraging veroorzaken en als het echt nodig is, kunnen we het alsnog doen. Daarom dienen we een geheel nieuw amendement 'Geen verplicht extern advies' in en hebben we in plaats van amendement R dat we dus ook intrekken, een nieuw amendement gemaakt, 'Maak het niet ingewikkelder dan nodig', dat heeft een andere toelichting en een andere fundering. Citymarketing vinden we geen eigenstandig thema.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, een interruptie van mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik heb me de hele tijd afgevraagd tijdens de discussies over het afwegingskader waarom er geen verschil mag zijn tussen geld. Als u verjaardagsgeld krijgt, dan geeft u dat toch ook niet uit aan de boodschappen en vakantiegeld stort je ook niet in de algemene pot? Tenminste ik niet, waarom mag er geen verschil zijn tussen geld?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Het is niet verboden natuurlijk, maar ik vind het een beetje onzin om voor een wat kleiner bedrag bijvoorbeeld, het is nu opgehoogd tot € 500.000,00, maar als je € 500.000,00 uit die Enecopot haalt, aan een enorm afwegingskader te moeten voldoen. Er staan echt gigantische uitweidingen daarover in de toelichting bij dit raadsvoorstel, maar als we € 1 miljoen voor een schoolgebouw uitgeven, hoeven we dat helemaal niet te doen want dan betrekken we dat uit een ander potje. Wij zeggen: alle voorstellen moeten gewoon goed zijn en als je advies nodig hebt, dan dien je dat gewoon in, maar om dat nu overal verplicht te stellen, lijkt ons gewoon helemaal niet nodig

en het is duur en het kan vertraging opleveren.
Voorzitter tot slot, even kijken. Citymarketing vonden we geen eigenstandig thema. Dat vinden we geen gelijkwaardig thema ten opzichte van de andere thema's. Het amendement Q dat we daarover hebben ingediend, trekken we in omdat we een nieuw amendement hebben gemaakt dat is aangepast aan het gewijzigde raadsbesluit met betrekking tot vernummering. En afhankelijk van wat er aan amendementen wordt aangenomen, ook van de collega's, zullen we over het raadsvoorstel oordelen, dank u wel.

Amendement nr. 2106-O ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, Zó! Zoetermeer
Citymarketing niet als apart thema opnemen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

Besluit:
- in GEWIJZIGD Raadsvoorstel 0637694755 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen' besluitpunt 5f, luidende: "Citymarketing, profilering van Zoetermeer" en besluitpunt 6f, luidende: "Citymarketing, profilering van Zoetermeer: Investeringen zijn gericht op het versterken van het profiel van Zoetermeer als aantrekkelijke stad in de regio om te wonen, werken, ondernemen, studeren en te genieten" te schrappen als apart benoemd thema resp. hoofdlijn/criterium voor bestemming van de gelden in het beoogde Investeringsfonds."

Amendement nr. 2106-P ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg
Maak het niet ingewikkelder dan nodig

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

besluit in:
- het GEWIJZIGDE Raadsvoorstel 0637694755 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen' besluitpunt 3 en 4, luidende:
  '3. Als algemene criteria de volgende hoofdvraag en deelvragen te hanteren:
  a) Hoofdvraag Impact: Wat is de verwachte maatschappelijke bijdrage die met het voorstel wordt bereikt?
  b) Deelvraag Inhoud: Wat is de inhoudelijke kwaliteit en degelijkheid van het voorstel?
  c) Deelvraag Implementatie: Wat is de verwachte kwaliteit en effectiviteit van de manier waarop het voorstel in de praktijk wordt uitgevoerd? Wat draagt in de praktijk bij aan de borging van die kwaliteit?'
  en
  '4. Als ondergrens voor voorstellen de volgende uitgangspunten voor impact te hanteren:
  a) Een voorstel moet overtuigend bijdragen aan minimaal één – en bij voorkeur meerdere – van de vier mechanismen van Zoetermeer 2040;
  b) Een voorstel moet minimaal drie jaar effect opleveren en effecten moeten uiterlijk binnen vijf jaar zichtbaar zijn;
  c) Hoe kleiner de groep begunstigden, hoe groter de positieve impact van een voorstel moet zijn om een investering te kunnen rechtvaardigen.'
  te schrappen."

Amendement nr. 2106-Q ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg
Geef de raad een palet aan mogelijkheden

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

Besluit:
- in het GEWIJZIGDE Raadsvoorstel 0637694755 'Afwegingskader investeringsfonds op basis van Eneco-middelen' aan besluitpunt 7, luidende:
  '7. Middels een apart raadsvoorstel een deel van de middelen uit het Investeringsfonds te bestemmen voor toewijzing aan 2021-2022 en het overige deel van de middelen in het Investeringsfonds nog niet specifiek aan een of meerdere thema's toe te wijzen maar die keuze over te laten aan een volgende raad/raden.'
  enkele zinnen toe te voegen (cursief), luidende:
  '7. Middels een apart raadsvoorstel een deel van de middelen uit het Investeringsfonds te be-

stemmen voor toewijzing aan 2021-2022 en het overige deel van de middelen in het Investeringsfonds nog niet specifiek aan een of meerdere thema's toe te wijzen maar die keuze over te laten aan een volgende raad/raden. *Daarbij zal bij het Bestedingsvoorstel een onderbouwd palet aan mogelijkheden worden gepresenteerd, zodat de raad er zijn eigen afwegingen en inkleuring aan kan geven en zodat ook de inwoners van Zoetermeer hierbij betrokken kunnen worden.*'"

Amendement nr. 2106-U ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg
Geen verplicht extern advies

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

besluit:

- in het GEWIJZIGDE Raadsvoorstel 0637694755 'Afwegingskader investeringsfonds op basis van Eneco-middelen' aan besluitpunt 8 d), luidende:
  'd) Voor voorstellen met een gemeentelijke bijdrage boven de 500.000 extern advies in te winnen over de mate waarin een voorstel past binnen het afwegingskader en dit advies toe te voegen aan het raadsvoorstel.'
  te schrappen."

Motie nr. 2106-09 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, CDA, GroenLinks
Thema's, hoofdlijnen, mechanismen en pijlers – geef samenhang aan

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:

- in de ontwerpomgevingsvisie Zoetermeer 2040 waarover we op 6 juli 2021 besluiten, 'mechanismen' staan vermeld, namelijk: concurrerende woonaantrekkelijkheid, sociaaleconomische kracht, samenhang beroepsbevolking en werkgelegenheid en verschillen tussen wijken en buurten;
- in de ontwerpomgevingsvisie Zoetermeer 2040 ook een aantal 'hoofdlijnen' staan vermeld, namelijk: Zoetermeer is mijn thuis, duurzame stad tussen de parken, palet van wijken en buurten, doorlopende ontplooiingskansen voor iedereen, Zoetermeer stad van toegepaste innovaties en Zoetermeer regio stad en stad in de regio;
- in de ontwerpomgevingsvisie Zoetermeer 2040 tevens een tweetal 'pijlers' staat vermeld als 'prioriteiten' voor de eerste jaren, namelijk wijken van de toekomst en oningbouw als katalysator voor een sociaaleconomisch krachtige stad;
- het college in het raadsbesluit 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen' bij de start van het Investeringsfonds ook nog een aantal thema's wil benoemen, namelijk: Sociaal Innovatie Fonds, de gebouwde omgeving, leefomgeving, duurzaamheid, innovatie ontwikkeling en de kenniseconomie en citymarketing, profilering van Zoetermeer;

overwegende dat:

- het er met al die mechanismen, hoofdlijnen, thema's, pijlers en prioriteiten waarnaar wordt verwezen niet overzichtelijker op wordt;

verzoekt het college om:

- verwarring te voorkomen en bij het raadsbesluit 'Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Enecomiddelen' uit te gaan van dezelfde termen en dezelfde verdeling als in de vast te stellen Omgevingsvisie Zoetermeer 2040;
- naar aanleiding van de definitieve besluitvorming over de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 een publieksvriendelijk visueel document op te stellen waarin het in een oogopslag voor de raad, onze inwoners, bedrijven en organisaties duidelijk is hoe al deze zaken samenhangen en zich tot elkaar verhouden en hoe het Afwegingskader wordt toegepast;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt voor uw eerste termijn, dan ga ik naar mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Bij mijn eerdere bijdragen in de debatten over het afwegingskader voor het investeringsfonds heb ik naast complimenten voor het stuk ook aandacht ge-

vraagd voor een aantal specifieke zaken, over de leesbaarheid en over het aspect veiligheid, het betrekken van inwoners en ondernemers bij het doen van voorstellen en het vaststellen van dat fonds op € 60 miljoen. Ik constateer dat deze zaken inmiddels door het college zijn toegelicht, uitgevoerd of in het aangepaste raadsbesluit zijn opgenomen, waarvoor dank uiteraard. Er resteert wat de VVD betreft nog een zaak die naar ons aandeel onvoldoende in het afwegingskader is verwerkt. Dat is de aanrendement. In het nieuwe amendement 2105 in de oude telling, van Zó! Zoetermeer, wordt dit punt dacht voor het feit dat naast maatschappelijk rendement ook gekeken moet worden naar het financieel geadresseerd en dat wordt dan ook door ons mede-ingediend en volledigheidshalve, de amendementen 2105-AA en 2105-Z worden door ons ingetrokken, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Duiven voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter we spreken inmiddels volgens mij voor de vierde keer met elkaar over dit afwegingskader en in de eerdere debatten hebben we aangegeven wat we wilden terugzien in het afwegingskader en daarvoor heeft het CDA vijf amendementen en een motie ingediend. We zijn blij verrast met het aangepaste raadsvoorstel van het college. In het voorstel staat nu dat er evenwicht is in de besteding over meerdere jaren en een structurele voeding en een voorstel om die structurele voeding ook verder vorm te geven, het maakt burgerinitiatief mogelijk door het maken van een regeling. Er wordt expliciet bijgedragen aan de mechanismen van Zoetermeer 2040. Er kan integraal worden afgewogen zonder schotten omdat het vertaald is in het flexibel toewijzen van budgetten en thema's en er komt nog een verdere uitwerking daarvan. En we zien het maatschappelijk rendement erin terug, het staat er dus nu allemaal in. We hadden dus een aantal pijnpunten maar het is goed verwerkt en om deze reden trekken we de vijf amendementen en de motie in.
We kunnen dit voorstel steunen en durven met dit afwegingskader de toekomst tegemoet te treden.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking voor uw eerste termijn. Mijnheer Blansjaar, gaat uw gang.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Voorzitter, de PDvZ is van mening dat de Ecogelden niet versnipperd moeten worden over allerlei kleine projecten. De gekozen criteria kunnen ook gebundeld worden in een project. Een project waar alle inwoners van Zoetermeer trots op kunnen zijn en waar we tot in lengte van jaren profijt van kunnen hebben. Daarom pleit de PDvZ voor een onderzoek naar de haalbaarheid van een tunnel op de Afrikaweg. Dit levert minder geluidsoverlast, geen fijnstofproblematiek, geen onveilige oversteeksituaties meer, meer bouwgrond omdat er dichter tegen de Afrikaweg aangebouwd kan worden. Op het dak van de tunnel zou een echt stadspark kunnen ontstaan waar leuke activiteiten kunnen plaatsvinden. Zo hebben we iets blijvends voor Zoetermeer en de Zoetermeerse inwoners en alle criteria zijn daarin aan bod gekomen. We zullen bij de besteding van de gelden hierover een motie indienen. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Blansjaar voor uw eerste termijn, dan ga ik over naar mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, ook wij kunnen kort zijn over het afwegingskader Enecomiddelen. We zijn blij met het investeringsfonds. Dat heb ik al eerder gezegd. Een investeringsfonds van € 60 miljoen waarbij wellicht € 1 miljoen wordt vrijgehouden ter besteding voor de inwoners van Zoetermeer. We zijn het ook eens met dat zorgvuldigheid moet gaan voor snelheid. Dat is een prima zaak. We zijn ook heel blij voor de inwoners en organisaties dat zij aanspraak kunnen maken op het investeringsfonds. Ook dat is een goede zaak. We hebben nog een wijziging wat amendement betreft. We hadden een amendement 2105-AD dat wordt ingetrokken en daar komt 2106-P voor in de plaats. Dat was het mijnheer de voorzitter.

Amendement nr. 2106-T ingediend door LHN
Amendement afwegingskader investeringsfonds op basis van Eneco-middelen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, gelezen het afwegingskader investeringsfonds op basis van Enecomiddelen, zaakID 0637694755;

besluit:

a. beslispunt 5 aan te passen: een nieuw punt 5b Gezondheidszorg toe te voegen en de overige punten te hernummeren;
b. beslispunt 6 aan te passen: een nieuw punt b) Gezondheidszorg toe te voegen en de overige punten te hernummeren. Achter 'Gezondheidszorg' toe te voegen: 'Gezondheidszorg: investeringen zijn gericht op de gezondheid van onze inwoners in het algemeen en die van ouderen in het bijzonder';
c. de toevoeging aan het raadsvoorstel onder '2.1 Afwegingskader: thematische criteria' toe te voegen."

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Nawijn. Dan ga ik over naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter. Er is veel over gesproken, dat werd net al gememoreerd dus ik zal het kort houden. Formeel willen we de amendementen AB en AC intrekken. Ik moet zeggen dat het college erin geslaagd is heel veel van wat wij hebben aangegeven, maar ook de collega's uiteraard, in een goed afwegingskader vast te leggen dus daar zijn we heel tevreden over en daar kunnen we mee verder. Wat we nog niet willen intrekken, is de motie over de mogelijkheid voor inwoners en organisaties om zelf een voorstel in te dienen want we zijn er nog niet helemaal van overtuigd dat wat er nu staat voor iedereen voldoende aanmoediging betekent. We moeten ervoor zorgen dat het niet altijd white privilege is dat iets indient, maar dat er ook af en toe eens andere groepen kunnen zijn. Dus we willen graag weten van het college hoe het ervoor zorgt dat andere doelgroepen dan die groepen die gewoonlijk worden bereikt ook een voorstel kunnen doen voor besteding vanuit het Enecofonds. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie, mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Even over de verwarring want ik had al begrepen dat D66 motie 18 in stand ging laten, maar die staat nu als ingetrokken in ons overzicht. Komt er dan een heel nieuwe of wat heeft u veranderd?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): In het overzicht op iBabs staat de motie er nog gewoon in en dat is het overzicht waar ik het over heb. Daar staat hij nog gewoon en we zijn best bereid om hem in te trekken maar we willen eerst weten van het college hoe het ervoor zorgt dat ook andere doelgroepen aan bod kunnen komen en dat het niet alleen de gebruikelijke doelgroepen zijn. Dus we wachten even op antwoord van het college op dit punt mevrouw Van der Meer, vindt u dat goed?

De **voorzitter**: Ik kijk even naar mevrouw Van der Meer, de motie staat er nog in maar met een nieuw nummer. Hij is niet ingetrokken maar staat er met een nieuw nummer in.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Hij is niet ingetrokken dus waarom moet er nu een nieuw nummer bij komen? Dat is zo ontzettend lastig, dat betekent dat we straks met elkaar in de pauze moeten gaan zitten puzzelen welke moties nu wat zijn geworden, kunnen we niet wat niet is ingetrokken gewoon laten staan en wat veranderd is met een sterretje aangeven zodat we het allemaal kunnen volgen?

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we eerst het debat afronden en dan ga ik straks nog even met u doornemen welke zijn overgebleven en welke niet. Dan komen we er vast wel uit. Het overzicht is niet meer zo ingewikkeld. Mijnheer Ekkelenkamp, u was aan het einde van uw betoog?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja.

Motie nr. 2106-10 ingediend door D66, GroenLinks, PvdA
Inwoners en organisaties in Zoetermeer doen mee!

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- het afwegingskader Eneco gebaseerd is op de omgevingsvisie die uitgaat van Zoetermeer in 2040;
- participatie van inwoners een belangrijk thema is binnen het beleid in Zoetermeer;
- er veel inwoners en organisaties betrokken zijn bij hun stad en goede ideeën hebben voor de

ontwikkeling van Zoetermeer;
- er daarnaast ook inwoners en organisaties zijn die wat verder af staan van het lokale beleid en wat meer moeite hebben om deel te nemen aan participatie-activiteiten;

overwegende dat:
- we als gemeente goed gebruik kunnen maken van de rijkdom aan ideeën die er in de stad is;
- de participatie van inwoners en organisaties bij de beleidsontwikkeling in het kader van Zoetermeer 2040 bijdraagt aan het draagvlak voor het uit te voeren beleid;
- alle Zoetermeerders moeten kunnen meedoen en er sprake moet zijn van diversiteit;

verzoekt het college:
- om inwoners en organisaties jaarlijks op actieve wijze uit te nodigen om voorstellen in te dienen voor verbeteringen in de stad die passen binnen de gestelde kaders van het Eneco-afwegingskader;
- om inwoners en organisaties (indien gewenst) te ondersteunen bij het indienen van hun voorstellen;
- om bij dit uitnodigingsbeleid ervoor te zorgen dat ook inwoners en organisaties worden bereikt die nu niet altijd meedoen bij de ontwikkeling van het beleid voor onze stad;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ook ik zou eerst complimenten willen geven aan het college. Volgens mij is het op een heel groot vlak tegemoetgekomen aan alle amendementen en moties die we als raad hebben ingediend en volgens mij is er voor niemand een kader waarvan hij zegt 'daar ben ik het voor 100% mee eens', maar ligt er nu wel een kader waar iedereen zich in ieder geval voor een groot deel in kan herkennen. Volgens mij is dat goed, ook voor het draagvlak hier in de raad.
We hebben ook nog een motie in stand gehouden. Dat is onze jongerenmotie en eigenlijk ligt die een beetje in lijn met wat mijnheer Ekkelenkamp zojuist zei. We hebben hem op jongeren toegespitst, D66 heeft hem iets breder getrokken maar ook wij zitten nog met de volgende vraag: het college komt straks met kaders op basis waarvan inwoners voorstellen kunnen indienen, maar hoe gaan we nu zorgen dat de mensen dat ook mee gaan doen en inderdaad niet alleen de mensen die we altijd al zien bij samenspraaktrajecten, maar dat ook straks als er voorstellen gedaan worden, die op een breed draagvlak in de stad kunnen rekenen? Ook wij zijn bereid om straks eventueel de motie in te trekken maar we willen eerst meer toelichting van hoe het college dit ziet en hoe het daarmee aan de slag wil gaan. Daar wil ik het voor de eerste termijn bij laten, dank u wel.

Motie nr. 2106-11 ingediend door GroenLinks, D66, CDA
Geef jongeren een stem bij Enecogelden

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- het afwegingskader Eneco gebaseerd is de omgevingsvisie die uitgaat van Zoetermeer in 2040;
- recente cijfers laten zien dat Zoetermeer flink aan het vergrijzen is;
- er steeds meer jongerenorganisaties/groepen (Jong doet mee, Green team Zoetermeer, Green Impact Network, YoungLivesZoetermeer, jongerenspreekbuis) actief zijn op verschillende onderwerpen in de stad;

overwegende dat:
- jongeren van nu de dragers zijn van Zoetermeer in 2040;
- de betrokkenheid van jongeren belangrijk is om te zorgen dat zij behouden blijven voor de stad;
- deze groepen op dit moment al allerlei ideeën hebben hoe zorg, woningbouw, energietransitie, sport en cultuur beter kunnen in de stad;

verzoekt het college:
- actief plannen en ideeën bij jongeren(groepen) en scholen op te halen voor verbeteringen in de stad en uit te voeren voor zover deze passen binnen de gestelde kaders van het Eneco-

afwegingskader;
- in begrijpelijke taal te communiceren naar jongeren en ondersteuning te bieden waar dat nodig is om hun plannen vorm te geven;
- waar mogelijk samen met jongeren deze plannen te gaan uitvoeren;
- de raad bij de jaarlijkse investeringen uit het Enecofonds te informeren over de plannen en ideeën die jongeren hebben aangedragen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom voor uw eerste termijn dan gaan we naar mevrouw Bink. Zoetermeer Vooruit.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Wat gaat Zoetermeer Vooruit tegen de inwoners zeggen als er een vraag wordt gesteld over de Enecogelden? Na zoveel wijzigingen liggen er nog steeds amendementen en moties waarover gestemd moet worden. U mag eerlijk weten, we vinden dit erg vervelend. Eigenlijk vond Zoetermeer Vooruit het eerste raadsvoorstel nog niet zo slecht. Wat is de bedoeling van al deze moties en amendementen? Het nog beter maken? Onduidelijker? Zoetermeer Vooruit vindt dat als een gewijzigd raadsvoorstel nog zoveel amendementen en moties nodig heeft, het teruggestuurd moet worden vanuit de raad naar het college want het is nog niet besluitwaardig. Over de amendementen moties gaat Zoetermeer Vooruit in de schorsing nog verder nadenken en ook over wat we moeten doen met het raadsvoorstel. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink voor uw eerste termijn. Ik kijk even rond. Volgens mij is dat de eerste termijn van de raad. ik kijk naar het college, wethouder Rosier, kan het college direct reageren?

Wethouder **Rosier**: Ik heb even nodig, ik denk tien minuten maximaal.

De **voorzitter**: Dan gaan we tien minuten schorsen. Het is nu 10.45 uur op die klok en dan gaan we om 10.55 uur verder. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, ik heropen de vergadering. Het is 10.55 uur en daarbij is nu de vergadering heropend en ik geef het woord aan het college. Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Voorzitter, dank u wel. Ook ik zal het kort houden. Om te beginnen dank voor de positieve reactie op het aangepaste voorstel. Het college hoopt ook echt dat het hiermee nog veel meer en voor sommige fracties nu pas echt, een stuk van de raad zelf is geworden, van ons allemaal, dat het een afwegingskader is dat nog heel lang meegaat. Gezien de snelheid wil ik voor de rest gewoon de moties en amendementen langslopen waarbij het college de lijn heeft vastgehouden dat we bij amendementen die iets aangepast zijn maar in de strekking hetzelfde, dan wel die alleen een nieuw nummer hebben gekregen, ons advies vasthouden. Dat betekent dat de amendementen, de nieuwe nummering/belettering, O, P en Q zijn ontraden. Q is volgens mij wel een nieuw amendement. We proberen nu met dit kader echt een manier te creëren om alle mogelijkheden die er zijn al grotendeels in te perken zodat er bij het najaarsdebat als het goed is een palet aan voorstellen ligt waaruit gekozen kan worden; of allemaal, of een aantal, of helemaal niet. Dus voor elk voorstel ook nog een alternatief maken is wat ons betreft echt niet nodig juist door de getraptheid van het kader naar losse voorstellen.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Het gaat ons er niet om dat u bij ieder voorstel allerlei alternatieven gaat doen, maar we hebben wel afgesproken met elkaar met een motie vorig jaar bij de begroting dat we wel een aantal opties krijgen, dus geen dingen die gesneuveld zijn bijvoorbeeld, waarvan u nu gezegd heeft als college 'dat doen we wel of niet', want dat willen we ook graag hebben. Dat is waar dit amendement om vraagt en als u dat toch al doet, dan zie ik niet in waarom u dat ontraadt.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Zoals we het amendement lezen vraagt dit extra opties op het moment dat er concrete voorstellen liggen. Dat is wat ons betreft echt overbodig. Juist nogmaals, door wat we nu hebben gedaan, wat echt anders is dan bij ander geld, daar hoorde ik net ook een discussie over, we hebben een flinke pot met een afwegingskader en vervolgens leidt dat tot losse voorstellen waar u al dan niet beargumenteerd voor of tegen kunt zijn, of zelf met een alternatief kunt komen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dan doen we volgens mij niet wat we in de motie met elkaar hebben afgesproken. Het zijn niet mijn woorden overigens, een palet aan mogelijkheden, dat heeft u zelf in de begroting gezegd, het zijn nog uw eigen woorden ook.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: U krijgt waar het puur gaat om de Enecogelden dan ook een palet aan mogelijkheden, maar wel als verschillende voorstellen en zoals wij het amendement lezen is dat per voorstel nog allerlei alternatieven. We denken dat juist door het afwegingskader dat ervoor zit dat niet nodig is. Maar u zult, verwacht ik, bij het najaarsdebat meerdere voorstellen krijgen om al dan niet geld uit het fonds te halen.
Dan ga ik door met amendementen. Voor R, S en T waren die al in iets andere vorm oordeel raad en dat blijft ook zo. Hetzelfde geldt, tenminste, dat het advies hetzelfde blijft als het advies dat het college eerder heeft gegeven, voor de moties 09, ontraden en 10 oordeel raad, 11 oordeel raad.
Daarbij wil ik nog wel aangeven dat we al hebben toegezegd dat we na de zomer nog met de uitwerking komen over hoe inwoners of ondernemers of instellingen betrokken worden zodat ze ook mogelijkheden hebben om een beroep te doen op het fonds en daarbij komen we ook terug op de communicatie. Dus daar kan ik nu nog geen uitspraak over doen.

De **voorzitter**: Ik zie mijnheer Ekkelenkamp en mijnheer Boerboom.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Kunt u wel toezeggen dat u dan in de communicatie probeert mee te nemen of 'probeert mee te nemen', dat is wat zwak uitgedrukt, kunt u toezeggen dat u mee gaat nemen dat er brede doelgroepen aan bod kunnen komen om een voorstel in te dienen?

De **voorzitter**: Was uw vraag op hetzelfde punt, mijnheer Boerboom? Dan doen we eerst deze. Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: We zullen ook een communicatie-omschrijving gaan doen 'hoe we zorgen dat we iedereen in de stad zo goed mogelijk proberen te bereiken?', wat we overigens altijd al doen. En overigens twijfel ik er ook echt niet aan dat als wij een doelgroep vergeten in de communicatie en het voorstel landt niet hier, dat alsnog via de raad op tafel komt, want dat kan natuurlijk ook wel. Maar we zullen ook hoe we de communicatie doen breed beschrijven.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voor deze toelichting, ik ga straks met mijn fractie overleggen over de motie handhaven of niet.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we waren er niet op verdacht dat we een heel andere nummering zouden krijgen dus misschien kunt u nog even heel langzaam uw oordelen roepen en dan gaan we straks wel puzzelen wat bij wat hoort want het is heel ongemakkelijk dat wat eerst T was nu U heet en wat U was heet W. Dus misschien nog een keer opnieuw uw lijstje en dan gaan we het straks uitzoeken, dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Geen probleem daarom had ik ook even schorsing nodig om te bekijken waar welk amendement vandaan kwam. Ik zal het nog een keer heel rustig oplezen. O blijft ontraden. P

blijft ontraden. Q inhoudelijk nieuw, ontraden. R, S en T was en is oordeel raad. Motie 9 was en blijft ontraden. Moties 10 en 11 was en is oordeel raad.

De **voorzitter**: Er is een nieuw amendement U ingediend over verplicht extern advies. Ik hoor nog graag wat daar het oordeel van het college over is.

Wethouder **Rosier**: Daar moet nog even naar gekeken worden, daar kom ik dan zo dadelijk nog even op terug.

De **voorzitter**: Ik zal straks nog even voor de volledigheid, ik snap dat dit tot enige verwarring leidt, maar om het overzichtelijk te maken zullen nog even expliciet aangeven hoe die amendementen en moties in het systeem staan, maar laat ik het positief formuleren, het zijn er in ieder geval aanzienlijk minder dus dat scheelt. Ik kijk naar wethouder Rosier of hij aan het eind van de eerste termijn is. Ik zie mijnheer Blansjaar nog.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Ik kan die moties niet vinden in iBabs.

De **voorzitter**: Ik ga u even helpen want anders gaat dit niet goed. Ik ga het doen aan de hand van wat in iBabs staat en ik ga heel rustig oplezen zodat u het allemaal keurig kunt volgen. De volgende amendementen zijn er: amendement 2106-O PvdA, Citymarketing niet als apart thema opnemen. Ik ga niet zeggen wat het oude is want dan ga ik u alleen maar verwarren. Amendement 2106-P Maak het niet ingewikkelder dan nodig. Daarvan heeft het college gezegd wat het oordeel daarop is. Amendement 2106-Q Geef de raad een palet aan keuzemogelijkheden, dat is het nieuwe amendement Q. Amendement 2106-R Investeringsfonds Eneco-middelen Toegankelijkheid gehandicapten. Amendement 2106-S Investeringsfonds Eneco-middelen financiële consequenties. Amendement 2106-T van LHN Afwegingskader investeringsfonds op basis van Eneco-middelen. Een nieuw amendement 2106-U Geen verplicht extern advies, dat is opnieuw ingediend vandaag en dat maakt dus onderdeel uit van de besluitvorming. En ik hoor graag in de tweede termijn van het college nog welk advies van het college daarbij komt. Dan hebben we nog drie moties, motie 2106-09 Thema's, hoofdlijnen, mechanismen en pijlers – geef samenhang aan van Zó! Zoetermeer, CDA, GroenLinks en Fractie Van den Berg. Motie 2106-10 Inwoners en organisaties in Zoetermeer doen mee! van D66, GroenLinks en Zó! Zoetermeer. En motie 2106-11 Geef jongeren een stem bij Enecogelden van GroenLinks, D66 en CDA. Dat zijn de ingediende amendementen en moties als u nu denkt 'ik mis er een' of het is niet goed geformuleerd dan hoor ik het graag, maar dat zijn nu de ingediende amendementen en moties. Daar heeft het college net het advies over gegeven. Zo staan ze in iBabs. Dan hoeft u niet meer te kijken naar de ingetrokken amendementen en moties, dit zijn de overgebleven moties en amendementen.
Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Een heel praktische vraag voorzitter, we gaan straks stemmen aan het eind van de dag. Kunnen we straks nog tijdens de schorsing bijvoorbeeld die we gaan doen bij de perspectiefnota nog besluiten of we voorstellen willen intrekken? Want dan kan ik nog even overleggen met mijn fractie.

De **voorzitter**: Ik zal u nog mooier vertellen, u mag tot het moment van stemming bepalen of u nog amendement en moties intrekt dus dat is geen enkel probleem. Dat kan altijd nog. Het klopt, de stemmingen doen we aan het eind. Buiten natuurlijk het afwegingskader raadsvoorstel zelf zijn dit de amendementen en moties die nog voorliggen en daar gaan we aan het eind van de dag of avond de stemming over doen. Is dat helder, dan stel ik voor te kijken of er behoefte is aan een tweede termijn van de gemeenteraad. Mevrouw Van der Meer nog behoefte?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik kan geen tweede termijn doen want ik heb tien moties die ik bij elkaar moet puzzelen dus ik zou werkelijk niet weten wat ik hierover moet zeggen want dat krijg ik niet gedaan. We zullen het straks waarschijnlijk met stemverklaringen gaan doen. Heel vervelend hoe dit gaat maar het is niet anders. Ik kan niets nu, het spijt me.

De **voorzitter**: Nogmaals, dat is gedaan om het overzichtelijk te maken omdat er natuurlijk een heleboel moties en amendementen ofwel zijn aangepast ofwel zijn ingetrokken naar aanleiding van de eerste behandeling. Mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik wil alleen nog even terugkomen op amendement Q. De interpretatie van de wethouder als zouden we heel veel alternatieve voorstellen willen hebben op losse voorstellen van het college, is niet juist. We vragen niet om een bepaalde vorm, die kiest u, maar we vragen om een palet aan voorstellen en dat is uw eigen terminologie bij de begroting en dat staat ook in de motie die bij de begroting is aangenomen. Dus of u doet niet wat u zelf belooft, of u voert de motie niet uit. Dus mijn vraag is: wat krijgen we nu straks precies, kunnen we nog ergens uit kiezen of mogen we alleen maar ja of nee zeggen bij voorstellen die het college hebben gehaald?

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt. Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, ik had bij de bespreking van het afwegingskader ook aandacht gevraagd voor de leesbaarheid en toegankelijkheid, dat had ik met terugwerkende kracht ook over het overzicht van moties en amendementen moeten vragen maar daar hebben we verder geen opmerkingen over in tweede termijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Geen bijzondere dingen behalve dat ik me nu pas realiseer bij motie 09, waarvan we zelf het idee hadden dat het altijd goed is om een overzicht te geven van allerlei thematieken, dat het niet helemaal duidelijk is wat het college met het antwoord nu precies bedoelt. Ik snap dat de wethouder het ontraadt, maar niet waarom. Misschien kan het college daar nog heel even op ingaan.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat het college daar nog even op terugkomt in tweede termijn. Mijnheer Blansjaar?

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Ik heb verder niets meer, voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ook niet voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik maak geen gebruik van de tweede termijn, voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dat geldt ook voor mij voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink ook niet? Dan constateer ik dat de raad verder geen behoefte heeft aan een tweede termijn. Ik kijk even naar wethouder Rosier voor een reactie op de twee resterende vragen en opmerkingen.

Wethouder **Rosier**: Dat is ook even zoeken want wat ik bij de huidige motie 9 deed, was verwijzen naar het advies dat we daar eerder al hebben gegeven. Hij heet Thema's, hoofdlijnen en mechanismen. En pijlers, dat was 2105-17, daar was het college het ermee eens dat de samenhang meer duidelijkheid behoeft en er is al wel het een en ander gedaan, maar de thematiek op het abstractieniveau van de visie overnemen wordt afgeraden omdat deze juist in het afwegingskader al veel concreter is gemaakt. Dat hadden we eerder als advies gegeven.
Waar het gaat over amendement Q zeg ik tegen mevrouw Kraneveldt dat we als college van het begin af aan hebben gezegd 'drieslag: kader, verdeling, concrete voorstellen'. Die concrete voorstellen is dat palet aan voorstellen waar de raad dan ja of nee tegen kan zeggen. Als dat letterlijk met het amendement wordt bedoeld, dan zou dat overbodig zijn. We lazen het echt wat strakker maar dat is constant gezegd. Er volgen bij het najaarsdebat voorstellen waar de raad ja of nee tegen kan zeggen en dan zou ik nog een advies geven...

De **voorzitter**: Wethouder Rosier, een interruptie van mevrouw Kraneveldt op dit punt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Over motie 9 heb ik zo nog even een vraag.

De **voorzitter**: O, excuses, gaat u verder wethouder.

Wethouder **Rosier**: Dan zou ik nog een advies op amendement U geven. Geen verplicht extern advies. Die willen we ontraden. We denken dat het juist kan helpen in de uiteindelijke afweging om dat advies erbij te hebben, juist omdat er waarschijnlijk meerdere voorstellen zullen zijn. Dus dat palet, dus we denken dat een extern advies kan helpen. Dus amendement U is ontraden.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Nog een vraag over motie 09. Daar staan twee bullets bij het dictum. Als ik de eerste bullet weghaal, want volgens mij ligt daar uw probleem, dan blijft de tweede bullet over en dat vind ik het belangrijkste van de motie. Dus die zou ik dan wel willen laten staan. Dat is dat we in een oogopslag al die samenhang zien tussen die pijlers en mechanismen en noem het maar op, allemaal want het is ook heel verwarrend voor anderen die er niet dagelijks in zitten. Dus eerste eruit en tweede laten staan, kunt u dan positief adviseren?

De **voorzitter**: Ik ga even naar wethouder Rosier en dan wil ik afronden want onderhandelingen kunnen straks ook nog plaatsvinden in de tussenliggende periode. Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Als ik toezeg dat we samenhang meenemen in de communicatiebeschrijving die ik al toegezegd heb, waar het gaat over het betrekken van inwoners en ondernemers? Dat is een logische plek, als toch die communicatie naar buiten gaat, dat we dan iets wat mogelijk complex is als je dat of complex opschrijft of niet communiceert, daar expliciet meenemen. Eenvoudig, maar zo correct mogelijk verwoord, hoe die verhouding tussen 2040 en dit kader en de middelen is. Dat is mijn voorstel, dan hebben we een deal als u dan de motie intrekt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat wil ik best doen als mijn mede-indieners daar ook mee akkoord gaan, hoop ik dat u inderdaad dat inzicht kunt verschaffen zodat het allemaal voor de mensen in de stad wat duidelijker wordt met al die begrippen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat... Deze wisseling heeft plaatsgevonden. Ik heb net al gezegd, we gaan kijken bij de stemmingen wat er overblijft aan moties en stemmingen en er kan nog worden overlegd om ze te laten staan of in te trekken. Ik stel in ieder geval voor de beraadslaging over dit raadsvoorstel af te ronden. Dat betekent dat we later op de dag en avond de stemming hierover doen. Gezien de verwarring die ik constateer over de moties en amendementen, is het mogelijk om daar nog toelichting op te krijgen als daar nog behoefte aan is bij de griffie. Ik stel voor dat dat in de loop van de dag nog kan en dan zullen we ook constateren wat er overblijft aan moties en amendementen tijdens de stemmingen. Ik zou dan dit agendapunt daarmee willen afronden en dank daarvoor.
Dan gaan we over naar agendapunt 9

9. Raadsvoorstel Perspectiefnota 2022

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de Perspectiefnota 2022. Het verzoek is als dat kan, om achter de katheder plaats te nemen want dat is wel zo praktisch. Maar als dat niet gaat, spreekt u uiteraard vanaf uw eigen plek. We hebben een volgorde van fracties conform de loting dus dat hoeven we niet meer te bepalen. De eerste termijn in spreektijden is per fractie tien minuten en het college heeft straks 55 minuten in eerste termijn en in de tweede termijn is de maximale spreektijd per fractie vier minuten en voor het college twintig minuten waar de voorzitter goed op zal letten. Dat wat mij betreft aan de voorkant. De eerste fractie is niet aanwezig, dat is de fractie van de SP. Dus dan ga ik naar de fractie van het CDA. Mevrouw Frinking, gaat uw gang.

b. CDA

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter.
Bij de start van de coronacrisis in maart 2020, stond de wereld ineens stil. Het leek alsof de rode noodknop was ingedrukt. Relaties en contacten stonden op afstand. De economie ging op slot en de samenleving werd digitaal. De impact was ongekend. Maar nu, ruim een jaar later, hebben de meeste mensen hun nieuwe balans gevonden. De vraag die ons rest is: wat wordt het nieuwe normaal en hoe gaan we dat samen invulling geven?

Het CDA Zoetermeer zal voor beantwoording van deze vraag altijd kijken naar wat wij belangrijk vinden: hoe gaan we met elkaar om en hoe blijft het leven voor iedereen in balans? Hoe zorgen we voor een thuis en de menselijke maat? En staat onze gemeente naast haar inwoners? Dat vinden wij belangrijk. Het zorgt voor onderlinge verbondenheid, zorgt voor een stad waarin mensen naar elkaar omzien en klaar staan voor elkaar. Beter, sterker en in balans.
Voorzitter, als we nadenken over een nieuwe balans in ons leven dan geldt dit ook voor de begroting die wij vast willen stellen. Moet die in balans zijn? Dat is de kernvraag van deze perspectiefnota: willen wij als raad een structureel en reëel sluitende begroting vaststellen in november 2021, want op dit moment staan we dik in het rood. Voordat we antwoord geven op deze vraag wil ik bij deze laatste perspectiefnota van dit college het antwoord in de context plaatsen: wat waren we van plan, wat hebben we bereikt en wat staat ons nog te doen?
Het enthousiasme van het CDA Zoetermeer voor het coalitieakkoord uit 2018 komt voort uit onze gedrevenheid onze kinderen een betere toekomst te geven. Een toekomst waarin zij zich zeker en veilig voelen. Dat is nog niet zo eenvoudig. De afgelopen jaren hebben vooral de kosten van de zorg voor de kinderen het politieke debat in de raad gedomineerd. En waar het coalitieakkoord nog uitging van impulsen aan de stad was daar tot onze grote teleurstelling na een paar maanden niet veel van over. We moesten bezuinigen in plaats van te investeren. Ombuigen en Vernieuwen noemden we dat. € 10 miljoen inslikken en totaal € 14 miljoen ombuigen. Dat maakt elke keuze een lastige. De enige reden dat we toen instemden met de bezuinigingen, was de inzet om daarbij ook te vernieuwen. Want vernieuwen is en blijft nodig. Anders denken, nieuwe wegen inslaan en problemen en oplossingen integraal benaderen. We kunnen nu eenmaal de wind niet veranderen, maar wel de stand van de zeilen. Een voorbeeld daarvan is flexwonen, maar ook het gebiedsgericht aanbesteden bij de WMO, de vernieuwing van de vrijwilligersondersteuning en de Coalitie tegen Eenzaamheid.
Door de noodzakelijke bezuinigingen is Raden in Verzet het afgelopen jaar onafgebroken bezig geweest met het mobiliseren van andere gemeenten en de VNG om iets aan de financiële positie van gemeenten te doen. We zijn onze raadsleden Marijke van der Meer, David Weekenstroo en Vivianne van Yperen zeer dankbaar voor het vele werk dat zij – met succes – hiervoor hebben verricht.
Niet alleen de tekorten, maar ook het rapport 'De staat van Zoetermeer' gemaakt voor de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 heeft, laten we maar zeggen, ontlouterend gewerkt. Gelukkig hebben we nu een gezamenlijke visie Zoetermeer 2040 waarmee we de werkelijkheid kunnen bijsturen. En wat belangrijker is, we kunnen het perspectief bieden dat Zoetermeer er in 2040 beter voorstaat dan in het jaar 2000.
Voorzitter, de afgelopen vier jaar hebben we geen normaal jaar gekend. Het grote vraagstuk waar we nu middenin zitten is: als alles weer kan, wat is er dan blijvend veranderd? Of gaan we terug naar het 'oude normaal'? En wat betekent dat voor de rol van de gemeente? Hoe pakken we onze toekomst samen aan? Wat we ook gaan doen, we vragen extra aandacht voor laaggeletterden. Zoetermeer kent een hoog aantal laaggeletterden. Zij hebben moeite om mee te kunnen doen op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Sinds 2020 is de gemeente verantwoordelijk voor de aanpak van laaggeletterdheid. Wij kijken uit naar het Lokaal Jaarplan van Zoetermeer om de gezamenlijke doelen uit het Regioplan Aanpak Laaggeletterdheid te behalen.
Ook vragen we graag aandacht voor onze jongeren. Zij hebben een moeilijk jaar achter de rug. Ze zijn eenzaam geweest. Werk, actief bezig zijn, elkaar ontmoeten; alle zekerheden leken te verdampen. Herstel zal tijd kosten en ze zullen begeleiding nodig hebben. Die hulp moeten we bieden, want het is belangrijk dat ze er niet alleen voor staan. Hoe kijkt het college hier tegenaan?
Voorzitter, de afgelopen jaren hebben het uiterste van ons allen gevergd. We zijn als CDA-fractie blij dat bijvoorbeeld de parkeerbezoekregeling in het Stadshart, het komend verbod van lachgas, aandacht voor hoge nood in winkels, een sociaal innovatiefonds, het inleveren van wapens, een loket voor gedupeerde ouders van het toeslagenschandaal en vele andere onderwerpen bijgedragen hebben aan de verbetering van de stad. Het zijn allemaal zaken die ons na aan het hart liggen omdat zij de Zoetermeerse bevolking centraal stellen.
Voorzitter, het college heeft in moeilijke omstandigheden hard gewerkt en resultaten geboekt. We zien een betrokken wethouder Sport. Zij gaat bij de verenigingen langs, sport mee en zorgt dat verenigingen zo goed als mogelijk verder kunnen, ook in deze tijd.
Voorzitter, de CDA-fractie heeft gezien de financiële omstandigheden zich zeer terughoudend opgesteld in haar aanpassingen van beleid. We hebben een viertal moties opgesteld.
Onze motie 'Continuïteit investeringsimpuls verenigingen waarborgen' is bedoeld om investeringen in de verduurzaming van accommodaties te waarborgen daar waar het door corona veel slechter is gegaan. Onze motie 'Een plus op het onderhoud in de openbare ruimte' vraagt om beter groenonderhoud in de buurten van nieuwe bouwlocaties in de stad. Wij willen buurten eromheen laten meeprofiteren als er wordt gebouwd en daarover concrete afspraken met de inwoners maken.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking, er is een interruptie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we hebben met veel belangstelling die motie gelezen maar we hebben ons verbaasd over het feit dat u de dekking zoekt in toekomstige ozb-gelden en we zien dat steeds vaker terugkomen. Als we met elkaar daarnaar kijken, we hadden vroeger hier maar 7.000 woningen en nu hebben we er 125.000, het geld klotst niet langs de plinten vanwege de extra ozb-inkomsten. Dus bent u zich niet rijk aan het rekenen?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Nee, het groen zit al binnen de ozb en de dekkingen die er zijn als je nieuwe bouwlocaties gaat starten en we vragen 'gebruik dat groen ook om met de buurt te overleggen en te kijken waar je het nog weer beter kunt maken dan het nu is'.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, als uw motie het onverhoopt niet haalt, even vanuit uw perspectief, wat gaat er dan niet gebeuren?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Tot nu toe hebben we niet zulke stevige afspraken gemaakt om de buurt erbij te betrekken en dat is de focus waar we op inzetten. Als er wordt gebouwd en we krijgen daar allemaal mails en reacties op, dan willen mensen meedenken bij nieuwe bouwlocaties, maar je wilt daar ook iets voor terugdoen want ze krijgen daar heel veel gedoe. Dus je wilt dat er met hen verder overlegd wordt en dat hebben we nog niet zo expliciet met elkaar afgesproken en dat is wat we met die motie beogen.

De **voorzitter**: Ik zag drie interrupties die ik even af ga. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Volgens mij staat mevrouw Frinking nu precies uit te leggen wat we met onze stedenbouwkundige visie, waar we de volgende raadsvergadering over gaan beslissen, beoogd hebben. Namelijk dat we met de buurt gaan kijken wat er allemaal nog meer gebeurt behalve dan dat er een toren voor je neus komt. Dus ik ga ervan uit dat u dit bedoelt als aanmoediging op onze stedenbouwkundige visie en dat u die gaat steunen op 12 juli a.s.?

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Duiven en mijnheer Boerman, eerst mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, als mevrouw Frinking slechts bedoelt het betrekken van onze inwoners meer ruimte en meer kans te bieden, waarom dan in de motie – en dan sluit ik aan bij de opmerking die mevrouw Van der Meer heeft gemaakt – die hele toelichting op een voorschot nemen op toekomstige ozb-inkomsten? Als u nastreeft wat u net heeft uitgelegd, heeft u dat hele verhaal toch helemaal niet nodig?

De **voorzitter**: Ik zag nog mijnheer Boerboom en dan kunt u in een keer antwoorden.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, ik sluit me graag aan bij de woorden van mijnheer Duiven dat het volgens mij ook twee verschillende discussies zijn. Waar het gaat om de betrokkenheid van inwoners bij nieuwe plannen zijn er in het verleden al moties aangenomen, plus dat we ook in het coalitieakkoord aan de slag gaan met wijkgroenplannen waar het eigenlijk ook heel erg gaat om de betrokkenheid van de inwoners. Is het dan nodig om dat nog apart in een motie vast te leggen of moeten we gewoon het college vragen om uitvoering te geven aan die eerder aangenomen voorstellen?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking, gaat u verder.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik zal eerst even antwoord geven, als u het niet erg vindt.

De **voorzitter**: Nee, dat bedoelde ik ook, verder met beantwoorden, zeg maar.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Oké, helemaal goed. We moeten weer wennen zo in het echt elkaar zien hè?
De stedenbouwkundige visie van mevrouw Van der Meer. Volgens mij hebben we ook eerder aangegeven dat we daar heel positief tegenover staan dus zeker die steun. En misschien zal ik de drie vragen even in een keer proberen te beantwoorden. Wat we zoeken is... Zeker over de ozb, dat zijn gewoon afspraken dus daarom noemen we het. Even het omgekeerde, als we niets hadden gezegd, had u gevraagd 'waarom zoekt u geen dekking?' Dus even om dat verhaal neer te zetten. We willen die betrokkenheid maar ook een plus op het groen. Het is niet sec de betrokkenheid alleen, maar ook een plusje op het groen ten opzichte van wat er nu is. Dat is waar we de focus op hebben en als het college dat helemaal gaat toezeggen, dan vinden we dat prima en dan kijken we daarna weer wat we met de motie doen.

De **voorzitter**: Ik zie nog een vervolgvraag van mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, het noemen van de financiering door de ozb in de overwegingen kan ik nog begrijpen in dat opzicht, maar u noemt het in uw dictum en u koppelt het aan een verzoek of opdracht aan het college. Dat begrijp ik niet en afgaande op uw antwoord, begrijpt u het zelf ook niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Als je kijkt naar hoe we moties en amendementen bijhouden, wordt altijd het dictum bijgehouden en we wilden die combinatie vasthouden, vandaar dat we het op deze manier hebben opgeschreven.

De **voorzitter**: Nog een reactie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, volgens mij zouden we allemaal heel graag in de hele stad de kwaliteit van het groen een heel eind omhoog brengen maar kan dat niet omdat we alsmaar structurele middelen tekort komen en om dan te zeggen dat we een stukje van de ozb daarvoor gaan lostrekken... Dan moet u eigenlijk gelijk weer gaan uitleggen waarop u dan gaat bezuinigen want we willen allemaal beter groen en kwaliteit en onderhoud en het onkruid niet 5 meter hoog maar dat lukt niet omdat we geen geld hebben.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

De heer **De Jong** (CDA): Voorzitter, zou ik op dit punt heel even mogen aanvullen?

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

De heer **De Jong** (CDA): In het kader van de investeringsimpuls heeft de raad al een keertje besloten om toekomstige ozb-middelen in te zetten. Die is nu gekoppeld aan de bouwopgave en een stukje onrendabele top. We hebben in deze motie gezegd: de middelen zijn er al en gekoppeld aan de bouwopgaven, maar verbreed de bestedingsmogelijkheden in ieder geval ook tot wat je met de buurt afspreekt en kijk dan als eerste naar het onderhoud. Dat is de context van deze dekking.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat mevrouw Frinking verdergaat. Tenzij dat nog vragen oproept maar dat kan altijd later nog aan de orde komen.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel.
En onze jongeren hebben stageplaatsen nodig. De wethouder is gelukkig voortvarend bezig geweest met mbo-stages in de zorg en welzijn waar grote tekorten zijn. Er is helaas nog wel ruimte voor verbetering in de technische stages. Veel studenten aan technische opleidingen hebben moeite om een stage te vinden. Kansengelijkheid is daarbij belangrijk. Onze motie 'Doe mee (r) met techniek' roept hierbij op tot actie.
De subsidie op Ondermijning vanuit het rijk houdt op te bestaan, we snappen dat in het licht van de kabinetsformatie, maar wij hebben wel dat geld nodig om de aanpak van ondermijning verder vorm te geven. Wij steunen de intentie van de motie van Zó! Zoetermeer die dat straks natuurlijk zelf gaat

toelichten, maar niet de voorgestelde dekking. Dat wilde ik vast maar aangeven.
De schijnbaar niet te beheersen kosten in de jeugdhulp en WMO zijn de rode draad in deze vier jaar geweest. We denken dat er geen makkelijke antwoorden zijn die in een motie zijn te regelen. Omdat het zo belangrijk is, stellen wij voor om na de zomer een debat alleen over dit onderwerp te houden. Dan kunnen we in breder verband ook over de inzet in regioverband praten. We zullen daarvoor op korte termijn een agenderingsverzoek indienen om kort na de zomer in te plannen.
Voorzitter, dan terugkomend op de kernvraag in de perspectiefnota. Wij willen graag een structureel en reëel sluitende begroting vaststellen aanstaande november. Het betekent namelijk dat we dan voldoende geld hebben om de begroting op zijn minst sluitend te maken. We vertrouwen erop dat het rijk over de brug komt, zoals voor 2022 al is toegezegd. Via de VNG hebben we het rijk laten weten wat we als gemeenten kunnen gaan doen om onze begroting rond te krijgen. Het niet uitvoeren van nieuwe taken zonder financiële budgetten is er daar een van.
Tegelijkertijd denk ik dat ik ook een heleboel dingen nog niet genoemd heb. Tegelijkertijd ontslaat het ons niet van de plicht na te denken over hoe we onze eigen financiën weer structureel op orde moeten brengen. De discussies in de debatten over de jeugdzorg moeten daaraan ook bijdragen.
Ik kom tot slot nog even terug op mijn beginvraag 'wat wordt het nieuwe normaal en hoe gaan we dat samen invulling geven?' We zullen de tegenslagen moeten overwinnen en de enige manier waarop we dat als inwoners, organisaties en bedrijven kunnen doen is gezamenlijk de schouders eronder zetten, elkaar vertrouwen en samenwerken. Het afgelopen jaar heeft laten zien dat het kan. Samenwerken is het nieuwe normaal en daar zetten we ons graag voor in. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking voor uw eerste termijn, als dat verder geen opmerkingen meer oproept. De moties? Heeft u die al ingediend? Het is weer even wennen. Het is goed om te zeggen dat het wel de bedoeling is dat de moties worden ingediend. Uiteraard zullen ze ook gewoon op iBabs verschijnen zoals ik dat zei in het begin, maar het is wel goed om de moties als u die wilt indienen, daadwerkelijk in te dienen. Kan ik dan verdergaan? Dan gaan we naar Zó! Zoetermeer, mevrouw Van der Meer.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Sorry voorzitter, we zijn even in verwarring. Moeten we de moties printen van tevoren? Oké.

De **voorzitter**: Dat leidt tot enige verwarring maar dat gaan we weer ouderwets doen. Ik stel voor dat we daar straks nog even op terug komen. Dat is wel de bedoeling want dan kunnen ze weer fysiek worden ingediend.

Motie nr. 2106-12 ingediend door CDA, PvdA, GroenLinks
Doe mee(r) met techniek

'De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;
in beraadslaging over de Perspectiefnota 2022;

overwegende dat:
- er een tekort is aan praktisch opgeleid personeel, zij zijn enorm belangrijk voor onze samenleving;
- er een tekort aan leer-werkplekken en stages is;
- technische beroepen veelal met de handen moeten werken en met gevaarlijke machines, hierdoor is praktijkervaring niet alleen belangrijk voor ervaring, maar ook noodzakelijk voor hun veiligheid;
- veel jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond moeilijk aan een stageplek komen;
- leer-werkplekken en stages noodzakelijk zijn om ervaring op te doen en een studie af te ronden;
- het belangrijk is dat we jongeren kunnen behouden en binden voor de stad;

constaterende dat:
- Zoetermeer streeft naar doorlopende leerlijnen;
- goede technische leerplekken dun gezaaid zijn in Zoetermeer;
- een goede leer-werkplek een leerling veel kan bieden in zijn/haar ontwikkeling;
- een leer-werkplek een opmaat kan zijn tot dienstverband tijdens of na de studie;
- er een grote behoefte is aan goed technisch personeel. Daarom is een goede aansluiting met de aangeboden mbo- en hbo-instellingen met de technische werkgevers uiterst belangrijk;
- volgens de voorzitter van Techniek Nederland (Doekle Terpstra) komen we alleen in het mbo al

20.000 stageplaatsen tekort;
- 22% van de studenten moeite heeft met het vinden van een stageplaats. (Bron: JOB-monitor 2020);
- het percentage dat met 1 tot 3 keer solliciteren een stageplaats vindt ongeveer 10% lager ligt bij jongeren met een niet-westerse migratieachtergrond. (Bron: JOB-monitor 2020);
- in de sector techniek dit percentage rond de 13% zit (Bron: JOB-monitor 2020);

verzoekt het college om;
- op korte termijn in gesprek te gaan met alle belanghebbenden zoals; onderwijsinstellingen, SBB en werkgevers met als doel, om meer passende leer-werkplekken en stages te creëren voor technische studenten binnen Zoetermeer en daarover de raad te informeren voor 1 mei 2022;
- een voorbeeld te nemen aan de techno HUB in Woerden en te onderzoeken wat de mogelijkheden daarin zijn binnen Zoetermeer. Met als doel, een soortgelijke samenwerking op te zetten tussen technische opleidingen en technische werkgevers om meer technische leer-werkplekken en stages te creëren in Zoetermeer op mbo- en hbo-niveau;
- met bedrijven ook gesprekken te voeren over gelijke baankansen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-13 ingediend door CDA, GroenLinks
Continuïteit investeringsimpuls verenigingen waarborgen

'De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, gelet op artikel 31 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Zoetermeer;
gehoord de beraadslaging;

constaterende dat:
- gesprekken met amateurverenigingen ons leren dat er brede waardering is voor de gemeentelijke subsidieregeling voor investeringen in verduurzaming van accommodaties;
- uit een evaluatie van deze subsidie is gebleken dat veel verenigingen er veelvuldig aanspraak op gemaakt hebben;
- sinds dit jaar het budget is uitgeput;

overwegende dat:
- de regeling als doel had het: i) bevorderen laagdrempelig toegankelijke cultuur-, sport-, groen- en speelvoorzieningen; ii) bevorderen duurzaamheid (relatie naar programma: 'Duurzaam en Groen'); iii) bevorderen toegankelijkheid (relatie naar het programma: 'Open stad');
- in de afgelopen zes jaar is aan de amateurverenigingen jaarlijks gemiddeld € 130.000,00 subsidie verstrekt;
- ongeveer 33% van de subsidieontvangers zouden geen investering gedaan hebben als deze regeling er niet was;
- bij vrijwel alle verenigingen de ervaring is dat de subsidie heeft gezorgd voor verbetering op het gebied van: representativiteit, duurzaamheid, toegankelijkheid, gemak uitvoering activiteiten/beheer en toename van leden;
- de coronaperiode voor veel organisaties een zware tijd is geweest; om sterker uit de crisis te komen helpt het als er een duurzame accommodatie beschikbaar is. Dit zorgt in ieder geval voor behoud van leden en kan eveneens voor eerder genoemde verbeteringen zorgen;

verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:
- minimaal € 100.000,00 ten laste te brengen van het Overzicht Algemeen Dekkingsmiddel en toe te voegen aan het Investeringsfonds Amateurverenigingen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-14 ingediend door CDA
Een plus op het onderhoud in de openbare ruimte

'De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;
in beraadslaging over de Perspectiefnota 2022;

overwegende dat:
- er brede behoefte bestaat om het onderhoudsniveau van de stad te verbeteren (zie ook de ambities in de omgevingsvisie Zoetermeer 2040);
- de gemeenteraad in zijn beleidsuitspraken heeft vastgelegd dat hij de omgeving meer wil betrekken bij toekomstige ontwikkelingen;
- raad en college al welwillend hebben gesproken over het verkennen van mogelijkheden voor 'Community Benefits Agreements';
- de gemeenteraad voor ontwikkelingen in het kader van de versnellingsagenda een financieel beroep op toekomstige ozb-inkomsten mogelijk heeft gemaakt;

roept het college op:
- om in het kader van gebiedsontwikkelingen waarbij een beroep wordt gedaan op hiervoor vermelde toekomstige ozb-inkomsten:
  - concrete afspraken met de omgeving na te streven over een verhoogd onderhoudsniveau;
  - deze afspraken met de omgeving langjarig te dekken uit de structureel inzetbare ozb-middelen (qua omvang proportioneel ten opzichte van de hoeveelheid nieuw toe te voegen woningen);
- over de eerste concrete resultaten terug te koppelen in het voorjaar van 2022;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-15 ingediend door CDA en D66
Rolstoelvriendelijke picknickplaatsen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021, gelet op artikel 31 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Zoetermeer;
gehoord de beraadslaging;

constaterende dat:
- er in de openbare ruimte in Zoetermeer plek is voor meer rolstoelvriendelijkheid en daarmee inclusiviteit;
- op veel plaatsen in de openbare ruimte er geen mogelijkheid tussen rolstoelgebruikers en niet-rolstoelgebruikers om elkaar op dezelfde ooghoogte te ontmoeten en met elkaar te communiceren;

overwegende dat:
- het raadsvoorstel agenda Open stad op 25 januari 2021 in de raad is besproken om de fysieke toegankelijkheid in Zoetermeer te verbeteren met als doel dat iedereen moet kunnen meedoen;
- er voorbeelden zijn van gemeenten die rolstoelvriendelijke picknicktafels in parken plaatsen. Zie bijvoorbeeld:https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/04/27/brugge-voorziet-40-picknicktafels-voor-rolstoelgebruikers-het;
- rolstoelpicknicktafels niet zoveel verschillen van originele picknicktafels, zowel qua gebruik als prijs en tal van andere voordelen bieden. Met de aangepaste picknicktafels zitten zowel de rolstoelgebruikers als de niet-rolstoelgebruikers op dezelfde ooghoogte;
- de uitrol van de rolstoelpicknicktafels een positief signaal naar de kwetsbare groepen in de Zoetermeerse samenleving is;
- de kosten voor de aanschaf van rolstoelvriendelijke picknicktafels miniem zijn;

verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:
- deze zomer in de openbare buitenruimte een aantal, maar tenminste twee, rolstoelvriendelijke picknicktafels te plaatsen op plekken die ook toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers;
- te onderzoeken of er op meer plekken in Zoetermeer ook rolstoelvriendelijke picknicktafels geplaatst kunnen worden; de kosten hiervoor in kaart te brengen en raad hiervan voor de behandeling van de Programmabegroting 2022-2025 op de hoogte te stellen;
- de kosten voor de twee rolstoelvriendelijke picknicktafels ten laste te brengen van het budget voor beheer en onderhoud van het stadsbeheer;

en gaat over tot de orde van de dag."

c. Zó! Zoetermeer

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, dit is het laatste voorjaarsdebat in deze bijzondere raadsperiode. Ik noem drie bijzondere zaken.
Om te beginnen komt het niet vaak voor dat we zo'n raadsperiode doen onder het voorzitterschap van drie verschillende burgemeesters. Nadat burgemeester Aptroot ons liet weten dat hij zijn afgesproken periode echt niet kon uitdienen, kwam burgemeester Lokker ons uit de brand helpen tot we burgemeester Bezuijen welkom konden heten. Ik realiseerde me ineens dat dit zijn eerste voorjaarsdebat in Zoetermeer is. Zo voelt het niet, want het lijkt wel alsof hij er al jaren is, dus complimenten voor onze nieuwe burgemeester die in deze moeilijke periode niet het stokje – want dan denk je in deze tijd steeds aan iets dat ze in je neus steken – maar wel de ambtsketen heeft overgenomen.
En het tweede bijzondere, was natuurlijk dat de hele wereld is getroffen door de pandemie. En hoewel we gelukkig vandaag in deze zaal kunnen zijn, is het nog niet voorbij. Het wordt spannend hoe het in het najaar gaat en het wordt spannend om te zien hoe de Zoetermeerders zich kunnen herstellen. En ook hierbij een compliment: het college, goed ondersteund door onze ambtelijke organisatie, heeft veel gedaan om de mensen te helpen de klappen op te vangen.
En het derde bijzondere van deze periode was natuurlijk dat de financiële problemen totaal uit de hand zijn gelopen. Dat betekent dat we uiteindelijk met elkaar niet alles voor elkaar hebben kunnen krijgen wat we graag zouden willen. We moesten onze idealen in de koelkast leggen en met elkaar vooral bezuinigen, bezuinigen en bezuinigen.
Maar voorzitter, zaterdagmiddag moest ik mijn tekst aanpassen, omdat er toen een mail binnenkwam, waaruit bleek dat de coalitie heeft bedacht om € 1 miljoen incidenteel geld uit de reserve voor het opvangen van coronamoeilijkheden te vissen – waarschijnlijk met het oog op de verkiezingen – er een soort potje van de raad van te maken. Of is het vooral een potje van de coalitie? Ineens werd ons duidelijk waarom wij op sommige voorstellen tot samenwerking over moties, al een week eerder bericht terugkregen van de andere fractie dat de dekking er niet bij hoefde. Dat was een klap in ons gezicht, waar we probeerden om tot samenwerking te komen. Maar goed, Zó! Zoetermeer blijft zich inzetten voor de stad, en we zullen ons er dus overheen moeten zetten...

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, ik vind het jammer dat de oppositie nu meteen weer zo'n oppositie-coalitietegenstelling probeert te schetsen. Volgens mij hebben we bij... Oppositie-coalitie? Goed, mevrouw Van der Meer probeert dat zo te schetsen in ieder geval, sorry als ik daarin meteen iedereen betrek, maar ik bedoel in ieder geval dat mevrouw Van der Meer de situatie zo probeert te schetsen. We hebben juist bij het afwegingskader van Eneco – volgens mij heeft D66 dat toen benoemd, maar wij ook – al aangekondigd 'volgens mij moeten we met elkaar gaan kijken hoe we kunnen zorgen dat we wat investeringen kunnen doen'. U heeft ook een aantal voorstellen waarvan u zegt 'dat is echt hard nodig', onder andere waar het gaat om ondermijning. Volgens mij is dit nu juist een kans om met elkaar te zeggen 'die noodzakelijke investeringen, omdat het anders wegvalt, moeten we met elkaar kunnen doen'. Daar biedt dit volgens mij een opening voor waarbij zowel oppositie als coalitie mogelijkheden heeft om investeringen te doen en ik vind het jammer dat u nu gelijk dit debat zo start.

De **voorzitter**: Reactie mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Wij vinden het jammer dat we daar totaal niet bij betrokken waren en dat we pas op zaterdagmiddag een bericht kregen dat de coalitie een amendement ging indienen waar ons niets over gevraagd was en waar we niet eens bij werden gevraagd of we wilden mee indienen. En dat we al die tijd met degenen met wie we spraken over de moties al omfloerste berichten kregen, al op de zondag een week eerder 'de dekking hoeft er niet bij want dat moet het college uitzoeken'. Als ik had geweten wat er gaande was, had ik het gesnapt. Dus u bent begonnen, door als coalitie met een amendement te komen dat u heel laat aan ons kenbaar heeft gemaakt. Dan krijg je dat er dit soort reacties komen. We vinden het gewoon heel jammer. Ik spreek voor Zó! Zoetermeer maar ik denk dat de andere oppositiepartijen er ook een mening over hebben.

De **voorzitter**: Het roept in ieder geval meer reactie op, heb ik gezien, ik ga eerst naar mijnheer Boerboom en dan zag ik ook mevrouw Brouwer.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik denk dat we u juist heel expliciet hebben uitgenodigd en ik kan me erin vinden dat u zegt 'het was laat', maar het was ook een drukke periode afgelopen week, dat

hebben we volgens mij allemaal ervaren met allemaal extra debatten. Maar volgens mij hebben we juist tijdens het Enecodebat al aangegeven 'laten we kijken hoe we middelen vrij kunnen spelen uit die Enecomiddelen die vanwege corona opzij waren gezet', en was het daar al min of meer aangekondigd. Misschien heeft u het niet zo opgevangen en hadden we het explicieter kunnen maken, maar volgens mij moeten we nu juist kijken hoe we dat geld op een goede manier gaan inzetten voor de stad zodat iedereen er baat bij heeft en we daar ook over het oppositie-coalitie heen stappen.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik zal voor de goede orde zorgen dat ik mevrouw Van der Meer interrumpeer en niet mijnheer Boerboom hoewel dat eigenlijk de bedoeling is. Ik ben het met mevrouw Van der Meer eens dat als je een coalitie-amendement rondstuurt, je niet verbaasd moet zijn dat het daarna een coalitie-oppositiedebat wordt.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Daar ben ik het geheel mee eens en daar wil ik nog aan toevoegen, richting mijnheer Boerboom, dat ik het raar vind dat we straks over een Eneco-afwegingskader besluiten waar we de ene discretionaire ruimte, zoals het daar heette, weghalen en hem hier op een andere manier weer infietsen, alleen we noemen het dan uit een ander potje. Dat is wel een heel rare move.

De **voorzitter**: Ik ga terug naar mevrouw Van der Meer want die was aan het woord.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Even in reactie op mijnheer Boerboom, we zijn heel benieuwd wat het college hiervan vindt want blijkbaar vond de hele coalitie het niet zo'n goed idee hoe het college het had voorgesteld. Dus dat wachten we nog af voordat we het geld gaan verbrassen.
Ik ga even terug naar mijn betoog. Ik wil alsmaar op de knop drukken.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Mijnheer de voorzitter, ik maak toch even bezwaar tegen het woord verbrassen. Dat is denk ik niet de bedoeling.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb geen idee, voorzitter. We gaan verder. Ik zei dat Zó! Zoetermeer zich natuurlijk blijft inzetten voor de stad en we zullen ons er overheen moeten zetten hoe de coalitiepartijen met ons omgaan.
En bij onze inzet voor de stad – en nu gaan we serieus aan de praat – staan we stil bij de financiën en bij de jeugdzorg. En dat zullen we nu wat nadrukkelijker doen, dan tot nu toe, want er moet nogal wat veranderen. Het verbijsterende is dat het rijk met € 1,3 miljard voor de gezamenlijke gemeenten komt, waarvan de gemeenten denken dat het gebruikt kan worden voor het dekken van de tekorten veroorzaakt door de hoge kosten voor de jeugdzorg, en dat de jeugdzorgorganisaties roepen 'gelukkig, nu hebben we eindelijk geld om de kinderen en de jongeren te helpen'. Hoe kan dat? Voor Zó! Zoetermeer is duidelijk dat we ons moeten voorbereiden en dat we ons moeten kunnen verweren als het weer misgaat. Om te beginnen wordt er al een tijd gesproken over het normaliseren en afbakenen. De Arbitragecommissie heeft daarbij een indeling gemaakt in drie situaties waarvoor de jeugdzorg zou moeten gelden, en voor de rest dus niet. Het lijkt Zó! Zoetermeer verstandig dat precies naar die drie situaties vanaf nu heel goed gekeken wordt. Als we die als uitgangspunt nemen: komen we dan wel uit qua financiën? En kunnen we de overige problemen van de jeugd op een andere manier oplossen? Of moeten we er bij de VNG op aandringen dat er nog een vierde of zelfs vijfde situatie moet worden toegevoegd? Samen met de VVD, D66 en PvdA dienen wij hiervoor een motie in.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer, een interruptie van mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): We hebben de moties over de jeugdzorg heel goed gelezen en zijn onder de indruk van de manier waarop u dat heeft geanalyseerd en de voorzetten die u daarvoor doet. Maar vindt u niet dat dit een debat is dat je gewoon met elkaar apart moet voeren en niet per se in het kader van de perspectiefnota, omdat het zo fundamenteel is wat u benoemt? U geeft aan 'we gaan iets dat in een Arbitragecommissie staat als uitgangspunten nemen', terwijl we feitelijk niet weten wat daar of op landelijk niveau of op een ander niveau daadwerkelijk op wordt besloten. Dus dan lopen we vooruit op besluiten die we nog niet kennen, maar waar we wel met elkaar een goed debat over moeten voe-

ren. Dus hoe kijkt u er tegenaan om het debat daarover, zoals ik net voorstelde, pas na de zomer te voeren?

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik stel voor dat u nog even heel goed kijkt wat er precies in die motie staat want wij zeggen niet dat we vooruit moeten lopen op wat er uit die arbitrage komt, maar wel dat we moeten kijken of we ons teweer moeten stellen tegen die arbitrage. Want die spreekt over drie groepen en we denken 'misschien is het goed als we met die groepen uit kunnen komen, die drie situaties die benoemd worden, maar misschien kunnen we daar niet mee uit en moeten we kijken naar de vierde en de vijfde groep en moeten we daarmee aansluiten'. Natuurlijk was het mooi geweest als we nog heel wat avondjes hadden om nog eens uitgebreid over de jeugdzorg te praten, maar we constateren dat we het veel te weinig over de jeugdzorg hebben in de raad en daarom willen we dat nu graag doen, ook omdat het reces eraan komt, maar ook omdat ze doordenderen, zowel dadelijk bij de kabinetsformatie en noem maar op, met onderhandelingen over die arbitrage. Willen we ons teweer kunnen stellen, dan moeten we nu al in beeld krijgen in hoeverre we ons kunnen vinden in wat er staat in die arbitrage en daarom gaat de motie waar we het net over hadden vooral over het monitoren van 'als we het doen volgens de arbitrage, wat scheelt het dan en wat gaat er dan mis?' zodat we daarmee gericht kunnen terugkoppelen.

De **voorzitter**: Ik zag een interruptie van mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, even dezelfde variant als mevrouw Brouwer dat net deed, dus een vraag aan mevrouw Van der Meer, maar bedoeld voor mevrouw Frinking: is mevrouw Van der Meer het met me eens dat daar waar het de jeugdzorg betreft, die naast de WMO als het gaat om het financiële perspectief van grote invloed is op de begroting, niet alleen voor 2022, maar ook voor de jaren daarna, juist het voorjaarsdebat het moment is om met elkaar over dit onderwerp te spreken?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik denk dat mevrouw Frinking mij nu wil interrumperen om daar een antwoord op te geven, maar ik zou zeggen: jullie zitten naast elkaar, bespreek het dadelijk maar even, ik ga verder want anders zit ik dadelijk helemaal in de moeilijkheden met mijn tijd.
In het verlengde van de motie – en ik vraag dus even goed te lezen – dient Zó! Zoetermeer, samen met de VVD, ChristenUnie-SGP en D66 de motie Kortingen wel of niet terecht in. Dat gaat eigenlijk over hetzelfde, want we zien wel gebeuren dat een toekomstig kabinet met extra geld komt voor de jaren na 2022, maar het is dus net zo duidelijk dat daarbij nu alweer wordt voorgesorteerd op enorme bezuinigingen in de jeugdzorg. Dat loopt op tot € 1 miljard in een paar jaar tijd. De VNG zegt, dat als die plannen uit tabel 1 van de arbitrage niet haalbaar blijken – en laten we ook tabel 2 niet vergeten want daar is nog ruzie over – er dan weer onderhandeld wordt, maar we zullen dan ook als gemeenten moeten kunnen aantonen wat wel en niet realistisch is. Anders slaan ze het uit onze handen en hebben we niets meer te zeggen.
Voorzitter, met veel interesse heeft Zó! Zoetermeer geluisterd naar allerlei vertegenwoordigers van jeugdzorg die we hoorden in de media. Die roepen hard dat wij als gemeenten meer moeten overlaten aan hen, de professionals, en dat het schandalig is dat er ambtenaren op hun stoel gaan zitten. Tegelijkertijd zijn deze professionals er nog totaal niet in geslaagd om aan te tonen wat nu eigenlijk effectieve interventies zijn. Dat is natuurlijk bizar. Stel dat het zou gaan om kinderen met een fysieke ziekte bijvoorbeeld leukemie, dan breng je het patiëntje toch naar een ziekenhuis waar ze heel goed weten wat er wel en niet helpt? En waar ze een protocol hebben: we proberen eerst dit, en indien nodig dat. En ja, natuurlijk moet er geëxperimenteerd worden als er niks helpt, en ja natuurlijk reageert ieder kind weer anders. Maar iedere ouder zou hard wegrennen uit het ziekenhuis als de dokter zou zeggen 'van zo'n 90% van wat we hier doen staat niet vast of het helpt, en ook niet of het de patiënt mogelijk meer kwaad dan goed doet'. Toch doen we dat wel in de jeugdzorg. We geven er kapitalen aan uit en weten veel te weinig van de resultaten. Daarom dienen we de motie Bewezen effectief in. Niet omdat we verwachten dat in 100% van de gevallen vast te stellen is wat de beste methode is, maar wel omdat er veel meer inzicht moet komen in wat er wel helpt in welke situatie en wat helemaal niet.
En tot slot voorzitter over de jeugd, de laatste motie over de jeugd, dat gaat over de wachttijden. Zoetermeer gaf vorig jaar € 55 miljoen uit aan jeugdzorg. Je zou denken dat dat in een stad van 125.000 inwoners genoeg moet zijn om alle jeugd met ernstige problemen snel en adequaat te helpen. Toch konden we op onze vragen over wachtlijsten waarover we in het nieuws hoorden, geen duidelijk antwoord krijgen hier in Zoetermeer. Voorzitter, dat vinden we helemaal niet oké. Wij als gemeenteraad

moeten kunnen sturen. En om te beginnen geldt dat natuurlijk voor jongeren met de ernstigste problemen. En als de wachttijden te lang zijn, moet daar wat aan gebeuren. Wij hoorden deskundigen vertellen over centra die te ver zijn doorgespecialiseerd, zodat ze alleen kinderen willen helpen die precies bij hun specialiteit passen, ouders vertellen dat als hun kind twee grote problemen heeft, ze nergens terechtkunnen. Dat moet ophouden. En de eerste stap is inzicht: wie worden er waarom niet op tijd geholpen? Zó! Zoetermeer dient samen met VVD, ChristenUnie-SGP en Zoetermeer Vooruit hierover een motie in.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer, een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, veel van de doelen die mevrouw Van der Meer wil bereiken op het gebied van jeugd kunnen we onderschrijven. Echter, ik vraag me af of de oplossing die u noemt in uw voorstellen de oplossing is die ook gaat helpen om dat probleem op te lossen want u vraagt eigenlijk om extra administratie, waardoor de werkdruk alleen nog maar omhooggaat bij de professionals en ze dus eigenlijk niet voor een oplossing van het probleem gaan zorgen. Volgens mij moeten we kijken naar de onderliggende problemen waarom die jongeren in de jeugdzorg terechtkomen en die aanpakken. Bent u het met mij eens dat dit dus niet bijdraagt aan de oplossing uiteindelijk?

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik ben het er echt niet mee eens dat we proberen een oplossing te vinden terwijl we helemaal het probleem niet geanalyseerd hebben. U zegt nu zomaar 'dat komt allemaal doordat er geen preventie is'. Ik heb het bijvoorbeeld over de wachttijden voor de meest ernstige ziektes, voor de meest ernstige jeugd met problemen, die hebben ADHD, die mutileren zichzelf, die lijden aan vergevorderd autisme en die moeten op wachtlijsten, vooral als ze alle twee die dingen hebben. En ik weet zeker, want dit soort ellendige zaken komen in alle families voor, dat preventie hier helemaal niets mee te maken heeft. Dat is een heel andere groep. Dus wat ons betreft, gaan we eerst eens kijken: wie moeten er waarop wachten en wat doen we daaraan? En als dat betekent dat er een tijd meer geadministreerd moet worden, totdat we in beeld hebben waar het over gaat en wat we eraan moeten doen, dan moeten we ophouden tegen die professionals te zeggen 'jullie hoeven niet bij te houden wat je aan het doen bent'.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Maar voorzitter, we weten dat de situatie zo is. Die lezen we helaas elke dag in de media. En ik hoor ook uit mijn netwerk dat er al een zwaar tekort is aan personeel in de jeugdzorg. Wat gaat dit nu oplossen door nog meer te administreren om te zorgen dat de problemen die u noemt, die wij ook heel graag willen oplossen, echt opgelost worden?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik kan me voorstellen dat we om te beginnen eens kijken welke kinderen met welke problematiek nu alsmaar niet geholpen kunnen worden omdat er in zes jaar tijd nog steeds niet genoeg gespecialiseerd personeel is om ze te helpen. Als we die nu eens in beeld hebben en als we door hebben wat daarvoor nodig is, gaan we voor mijn part met z'n allen naar VWS en zeggen 'jongens, regel nu snel dat er een instantie komt die die kinderen wel kan helpen'. Ik kan op dit moment niet aanwijzen welke Zoetermeerse kinderen met welke problematiek nu wel en niet heel lang moeten wachten en ik vind dat wij – want wij zijn verantwoordelijk voor de jeugdzorg – ervoor moeten zorgen dat het wordt opgelost en dat gaat niet doordat we in een themabijeenkomst tegen elkaar te zeggen 'we weten niet hoe groot de wachtlijsten zijn en kijkt u op de website van de instellingen'. Daar lossen we niets mee op en we denken 'we moeten een stap vooruit maken in de jeugdzorg', en als daar gespecialiseerd personeel voor nodig is; zijn we ze al aan het opleiden?

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter. Ik ben het helemaal met u eens dat we helemaal geen technische overleggen of allerlei andere overleggen moeten hebben. We moeten juist in een raadsvergadering – zoals ik al zei, ik vind dit niet het beste moment – goed kunnen afwegen bijvoorbeeld in een hoorzitting waar mensen daadwerkelijk ermee te maken hebben, hetzij horen van experts die alles weten over dat evidence based werken en waarom dat er nog niet is, of instellingen die niet weten waarom de kinderen niet op tijd geholpen kunnen worden. De grote onderliggende problemen

zijn natuurlijk niet helemaal bij ons op te lossen en dat is volgens mij waar we het onderscheid zouden moeten maken, wat kunnen wij doen en wat moet landelijk geregeld worden? Waar haal je personeel vandaan en hoe zorg je dat het geld dat daarvoor nodig is ook daadwerkelijk naar ons toekomt? Volgens mij moeten we het voornamelijk daarover hebben en is het minder nodig dat instellingen zeggen – want dat zullen ze ongetwijfeld zeggen – 'we hebben een tekort en we hebben geld nodig', en dan?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja mevrouw Frinking...

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer, wacht even.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Maar dan weet ik het dadelijk niet meer.

De **Voorzitter**: Dat snap ik, maar uw tijd staat stil dus dat scheelt. Even, analoog of digitaal, interrupties mogen wel korter wat mij betreft want het worden weer bijna termijnen en dat is nu niet anders dan dat digitaal is, dus ik verzoek u daar wel even aandacht aan te besteden. Ik ga nu eerst naar mijnheer Ekkelenkamp en dan naar mijnheer Boerboom.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter, ik vraag me eigenlijk af: we hebben in deze raad natuurlijk heel veel deskundigheid zitten, maar hebben wij de deskundigheid om goed te beoordelen wat er in dat veld van de jeugdhulp aan de orde is? Ik ben dan toch bang dat we te veel op de stoel van de professional gaan zitten.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Mevrouw Van der Meer noemt aan het eind opleiden en volgens mij zou dat een mogelijkheid zijn om het probleem echt op te lossen zodat we de jongeren goed kunnen helpen, maar zoals ik al eerder zei, uw moties roepen op om extra te administreren en daar hebben die kinderen niets aan en dat gaat alleen maar meer geld voor de jeugdzorg kosten.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer kan daarop reageren maar dan stel ik voor dat u verdergaat want dan hebben we volgens mij alles gehad.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik reageer om te beginnen op mevrouw Frinking. Die zei 'laten we thema-avonden gaan doen met professionals en ouders'. U heeft ons aan uw zijde, het een sluit het ander niet uit. We denken dat het tijd wordt dat we veel inhoudelijker naar de jeugdzorg gaan kijken en dat we, mijnheer Ekkelenkamp, er dus als raad verstand van krijgen wat we aan het doen zijn. Dat doen we ook bij bestemmingsplannen. Ik ben geen architect maar ik kan ook kijken hoe dat in elkaar zit. En dat doen we ook bij de WMO. We zorgen ervoor dat we met elkaar steeds meer deskundigheid krijgen en hierop zie ik nu dat we vaart moeten maken om die als raad te krijgen zodat we beter ons ding kunnen doen. Daarvoor zullen we toch een tijdje een aantal zaken bij moeten houden want ik heb gemerkt dat we het nu met heel weinig administratie hebben gedaan en daar is het in ieder geval niet van opgeknapt. Ik ben me rot geschrokken. Als je kijkt naar die arbitrage trekken ze van die € 1,5 of € 1,6 miljard die we moeten hebben al € 300 miljoen af, of € 284 miljoen is het geloof ik, omdat we dat volgend jaar, in 2022 al moeten bezuinigen en dat loopt in een rijtje van vijf jaar op naar € 1 miljard dus dan kunnen we niet zitten wachten. Dan moeten we aan de bak, a. om te kijken 'kunnen we dat?' en b. om te kijken, als we het niet kunnen, hoe we weer terug naar de VNG moeten en zeggen 'dit gaat niet'. Dat is wat ik wil.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Mevrouw Huijbens wil interrumperen en dan verzoek ik echt verder te gaan voordat we anders een volledig jeugdzorgdebat krijgen. Mevrouw Huijbens, gaat uw gang.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Dank u wel voorzitter. Ik heb een opmerking meer over de volgordelijkheid van een aantal zaken. We krijgen het rapport van de gemeenschappelijke rekenkamers binnenkort en daar staan natuurlijk een aantal zaken in. Dat zal op 5 juli a.s. naar de raad toe gaan en we krijgen straks de regiovisie waar we nog wat van gaan vinden met elkaar. Ik denk dat al deze zaken die we hier bespreken zeker relevant zijn voor de perspectiefnota, maar inhoudelijk komen we daar nog op terug en daar kunnen inderdaad ook themabijeenkomsten bij zitten. Dat wat mij betreft.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Helemaal eens met iedereen die zegt 'laten we ons er verder in verdiepen', maar we moeten nu die slag gaan maken. We houden onze moties wat dat betreft in stand.
Ik ga naar een ander onderwerp want lang niet alle kinderen en jongeren hebben gelukkig jeugdzorg nodig, maar ze hebben wel allemaal nodig dat ze kunnen sporten. Bij Zó! Zoetermeer heeft zwemmen dan altijd een streepje voor omdat dat niet alleen gezond is, maar het ook voor de veiligheid belangrijk is, dus wij dienen samen met ChristenUnie-SGP en Fractie Van den Berg een motie in om in afwachting van het nieuwe zwembad het zwemmen een impuls te geven.
Natuurlijk kunnen veel meer sporten en ook de culturele verenigingen een impuls gebruiken, maar het potje voor de investeringsimpuls voor de amateurverenigingen is leeg. Die reserve moet gevuld worden vanuit de Enecogelden, maar het lijkt ons goed dat we daar snel mee beginnen want het voorbereiden van aanvragen vergt ook tijd. We dienen hierover samen met het CDA een motie in.
Voorzitter, we willen niet dat onze jongeren hun school niet afmaken omdat ze in de drugsindustrie veel meer kunnen verdienen. We willen ook dat de jongelui niet nog meer het idee krijgen dat ze tot aan de tanden gewapend moeten zijn als ze hun huis verlaten. Wij als gemeente moeten ons wapenen tegen het steeds verder uitdijen van het criminele circuit. Dat vergt een lange adem, dus heel teleurstellend dat het rijk stopt met de subsidie voor die aanpak. Wij dienen samen met ChristenUnie-SGP een motie in om door te gaan met het aanpakken van ondermijning. Ik begreep intussen dat CDA en VVD zeggen 'we willen eraan meedoen, maar de dekking moet anders', dat hebben we nu dus ook begrepen. Ik ben gaarne bereid om ook iets uit het nieuwe potje van ons allen hiervoor op te halen als dat toegestaan is, ik zal straks kijken of die motie aangepast kan worden.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer, een interruptie van de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Hoe staat u dan tegenover onze motie? Preventief fouilleren op samenscholingsplaatsen?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Absoluut tegen.

De **voorzitter**: Dat gaat iets te snel geloof ik. Denk ik tenminste, mijnheer Meijroos?

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): U heeft de mond vol over dat Zoetermeer uit de bocht vliegt als het gaat om drugsgebruik en steekincidenten, dan begrijp ik niet zo goed waarom u hier absoluut tegen bent. Kunt u dat toelichten?

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja, voorzitter. Daar zijn we op dit moment nog niet aan toe. Als het ooit zover komt dat dat heel erg nodig is, zullen we dat doen, maar op dit moment zijn we nog lang niet zover en ons idee over de drugsindustrie gaat erom dat kinderen te jong bij die ondermijning betrokken worden en daarom niet begrijpen waarom ze een cursus tot schilder moeten doen waarmee ze € 1.200,00 kunnen verdienen terwijl ze al met € 10.000,00 in hun zak lopen. Als het ooit zover komt dat we aan preventief fouilleren toe zijn. dan staan we naast u. maar we hopen dat het zover niet komt en nu zijn we nog helemaal tegen.
Ik ga weer verder. De laatste motie die Zó! Zoetermeer samen met ChristenUnie-SGP, Fractie Van den Berg, D66, GroenLinks en PvdA indient betreft het opnieuw inzetten van de laptops als die van de ambtelijke organisatie worden vervangen. Laten we zorgen dat die voor een tweede leven goed terechtkomen.
Voorzitter, we hadden nog veel meer willen bespreken. Dat we het raar vinden dat het college nu spreekt over programma's in plaats van over grote projecten, zodat het net lijkt alsof de afspraken over grote projecten dan niet gelden. Dat we willen dat de bibliotheken blijven bestaan en worden uitgebreid en dat dit dus niet alleen een dingetje van D66 is. Dat we graag hadden gezien dat er iets meer wordt gedaan voor het bezoekersparkeren in de binnenstad. Dat we zorgen hebben over de WMO omdat er nu weer wachttijden zijn en je als cliënt daarover helemaal niets hoort. Je wacht en je wacht... En waarom duurt het zo lang voor er flexwoningen komen? Het college heeft toch ook in beeld dat we die juist voor de thuislozen met goede kansen op de arbeidsmarkt, dringend nodig hebben?
Voorzitter, we zijn aan onze laatste minuut van dit laatste voorjaarsdebat in deze periode. We hopen

voor onze stad, ondernemers, verenigingen en voor onze bewoners, dat er geen lockdowns meer komen en voor onszelf hopen we op een andere, misschien wel betere bestuurscultuur in deze raad na de volgende verkiezingen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Toen u zei 'laatste minuut', waren het al de laatste 20 seconden.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): In de laatste minuut.

De **voorzitter**: O, in de laatste minuut, dan is het goed,

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Maar misschien dat ik wat te vlug praatte.

De **voorzitter**: Dat geeft niet, maar dat klopte wel.

Motie nr. 2106-16 ingediend door Zó! Zoetermeer, VVD, D66, PvdA
Jeugdzorg afbakenen en normaliseren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- uit de arbitrage over de jeugdzorg (pagina 23) de aanbeveling is gekomen in de toekomst de jeugdhulpplicht te beperken tot drie situaties:
  1) Er zijn vastgestelde zorgen over de veiligheid van het kind (kindermishandeling, onveilige woonomgeving, etc.);
  2) Een kind heeft een vastgestelde psychische aandoening, stoornis of geestelijk en/of lichamelijke beperking waarbij het eigen vermogen van de sociale omgeving ontoereikend is om gezond op te groeien en te participeren in de maatschappij;
  3) Bij overige opvoed- en opgroeivragen geldt alleen een jeugdhulpplicht als zonder de jeugdhulp het kind niet aan participeren in de maatschappij (deelnemen aan onderwijs en, vrijetijdsbesteding en sociale contacten);

overwegende dat:
- het goed is dat de gemeente Zoetermeer, natuurlijk in overleg met de andere gemeenten in de regio met wie wordt samengewerkt, anticipeert op deze uitkomst van de arbitrage;
- daarbij bekeken moet worden in hoeverre er sprake is van jeugdzorg die niet valt onder de drie hierboven genoemde situaties;
- nagedacht moet worden over alternatieven voor jeugdzorg voor die situaties die niet hierboven worden genoemd;
- en bekeken moet worden of de bovengenoemde situaties eventueel uitbreiding behoeven zodat dit tijdig gemeld kan worden;

verzoekt het college:
1. bij de collegae in de regio te bepleiten dat het afbakenen en normaliseren volgens de indeling uit de arbitrage – in afwachting van nadere regelgeving – vast als uitgangspunt wordt opgenomen in de regiovisie;
2. in overleg met het inkoopbureau te bekijken of geregistreerd kan worden of de momenteel verstrekte zorg wel of niet past bij de drie hierboven genoemde situaties;
3. voor de kinderen en jongeren die niet verkeren in de hier genoemde situatie te bedenken of er afgebouwd kan worden, dan wel of er alternatieven ontwikkeld moeten worden;
4. indien blijkt dat er een vierde of een vijfde situatie te benoemen is die aan de bovenstaande drie toegevoegd moet worden dit zo spoedig mogelijk onder de aandacht te brengen van de VNG en VWS;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-17 ingediend door Zó! Zoetermeer, VVD, ChristenUnie-SGP, D66
Jeugdzorg kortingen wel of niet terecht

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- uit de arbitrage over de jeugdzorg is gekomen dat de gemeenten in totaal € 214 miljoen minder krijgen dan verwacht op basis van het onderzoek Stelsel in Groei;
- dat deze korting wordt onderbouwd door tabel 1 op pagina 12 van de arbitrage;
- dat deze korting ieder jaar wordt verhoogd tot een bedrag van meer dan € 1 miljard in 2028;

overwegende dat:
- de gemeenten niet meer in de positie moeten komen dat er allerlei theoretische kortingen worden doorgevoerd die in de uitvoeringspraktijk niet realiseerbaar zijn;

draagt het college op:
1. te bewerkstelligen dat het inkoopbureau nauwgezet bijhoudt welke van de maatregelen genoemd in tabel 1 van de arbitrage daadwerkelijk doorgevoerd kunnen worden;
2. daarbij ook oplet voor welke maatregelen tijdige wijziging van de regelgeving nodig is, en of die regelgeving daadwerkelijk in het beoogde jaar geïmplementeerd kan worden;
3. daarbij ook te overleggen met een aantal andere inkoopbureaus, om resultaten te vergelijken;
4. een en ander zodanig dat als tabel 1 te rooskleurig blijkt dit direct – en met volledige onderbouwing – doorgegeven kan worden aan de VNG en VWS, zodat er niet eerst weer een arbitrage onderzoek moet volgen om aan te tonen wat er gebeurt qua uitgaven en besparingen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-18 ingediend door Zó! Zoetermeer
Jeugdzorg bewezen effectief

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- uit de arbitrage over de jeugdzorg is gekomen dat de gemeenten momenteel heel veel geld tekort komen om hun taken op het gebied van de jeugdzorg te kunnen uitvoeren, waardoor in Zoetermeer op allerlei andere zaken zwaar is bezuinigd;
- uit de arbitrage ook is gekomen dat de totale kosten van de jeugdzorg (alle gemeenten) omlaag en beheersbaar moeten worden;
- in het rapport op pagina 5, op basis van het onderzoek Stelsel in Groei, is aangegeven dat van slechts 10-12% van de interventies in de jeugdzorg vaststaat dat ze bewezen effectief zijn;

overwegende dat:
- op dit gebied in de laatste tien jaar nauwelijks vooruitgang is geboekt en dat het geld voor de jeugdzorg dus voor 80 tot 90% wordt uitgegeven aan hulp waarvan niet duidelijk is of het helpt;
- hierin – vooral ook in het belang van de kinderen en jongeren – verandering moet komen zodat gericht kan worden doorgewezen;

draagt het college op:
1. te bewerkstelligen dat met de aanbieders van de jeugdzorg afspraken worden gemaakt over het aantonen dat interventies daadwerkelijk zinvol zijn;
   - dat wil zeggen dat de zorgaanbieders in de gelegenheid worden gesteld om in de komende twee jaar met behulp van wetenschappers en oudervereniging aan te tonen in welke gevallen de door hen verleende hulp doeltreffend en doelmatig is, zodat duidelijk wordt in welke situaties, welke hulp het beste kan worden ingezet;
   - daarbij ook te bepalen wat de maximale effectieve behandeltijd is (m.a.w. is na bijvoorbeeld twee jaar nog extra resultaat te verwachten?);
   - daarbij als uitgangspunt te nemen dat iedere twee jaar het aantal wetenschappelijk bewezen effectieve interventies is verhoogd;
   - en interventies waarvan niet duidelijk is of er resultaat mee behaald wordt af te stoten;
2. voor zover hier extra budget voor nodig is, in overleg met VNG en VWS te bespreken welke subsidies hiervoor beschikbaar zijn;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-19 ingediend door Zó! Zoetermeer, VVD, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit
Jeugdzorg wachttijden

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- ook Zoetermeerse jeugd met ernstige problematiek (te) lang moet wachten op gespecialiseerde hulp;
- onvoldoende duidelijk is hoeveel kinderen en jongeren het betreft en hoe lang de wachttijden zijn;
- het cruciaal is dat de jeugd niet langer dan vier weken moet wachten voor adequate hulp gestart wordt, ook al om erger te voorkomen;

overwegende dat:
- in allerlei publicaties de jeugdzorg aangeeft dat zij onvoldoende geld krijgen om de wachttijden te verkorten:
- de gemeenten intussen onwaarschijnlijk veel geld uitgeven aan de jeugdzorg;
- al dat geld blijkbaar niet helpt om de jeugdzorg in goede banen te leiden;

draagt het college op:
1. met de aanbieders van jeugdzorg die jeugdzorg verzorgen voor de kinderen en jongeren met ernstige problematiek afspraken te maken over het rapporteren over het aantal personen dat meer dan vier weken wacht op hulp, met daarbij het aantal weken dat de langstwachtende wacht;
2. hierover ook aan de raad te rapporteren bij alle rapportages in het Sociaal Domein;
3. indien er aanleiding toe is, twee keer per jaar met de betreffende zorgaanbieder te bespreken wat er wordt gedaan om de wachttijden terug te dringen (zoals het opleiden van medewerkers, het doorverwijzen naar concullegae, etc.);

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-20 ingediend door Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, Fractie Van den Berg
Zwemmen voor gezondheid én veiligheid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- door zowel de bezuinigingen als door corona het zwemmen in de afgelopen periode minimaal mogelijk was;
- de zwemorganisaties het moeilijk hebben;
- de mensen hun banenzwemmen missen;
- zwemmen een belangrijk onderdeel van de ZoetermeerPas moet zijn;
- het nieuwe zwembad met bijna een jaar 'vertraagd' is;

tevens overwegende dat:
- zwemmen heel belangrijk is voor de gezondheid;
- zwemvaardigheid in ons waterrijke land een belangrijke basisvaardigheid is;

verzoekt het college:
- zodra de financiën het ook maar enigszins toelaten extra in te zetten op het zwemmen, in ieder geval voor de periode tot het nieuwe zwembad in gebruik genomen kan worden, zodat via de ZoetermeerPas meer zwemmen aangeboden kan worden, het banenzwemmen minimaal in een zwembad voortgezet kan worden en er ook zwemmen onder begeleiding mogelijk wordt gemaakt voor met name de mensen die getroffen zijn door de langdurige gevolgen van corona (long COVID);

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-21 ingediend door Zó! Zoetermeer, CDA
Amateurverenigingen sport en cultuur investeringsimpuls

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- verschillende amateurverenigingen graag gebruik zouden maken van de investeringsimpuls;
- het belangrijk is – ook al vanwege de coronatijd die hopelijk achter ons ligt – om de verenigingen snel weer een impuls te geven vanwege het grote maatschappelijke belang (eenzaamheid, bewegen);
- dit momenteel niet mogelijk is omdat de reserve voor de investeringsimpuls is uitgeput;
- voor het vullen van de reserve een beroep gedaan zal worden op de Enecogelden;
- dat dit prima past bij Zoetermeer 2040;

verzoekt het college:
1. een lichte enquête te houden onder de Zoetermeerse verenigingen om een globaal inzicht te krijgen in de investeringsbehoefte voor de komende drie jaar;
2. op basis van de uitkomsten te onderbouwen hoeveel geld er voorlopig in de reserve investeringsimpuls terecht moet komen zodat dit meegenomen kan worden bij de voorstellen over de aanwending van de Enecogelden;
3. verenigingen al in 2021 uit te nodigen om aanvragen voor de investeringsimpuls in te dienen zodat er snel besluiten genomen kunnen worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-22 ingediend door Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP
Ondermijning blijvend bestrijden

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- misdaden die in georganiseerd verband worden gepleegd een ontwrichtend effect hebben op de samenleving;
- Zoetermeer blij is dat we de nachtclub-ellende met kogels en granaten achter ons hebben gelaten;
- we absoluut geen toestanden zoals in Hedel willen krijgen;
- jongeren veilig moeten kunnen opgroeien en niet geconfronteerd moeten worden met 'groot geld' dat te verdienen is met drugshandel en de daarmee gepaard gaande criminaliteit;
- het ministerie van Veiligheid en Justitie tot onze verbazing heeft laten weten dat de financiering voor de bestrijding van ondermijning stopt na 2021;
- uit het jaarverslag van de gemeente blijkt dat de aanpak vooralsnog succesvol blijkt;

verzoekt het college:
1. via alle mogelijke wegen – rechtstreeks, via VNG, via VRH – bij het ministerie aan te dringen op het verlengen van de subsidies;
2. binnen de begroting van Zoetermeer te zoeken naar financiële ruimte om de aanpak van de ondermijnende criminaliteit door te zetten;
3. daarvoor eventueel de € 100.000,00 voor onderzoek (tabel 3.3 regel 1) voorlopig in te zetten (want het verbouwen van de raadzaal is toch nog niet mogelijk in de huidige financiële omstandigheden);

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-23 ingediend door Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP. Fractie Van den Berg, D66, GroenLinks, PvdA
Laptops slim hergebruiken

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- de gemeente alle laptops gaat vervangen omdat ze zijn afgeschreven en voor professioneel gebruik zijn verouderd (pagina 48 perspectiefnota);
- in gezinnen met een laag inkomen een laptop een hele uitgave is;
- het voor kinderen en jongeren tegenwoordig nodig is dat zij over een computer kunnen beschik-

ken;

verzoekt het college:
de laptops die worden vervangen door nieuw materiaal:

- in te nemen;
- door Ecoware of een vergelijkbare organisatie op te laten knappen voor hergebruik;
- en via Stichting Leergeld en/of een vergelijkbare organisatie weg te geven aan kinderen die leven in gezinnen die moeilijk rond kunnen komen;
- of te verstrekken aan mensen voor wie het een verschil kan maken bij het verwerven van een nieuwe werkkring (bijvoorbeeld door een opleiding mogelijk te maken);

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Het is nu 12.00 uur het lijkt me goed om even te schorsen, we kunnen ook doorgaan tot 12.30 uur. Dat laatste doen? Ik kijk even rond want straks zijn er mensen die zeggen 'ja maar ik wilde toch even wat anders doen'. Maar dan gaan we door. Dan ga ik naar de fractie van GroenLinks, Mijnheer Boerboom.

d. GroenLinks

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter. Deze ochtend zou ik willen beginnen met een hartenkreet. Afgelopen week sprak ik een mevrouw die een master bedrijfseconomie heeft behaald. Inmiddels had ze 31 sollicitaties verstuurd waar ze geen uitnodiging op heeft gehad. En daarbij lag het niet aan de slechte kwaliteit van brieven. U kunt het al raden, het was een mevrouw van kleur. Sinds twee weken had ze wel een administratieve baan gevonden en daarmee was ze helemaal gelukkig. Nog schokkender vond ik het dat er een soort berusting was dat ze geen baan op haar niveau had gevonden. Ik was geschokt en teleurgesteld dat dit in Zoetermeer voorkomt. De afgelopen weken is er terecht veel ophef geweest over de nieuwe anti-LHBTI-wet in Hongarije. Echter, ook hier hebben wij nog een wereld te winnen in de inclusieve maatschappij die we denken te zijn. Elke discussie over een begroting valt in het niets wanneer het gaat over zoiets fundamenteels. Ik roep iedereen op om zich hier bewust van te zijn en anderen aan te spreken als dit soort situaties zich voordoen.
Voorzitter, dit gezegd hebbende, wil ik met de andere realiteit beginnen. Ik vertel u niks nieuws als ik zeg dat de coronacrisis flink haar sporen heeft nagelaten. Onze omgang met elkaar is veranderd en er is bijna letterlijk op de resetknop gedrukt. Nu het erop lijkt dat we de crisis achter ons gaan laten, is het belangrijk te bedenken hoe we ons herstel gaan inzetten. Vorig jaar heeft deze raad terecht besloten om de grote noden van de stad te voorzien van financiële middelen uit de Enecomiddelen. Inmiddels kunnen we constateren dat niet al dat geld nodig is geweest. Daarom ligt er nu een kans om dit geld in te zetten op een groen, inclusief en sociaal herstel. GroenLinks hoopt dat het college met een ambitieus coronaherstelplan komt om de overgebleven middelen te investeren, in de jongeren van onze toekomst, vergroening van de stad en het tegengaan van kansenongelijkheid. Graag horen we wanneer we zo'n plan zouden kunnen verwachten.
Als de coronacrisis één ding heeft laten zien, dan is het wel dat de ongelijkheid is toegenomen. Een ongelijkheid die flink drukt op de omgang met elkaar en die de afstand tussen mensen vergroot. Terwijl juist nu verbinding hard nodig is. Het is cruciaal dat we hieraan werken. Dit kunnen we als Zoetermeer niet alleen en daarom wil GroenLinks dat het college dit meeneemt naar gesprekken met het rijk en andere partners. Tegelijkertijd kunnen we lokaal in ieder geval een signaal geven door ook mensen met een kleine beurs in deze tijd iets extra's te bieden en daarmee onze lokale ondernemers ook te steunen. Daarom dient GroenLinks een motie in om ZoetermeerPashouders eenmalig een extraatje in natura te bieden en dit te laten besteden bij lokale ondernemers.
Voorzitter, in onze Visie Zoetermeer 2040 staat het mooi. Het bestrijden van kansenongelijkheid begint bij onze kinderen, in het onderwijs. Het is belangrijk dat wij de komende jaren middelen opzij zetten om dit ook te realiseren. Echter, het begint bij de bestaande middelen inzetten die we van het rijk krijgen voor voor- en vroegschoolse educatie.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Ik moest er even over nadenken maar ik hoorde mijnheer Boerboom pleiten voor een eenmalige bijdrage voor de minima vanwege corona. Maar er zijn ook mensen die niet tot de minima behoren, maar die wel door corona van het ene op het andere moment hun omzet zijn verloren, die hun inkomen zijn verloren. Als u compassie heeft voor de mini-

ma, heeft u dan ook compassie voor de mensen die dat is overkomen het laatste jaar?

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Zeker, en dat is ook waarom we expliciet de koppeling maken met die lokale ondernemers die zo'n zware tijd hebben gehad zodat zij hier ook een extra impuls uit kunnen halen, ook al is het een relatief klein bedrag. Maar het gaat denk ik ook om het gebaar. Daar komt bij dat er natuurlijk nog veel meer dingen het afgelopen jaar zijn gedaan ook voor deze groepen en wij er ook voor openstaan om dat de komende periode te blijven doen zolang dat nodig is.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ja voorzitter, dank u wel. Ik sluit niet uit en ik weet ook zeker dat ondernemers uit bepaalde sectoren dat is overkomen, omzetverlies, inkomensverlies, maar er zijn ook andere ondernemers die dat is overkomen. Ik vind dat u het wel heel simpel stelt 'we effenen de behoefte bij de minima met de ondernemers'. Zou u het dan niet veel ruimer moeten zien als u dat gebaar dan maakt?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Als u suggesties heeft, hoor ik dat graag. Volgens mij zijn er inderdaad nog veel meer groepen die geraakt zijn, maar we hebben ook gezien dat het rijk juist voor die groepen heel veel maatregelen heeft genomen, onder andere via de Tozo-regeling en dat soort zaken. Daar moeten we ook juist hartstikke blij mee zijn, maar juist die minima hebben afgelopen jaar eigenlijk niets gekregen. Ook niet omdat ze dat niet per se nodig hadden misschien, vanuit het oogpunt dat ze niet geraakt waren door de coronacrisis, maar ze hebben ook niets kunnen ondernemen en bijna iedereen krijgt nu weer mogelijkheden en volgens mij is het vanuit dat oogpunt ook mooi om ook de minima daar een impuls bij te geven.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, ik was bij de voor- en vroegschoolse educatie. Uitvraag bij professionals heeft GroenLinks geleerd dat er nog een wereld te winnen is in de betrokkenheid van ouders. Kinderen spenderen immers nog altijd de meeste tijd thuis. Daar kan de ontwikkeling van kinderen extra gestimuleerd worden. Het inzetten op betrokkenheid en materialen is daarbij een belangrijke voorwaarde. GroenLinks dient daarom samen met D66 een motie in om een deel van de OAB-middelen hiervoor in te zetten.
Voorzitter, het hebben van een vrijwilligersbaan of baan is een belangrijk onderdeel van het kunnen meedoen aan de maatschappij. De eerste cijfers van het aantal werklozen vallen gelukkig niet tegen. Echter, er is vorig jaar logischerwijs flink minder ruimte geweest om re-integratietrajecten te starten. GroenLinks hoopt dat we de achterstand van afgelopen jaar hierop gaan inlopen. Op dit moment liggen er volop kansen en het is belangrijk dat we deze Zoetermeerders de juiste ondersteuning bieden om weer richting werk te kunnen bewegen. Graag een reactie.
Tegelijkertijd is nu het moment om in te zetten op het overstappen naar een circulaire en duurzame economie. Op basis van de eerder aangenomen motie zou het college aan de slag gaan in de regio op dit onderwerp. Kan het college aangeven wat de status hiervan is?
Niet alleen de gezondheidszorg heeft een flinke optater gehad afgelopen jaar. Niet alleen in de ziekenhuizen, maar ook de zorg waar wij als gemeente over gaan. Zo zijn er langere wachtlijsten gekomen door een grote vraag en een enorm personeelstekort. Voor GroenLinks betekent dit dat er een flinke omslag gemaakt moet worden. Het is hoog tijd dat we de administratiedruk naar beneden brengen en we verder bouwen aan het dichterbij brengen van de zorg. Wij kijken uit naar de stappen die reeds in gang gezet zijn op het gebiedsgericht aanbesteden en de verdere uitwerking van de nieuwe Regiovisie Jeugd. Tegelijkertijd is het inzetten op preventief aanbod cruciaal. Juist door vroegtijdig signaleren en ondersteuning kunnen we de druk op de zorg verminderen. Het is daarom ook goed dat er een impuls is gegeven aan het jongerenwerk en vooral jongerenwerk dat ook een rol vervult tussen hulpverlening en het jongerenwerk dat al bestond. De nieuwe jongerenwerkers-plus doen fantastisch werk. Het is zonde dat de middelen uit 2020 die, vanwege corona, niet ingezet zijn, niet meegenomen worden. Daarom dienen we daarover een motie in samen met de PvdA en horen we graag een reactie van het college.
In de strijd tegen ongelijkheid is het heftig om te moeten constateren dat het aantal dak- en thuislozen toeneemt. Daarbij is het een groot probleem om deze ook een plek te kunnen bieden. Met Den Haag als verantwoordelijke regiogemeente heeft Zoetermeer weinig tot geen invloed op maatschappelijke

opvang en beschermd wonen. Het is hoog tijd dat dit verandert en Zoetermeer ook de invloed kan pakken om deze mensen te kunnen ondersteunen zoals wij zouden willen. Daarom dienen we samen met de PvdA hiervoor een motie in.
Voorzitter, als er een ding duidelijk is geworden dan is het wel hoe belangrijk ons groen is. Niet alleen door corona, maar ook in onze aantrekkelijkheid als stad. Het is belangrijk dat we hieraan blijven werken. Daarom dient GroenLinks alle voorstellen die het groen en de natuur ten goede komen vandaag mede in.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom, een interruptie van mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Even een vraag over het beschermd wonen en de maatschappelijke opvang. We leren dat we als stad niet altijd alles zelf kunnen doen, dat zien we ook bij jeugdzorg. Nu heeft Den Haag het op een bepaalde manier georganiseerd, kunnen we dan niet beter zorgen dat we de samenwerking verbeteren in plaats van dat we alles proberen weg te halen uit Den Haag en het dan weer in Zoetermeer zelf op gaan bouwen?

De **voorzitter**: Voor u reageert, ik zie mevrouw Bink ook. Op hetzelfde onderwerp?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Over het groen en zo.

De **voorzitter**: Oké. Dan gaan we eerst even naar de vraag van mevrouw Frinking.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Nee, ik steun uw oproep dat we misschien niet alles in Zoetermeer moeten willen hebben. Alhoewel ik wel vind dat we daar goed naar moeten kijken omdat het ook niet altijd wenselijk is om dit soort mensen elke keer te moeten verplaatsen, om het maar even oneerbiedig te zeggen. Op dit moment kunnen we eigenlijk bijna helemaal geen invloed uitoefen maar zijn we overgeleverd aan wat Den Haag wil doen. Dat is denk ik wel een onwenselijke situatie omdat ik denk dat we als Zoetermeer daar wel eens een andere visie op of rol in kunnen hebben dan Den Haag heeft. Daarom hebben we ook de motie die oproept of we tot een gemeenschappelijke regeling kunnen komen zodat onze wethouder daar ook echt invloed op kan uitoefenen.

De **voorzitter**: Voldoende zo, mevrouw Frinking?

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dat is goed, dank u wel.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, ik hoor dat mijnheer Boerboom alle moties mede indient of steunt wat betreft groen en duurzaamheid, dus ook onze picknicktafels en onze milieueilanden? Daar zijn we heel erg blij mee, dank u wel.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dan heeft u mij verkeerd begrepen, nog even los van de vraag of ik ze ga steunen ja of nee, het gaat over groen en natuur en dat zie ik als iets anders dan picknicktafels en de milieueilanden. Dat is voor mij afval en het andere is openbare ruimte.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dan verschillen we inderdaad van mening want we zien de picknicktafels toch echt wel in de natuur staan en we zien ook het netjes houden van de milieueilanden zeker tot een goed en ontspannen gevoel en een schone stad bijdragen en we vinden dat zeker bij elkaar horen. Dus u kunt nog van gedachten veranderen.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Het is belangrijk want het gaat om beleving van het groen, maar voor mijn fractie zijn groen en natuur wel andere dingen dan wat u noemt.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom, voor u verdergaat, mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Laat maar, ik moet mijn pasje zoeken.

De **voorzitter**: Dan gaat u maar verder.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dat komt dan zo meteen nog wel. Voor een gezonde, prettige leefomgeving is de luchtkwaliteit minstens zo belangrijk. Iedereen verdient immers schone lucht voor een goede gezondheid. Daarom dienen we vandaag twee moties in samen met de PvdA die bijdragen aan het verbeteren van de luchtkwaliteit of de bewustwording daarvan en willen we het college oproepen snel met de uitwerking van emissievrije distributie aan de slag te gaan.
Voorzitter, een leefbare stad betekent ook werken aan de grote energietransitie. We zien dat het college flink zijn best doet en wij hopen dat we met het Duurzaamheidsfonds uit de Enecogelden ook meters kunnen maken. Daarbij zouden we de ambitie graag ook omhoog gooien. Hoe kijkt het college aan tegen het verhogen van de ambitie van het aantal gasloze woningen met bijvoorbeeld 250 per jaar? En wat is er nodig om dit te realiseren?
Voorzitter, al langere tijd is er ook een andere transitie gaande. Steeds meer mensen passen hun eetpatroon aan door minder vlees en zuivelproducten te gebruiken. Enerzijds vanwege dierenwelzijn, maar ook vanuit milieuoogpunt. Helaas is er in bestaand aanbod bij evenementen, maar ook bij de gemeente daar nog weinig oog voor. Vegan wordt vrijwel niet aangeboden, maar ook vegetarisch is beperkt. GroenLinks dient daarom samen met Fractie Van den Berg een motie in om dit in goede balans te brengen.
Dan voorzitter, de financiële situatie van de gemeente is nog altijd niet rooskleurig. Niet vanwege slecht beleid van de gemeente, maar puur vanwege het rijk dat de gemeenten niet serieus neemt en compenseert. Het harde werk van onze burgemeester, wethouders en Raden in Verzet werpt zijn vruchten af om extra middelen te krijgen, maar structureel is er helaas nog geen oplossing. Dat neemt niet weg dat wat GroenLinks betreft noodzakelijke investeringen gedaan moeten worden. De huidige investeringen van het rijk tijdens de coronacrisis laten zien hoe belangrijk dat is. Echter, om op korte termijn investeringen te kunnen doen, zien we ons genoodzaakt om het fonds van € 1 miljoen te creeren zodat we dan ook die mogelijkheid hebben. Als het tijdelijk moet, dan doen we het tijdelijk, maar sommige dingen moeten structureel. Zoals het college ook voorstelt met betrekking tot de vervanging van groen. Echter, er zijn veel zaken die tijdelijk gedaan worden en voor Zoetermeer 2040 zal ook structureel budget nodig zijn. Hoe ziet het college het perspectief hiervoor, ook indien er geen of beperkte middelen van het rijk komen?
Voorzitter, dan zou ik graag nog aandacht willen voor de heftige periode die we gehad hebben. De raad kwam om in het werk de afgelopen weken, maar de ambtenaren lopen al een jaar lang op hun tandvlees. Dank voor hun enorme inzet en we wensen ze, na een hopelijk welverdiende vakantie, veel succes met de uitwerking van alle besluiten die recent genomen zijn.
Voorzitter, ik rond af. De afgelopen jaren hebben we een mooie start gemaakt met een Zoetermeer dat inclusief, duurzaam, groen en sociaal is. Met Zoetermeer 2040 biedt dat veel perspectief voor de toekomst. Want wij gaan niet over een nacht ijs, onze agenda reikt ook tot 2040, en 2050 zelfs en we willen de trein door laten rijden die nu eindelijk goed op stroom is gekomen. Wij staan te popelen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Nog even een nabrandertje. Dank u wel voorzitter. Bij mij blijft nog even die motie malen over plantaardige catering. Aan de ene kant denk ik 'als dat een dieetwens is voor mensen in de raad, dan snap ik het als u zegt 'ik wil graag vegan'. Maar als u zegt dat u bij bedrijven wilt opleggen dat ze dat moeten doen voor derden, vind ik dat rieken naar betutteling. Het is toch aan de mensen zelf, als dat handel is, komt dat vanzelf, is het niet?

De **voorzitter: De heer Boerboom.**

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Volgens mij is het de kunst om daar balans in te brengen. We zeggen ook niet dat iedereen volledig naar een vegan of vega-eetpatroon moet overstappen maar volgens mij zien nu juist het tegenovergestelde, dat steeds meer mensen daar behoefte aan hebben, maar dat daar niet altijd een oplossing voor wordt geboden of dat wordt gezegd 'ja maar, die groep is nog te klein', of dat soort dingen. Volgens mij is het juist de kunst om daar nu, ook vanuit milieuoogpunt en dierenwelzijn zoals ik al zei, ook als overheid te zeggen 'laten we eens kijken als we van alles een derde doen, dan is er voor iedereen wat'. Dat nodigt voor sommige mensen misschien uit om eens wat nieuws te proberen, dus ik denk dat het juist een kans is en ik zou het zeker niet als betutte-

ling willen zien.

De **voorzitter**: De heer Meijroos nog?

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel. Ik kan me voorstellen dat bijvoorbeeld bij een bevrijdingsfestival hier in Zoetermeer iedereen lekker met zijn biertje in zijn hand staat en iedereen voor de kroket en de patat gaat, maar dat uiteindelijk alle falafel wraps de prullenbak in kunnen uiteindelijk. Daar ben ik een beetje bang voor, dus ik denk dat u dat moet overlaten aan de ondernemers zelf. Als er vraag naar is, denk ik dat dat vanzelf wel verandert.

De **voorzitter**: Even via de voorzitter, graag, gaat uw gang mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, dit is wel een onderwerp waar we redelijk gepassioneerd over zijn. U noemde al patat, dat dan niet meer zou mogen, maar dat is ook vegan dus volgens mij lijkt het aan de voorkant te beperkend, maar er zijn zoveel mogelijkheden die al vegan zijn. Dus volgens mij zijn er al mogelijkheden maar is het vooral de bedoeling om dat goed in balans te brengen zoals we al zeiden.

De **voorzitter**: Nog heel kort mijnheer Meijroos, want u heeft al twee keer geïnterrumpeerd.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Heel kort, ik weet niet waarom we dit vast moeten leggen in percentages, als patat al onder vegan wordt gerekend denk ik dat we meer dan 50% al halen dus is de motie eigenlijk overbodig.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom dan ook nog een keer.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Als dat het geval is, zou de situatie anders zijn. Ik ervaar in ieder geval als vegetariër, en dan eet ik nog niet eens vegan, dat de opties vaak, ook hier in het stadhuis, redelijk beperkt zijn. Volgens mij is dat de oproep.

De **voorzitter**: Ik heb het idee dat de lunch eraan komt, maar dat is mijn observatie. U was klaar met uw eerste termijn, dank daarvoor.

Amendement nr. 2106-V ingediend door GroenLinks, VVD, LHN, D66, CDA
Impuls voor de stad

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;
gelezen het raadsbesluit Perspectiefnota 2022 met nr. 0637702025;

besluit:
- besluit 14 als volgt te wijzigen,
  was:
  'In de reserve vrij inzetbaar een reservering van € 3.544.000,00 aan te houden voor eventuele tegenvallers als gevolg van COVID-19.'
  wordt:
  '14 A: In de reserve vrij inzetbaar een reservering van € 2.544.000,00 aan te houden voor eventuele tegenvallers als gevolg van COVID-19.
  14 B: Ten laste van de reserve vrij inzetbaar in 2021 en 2022 een bedrag van € 1.000.000,00 te ramen in het Overzicht Algemeen Dekkingsmiddel (OAD) voor voorstellen die door de raad zijn aangenomen bij de perspectiefnota en begroting en vragen om financiële dekking.'"

Amendement nr. 2106-W ingediend door GroenLinks, PvdA
Juist nu jongerenwerk hard nodig

"De raad van de gemeente Zoetermeer in vergadering bijeen op 28 juni 2021;
gelezen het raadsbesluit Perspectiefnota 2022 met nr. 0637702025;

besluit:
- besluit 16A aan te vullen met:
  21 Jongerenwerk (2021: € 136.000,00)."

Motie nr. 2106-24 ingediend door GroenLinks, PvdA
Schone lucht is van levensbelang, stookalert

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- schone lucht letterlijk van levensbelang is;
- zelfs lichte blootstelling aan fijnstof verhoogt risico op hartziekten;
- uit door het rijk verzamelde gegevens blijkt, dat blootstelling aan luchtverontreiniging verantwoordelijk is voor 4,5% van de ziektelast in Nederland (RIVM);
- luchtverontreiniging heeft bewezen onder meer nadelige effecten te hebben op het aantal kinderen dat sterft vanaf vier weken na de geboorte tot voor de eerste verjaardag, bronchitisklachten bij kinderen, chronische bronchitis bij volwassenen, het aantal ziekenhuisspoedopnamen voor hart- en vaatklachten en luchtwegklachten;
- met het oog daarop tussen rijk en lagere overheden een Schone Lucht Akkoord (SLA) is afgesloten;
- waartoe ook de gemeente Zoetermeer zich heeft gemeld;
- de plekken waar de blootstelling aan luchtvervuiling het hoogst is verspreid liggen over het hele land maar dat daarbij zich de Randstad in ongunstige zin onderscheidt;

overwegende dat:
- de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat de hoofdlijnenbrief over het SLA aan de Tweede Kamer de datum 2 juli 2019 vergezeld heeft doen gaan van bijlagen waarin mogelijkheden tot verbetering van de luchtkwaliteit zijn aangegeven;
- waarbij ook al enkele concrete maatregelen zijn opgesomd;
- een daarvan is het instellen van een stookalert voor dagen met ongunstig weer;

verzoekt het college:
- de raad een voorstel te doen hoe voor Zoetermeer een stookalert ingevoerd kan worden voor dagen met ongunstig weer;
- alsmede een voorstel tot wijziging van de Algemene plaatselijke verordening (APV) zodanig dat het stoken kan worden beperkt;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-25 ingediend door GroenLinks, PvdA
Schone lucht is van levensbelang, aggregaten

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- schone lucht letterlijk van levensbelang is;
- zelfs lichte blootstelling aan fijnstof verhoogt risico op hartziekten;
- uit door het rijk verzamelde gegevens blijkt, dat blootstelling aan luchtverontreiniging verantwoordelijk is voor 4,5% van de ziektelast in Nederland (RIVM);
- luchtverontreiniging heeft bewezen onder meer nadelige effecten te hebben op het aantal kinderen dat sterft vanaf vier weken na de geboorte tot voor de eerste verjaardag, bronchitisklachten bij kinderen, chronische bronchitis bij volwassenen, het aantal ziekenhuisspoedopnamen voor hart- en vaatklachten en luchtwegklachten;
- met het oog daarop tussen rijk en lagere overheden een Schone Lucht Akkoord (SLA) is afgesloten;
- waartoe ook de gemeente Zoetermeer zich heeft gemeld;
- de plekken waar de blootstelling aan luchtvervuiling het hoogst is verspreid liggen over het hele land maar dat daarbij zich de Randstad in ongunstige zin onderscheidt;

overwegende dat:
- de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat de hoofdlijnenbrief over het SLA aan de Tweede Kamer de datum 2 juli 2019 vergezeld heeft doen gaan van bijlagen waarin mogelijkhe-

den tot verbetering van de luchtkwaliteit zijn aangegeven;
- waarbij ook al enkele concrete maatregelen zijn opgesomd;
- dat een daarvan is maatregelen te nemen tegen bouwmachines en aggregaten, waar vandaag de dag prima alternatieven zijn;

verzoekt het college:
- standaard in omgevingsvergunningen een bepaling op te nemen die beoogt de vervuiling door bouwmachines en aggregaten tegen te gaan:

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-26 ingediend door GroenLinks. D66
Motie Goede start, goede toekomst

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- er € 1,5 miljoen over is op het onderwijsachterstandenbeleid (OAB);
- deze middelen terugvloeien naar het rijk als ze niet worden ingezet voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE);

overwegende dat:
- kinderen niet alleen tijdens hun aanwezigheid op VVE-locaties leren, maar vooral ook thuis;
- ouderbetrokkenheid cruciaal is in het succes om onderwijsachterstanden in te lopen;
- ouderbetrokkenheid veel tijd en aandacht vraagt;
- ouders niet altijd de middelen hebben om materialen aan te schaffen die het leerproces van kinderen stimuleren;

verzoekt het college:
- te onderzoeken hoe (een deel van) dit bedrag ingezet kan worden om de ouderbetrokkenheid op de dagopvang/VVE te vergroten zodat zowel thuis als op de VVE-locaties leerwinst geboekt kan worden;
- tevens te onderzoeken wat mogelijk is om de VVE-locaties van adequate en extra materialen te voorzien die uitgeleend kunnen worden aan ouders;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-27 ingediend door GroenLinks
Iedereen doet mee aan coronaherstel

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de coronacrisis grote impact heeft gehad op ons dagelijks leven en onze sociale banden, maar ook op de economie;
- er veel financiële middelen over zijn van de coronagelden die in 2020 opzij zijn gezet;

overwegende dat:
- de coronacrisis ons heeft geleerd hoe belangrijk het is om samen activiteiten te kunnen ondernemen;
- de opening van de samenleving Zoetermeerders weer de mogelijkheid biedt om de deur uit te kunnen en allerlei activiteiten te ondernemen;
- het belangrijk is dat iedereen daaraan kan meedoen;
- de (financiële) mogelijkheden om volop te kunnen deelnemen aan de opening van de samenleving na de lockdown helaas beperkt zijn voor mensen met een laag inkomen;
- het een mooi gebaar is als de gemeente eenmalig een vergoeding verstrekt waarmee mensen met een ZoetermeerPas iets leuks kunnen doen;
- lokale ondernemers een steuntje in de rug verdienen en baat hebben bij extra inkomsten als er een vergoeding komt die mensen met een ZoetermeerPas kunnen besteden bij lokale onderne-

mers;

verzoekt het college:
- eenmalig een vergoeding te verstrekken waarmee mensen met een ZoetermeerPas kosteloos bij lokale ondernemers iets leuks kunnen ondernemen, bijvoorbeeld een hapje en/of drankje nuttigen of deelnemen aan een activiteit of evenement of een bezoek brengen aan theater of bioscoop;
- een bedrag van € 125.000,00 euro als dekking te vinden in de reservering van € 1 miljoen in de OAD-gelden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-28 ingediend door GroenLinks, Fractie Van den Berg
(Plant)aardigere catering

"De raad van de gemeente Zoetermeer; in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de gemeente het doel heeft om (uiterlijk) in 2040 klimaatneutraal te zijn;
- 18% van alle uitstoot wordt veroorzaakt door de vee-industrie;
- plantaardige voeding goed is voor het klimaat en milieu, vanwege de lagere CO_2-uitstoot en stikstofuitstoot en kleinere impact qua land- en watergebruik;
- onderzoek uit 2019 aantoont dat vleeseters vaker kiezen voor vegetarisch als meer vegetarische opties worden aangeboden;
- uit recent onderzoek blijkt dat het veranderen van het aanbod en de presentatie van voedsel ook sociale normen kunnen veranderen en bijdragen aan duurzamere keuzes;

overwegende dat:
- de gemeente Zoetermeer een voorbeeldfunctie heeft en kan zorgen voor een nieuwe norm als het gaat duurzaamheid;
- de catering van de gemeente Zoetermeer tot nu toe nauwelijks volledig plantaardige opties biedt;
- meer plantaardige opties het dierenwelzijn bevordert;
- het toevoegen van plantaardige opties de keuzevrijheid vergroot;
- de gemeente een verantwoordelijkheid heeft om te stimuleren en faciliteren dat bedrijven, instellingen en de evenementenbranche duurzamere opties bieden;

verzoekt het college:
- bij gemeentelijke catering zo spoedig mogelijk minimaal een derde van het aanbod te laten bestaan uit volledig plantaardige opties en daarnaast minimaal een derde uit vegetarische opties;
- bij gemeentelijke catering zo veel mogelijk biologische en lokale producten te gebruiken;
- te stimuleren dat ook bij Zoetermeerse bedrijven, instellingen en evenementen de norm wordt dat minimaal een derde van het aangeboden voedsel plantaardig en minimaal een derde vegetarisch is;
- te verkennen hoe organisaties (bijvoorbeeld via subsidievoorwaarden of via evenementenvergunningen) kunnen worden verplicht om meer plantaardige en vegetarische opties te bieden en de resultaten van de verkenning voor het eind van het jaar aan de raad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-29 ingediend door GroenLinks, PvdA
Naar een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de gemeente Den Haag centrumgemeente is voor het regioverband Den Haag, Leidschendam – Voorburg, Rijswijk, Wassenaar en Zoetermeer t.b.v. het regelen en financieren van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (BW/MO) en hiervoor rijkssubsidie ontvangt;
- de gemeente Den Haag als centrumgemeente zijnde daarnaast in het kader van het plan van aanpak 'Een (t)huis, een toekomst' € 16,2 miljoen ontvangt om dak- en thuisloosheid terug te

dringen. De aanpak is gericht op drie pijlers preventie, vernieuwing van de opvang en uitstroom naar een woning (met begeleiding);
- de centrumgemeente heeft aangegeven dat voorzieningen op dit terrein vol zitten/tegen hun grenzen aanlopen en wil overleggen over een 'eerlijkere verdeling',
- de gemeente Zoetermeer meerdere keren een aanbod via de overlegtafels in dit kader heeft gedaan om lokaal in Zoetermeer op het terrein van BW/MO voorzieningen te organiseren;
- de gemeente Den Haag als centrumgemeente zijnde wel dit aanbod wil accepteren, echter niet de financiële middelen daartoe beschikbaar wil stellen. (De gemeente Zoetermeer bekostigt het Daklozenloket bijvoorbeeld uit eigen middelen);
- het aantal (kwetsbare) dak- en thuislozen in de regio toeneemt;
- er in Zoetermeer (en in de regio) een tekort is aan woonruimte (met begeleiding) in de huursector;

overwegende dat:
- iedereen recht heeft op een dak boven zijn hoofd (bij voorkeur in de eigen stad);
- (kwetsbare) inwoners van Zoetermeer die het dak boven hun hoofd verliezen de mogelijkheid moeten behouden om naar woonruimte (met begeleiding) in Zoetermeer door te stromen c.q. uit te stromen naar woonruimte (met begeleiding). Zeker als zij een sociaal netwerk en/of werk in de stad hebben;
- er een regionale uitwisseling ten behoeve van dak- en thuislozen met een bepaalde problematiek is om niet in hun woonplaats maar elders in de regio te worden geplaatst om te kunnen werken aan gedragsverandering. Zoetermeer ook andere regiogemeente deze mogelijkheid dient te kunnen bieden;
- Zoetermeer heeft niet de mogelijkheid om een en ander uit eigen middelen te bekostigen, voor zowel wat betreft BW als MO;

verzoekt het college:
- aan de desbetreffende overlegtafels met klem aan te geven dat de gemeente Zoetermeer in het regioverband zelf over de financiële middelen op het terrein BW/MO wil beschikken om ook lokaal voorzieningen op dit gebied te organiseren. Zowel voor wat betreft de rijksbijdrage als de middelen ten behoeve van het plan van aanpak 'Een (t)huis, een toekomst';
- een en ander in werking te stellen om een gemeenschappelijke regeling BW/MO op te richten;
- vervolgens in Zoetermeer voorzieningen te organiseren op het terrein van BW/MO gefinancierd via de gemeenschappelijke regeling;
- hierover te rapporteren voor het einde van 2021;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter:** Ik stel voor dat we dan de fractie van de VVD nog het woord geven en dan gaan we naar de lunch wat mij betreft dus ik geef de heer Duiven het woord voor zijn eerste termijn.

e. VVD

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Goed om hier weer te staan na zo lange tijd.
Voorzitter, een dag van uitersten is het vandaag. Ging het bij het vorige agendapunt om het vaststellen van het afwegingskader voor de besteding van ruim € 60 miljoen uit de Enecogelden, bij de bespreking van de Perspectiefnota 2022 gaat het om het beteugelen van een meerjarig oplopend structureel financieel tekort. Een financiële reeks die als een steeds zwaarder wordende molensteen om de nek van de gemeente hangt. In de toelichting op de Perspectiefnota wordt dat met gevoel voor understatement genoemd dat de 'financiële vertreksituatie niet gunstig is, maar wel onzeker'. Dit klinkt als 'de remmen van de auto zijn in slechte conditie, maar we weten wel op dit moment dat het onzeker is of ze het straks doen'. Dit onzekere financiële perspectief dient zich aan als een dilemma, zeker in het licht van een gewenste structureel en reëel sluitende begroting dit najaar, waar de VVD overigens voorstander van is.
Voorzitter, de onzekerheid over de compensatie van het rijk is groot vanwege de omvang van de mogelijke compensatie voor de tekorten in het Sociaal Domein, de herijking van het Gemeentefonds en de ontwikkelingen rond de WMO en jeugd. De VVD vindt het daarom terecht en verstandig dat het college in de perspectiefnota een tussenstand presenteert om dit dilemma vooralsnog te omzeilen. Want nog steeds vormen de hardnekkige tekorten op de WMO en jeugdzorg de hoofdmoot van dat structurele financiële probleem. Om dat op te lossen is niet alleen meer geld nodig in de vorm van een

structureel hogere compensatie van het rijk, een strijd waar ons Actiecomité Raden in Verzet op succesvolle wijze landelijk in voorgaat. Dit vereist naar de mening van de VVD ook een proactieve benadering om binnen onze eigen beleidskaders en regioverbanden naar oplossingen te kijken. Ik heb hier ook in het resultatendebat al een oproep toe gedaan. Ook daarmee zou Zoetermeer wat ons betreft moeten voorgaan in de aanpak. Daarom dienen wij de motie van Zó! Zoetermeer 'Jeugdzorg afbakenen en normaliseren' mede in. In het arbitragerapport over de jeugdzorg staan namelijk aanbevelingen die het waard zijn ze op hun toepasbaarheid te verkennen en te toetsen. Bijvoorbeeld ten aanzien van scope van de jeugdhulp. Zoetermeer kan daar, in samenwerking met de samenwerkingspartners en het Inkoopbureau, anticiperend op de inzichten uit de arbitrage, alvast ervaring mee op gaan doen. De verkregen inzichten kunnen, zoals de motie ook aangeeft, niet alleen dienstbaar zijn aan de eigen uitvoering van de jeugdhulp, maar kunnen mogelijk ook aan de vormgeving en bijsturing van het beleid op landelijk niveau bijdragen. Ook het voorstel van de ChristenUnie-SGP om te onderzoeken of een tweejarige proeftuin in Zoetermeer van buurtgezinnen haalbaar is, past in de door de VVD bepleite proactieve benadering. De motie daartoe wordt dan ook door ons, straks, mede-ingediend.
Voorzitter, de arbitrage heeft laten zien dat theorie en praktijk elkaar uit het oog hebben verloren. Twee realiteiten voor wat betreft de uitvoering en haalbaarheid van beleid, twee realiteiten voor wat betreft de financiële consequenties. Dat mag niet weer gebeuren. Zaak is dat de gemeenten, en dus ook Zoetermeer, zelf zicht houden op wat wordt gevraagd, wat wordt betaald en wat daarvoor kan worden gedaan en geleverd. Daarom dienen wij de motie 'Jeugdzorg kortingen wel of niet terecht' van Zó! Zoetermeer mede in.
Voorzitter, gedurende de coronacrisis moesten we, meer dan ons lief was, in huis blijven. Ondanks de strenge restricties over wat we buiten mochten doen, is de waardering voor de openbare ruimte gegroeid.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, eigenlijk dezelfde vraag als aan mevrouw Van der Meer zojuist, u dient een aantal voorstellen van mevrouw Van der Meer mee in die ook weer vragen om extra administratieve last. Denkt u dat dat een oplossing zal zijn voor de problemen in de jeugdzorg en moeten we niet juist naar oplossingen zoeken die daadwerkelijk tegemoetkomen aan de jongeren en de kinderen, in plaats van dat we ons weer met extra werk laten opzadelen en de jeugdzorg alleen maar duurder wordt?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, mijnheer Boerboom schetst een schijntegenstelling, alsof de proactieve benadering die ik heb bepleit die kinderen die die hulp nodig hebben, niet zou helpen. Het tegendeel is waar. Ik pleit er juist voor om naast onze strijd om meer structurele middelen uit Den Haag te verkrijgen, ook binnen het eigen bereik alles op alles te zetten om nu zo snel mogelijk te doen wat kan om die ruimte te geven. Niet om als doel op zich administratieve lasten te verhogen, maar juist om de jeugdzorg naar een hoger plan te tillen en daar moeten we niet langer mee wachten dan noodzakelijk is.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, maar als deze voorstellen worden aangenomen, wat gaat dat dan concreet voor de jongeren opleveren?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dat zal concreet voor de jongeren opleveren dat we beter zijn of worden in de uitvoering, dat er beter beleid komt, wat mij betreft ook op landelijk niveau, maar wat mij betreft te beginnen in de gemeente Zoetermeer, samen met de regio, samen met het inkoopbureau en samen met alle partners. Dat is het perspectief. Misschien kleine stapjes, misschien grote stappen, maar hoe eerder we die zetten, des te beter.

De **voorzitter**: Ik zie de heer Ekkelenkamp en dan mijnheer Boerboom.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel mijnheer de voorzitter. Mijnheer Duiven, bent u niet bang dat er dan toch jongeren en kinderen buiten de boot vallen door een heel streng beleid dat in feite de

touwtjes aanhaalt, om het maar zo te zeggen?

De **voorzitter**: Dan nog mijnheer Boerboom en dan ga ik naar mijnheer Duiven.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, eigenlijk alleen mijn conclusie dat wat mijnheer Duiven zegt dus niets gaat opleveren voor deze jongeren zodat ze sneller zorg krijgen of dat ze straks in de zorg personeel hebben om de jongeren te helpen. Volgens mij is dat waar de discussie over zou moeten gaan en niet over extra vastleggen van de administratie.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Om even op dat laatste punt als eerste te reageren, dan heeft mijnheer Boerboom gewoon niet geluisterd naar wat ik heb gezegd. En op de vraag van mijnheer Ekkelenkamp: het antwoord is nee.
Ik noemde al – en toen had ik het over de coronacrisis – dat we meer binnen moesten blijven dan ons lief was, we hebben strenge restricties ondervonden op wat we buiten mochten doen, maar dat heeft wel betekend dat de waardering van de openbare ruimte gegroeid is en zo ook het besef dat die openbare ruimte schoon en veilig moet zijn. 'Schoon is gewoon' luidt de oproep van de campagne om Zoetermeer zwerfafvalvrij te maken. Zwerfafval maakt immers een rommelige indruk, is slecht voor de gezondheid en voor het milieu. De VVD heeft hier in het verleden al diverse malen aandacht voor gevraagd. Wij dienen daarom, straks, de moties van ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit en D66 die toezien op het makkelijker of aantrekkelijker maken van het op een verantwoorde wijze weggooien van afval mede in. Meer en betere prullenbakken zijn natuurlijk goed, maar het gaat natuurlijk ook om het goede gebruik ervan. Campagnes gericht op het gedrag van onze inwoners, zoals de recent gestarte Trashchallenge, blijven natuurlijk in dat opzicht ook belangrijk.
Voorzitter, de aanlooproutes en directe omgeving van onze stations, bus- en tramhaltes horen, net als die stations en haltes zelf, veilig te zijn. Ook de aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer als zodanig plukt daar de vruchten van. Bij met name de oudere haltes schort het daaraan en is er wat de VVD betreft ruimte voor verbetering. In de motie 'Kwaliteitsimpuls RandstadRailhaltes' die de VVD samen met D66 en GroenLinks indient, wordt het college daarom gevraagd om samen met de MRDH en HTM plannen te maken voor een kwaliteitsimpuls zoals voldoende parkeervoorzieningen, het groen, de wegen en de voet- en fietspaden.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, ik heb een interruptie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we vinden het natuurlijk prachtig als we parkeerplaatsen krijgen bij de stations. Ik ben ook heel benieuwd als die mensen in hun auto stappen en ze gaan naar huis, waar ze 'm dan moeten laten, maar dat lossen we op een ander moment op, denk ik. Maar u stelt voor om € 25.000,00 uit te trekken voor een onderzoek bij alle stations voor een heleboel facetten en ik heb een tijdje in de Rekenkamercommissie gezeten, voor € 25.000,00 kun je misschien 1 station oppakken. Dus denkt u niet dat het een beetje weinig is wat u hier voorstelt?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): In de voorbereiding op deze motie hebben we technische vragen gesteld en we baseren deze inschatting op de antwoorden die we op die technische vragen hebben gekregen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Mijnheer Duiven, er is ook een aantal klachten bij ons binnengekomen over gladde trappen en gladde handrails, of leuningen bij de RandstadRail. Gaat dat onderzoek dat ook meenemen?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Wat mij betreft wel, maar ik teken daarbij aan dat ik niet helemaal scherp heb tot op de meter waar de verantwoordelijkheid van de gemeente ophoudt en waar die van de MRDH en de HTM begint. Maar het pleidooi dat ik heb gehouden is om het onderzoek zeker ook voor de periferie samen met HTM en MRDH te doen dus uw handrails komen daar ongetwijfeld bij aan de orde. Daar twijfel ik niet aan.

Voorzitter, ik ga verder met mijn betoog. Veiligheid in het openbaar gebied, want daar had ik het over, het openbaar gebied, is helaas, gelet op de actuele ontwikkelingen niet altijd vanzelfsprekend. In 2020 heeft het Team Handhaving van de gemeente Zoetermeer maar liefst 7157 meldingen afgehandeld. Handhavers constateren bovendien bij aanhoudingen steeds vaker steekwapens bij tieners, zo wordt gemeld. Ook worden slag- of steekwapens gevonden in bosjes bij locaties waar jeugdoverlast bestaat. Inleveracties van wapens zijn weliswaar succesvol gebleken, maar de aanhoudende reeks incidenten ook recente incidenten met steekwapens in onze stad geeft toch te denken. Er is een forse aanpak aangekondigd. De Gemeentewet geeft de mogelijkheid een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen om mogelijk wapenbezit en wapenmisbruik tegen te gaan. Wordt ook deze maatregel daarbij overwogen in het kader van de forse aanpak?
Voorzitter, de beschikbare capaciteit bij Team Handhaving en politie staan ten behoeve van de handhaving van de orde en veiligheid in de openbare ruimte onverminderd onder druk. De VVD blijft daarom hameren op het feit dat de sterkte van politie en handhavers op peil moet blijven. De VVD stelt met tevredenheid vast dat ook deze burgemeester de noodzaak van voldoende capaciteit onderkent, zie zijn recente brief aan de demissionair minister van Justitie en Veiligheid, met de terechte claim op extra politieagenten in Zoetermeer. Vraag aan de burgemeester: heeft de minister al gereageerd op zijn brandbrief?
Voorzitter, het toezicht op onze veiligheid in de openbare ruimte door politie en handhaving kan effectief ondersteund worden door het inzetten van cameratoezicht, met name met behulp van flexibel in te zetten units. De VVD was en is voorstander voor het optimaal benutten van deze mogelijkheid, uiteraard binnen de grenzen van het convenant Cameratoezicht Zoetermeer. Dit convenant wordt een keer in de vier jaar geëvalueerd. Wanneer gaat de volgende evaluatie plaatsvinden en is de burgemeester bereid de raad over de uitkomsten daarvan te informeren?
Naast aandacht voor de veiligheid in het openbaar domein blijft ook aandacht voor ondermijnende criminaliteit noodzakelijk.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, een interruptie van de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Fijn dat cameraverhaal, dat komt me ook heel bekend voor. Ik wil u vragen naar de motie die wij gaan indienen, hoe kijkt u daartegenaan? Dat preventief fouilleren?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): U heeft in mijn betoog gehoord dat ik een vraag aan het college, aan de burgemeester heb gesteld over het aanwijzen van veiligheidsrisicogebieden. Dat is het mechanisme dat de Gemeentewet kent om als het gaat om deze vormen van deze criminaliteit daarop in te zetten, maar het is een ultimum remedium, een uiterst middel en een heel verreikend middel waaraan de nodige eisen van proportionaliteit worden gesteld. Maar ik neem aan dat die facetten ongetwijfeld ook in het antwoord van het college of de burgemeester vervat zullen zijn. En als uiterste middel, maar mits het op een verantwoorde en juridisch houdbare wijze wordt georganiseerd en mits het noodzakelijk is, dan sluiten we ook preventief fouilleren niet uit. Maar mijn vraag is er nadrukkelijk op gericht: als het wordt overwogen, is daarmee niet gezegd dat dat als eerste en enige middel moet worden ingezet. Daarbij aangetekend dat uw motie is in dat opzicht iets te ongenuanceerd is naar onze opvatting.

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Kort vervolg, ongenuanceerd? We komen niet zo heel fijn in het nieuws de laatste tijd landelijk, het is steekpartij hier, steekpartij daar. Ik denk niet dat de motie per se ongenuanceerd is. Hoe lang wilt u wachten tot u zegt dat, stel dat het inderdaad tot de juridische mogelijkheden behoort, het tijd is om die actie te ondernemen?

De heer **Duiven** (VVD): Ik wil eerst het antwoord van het college afwachten op de vragen die ik heb gesteld en nogmaals ik herhaal wat ik zo-even heb gesteld, het is een uiterst middel dat in het arsenaal zit om toe te passen. Maar we moeten het ook in die hoedanigheid en die strekking een plek geven en dus als uiterst middel. Ongetwijfeld zullen we dan naar aanleiding van het antwoord van de burgemeester ook nog wel in debat gaan over hoever we van dat punt af zijn om dat te doen. Ik hoop, en ik spreek mevrouw Van der Meer na, ik hoop van harte dat we dat punt nog niet bereikt hebben vooralsnog, maar we zullen dat wellicht straks in het debat nader verkennen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Duiven** (VVD): Ik had het erover dat er naast aandacht voor veiligheid in het openbaar domein ook aandacht hoort te zijn voor ondermijnende criminaliteit. Misdaden die in georganiseerd verband worden gepleegd hebben immers vaak een ontwrichtend effect op de samenleving. Die aanpak, die blijkens een recent memo van het college succesvol is, mag niet verslappen. Dat is ons standpunt. In 2022 valt de subsidie van het rijk hiervoor merkwaardigerwijze weg. Merkwaardig omdat de aanpak van ondermijning ook een topprioriteit van de rijksoverheid is. De strekking van de motie van Zó! Zoetermeer inzake Ondermijning blijvend bestrijden wordt daarom door de VVD van harte ondersteund. Echter, de in de motie voorgestelde financieringsbron heeft niet de voorkeur van de VVD. Maar daar gaan we straks met elkaar nader over spreken en ik ga ervan uit dat we daar dan overeenstemming over kunnen krijgen.
Voorzitter, de coronacrisis heeft bij velen diepe sporen achtergelaten. Inwoners zijn ziek geworden, hebben dierbaren verloren of hun baan of business in rook zien opgaan. Velen hebben van de overheid steun ontvangen om een plotseling wegvallen van omzet of voldoende inkomen op te vangen. Soms was dat genoeg, soms niet. De VVD heeft gedurende de coronacrisis steeds een oog gehad voor de noden van degenen wiens inkomen van de ene op de andere dag, voor onbepaalde of lange tijd wegviel, zoals bijvoorbeeld de ondernemers in de horeca- en evenementensector. De VVD gaat ervan uit dat in het coronaherstelplan dat het college binnenkort naar de raad stuurt, zo is ons gemeld, hieraan ruim aandacht wordt geschonken. De VVD dient daarom de motie van de LHN – straks – om ook in 2022 geen precariobelasting te heffen mede in. De coronacrisis heeft ook zaken naar boven gebracht die het waard zijn te onderzoeken of die behouden kunnen blijven, zoals in de motie van de VVD die we samen met PVV, D66, Zó! Zoetermeer en LHN indienen, om te onderzoeken of ruimere terrassen kunnen blijven bestaan en of voor kleine terrassen de vergunningplicht kan komen te vervallen.
Voorzitter, ik kom tot een afronding.

De **voorzitter:** Een interruptie, mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, ik zou eigenlijk dezelfde vraag willen stellen aan mijnheer Duiven die mijnheer Duiven eerder aan mij stelde. U heeft het nu over precariobelasting en grotere terrassen, dat is dan toch ook een specifieke doelgroep waar u dan voor opkomt? U had het net tegen mij over 'volgens mij moeten we breder kijken', dus hoe ziet u die verhouding dan?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ze zouden complementair aan elkaar kunnen zijn, maar ik heb heel nadrukkelijk ook de context genoemd, namelijk het coronaherstelplan en ik heb er dus aandacht voor gevraagd dat daarin in ruime mate aandacht wordt geschonken aan al diegenen die door corona een duwtje in de rug nodig hebben of ondersteuning verdienen. In die brede context heb ik een specifiek voorstel van de collega's van de LHN genoemd dat we mede zullen indienen.

De **voorzitter**: Ik ga zo naar mevrouw Kraneveldt en mijnheer Ekkelenkamp, maar eerst naar mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dan begrijp ik u goed dat u eigenlijk zegt dat het plan van GroenLinks, omdat ze complementair zijn, ook op uw steun kan rekenen om in dat bredere plan van coronaherstel opgenomen te worden'?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): We wachten graag de reactie van het college af, niet alleen op onze motie maar ook op die van u. Dan zullen we onze mind gaan opmaken, en dan weet u of u op onze steun kunt rekenen. Maar wat ik heb gezegd als het gaat over het ondersteunen van degenen die dat nodig hebben blijft natuurlijk staan.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, ik vroeg me af of mijnheer Duiven bij het maken

van de motie over grotere terrassen en ook het vergunningsvrij maken van een paar stoeltjes bij je etablissement erbij, ook heeft nagedacht over de toegankelijkheid. Want steeds grotere terrassen is voor mensen met een handicap heel lastig om daaromheen te manoeuvreren, laat staan om erop te gaan zitten. Ook als we overal stoeltjes toelaten, kan er een wildgroei aan tafeltjes en stoeltjes op straat komen en dat is voor heel veel mensen in een scootmobiel heel erg vervelend om daaromheen te moeten slalommen.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ik zit even snel door mijn tekst te scrollen, maar het woord 'wildgroei' ben ik niet tegengekomen. Nee, natuurlijk niet, zoals in de motie staat, wordt opgeroepen om een en ander netjes in de APV te regelen waarmee dus ook de toegankelijkheid geborgd hoort te zijn, overigens ook in de handhaving, want je kunt het opschrijven, maar je moet er ook op toezien. En hetzelfde geldt voor de toegankelijkheid voor hulpdiensten. Ook dat moet als je grotere terrassen gaat instellen, wel kunnen en mogen en mogelijk blijven. Dus de wildgroei die u voorziet of waar u bevreesd voor bent, daar streven we niet naar en nogmaals, dat is ook niet zo verwoord in de motie dus u kunt gerust zijn in dat opzicht.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter, een vraag aan mijnheer Duiven, heeft u een indicatie van wat de precariomotie zou gaan kosten?

De **voorzitter:** Nee, dat heb ik niet, maar we krijgen ongetwijfeld in de reactie van het college wel te horen of zoiets is op te vangen en of zoiets haalbaar is dus ik wacht dat antwoord af en dan zullen we dat op zijn merites beoordelen.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Een vervolgvraag. Stel dat het te duur wordt, kunt u dan ook zeggen 'dan doen we een gedeeltelijke compensatie' of zo, of is dat dan voor u geen optie?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ik wacht eerst het antwoord van het college af en dan zullen we zien wat kan en wat niet kan en wat de alternatieven zijn. Allerhande bespiegelingen over wat zou kunnen als het antwoord zo is, zijn denk ik niet zinvol, over een paar uur weten we het antwoord van het college en kunnen we daar verder op acteren.

De **voorzitter**: Gaat u verder met uw afronding.

De heer **Duiven** (VVD): Ik was begonnen, nee nog niet, maar ik ga nu beginnen met de afronding, voorzitter.
Vorige week hebben we in deze raad de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 vastgesteld. Een actuele visie, een stevig fundament om Zoetermeer ook de komende decennia vitaal en welvarend te houden. Een stad in balans, dooraderd met een netwerk van groenzones, parken en water, met een aantrekkelijk palet van wijken en buurten met een evenwichtig en gevarieerd woningaanbod. En, wat de VVD betreft, met de mogelijkheid om in plaats van in Rijswijk, of all places, in de eigen stad het theorie-examen auto en bromfiets te kunnen afleggen. Tot zover.

Motie nr. 2106-30 ingediend door VVD, PVV, D66, ChristenUnie-SGP, PvdA, LHN
Theorie-examen auto in eigen stad

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- het niet mogelijk is om het theorie-examen auto en bromfiets in Zoetermeer af te leggen;
- de huidige locatie in Rijswijk slecht bereikbaar is met het openbaar vervoer vanuit Zoetermeer;

overwegende dat:
- voor het afnemen van het theorie-examen auto en bromfiets in feite niet meer nodig is dan een lokaal met een paar computers;

- een stad met de omvang van Zoetermeer deze voorziening zou moeten bieden;

verzoekt het college om:
- in samenwerking met het CBR op zoek te gaan naar een geschikte locatie in Zoetermeer waar theorie-examens kunnen worden afgenomen en hierover voor het najaarsdebat terug te koppelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-31 ingediend door VVD, PVV, D66, Zó! Zoetermeer, LHN
Grote terrassen het nieuwe normaal

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- in 2020 en 2021 is geëxperimenteerd met een coulante en creatieve wijze van het aanvragen van meer en grotere terrassen;

overwegende dat:
- deze maatregel zowel door inwoners als door horecaondernemers als positief is ervaren;
- terrassen bijdragen aan de levendigheid in de stad;
- onnodige regeldruk zoveel mogelijk moet worden voorkomen;
- de maatregel ook buiten het Stadshart, op plekken waar nog helemaal geen terrassen waren, positief is bevallen;

verzoekt het college om:
- te onderzoeken met betrokkenen, inclusief omwonenden, of deze tijdelijke maatregel structureel toegepast kan worden en om de raad hier voor het najaarsdebat over te informeren;
- tevens te onderzoeken of voor kleine terrassen (maximaal vier tafeltjes) de vergunningplicht kan komen te vervallen en of deze kan worden vervangen met duidelijke regels in de APV;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-32 ingediend door VVD, D66, GroenLinks
Kwaliteitsimpuls RandstadRailhaltes

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- het gebruik van openbaar vervoer een cruciale rol speelt in de mobiliteitsvisie van Zoetermeer;

overwegende dat:
- kwalitatief hoogwaardige stations en haltes bijdragen aan de aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer en dat daarmee het gebruik hiervan wordt gestimuleerd;
- het openbaar gebied direct rondom de haltes ook bijdragen aan de kwaliteitsbeleving en dat dit in beheer is van de gemeente;

verzoekt het college om:
- samen met de MRDH en HTM tot plannen te komen voor een kwaliteitsimpuls van de Randstad-Railhaltes en omliggende gebieden en om daarbij o.a. te kijken naar voldoende parkeervoorzieningen, het groen, de wegen en voet-/fietspaden;
- tevens integraal te kijken of er mogelijkheden zijn om deze kwaliteitsimpuls te combineren met woningbouw rondom haltes en stations om zo de vervoerswaarde te vergroten en de benodigde investeringen te financieren;
- voor dit onderzoek € 25.000,00 uit het potje van de raad of Overzicht Algemeen Dekkingsmiddel (OAD) te reserveren;
- bovengenoemd onderzoek af te ronden voor april 2022;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn. Dan stel ik voor dat we gaan schorsen want dat is nu echt hoog tijd. De lunch staat klaar in de fractiekamers en ik zeg het nog maar ten overvloede, houdt u alstublieft rekening met de 1,5 meter afstand en draagt u waar dat nodig is een mondkapje waar 1,5 meter niet gewaarborgd kan worden. Ik zie mijnheer Blansjaar nog?

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter, kunnen we onze elektronica laten liggen hier is of is dat onveilig?

De **voorzitter**: Als de burgemeester zegt dat het onveilig is, moet u zich zorgen gaan maken dus dat ga ik niet zeggen. Maar volgens mij kan dat gewoon en kunnen spullen hier blijven liggen. We schorsen tot 13.30 uur dus dan heeft u ruim te tijd om even te lunchen en wat anders te doen. Ik schors de vergadering tot 13.30 uur. Dank u wel.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, het is 13.30 uur en dat betekent dat we verdergaan. Ik hoop dat de lunch u allemaal goed heeft gesmaakt op de fractiekamer. Ik zie dat mevrouw Van Leeuwen inmiddels ook is gearriveerd, van harte welkom. Mijnheer Weening was trouwens ook gearriveerd maar die was al veel eerder aangekomen, maar het is wat lastig te zien. We gaan verder met de eerste termijn van de gemeenteraad en daarvoor wil ik het woord geven aan de fractie van D66. Mijnheer Ekkelenkamp, gaat uw gang.

f. D66

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Voorzitter.
Zoals het er nu voorstaat, lijkt het er toch echt op dat we eerdaags uit de coronacrisis komen. Dit wordt misschien wel gemarkeerd door vandaag voor het eerst weer fysiek te kunnen vergaderen. Een moment waar we lang naar hebben uitgekeken. Dank aan de medewerkers van de griffie en aan de bodes die dit mogelijk hebben gemaakt.
Wat de impact van de coronacrisis op de langere termijn is voor onze stad, kunnen we niet helemaal overzien, maar we weten wel dat de coronacrisis veel impact heeft gehad op het welbevinden van veel mensen in Zoetermeer. Vooral voor jongeren, die niet naar school konden en hun vrienden en vriendinnen niet konden ontmoeten, is het een zware tijd geweest. Dat geldt natuurlijk ook voor veel kwetsbare mensen in onze stad, waaronder veel ouderen voor wie het probleem van eenzaamheid nog groter is geweest. De coronacrisis heeft ons echter ook laten zien dat we veerkrachtig zijn in Zoetermeer en niet bij de pakken gaan neerzitten. Heel veel Zoetermeerders hebben zich ingezet om ons door de crisis te helpen. Dat heeft ook de gemeente gedaan. De druk op onze ambtenaren en bestuurders was bijzonder groot, maar desondanks hebben ze een inspanning van formaat geleverd. We zijn ze hiervoor zeer erkentelijk.
Voorzitter, als we kijken naar de financiële vooruitzichten in deze perspectiefnota, dan zijn die natuurlijk ronduit slecht. En dat sombere perspectief blijft als het rijk de bekostiging van de overgedragen taken op het gebied van jeugdhulp en WMO niet op een adequaat niveau brengt. Vanuit onze raad wordt er met name door ons actiecomité hard aan gewerkt om beweging te krijgen in dit dossier. Namens mijn fractie wil ik hiervoor onze dank uitspreken.
Vanuit de reguliere middelen kunnen we niets extra's doen volgend jaar. Een verder oplopend tekort vindt D66 een slecht idee. We kunnen echter wel gebruikmaken van de middelen die we hebben verkregen door de verkoop van de Eneco-aandelen. De voorstellen die we vandaag doen, en dat zijn er best een paar, dat geef ik toe, zullen daar waar ze geld kosten, gedekt moeten worden uit de Eneco-middelen. Ervan uitgaande dat het amendement hieromtrent wordt aangenomen.
Voorzitter, bij de perspectiefnota gaat het wat D66 betreft over meer dan alleen de voorbereidingen van de meerjarenbegroting. Het gaat om de perspectieven voor onze stad in de komende jaren. Vorige week hebben we de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 vastgesteld. Een belangrijk document bij de beleidsontwikkeling voor Zoetermeer in de komende jaren. We zullen na een periode van groei van de stad, waarbij kwantiteit logischerwijs vaak de boventoon voerde, ons nu moeten richten op de kwaliteit van onze stad. De kwaliteit van het wonen, werken en recreëren in Zoetermeer. Veel mensen ervaren Zoetermeer als een fijne stad, een stad om trots op te zijn, maar we weten ook dat er verbeteringen mogelijk zijn. De voorstellen die we vandaag doen, staan dan ook in het perspectief van het verbeteren van de kwaliteit en woonaantrekkelijkheid van Zoetermeer.
Zwerfvuil is een doorn in het oog van veel inwoners en doet afbreuk aan de kwaliteit van onze leefom-

geving, daarom hebben we twee moties gemaakt om het zwerfvuil in onze stad aan te pakken. Het betreft een pilot afvalringen en motie over het vergroten van afvalbakken. Beide moties dienen we met heel veel andere partijen samen in.
D66 vindt het belangrijk dat we ook zorgen voor een goede kwaliteit van de gebouwde omgeving, daarom dienen we hiervoor een motie in. We dienen ook een motie in om straks bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie een cultuurhistorische waardenkaart op te stellen. Ook beide moties worden door andere partijen mede ingediend.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. We hebben de moties van D66 bekeken, zeker die over het afval want dat is de LHN ook een doorn in het oog dat constant rond prullenbakken en milieueilanden heel veel vuil op de grond ligt. We hebben daar eerder als LHN een motie over ingediend dat we ze vaker wilden laten legen, met name de prullenbakken in het Stadshart. Dat wordt inmiddels gedaan. We vinden het niet oké dat we nu al heel veel geld gaan uitgeven aan het vergroten van de afvalbakken. We hebben meer fiducie in het vaker legen van ook de milieueilanden. Daarom zullen we deze motie niet steunen, maar we snappen wel waarom u hem indient want we willen ook een kwalitatief schone stad.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik denk dat het en/en is, ik denk dat er en vaker geleegd moet worden en dat er ook betere materialen moeten komen, meer prullenbakken en grotere. Maar soms moet je ook keuzes maken en we hebben nu de keuze gemaakt om het op deze manier te doen. Ik denk dat dat al vast een deel van de problematiek oplost.

De **voorzitter**: Ook een interruptie van mevrouw Bink. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel, even over die afvalringen. Daar moet je van een afstandje iets in gooien. Als ik zo voor me zie wat er bedoeld wordt, is dat zo'n stok met zo'n net en dan moet je het erin gooien.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Nee, nee.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Oké, want dat dat levert juist weer zwerfafval op en dat zou vervelend zijn. U heeft waarschijnlijk ook onze motie gezien over de afvalbakken met deksel en het lijkt erop dat we u tot inspiratie gediend hebben. Kunnen we elkaar ergens treffen?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter. Wat dat laatste betreft, daar gaan we zo dadelijk misschien even over in gesprek. Die ring is niet om te mikken of je het wel haalt, integendeel, maar straks is het zo dat er op kleine plastic flesjes ook statiegeld zit en als je dan die flesjes niet in de prullenbak gooit maar in die ring stopt, kunnen ze op die manier worden ingezameld, zo moet u zich dat voorstellen.

De **voorzitter**: Gaat u verder mijnheer Ekkelenkamp. O nee, sorry, ik had u wel gezien maar u was met uw tas bezig dus ik dacht dat u iets zocht.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik ben mijn pasje kwijt.

De **voorzitter**: O jee, uw pasje. Dan kunt u het woord niet voeren, dat is jammer. Wat gaan we nou doen, mevrouw Van der Meer? Kan iemand mevrouw Van der Meer even helpen?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik zou bijna willen vragen 'wie heeft het pasje van mevrouw Van der Meer gestolen?' Wie wil haar de mond snoeren?

De **voorzitter**: Misschien kunt u de microfoon even uit doen, mijnheer Ekkelenkamp, dan kunnen we kijken of mevrouw Van der Meer haar pasje het doet.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja, voorzitter, u stelt mij dit iets te opgewekt voor. Ik denk dat ik dadelijk mijn complimenten moet intrekken. Ik denk dat m'n pasje in de fractiekamer is gebleven

maar het ging erover dat u het had over dat er iets moest komen, iets als een waardenkaart van historische gebeurtenissen. Maar ik heb het idee dat het college daar al ik weet niet hoe lang mee bezig is, onder andere rondom Westergo en noem maar op. Ik meen dat er juist een onderzoek loopt naar de cultuurhistorische dingen die we moeten bewaren. Denkt u dat het college dat niet gaat uitvoeren? Waarom komt u nu me deze motie aan?

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. Het was geenszins mijn bedoeling om u te beperken. Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel. Wellicht is het college er op sommige plekken al mee bezig en dan is dit dus als een aanmoedigingsmotie te zien, denk ik.

De **voorzitter:** Geen reactie meer van mevrouw Van der Meer? Gaat u verder mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel. Voorzitter, hoe mooi zou het zijn als je een rondje om de Zoetermeerse Plas maakt en je je tocht kunt voorzetten met een pontje door het groene gebied, zodat je niet door de aanpalende woonwijk hoeft te lopen? We dienen hier voor de motie Veerpont Zoetermeerse Plas in. Nu we toch bezig zijn met het recreatieve deel, wij hebben ook een motie om te onderzoeken of we nog meer kerkenpaadjes kunnen creëren in de omgeving van onze stad. Uiteraard in goed overleg met de buren.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp, dit roept allemaal reacties op, ik zie allemaal vingers omhooggaan en ik begin met mijnheer Duiven, dan mevrouw Frinking.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, over het pontje. Ik kan begrijpen dat als je dat wilt aanschaffen, je dat met eenmalig geld moet doen, maar het laten varen en alles wat erbij komt, vereist toch ook een structureel budget over de jaren, of is uw voorstel om het alleen in 2022 aan te schaffen en alleen in 2022 te laten varen?

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk naar mevrouw Frinking, zelfde onderwerp? Gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ook even over dat pontje, we hebben inderdaad hele discussies gehad over de brug en daar was geen groot enthousiasme voor en de belofte was toen dat er een goede routebeschrijving zou komen door de wijk zodat je op een mooie manier door die wijk zou kunnen lopen, wat overigens een heel mooie wijk is, dus men zal daar heel graag doorheen willen lopen. De belofte was dat dat er zou komen, maar is dat niet goedkoper en is het nakomen van een belofte niet beter, in plaats van dat u nu weer een pontje gaat neerleggen?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt wil daar ook nog op ingaan.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Zowel over het pontje als de kerkenpaadjes. We denken dat het geen goed idee is en ik vraag me ook af of u dat gecheckt heeft, in het kader van verstoring van slaapplaatsen van de grote zilverreiger. En er zitten ook aalscholvers en dat heeft volgens ons niets met historische kerkenpaadjes te maken. Die hebben er volgens ons ook nooit gelegen. Dus we vragen ons af of u hier historie maakt die er niet is. En voor het pontje geldt hetzelfde, dat is in de winter een belangrijk foerageergebied voor watervogels, die omgeving waar dat pontje moet komen. Dus moeten we dit wel doen? Heeft u gecheckt hoe het gaat met de dieren?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp, reactie.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat is een welkome aanvulling van mevrouw Kraneveldt. Ik zal eerst even op u antwoorden en dan ga ik in op wat mevrouw Frinking inbrengt. Misschien moeten we dat meenemen in het onderzoek want we vragen niet, zoals mijnheer Duiven veronderstelt, een hele exploitatie enzovoort, we vragen 'onderzoek nou eens of dat wat is, die pont'. En als dat wat is, moeten we kijken of we het überhaupt kunnen betalen en willen betalen dus het gaat nu alleen om 'zou er een mogelijkheid kunnen zijn? Want op veel andere plekken in dit land hebben ze dat namelijk ook toegepast en dan vaak zonder dat er mensen dagelijks werk aan hebben. Dus dat kan betrekkelijk goedkoop maar als blijkt dat het de natuur ernstig verstoort, moeten we ons nog eens goed bedenken. Maar volgens ons is dat niet het geval, maar dat kan het onderzoek aantonen. Dan komen we hier weer over te spreken.

De kerkenpaadjes en historie schrijven. Ja, het leek me net zo leuk om als Zoetermeerse raad historie te schrijven dus als we nu kerkenpaadjes kunnen maken waar ze misschien heel goed van toepassing zijn, waarom niet? En ik heb net begrepen dat de aalscholvers vooral in de Plas van Poot resideren dus dan is dat ook opgelost.
En dan mevrouw Frinking. Natuurlijk moeten we die belofte nog waarmaken als dat het geval is, maar dit voegt denk ik iets extra's toe. Dat was toen de discussie en ik meen me te herinneren dat dat best een heftige discussie was, over de wijk. Ik denk dat u ook in de wijk De Leyens woont dus vandaar dat u het over die mooie wijk heeft, dat was een heftige discussie en toen is dat gezegd, maar je kunt door de wijk lopen, maar zo'n pontje kunnen zou een extra mogelijkheid kunnen zijn. Misschien een pontje dat je zelf kunt bedienen, elektrisch, dat spreekt ons en GroenLinks aan. Dus dat gaat helemaal goed.

De **voorzitter**: Ik zie geen verdere reactie. Gaat u verder mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dan gaan we door.
Voorzitter, het lijkt ons goed om ook te kijken hoe we in Zoetermeer meer gebruik kunnen maken van Europese fondsen, daarom dienen we twee moties hieromtrent in. Een motie om te onderzoeken of we ons fonds voor duurzaamheid kunnen verdubbelen en een motie om een bijdrage te krijgen om de jeugdwerkloosheid te bestrijden. Dat doen we ook samen met andere partijen want we denken dat we het vaak hebben over geld dat er dan onvoldoende is en daar waar het geld in fondsen zit en we er gebruik van kunnen maken, is het denk ik verstandig om daar eens goed naar te kijken.
Voorzitter, wij maken ons zorgen over de wijkbibliotheken. We lezen in de perspectiefnota op pagina 70 onder 44a dat er nog overleg gaande is met de bibliotheek over een bezwaar dat is aangetekend tegen de voorlopige subsidiebeschikking 2021. We vragen ons af wat de status hiervan is en wat de mogelijke effecten zullen zijn. Om te voorkomen dat de bibliotheek niet kan starten met de omvorming van de vestiging in Rokkeveen dienen we een motie in voor een krediet, of althans, een investeringsbudget. Hiermee kan de bibliotheek met een eenmalige investering een structurele bezuiniging bewerkstelligen en de vestiging kan dan open blijven.
Zoals D66 betaamt, hebben we ook twee voorstellen voor het onderwijsbeleid: een motie met ideeën over de besteding van de middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid en een motie over het promoten van de Individuele Studie Toeslag. Deze IST is bedoeld als inkomensaanvulling voor studenten die door hun medische beperking structureel niet in staat zijn om naast hun studie bij te verdienen. Beide moties dienen we met andere partijen in.
En tenslotte hebben we nog een motie, dat is het laatste, 'Oogst van Pilots'. We doen nogal eens een pilot in Zoetermeer en als die in de eindfase belandt stellen we voor vooraf te evalueren of we ermee door kunnen gaan of niet.
Voorzitter, ik begon mijn betoog met de coronacrisis.

De **voorzitter:** Een interruptie van mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Even over het laatste punt over de pilots. U formuleert het nu zo dat als de pilot in de buurt komt van de eindstreep, erover nagedacht wordt om het wel of niet dor te zetten. Zou het niet veel handiger zijn om dat aan het begin te bedenken dus dat je zegt 'we gaan een pilot starten en als die slaagt gaan we dit doen, en als die niet slaagt dan houdt het op'? Dat je niet aan het einde pas bedenkt wat je wilt gaan doen, maar aan het begin?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik denk dat je sowieso met pilots altijd goed moet bedenken 'wil je die pilot omdat je daarmee iets wilt proberen dat misschien leidt tot nieuw beleid?' want als je een pilot doet en je er eigenlijk daarna geen geld meer voor hebt, is het maar de vraag of je dat ook moet doen, maar als je dus een pilot start en gedurende de looptijd ga je kijken 'wat gebeurt er en kunnen we dat straks voortzetten?' is dat denk ik beter dan wanneer je aan het eind in paniek komt met 'o jongens, we hebben een pilot maar over een maand is het geld op'. Dat willen we tegengaan, we willen dat eerder bekijken, 'wat gaan we hiermee doen en hoe gaan we dit voortzetten?'

De **voorzitter:** Ik kijk even naar mevrouw Frinking is dat voldoende?

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik vermoed dat we het over hetzelfde hebben, maar ik denk dat het een spraakverwarring wordt.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Het is ook wel een beetje bezint eer gij begint. Voordat je zo'n pilot start, moet je denken 'kun je dat dan ook wel waarmaken op den duur?' want een pilot is natuurlijk

eigenlijk een soort proeftuin en in die proeftuin ga je kijken 'lukt het? Werkt het wat we willen?' Maar dan moet je wel voor ogen hebben 'als dat dan werkt, kunnen we het dan wel voortzetten?'

De **voorzitter**: Ik zie mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Toch een beetje in het verlengde van de vraag van mevrouw Frinking. Ik ben even op zoek naar eenzelfde soort vraag als ik vanochtend heb gesteld, stel dat – onverhoopt natuurlijk – de motie niet wordt aangenomen, wat gaat er dan scheef? Dan ga je toch elke keer als er hier een pilot start, als onderdeel van een zorgvuldige uitvoering, toch niet alleen de inrichting ervan bekijken maar ook de afloop? Ik zie niet welk probleem u hier probeert op te lossen.

De **voorzitter:** Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik denk dat we toch de ervaring hebben, of laat dat dan onze ervaring zijn, dat je toch vaak tegen het eind van en pilot voor de vraag komt te staan 'die loopt af en hoe gaan we nu verder?' Ik denk dat we dat dan iets eerder moeten bekijken dan we tot dusverre gewend waren. Zo kijken wij ertegenaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb drie opmerkingen. Ik vraag even via mijnheer Ekkelenkamp aan de VVD: wat gaat er mis als we deze motie niet aannemen? En aan mijnheer Ekkelenkamp: als we moties met hem indienen, vinden we het leuk als hij de hoffelijkheid heeft om ons dan ook daarbij te benoemen. En ik zat me af te vragen of u de motie Kwaliteit gebouwde omgeving heeft ingediend want ik heb u die niet horen noemen, maar die gaat over de Stadsbouwmeester. Gaat u die nog indienen of dient u die in? Want dan heb ik daar nog een vraag over.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja, die dienen we ook in.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Mag ik daar een vraag over stellen burgemeester? U zegt de Stadsbouwmeester moet met voorstellen komen, maar we hebben het hier in Zoetermeer zo geregeld dat we een welstandsbeleid hebben en dat we bij sommige projecten een beeldkwaliteitsplan met elkaar afspreken. De Stadsbouwmeester heeft tot taak om te zorgen dat het beleid dat we met elkaar afspreken tot uitvoer wordt gebracht. En ik ben daar vaak bij en die man doet dat verschrikkelijk goed en u doet het een beetje andersom alsof de Stadsbouwmeester met de kaders moet komen. Dus dat begrijpen we niet. Als u vindt dat het welstandsbeleid niet goed is, waarom gaan we dan niet gewoon naar dat welstandsbeleid kijken met elkaar?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp, gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): We zien dat wat anders, namelijk dat we de wijze aanbevelingen van de Stadsbouwmeester gewoon ter harte moeten nemen en ervoor moeten zorgen dat we de kwaliteit van de gebouwde omgeving gewoon heel serieus oppakken en dat doet niets af aan de rol van welstand op een ander moment. Dus dit is meer in het voorafgaande, denk ik. En mevrouw Van der Meer had nog een andere vraag, denk ik? O ja, helemaal correct mevrouw Van der Meer, ik heb u niet genoemd en ook andere partijen niet, dat komt misschien ook een beetje omdat we heel veel moties hebben en er op het laatste moment nog partijen mee gingen doen en ik dacht 'ik kan beter niemand noemen want dan kan niemand mij verwijten dat ik hem of haar niet genoemd heb', maar dat is dan voor de volgende keer iets waarop ik mijn leven zal beteren, mevrouw Van der Meer.

De **voorzitter:** Mevrouw Van der Meer, gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Maakt u zich niet ongerust, we dienen gewoon niet meer mee in.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat is wel heel rigoureus. Op zo'n strak antwoord heb ik nu niet direct een tegenantwoord, mevrouw Van der Meer, maar dan hoeven we u voortaan ook niet meer te betrekken in de moties en amendementen die we indienen begrijp ik? Dus we slaan u over?

De **voorzitter**: Volgens mij is een klein verzoeningsgesprekje straks in de schorsing hier wel op zijn

plaats en dan komt het vast allemaal wel weer goed. Zo heet zal de soep niet worden gegeten, denk ik. Mijnheer Ekkelenkamp, gaat u verder.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Mijnheer de voorzitter heeft groot gelijk, wat mij betreft ook helemaal niet hoor, want ik denk dat we de goede harmonie in deze raad moeten koesteren en daar spannen we ons voor in, wat ons betreft, maar af en toe maken we wel eens een foutje.
Maar waar was ik gebleven? Dan hadden we dus nog, mevrouw Van der Meer noemde dat terecht, de motie over de kwaliteit van de gebouwde omgeving. Die dienen we zo dadelijk ook in.
Dan ten slotte, ik begon mijn betoog met de coronacrisis. Daar was ik mee bezig en toen zei ik, het doet ons bijna vergeten dat er ook nog een ander groot probleem is dat om actie vraagt en dat is de een dreigende klimaatcrisis. We zullen als samenleving er alles aan moeten doen om ook deze problematiek aan te pakken. Ook in Zoetermeer zullen we onze bijdrage moeten blijven leveren en moeten inzetten op het duurzamer maken van onze stad.
De discussie die we in het afgelopen jaar hadden rondom Zoetermeer 2040 heeft ons in ieder geval geleerd dat we de focus in Zoetermeer moeten verleggen van kwantiteit naar kwaliteit. Wat D66 betreft, zal dat de rode draad moeten zijn bij het besturen van deze stad nu en in de komende jaren.
Ik rond af. Dit is de laatste perspectiefnota van dit college en deze raad. Als we terugkijken, hebben we een zware tijd gehad waarin we flink moesten ombuigen. Dat was noodzakelijk om de eerdergenoemde redenen, maar desondanks zijn we er toch in geslaagd om ook te vernieuwen. We zijn als raad en college niet bij de pakken neer gaan zitten en hebben ons ingespannen om Zoetermeer iedere dag een beetje beter te maken.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik zag hem aankomen.

De **voorzitter:** Ja, u had zo'n mooie pauze. Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik wil even terug naar de energietransitie. We hebben het college gevraagd om die ambitie waar het gaat over aardgasloze woningen wat te verhogen. Hoe staat u daarin?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat vinden we een sympathiek idee. We zullen nog even bekijken hoe we precies gaan stemmen, maar het spreekt ons aan. We kijken nog even naar de finesses en dan hoort u dat straks bij de stemming van ons.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Er ligt op dit moment nog geen voorstel van ons, maar ik denk wel dat als we...

De heer **Ekkelenkamp** (D66): U komt toch met een voorstel?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dat zou dus kunnen, maar laten we eerst eens kijken of de wethouder er misschien zelf ideeën over heeft. Maar ik ga er dan wel van uit dat u daarin mee gaat denken en dat u de wethouder daar stevig op bevraagt.

De **voorzitter**: Dank, dat komt straks, gaat u verder mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Om perspectief te bieden aan de inwoners van onze stad moeten we Zoetermeer dus iedere dag een beetje beter maken. Dat zijn we ook blijven doen in de coronaperiode, die we nu misschien wel achter ons kunnen laten. D66 is, als optimistische partij, content met de wijze waarop we samen met onze inwoners de schouders eronder hebben gezet. Wat D66 betreft, zetten we dit zo voort!

Motie nr. 2106-33 ingediend door D66, VVD, PDvZ, PVV
Afvalbakken vergroten

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- afvalbakken in de openbare ruimte (straten, parken etc.) aan de kleine kant zijn;
- gedierte in en rond de afvalbakken kan wroeten dat tot meer vervuiling kan leiden;

overwegende dat:
- deze kleine afvalbakken vaak overvol zijn zodat het afval rondom de bakken komt te liggen;
- het ontbreken van kleppen op de afvalbakken kan zorgdragen voor extra vervuiling;

voorts overwegende dat:
- de aanschaf van grotere afvalbakken bij voorkeur met deksels een eenmalige uitgave is;
- de kosten voor het legen van kleine of grote afvalbakken min of meer gelijk zijn;

verzoekt het college:
- een voorstel te doen voor de eenmalige aanschaf van grotere afvalbakken in de openbare ruimte;
- tevens hierbij de optie te betrekken tot kleppen, deksels op deze afvalbakken;
- de kosten te dekken uit de Enecomiddelen ter grootte van € 200.000,00;

e
n gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-34 ingediend door D66
Veerpont Zoetermeerse Plas

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- 'a long time ago' er een pontje voer tussen Broekwegkade en Het Lange Land;
- dit pontje zorgde voor een volledige rondgang rond de Zoetermeerse Plas;

overwegende dat:
- het pontje destijds in de weekenden bemenst werd door de scoutinggroep;
- in de huidige tijd er moderne elektrisch aangedreven zelfbedieningspontjes bestaan;
- innovatieve pontjes wellicht ook zelfsturend kunnen zijn zonder verbindende kabel;

voorts overwegende dat:
- een vaste brugverbinding circa vijf jaar geleden op grote weerstand stuitte;
- woonwijk De Leyens niet geheel geschikt is als doorgangsroute voor fietsers en joggers;
- een rondgang puur in de natuur en het groen een kwalitatieve meerwaarde heeft;

verzoekt het college:
- een verkenning te plegen naar een zelfbedieningsveerpontje bij de Zoetermeerse Plas;
- de gemeenteraad hierover te berichten binnen een termijn van vier maanden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-35 ingediend door D66
Kwaliteit gebouwde omgeving

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de Stadsbouwmeester bij de evaluatie van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit de gemeenteraad heeft opgeroepen tot het nastreven van een hogere kwaliteit van de gebouwde omgeving;
- de kwaliteit van de gebouwde omgeving relevant is mede gelet op de Omgevingsvisie 2040;

overwegende dat:
- de beleidskaders van de welstandsnota en beeldkwaliteitsplannen sterk bepalend zijn;
- meer ambitieuze beleidskaders bijdragen aan een hoogwaardiger omgevingskwaliteit;
- concretere beleidskaders sturing en inhoud geven aan meer overtuigende gebouwkwaliteit;
- inspirerende en beknopte integrale beeldkwaliteitskaders leiden naar het beoogde resultaat;

verzoekt het college:
- met een voorstel te komen dat leidt tot hoogwaardiger kwaliteit van de gebouwde omgeving;
- hiertoe in overleg te treden met de Stadsbouwmeester die concrete voorstellen heeft;
- de raad hierover te berichten over uiterlijk vier maanden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-36 ingediend door D66, PvdA
Cultuurhistorische waardenkaart

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de cultuurhistorie tot een van de verplichte onderdelen van het omgevingsplan behoort;
- Zoetermeer als 1000 jaar oude stad niet anders dan de nodige cultuurhistorie in huis heeft;

overwegende dat:
- cultuurhistorie is een van de kwaliteiten in de stad die het verdient beter gekend te worden;
- een toegankelijke cultuurhistorische waardenkaart hiertoe kan bijdragen;
- de gemeente Alphen a/d Rijn hierbij als voorbeeld mag strekken (zie link);
- deze kaart een passende neerslag is van de naoorlogse cultuurhistorische waardenstelling;

verzoekt het college:
- een cultuurhistorische waardenkaart van onze stad en ommelanden op te stellen;
- hiertoe in overleg te treden met de HGOS en Schatbewakers;
- met een passend voorstel voor de uitwerking te komen richting de gemeenteraad;
- hiertoe de gemeenteraad te berichten binnen een termijn van vier maanden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-37 ingediend door D66, Zó! Zoetermeer, GroenLinks, PvdA
Kansen door inzet budget Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- er sprake is van onderbesteding van de rijksbijdrage Onderwijsachterstandenbeleid (OAB);
- dat bij niet-besteding van deze € 1,5 miljoen het geld terugvloeit naar het rijk;
- de op 31 mei 2021 aangenomen motie 'Inzet onderbesteding OAB budget' oproept om te onderzoeken hoe dit bedrag ingezet kan worden;'
- de wethouder tijdens de behandeling van het raadsvoorstel over de Jaarrekening 2020 aangaf dat met het onderwijsveld en de stakeholders uitgebreid naar de mogelijkheden wordt gekeken;
- de wethouder tijdens de behandeling van het raadsvoorstel over de Jaarrekening 2020 aangaf dat er binnen Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en Primair Onderwijs (PO) sprake zou zijn van verzadiging van initiatieven;

overwegende dat:
- Zoetermeer een project 'Studieplekken' kent waar kinderen vanaf groep 4 van het PO tot en met de 1e klas van het Voortgezet Onderwijs terechtkunnen om ondersteuning te krijgen bij het leren of het maken van huiswerk;
- er op dit moment Studieplekken succesvol functioneren in de wijken Seghwaert en Meerzicht;
- deze Studieplekken nu nog worden gefinancierd vanuit de scholen en uit sociale fondsen maar dat ondersteuning vanuit die fondsen momenteel wordt afgebouwd;
- Zoetermeer een Piëzo TalentenAcademie kent waar door middel van gastlessen van professionals en werkbezoeken bij bedrijven kinderen kennismaken met beroepen en studiemogelijkheden die anders buiten het zicht blijven van deze kinderen;
- de subsidie voor de TalentenAcademie eind 2021 afloopt;

verzoekt het college:

- te onderzoeken of genoemde Studieplekken en de TalentenAcademie kunnen worden gefinancierd met inzet van het geld uit het OAB;
- te onderzoeken of deze studieplekken ook kunnen worden uitgebreid naar andere wijken met inzet van het geld uit het OAB;
- de raad hierover te informeren voor de, door het college te organiseren, themabijeenkomst over de OAB-gelden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-38 ingediend door D66, Zó! Zoetermeer, Zoetermeer Vooruit, GroenLinks
Investeringsbudget ombouw wijkbibliotheek

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de raad met het aannemen van de motie 2006-32A D66 – Start met realisatie 'Huizen van de Wijk' op 19 juni 2020, de opdracht heeft gegeven om de bibliotheek in staat te stellen om hun vestiging in Rokkeveen om te vormen tot 'Huis van de Wijk';
- door het uitstel van realisatie Huizen van de Wijk, de omvorming van de bibliotheekvestiging Rokkeveen nog niet gestart is;
- de door de bibliotheek behaalde bezuiniging van € 100.000,00 (door het sluiten van de begane grond van het stadhuis), die vanuit de bibliotheek bedoeld was voor de omvorming van de bibliotheek in Rokkeveen, reeds is ingeboekt als deel van de taakstelling;

overwegende dat:
- de bibliotheekvestiging Rokkeveen in de plannen van aanpak als preferente locatie is aangemerkt voor het opzetten van een Huis van de Wijk;
- de omvorming van de vestiging van de bibliotheek in Rokkeveen nog steeds niet gestart is;
- de bibliotheek een (uitgewerkt) plan heeft voor de betreffende bibliotheekvestiging, om met een eenmalige investering een structurele bezuiniging te behalen en bovendien een Huis van de Wijk te creëren;
- door het reeds inboeken van de bespaarde € 100.000,00, er geen budget is om de omvorming uit te voeren;

verzoekt het college:
- om zo spoedig mogelijk de bibliotheek de mogelijkheid te geven om een start te maken met de uitvoering van de plannen om de vestiging Rokkeveen om te vormen;
- hiervoor een eenmalig investeringsbudget te verstrekken van € 100.000,00 in 2021 en dit ten laste te laten komen van het OAD conform besluit 14b raadsvoorstel Perspectiefnota 28 juni 2021;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-39 ingediend door D66, Zó! Zoetermeer, GroenLinks, PvdA
Promotie Individuele Studie Toeslag

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- Individuele Studie Toeslag (IST) is bedoeld als inkomensaanvulling voor studenten die door hun medische beperking structureel niet in staat zijn om naast hun studie bij te verdienen;
- uit landelijk onderzoek blijkt dat er weinig gebruik wordt gemaakt van deze studietoeslagregeling;

overwegende dat:
- we als Zoetermeer ernaar streven om een stad te zijn waar iedereen kan meedoen;
- scholing de kans vergroot om (beter) mee te doen in de maatschappij;
- het gebruik van IST voor Zoetermeerse jongeren met een beperking net dat stapje kan betekenen om een studie te gaan volgen;

verzoekt het college:

- om naast de reeds bestaande communicatie over de IST, een bredere promotie op te zetten voor de mogelijkheden om dit aan te vragen;
- te monitoren hoeveel gebruik er van de IST wordt gemaakt in 2021;
- voor april 2022 te rapporteren op welke wijze de IST proactief onder de aandacht is gebracht en hoeveel Zoetermeerders hiervan gebruik hebben gemaakt;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-40 ingediend door D66, VVD
Motie Pilot afvalringen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- er nog veel kleine plastic flesjes en blikjes in de vuilnisbakken worden gegooid;
- daarmee onnodig veel plastic/blik in het restafval komt;
- per 1 juli 2021 statiegeld op kleine plastic flesjes (en later ook blikjes) wordt ingevoerd;

overwegende dat:
- als we de mogelijkheid creëren om afval eenvoudig, direct bij de afvalbakken, te scheiden:
  - afval beter wordt gescheiden;
  - verrommeling van de openbare ruimte wordt tegengegaan;
  - bewustwording van afvalscheiding wordt gestimuleerd;
- het statiegeld bovendien als extra zakcentje kan worden gebruikt voor mensen die het inleveren op de juiste plek;

verzoekt het college:
- een pilot te starten met de plaatsing van een aantal zogenaamde afvalringen. Stalen ringen die om/aan bestaande afvalbakken worden geplaatst, waar kleine plastic flesjes en blikjes in kunnen worden weggezet;
- deze afvalringen door bijv. de ambachtswerkplaats of het ZWB in opdracht van de gemeente te laten maken;
- hiervoor een maximumbedrag van €10.000,00 vrij te maken uit de reservering van Enecomiddelen die niet opgenomen zijn in het investeringsfonds;
- over de effecten van de afvalringen voor de zomer van 2022 te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-41 ingediend door D66, Zó! Zoetermeer, PvdA, PDvZ, ChristenUnie-SGP
Oogst van pilots

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- dat regelmatig pilots of beleidsintensiveringen met tijdelijk geld of subsidies worden gedekt;
- als het einde van het budget in zicht komt, het verzoek komt om deze werkzaamheden te continueren;

overwegende dat:
- niet altijd duidelijk is welk verschil de pilots of beleidsintensiveringen hebben gemaakt ten opzichte van het bestaande beleid;
- het niet lukt succesvolle pilots te incorporeren in de bestaande werkwijze, binnen de bestaande middelen;

verzoekt het college:
- pilots die in de eindfase belanden te evalueren en de raad voor beëindiging een voorstel te doen of en hoe deze initiatieven zullen worden gecontinueerd;
- de raad tijdig voor de perspectiefnota respectievelijk begrotingsdebat over de mogelijkheden en structurele financiële gevolgen te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-42 ingediend door D66, plan van aanpak, GroenLinks
Onderzoek Europese subsidiemogelijkheden voor energietransitie

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de gemeente Zoetermeer de ambitie heeft, dat in 2040 alle woningen en gebouwen in Zoetermeer aardgasvrij zijn;
- deze ambitie een enorme inspanningen vraagt, zowel financieel, technologisch, organisatorisch en qua samenspraak;

overwegende dat:
- de middelen die de gemeente hiervoor heeft beperkt zijn;
- in Europa fondsen zijn, die deze inspanningen van Zoetermeer kunnen ondersteunen;

verzoekt het college:
- te onderzoeken of de gemeente Zoetermeer in aanmerking kan komen voor Europese subsidie, net zoals de provincie Limburg, om het investeringspotentieel voor de Zoetermeerse Energietransitie te vergroten;
- daarbij na te gaan aan welke voorwaarden Zoetermeer moet voldoen om voor subsidie in aanmerking te komen;
- na te gaan hoe aan deze voorwaarden kan worden voldaan;
- en de gemeenteraad over de resultaten voor 1 november 2021 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-43 ingediend door D66, PvdA, GroenLinks
Onderzoek Europese subsidiemogelijkheden bestrijden jeugdwerkloosheid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de gemeente Zoetermeer al langere tijd een bovengemiddeld percentage jeugdwerkeloosheid heeft;
- er binnen de raad een groot draagvlak is om het percentage jeugdwerkeloosheid te verlagen;

overwegende dat:
- er binnen Europa mogelijkheden zijn om subsidie te verkrijgen om jeugdwerkeloosheid te verminderen;

verzoekt het college:
- te onderzoeken of de gemeente Zoetermeer ook een Europese subsidie kan verkrijgen, net zoals de gemeente Rotterdam, voor activiteiten gericht op jongeren in Zoetermeer om deze bijvoorbeeld te helpen om opleidingen te kiezen waarmee ze in de toekomst werk kunnen vinden;
- de gemeenteraad over de resultaten te informeren voor 1 november 2021;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-44 ingediend door D66, PvdA, CDA
Kerkenpaadjes

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de stad Zoetermeer omgeven is door prachtige cultuurhistorische veenweidegebieden;
- de ontsluiting van deze gebieden voor recreatieve wandelaars en fietsers niet even optimaal is;

overwegende dat:
- een directe verbinding tussen Noord-Aa en Weipoort nog steeds niet voorhanden is;
- deze verbinding eenvoudig te leggen is via een smal praktisch kerkenpad;
- goede voorbeelden hiervan te vinden zijn tussen Zoeterwoude-Dorp en de Weipoort;
- kerkenpaadjes vermijden dat snelfietsers hiervan gebruik maken dat de rust zou verstoren;

verzoekt het college:
- de optie voor een kerkenpad te verkennen tussen Noord-Aa en Weipoort;
- hiertoe in overleg te treden met de gemeente Zoeterwoude en andere belanghebbenden;
- en in breder verband voorstellen te ontwikkelen voor andere geschikte kerkenpaden elders;
- de gemeenteraad hierover te berichten binnen een termijn van vier maanden;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp voor uw eerste termijn. De fractie van Zoetermeer Vooruit. Mevrouw Meurs, gaat uw gang

g. Zoetermeer Vooruit

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, vandaag hebben we het over de perspectiefnota. De laatste voor de verkiezingen. Als basis geldt, zo staat te lezen, het coalitieakkoord van 2018, rekening houdend met het financieel perspectief. Dit nodigt mij uit om namens Zoetermeer Vooruit nogmaals te pleiten voor een raadsakkoord in de volgende periode. De huidige raadsperiode kent namelijk nogal wat botsingen tussen coalitie en oppositie en deze zijn zeker niet in het voordeel van de inwoners van de stad. Volgens mij hebben de inwoners van de stad in 2018 aangegeven waar ze voor staan. Wie zij vinden dat hun stem in de raad mag vertegenwoordigen. En het klopt dat een aantal partijen meer stemmen heeft gekregen dan andere. En dat zij de wethouders leveren, lijkt mij logisch. Maar dat er zo'n sterke scheiding is ontstaan tussen coalitie en oppositie is niet goed. Ik wil dan ook van deze gelegenheid gebruikmaken om de raadsleden en fractievoorzitters alvast mee te geven voor de volgende raadsperiode een raadsakkoord te overwegen. Met elkaar een richting voor de stad bepalen en daar onderweg, gedurende de vier jaar die een raad gegeven is, daar dan concrete invulling aan te geven.

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs, een interruptie van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, ik ben wel heel erg benieuwd waar u vindt dat het schuurt; wat is er dan allemaal zo niet goed gegaan? Geeft u de inwoners nu de indruk dat we niet naar hen geluisterd hebben? Ik merk dat we in deze raad altijd in harmonie met elkaar werken, dus wat gaat er nou niet goed?

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Ik wil niet beweren dat het niet goed is gegaan voor de inwoners, maar er is duidelijk wel een splitsing ontstaan tussen coalitie en oppositie waardoor er informatie beschikbaar is die gewoon niet direct en oprecht gedeeld wordt. Dat is gewoon jammer en dat kan met een raadsakkoord, dan voorkom je dat meer, dan gaan we samen, net als we met Zoetermeer 2040 hebben gedaan, met elkaar beslissen welke kant we uit willen met de stad zonder het van tevoren allemaal dicht te timmeren.

De **voorzitter**: Dat roept nog een aantal reacties op. Ik begin met mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik sla even aan op het achterhouden van informatie want ik zou het toch wel heel ernstig vinden als daar sprake van is. Ik ga ervan uit dat u dat niet bedoelt. Of u moet toelichten wanneer dat dan is gebeurd want ik kan het me in ieder geval niet herinneren.

De **voorzitter**: Dank u wel, ik ga eerst nog een paar vragen ophalen en dan kunt u daarop reageren. Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ik reageerde even op hetzelfde punt, het woord 'oprecht' triggerde mij even.

Dat roept de suggestie op dat het niet oprecht is gebeurd en dat komt heel dicht in de buurt van de integriteit en dat vind ik een minimaal impliciete zware aantijging. Dus ik zal de vraag niet herhalen die mevrouw Van Leeuwen heeft gesteld, maar ik ben wel razend benieuwd naar het antwoord op die vraag.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, een breed raadsakkoord klinkt natuurlijk heel leuk en sympathiek maar onze inwoners hebben natuurlijk wel op twaalf verschillende partijen gestemd en nog wel meer, maar die hebben het niet allemaal gered hier in de raad. Dat zorgt er ook wel voor dat al die meningen van al die Zoetermeerders die soms ook kunnen verschillen in de raad ook tot uiting kunnen komen als het af en toe ook eens goed knettert. Dus dat zouden we dan wel missen met zo'n heel harmonieus akkoord wat u nastreeft.

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Oké, het zijn twee heel verschillende reacties. Het achterhouden van informatie noem ik alleen al het feit dat er ineens blijkt dat € 1 miljoen beschikbaar is gekomen om te besteden nu, wat de coalitie besloten heeft in een amendement neer te leggen, in elk geval, waar de oppositie niet van op de hoogte was in eerste instantie. En wat het knetteren betreft, ik denk dat het dan juist meer kan knetteren omdat we dan alleen maar een richting hebben gegeven zoals bij Zoetermeer 2040 en het debat over de directe invulling daarvan dan hier in de raad op gelijk niveau met iedereen, met alle 39 raadsleden, gevoerd kan worden.

De **voorzitter**: Ik kijk even, mijnheer Duiven, gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Ik wil toch even reageren op het antwoord voorzitter. Want het enige voorbeeld dat wordt genoemd om overigens een heel zware, algemene, generieke aantijging te doen dat het ten aanzien van de informatieverschaffing vanwege de verhoudingen coalitie-oppositie op niet-integere wijze zou gebeuren, vind ik behoorlijk ver gaan. Over het voorbeeld dat u noemt is overigens door mijnheer Boerboom in een deel van het debat uitvoerig toegelicht hoe de zaken gelopen zijn dus dat vind ik bovendien een onterecht en invalide voorbeeld. Ik roep u nogmaals op om even na te denken of u achter de woorden die u heeft gebruikt en de impliciete aantijging die u heeft gedaan blijft staan.

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel. De woorden die ik heb gebruikt worden denk ik zwaarder neergelegd dan ik ze heb bedoeld. Ik heb geprobeerd een oproep te doen om in de volgende periode anders te kijken naar een akkoord dan er drieënhalf jaar geleden is gedaan omdat ik ervaren heb en om me heen hoor, en ik heb daar verder geen concrete voorbeelden voor op dit moment, dat er echt een scheiding is ontstaan tussen oppositie en coalitie, meer dan in de vorige periode en dat vind ik gewoon heel jammer.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat u uw betoog vervolgt.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Wij zouden graag samen met elkaar, als een groot gezin, het beste voor de stad nastreven zonder zaken al van tevoren dicht te timmeren.
Maar, nu terug naar vandaag. Gezien de financiële situatie wordt een beleidsarme perspectiefnota gepresenteerd. De coalitie – ik heb het net al een beetje aangehaald – heeft een hoge hoed gevonden waar € 1 miljoen in lijkt te zitten. Ik kan u meedelen dat wij van Zoetermeer Vooruit daar toch nog steeds niet aan meedoen. Wij zijn het er niet mee eens dat uit geld dat bestemd is voor de opvang van tegenvallers als gevolg van COVID-19, alvast € 1 miljoen gehaald wordt omdat we misschien een bedrag van het rijk krijgen. Het klinkt heel verleidelijk, maar wat doet u als blijkt dat dat miljoen toch nodig is om onze inwoners, ondernemers en verenigingen op te vangen? Zo groot is onze spaarpot niet. O, het is nog erger... Onze portemonnee is al leeg.
Volgens het college is de financiële vertreksituatie ook niet gunstig, wel onzeker. En we komen € 4,9 miljoen te kort, maar dan is er al rekening gehouden met een extra rijksvergoeding van bijna € 4 miljoen voor jeugdzorg en WMO. Wie houdt wie nu voor de gek?
Voorzitter, Zoetermeer Vooruit is daar niet van. Wij zien het gemeentegeld, het gemeenschapsgeld,

als een grote portemonnee, net als onze eigen huishoudportemonnee, en we kunnen niet meer uitgeven dan erin zit. Je moet altijd iets achter de hand houden voor als bijvoorbeeld de wasmachine stukgaat. Ik kan me nog de spaarpot herinneren die mijn moeder vroeger had met diverse vakjes. Een voor de huur, voor het gas, licht en voor vakantie.
Gezien de lege portemonnee en de onzekerheid hoeveel zakgeld we van onze vader 'het rijk' krijgen, beperken we ons ook dit keer weer tot kleine wensen. Het zijn de kleine dingen die het doen en die eraan bijdragen dat het leven van onze inwoners toch wat aangenamer wordt. Zo zouden we graag zien dat, met de zomer in aantocht, zoveel mogelijk afvalbakken worden voorzien van een klep zodat overlast van wespen, ratten en ander ongedierte zoveel mogelijk wordt voorkomen. In andere steden bestaat de mogelijkheid om een milieueiland te adopteren. In het kader van de Zoetermeerse actie 'Schoon is gewoon, dat doen we samen' vragen we het college om dit te promoten en faciliteren.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Ik kom ook in de moties van de collega's van D66 'de klep' tegen, om het maar zo te zeggen. De klep is daar een onderdeel van een veel bredere aanpak. De moties lijken elkaar minimaal te overlappen. Overweegt u nog desnoods in samenspraak met D66 en de mede-indieners te kijken of die moties niet in elkaar geschoven kunnen worden?

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Een goede suggestie, ware het niet dat de motie van D66 toch wat anders is ingestoken want uit mijn hoofd vraagt de motie van D66 om een vergroting van de prullenbakken en wordt daarin geopperd dat ze dan misschien minder vaak geleegd kunnen worden en ik weet niet of dat een oplossing is voor de overvolle bakken. Als je ze groter maakt, maar dan ook minder gaat legen, zijn ze volgens mij weer overvol. Maar we kunnen dat overwegen. Jazeker. Ze hebben het goed overgenomen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Een derde aanpassing heeft te maken met het feit dat onze parken en buitenruimten, zoals de stadsboerderijen, vanwege de beperkingen weer zijn herontdekt. Wat blijkt echter, als je in een rolstoel zit, kun je niet even gezellig bij de picknicktafel aanschuiven. En ook daarvan heeft een andere fractie inderdaad gedacht dat dat wel een goed idee was om daar wat aan te doen. We vinden het jammer dat dat niet kan en er is een vrij simpele en goedkope oplossing voor. Verleng de picknicktafel, maar niet de bank en iemand in een rolstoel kan gewoon aanschuiven en gezellig een beker erop zetten of een boterham eraan eten.

De **voorzitter**: Ik zag eerst mevrouw Van Leeuwen en dan mevrouw Frinking.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben wel even nieuwsgierig want het klinkt ontzettend sympathiek, picknicktafels toegankelijk maken, ook voor mensen in een rolstoel en ik ben ook van mening dat dat op heel veel plekken zou moeten kunnen. Maar ik kan me ook voorstellen dat je een mountainbiker hebt in het Buytenpark die na een hele tijd fietsen boven op die berg ook wel even tot rust wil komen en dat dat misschien minder rolstoeltoegankelijk is. Dat zou toch ook moeten mogen dus vindt u niet dat je niet in het algemeen de regel moet stellen, maar juist op de plekken waar het kan, het goed toegankelijk maken, maar ook rekening moet houden met mensen die andere sporten willen doen? Die misschien op een strand een bankje willen hebben of iets dergelijks? Dat moet toch ook gewoon kunnen?

De **voorzitter**: Ik kijk even naar mevrouw Frinking want die had ook een interruptie. Op hetzelfde onderwerp? Gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ja, want goede ideeën kun je ook met elkaar delen en dat hebben we ook gedaan. We hadden bij onze inbreng de picknicktafels vergeten toe te lichten, maar omdat het gewoon een heel mooi idee is, heb ik daar wel een motie voor ingediend en die wil ik intrekken omdat we de steun geven aan die van Zoetermeer Vooruit.

De **voorzitter**: Daar kunnen we straks nog even met elkaar concluderen dat het CDA in ieder geval die motie intrekt, maar misschien nog even een reactie van mevrouw Meurs op de opmerking van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Ik kon het eerlijk gezegd even niet volgen; de mountainbikers en de mensen in een rolstoel? Sorry.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Het komt nu over alsof alle picknicktafels toegankelijk moeten zijn voor mensen in een rolstoel en overal waar dat kan, vind ik dat ook passend, maar ik zeg: er zijn ook plekken waar mensen met een rolstoel per definitie niet komen, bijvoorbeeld op een strand bij het Noord-Aa of boven in Buytenpark, iemand die daar lekker mountainbiket in dat ruwe gebied wil misschien ook wel even rusten. Mag dat dan niet meer? Moeten we dan zeggen: daar zetten we maar geen picknicktafels meer neer? Dus moet nu alles een oplossing hebben of kunnen er ook uitzonderingen zijn?

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Uitzonderingen bevestigen de regel.

De **voorzitter:** Mevrouw Van der Meer wil ook nog een aanvulling doen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb het idee dat er sprake is van spraakverwarring. Ik denk dat mevrouw Van Leeuwen denkt dat de weg ernaartoe bij al die picknicktafels aangepast moet worden, en volgens mij hebben het CDA en Zoetermeer Vooruit het over picknicktafels waar niet aan alle kanten een bankje aan vastgetimmerd zit, zodat je erbij kunt zitten. Volgens mij zijn er niet veel plekken te vinden in Zoetermeer waar je als mountainbiker alleen kunt komen, dan kan ik er meestal met een scootmobiel ook wel komen. Dus ik denk dat het voor overgrote deel van belang is, dat het op heel veel plekken zo is en dat het erom gaat dat er niet aan alle kanten een voetbalkleedkamerbankje aan vastgeplakt zit. Ik moet eerlijk zeggen, er zijn grotere problemen op te lossen op het gebied van toegankelijkheid, maar als we deze picknicktafels gewoon als ze vervangen moeten worden, meepakken, dan steunen wij dat ook.

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Precies dat.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat dacht ik al, u sluit zich aan bij mevrouw Van der Meer. Anderen? Nee, gaat u verder.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Een laatste verzoek heeft betrekking op het zwembad. Wij zijn van mening dat we een veel te duur, luxe zwembad gaan bouwen. Het kost de gemeente veel geld, minstens € 23 miljoen, en ieder jaar moeten we als gemeente nog eens minimaal € 1 miljoen bijdragen. Dat geld zouden we ook in kunnen zetten voor bijvoorbeeld de armoedebestrijding. Maar het ergste vinden we dat een entreekaartje iets van € 7,00 zal gaan kosten. We weten uit onderzoek dat onze inwoners niet de rijkste van het land zijn en dat het zelfs steeds minder wordt. Voor wie bouwen we dat zwembad dan, als het merendeel van onze inwoners het niet kan betalen? Vandaar dat we vragen om te onderzoeken of het mogelijk is om ZoetermeerPashouders een gratis jaarabonnement voor het zwembad te geven als het er zwembad er is.
Voorzitter, er liggen veel voorstellen voor.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, deze motie doet ons op zich deugd. We hebben het daar in het verleden ook over gehad maar ik denk wel dat we realistisch moeten zijn en dat een jaarkaart ook voor een ZoetermeerPashouder enorm veel geld gaat kosten. Volgens mij moet u iets in het dictum opnemen waarin u zegt 'wat zou het kosten als ze vijf keer per jaar kunnen zwemmen?' zodat we ook daar inzicht in hebben en niet alleen de optie om het voor iedereen gratis te maken voor het hele jaar want ik denk dat dat financieel niet haalbaar zal zijn

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank voor deze extra optie.

De **voorzitter**: Is dat voldoende? Ja, gaat u verder.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Nogmaals voorzitter, er liggen veel voorstellen voor. Wij zullen ons in de schorsing beraden over welke onze instemming krijgen en welke niet. Ik kom daar graag in de tweede termijn op terug.

Motie nr. 2106-45 ingediend door Zoetermeer Vooruit
Gezinsjaarkaart zwembad bij ZoetermeerPas

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni;

constaterende dat:
- er een nieuw super-de-luxezwembad wordt gebouwd waarvan de entreekosten naar verwachting € 6,00 á € 7,00 euro per persoon zullen gaan bedragen;
- Bureau Louter constateerde dat het werkloosheidspercentage in Zoetermeer hoger is dan het nationaal gemiddelde en dat de ontwikkeling nog geen daling indiceert;
- in tegenstelling tot ruim tien jaar geleden het WW-percentage in Zoetermeer inmiddels boven het nationaal gemiddelde ligt;
- het gemiddeld besteedbaar inkomen van Zoetermeerse inwoners in vijftien jaar relatief aan het nationaal gemiddelde steeds slechter scoort;

overwegende dat:
- het nieuwe zwembad de gemeente naar verwachting (minimaal) € 23 miljoen gaat kosten;
- het nieuwe zwembad (naar verwachting) jaarlijks nog een aanvullende investering van € 1 miljoen van de gemeente vergt om de begroting sluitend te krijgen;
- de bouw en jaarlijkse bijdrage betaald worden van belastinggeld van de Zoetermeerse inwoners waar dit ook had kunnen worden besteed aan, bijvoorbeeld, armoedebestrijding;
- het recreëren in het nieuwe zwembad geen luxeproduct zou moeten worden, maar voor alle inwoners van Zoetermeer een reële, betaalbare optie zou moeten zijn;

draagt het college op:
- te onderzoeken hoeveel het zou kosten om ZoetermeerPashouders een gratis gezinsjaarkaart voor het zwembad aan te bieden;
- voor eind september van dit jaar een heldere analyse van de hiermee gepaard gaande kosten voor te leggen, zodat de raad, ruim voor de opening van het nieuwe zwembad, hierover een goed afgewogen besluit kan nemen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-46 ingediend door Zoetermeer Vooruit, PvdA, ChristenUnie-SGP
Afvalbakken met Klep

"De raad van Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni;

constaterende dat:
- er nog veel afvalbakken in de Zoetermeerse openbare ruimte zijn die geen klep hebben die de inworpopening van de afvalbak afsluiten;
- ook vrij recent geplaatste afvalbakken in de openbare ruimte vaak zonder klep voor de inworpopening worden geplaatst;

overwegende dat:
- er in meerdere wijken van Zoetermeer overlast is van wespen, ratten en ander ongedierte;
- deze overlast het heftigst voorkomt bij afvalbakken waarbij het vuil niet is afgeschermd door een klep;
- het plaatsen van kleppen bij afvalbakken in de openbare ruimte een significante bijdrage kan leveren aan het bestrijden van de overlast door ongedierte;

draagt het college op:

- om te inventariseren hoeveel afvalbakken in Zoetermeer nog niet voorzien zijn van een klep;
- om in de gebieden met een bovengemiddelde hoeveelheid meldingen van overlast door ongedierte de afvalbakken te voorzien van een klep voor de inworpopening;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-47 ingediend door Zoetermeer Vooruit, ChristenUnie-SGP, VVD
Adopteer een milieueiland, Schoon is Gewoon

"De raad van Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni:

constaterende dat:
- de omgeving rond afvalcontainers met regelmaat een onhygiënische uitstraling heeft door onder andere klein zwerfafval, te groot afval dat naast de container wordt geplaatst, of door uitpuilende/vastzittende containers;
- de vervuiling van de milieueilanden tevens doorwerkt op de algehele kwaliteit van het openbaar gebied en dat de aanblik van zwerfafval bij inwoners en bezoekers een gevoel van verloedering oproept;

overwegende dat:
- inwoners hun stad graag netjes willen houden en zich hiervoor willen inzetten;
- de verontreinigde milieueilanden leiden tot overlast van ongedierte;
- het adopteren van adoptiegroen door inwoners een succes is;
- de gemeente inwoners en ondernemers wil betrekken bij de bewustwording op het gebied van afval, zie de website 'Schoon is gewoon, dat doen we samen'. En dan met name ook de laatste actie Trashchallenge.

draagt het college op:
- om inwoners actief te benaderen om een milieueiland te adopteren;
- de hiervoor vereiste gereedschappen en voorzieningen beschikbaar te stellen voor geïnteresseerde inwoners;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-48 ingediend door Zoetermeer Vooruit, ChristenUnie-SGP, PvdA, Zó! Zoetermeer, CDA, D66, Fractie Van den Berg
Toegankelijke Picknicktafel

"De raad van Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni:

constaterende dat:
- de bestaande picknicktafels in Zoetermeer, zoals die in de parken en stadsboerderijen, niet toegankelijk zijn voor Zoetermeerders of bezoekers van Zoetermeer die rolstoelgebonden zijn;

overwegende dat:
- Zoetermeer de ambitie uitdraagt om een inclusieve stad te zijn;
- een goede toegankelijkheid van Zoetermeer van belang is om uitvoering te geven aan het in 2016 geratificeerde VN-verdrag Handicap, zie raadsvoorstel 'Agenda Open Stad', 25 januari 2021;
- mensen die gebruik moeten maken van een rolstoel ook aan willen schuiven aan een picknicktafel en dit nu niet kunnen;
- er reeds alternatieve ontwerpen voor picknicktafels bestaan die wel in deze behoefte voorzien;

draagt het college op:
- om bij iedere te plaatsen picknicktafel als criterium te hanteren dat deze toegankelijk moet zijn voor rolstoelgebonden bezoekers en nog dit jaar twee rolstoeltoegankelijke tafels te plaatsen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Even ten overvloede wellicht, de motie 2106-15 die door het CDA was ingediend is bij dezen ingetrokken. Dan is dat helder voor de beraadslaging, dan gaan we naar de Partij Democratie voor Zoetermeer, mijnheer Blansjaar.

h. Partij Democratie voor Zoetermeer

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Voorzitter, het programma bestaat uit veel onzekerheden en pas op de plaats. Dit zal zonder meer terecht zijn. Nu kan ik wel tien minuten besteden aan luchtkastelen bouwen of op onderdelen wat onzinnige voorstellen lanceren, maar als er geen budget is, valt er niet veel te doen. Daar schiet u, als college, maar ook de inwoners van Zoetermeer niets mee op. Eigenlijk kunnen wij doorgaan met niets extra's te doen en alleen doorgaan met waar we mee bezig zijn.
Voorzitter, wel willen wij nog een lans breken voor de kleine ondernemers van Zoetermeer die zijn getroffen zijn door de COVID-19-maatregelen. Wij hebben kunnen constateren dat het college veel werk heeft verzet om de ondernemers te helpen. Dat er soms wat hobbels waren, hoort daar ook bij. Namens de ondernemers, die ik heb gesproken, mag ik dan ook de complimenten overbrengen aan het college voor alle maatregelen die het getroffen heeft. Nu gaat er alleen nog een zware tijd voor veel ondernemers aankomen. De detailhandel en horeca zijn zwaar getroffen door de sluiting. Het vlees dat ze op de botten hadden, is weggeëbd. Ondanks dat het herstel van de economie zich sneller aandient dan verwacht, hebben veel kleine ondernemers nog grote financiële problemen. Herstelbetalingen hangen als een blok aan hun been. Als wij niet oppassen, gaat dit nog jaren duren. Het college zou voor de detailhandel en horeca de panden die zij huren tijdelijk lager kunnen herwaarderen. Zo hoeven zij in 2022 minder ozb te betalen. Ook zou het college nog een jaar soepel kunnen omgaan met het heffen van precario. Voorzitter, de PDvZ dient voor de ozb een motie in.

De **voorzitter:** Mijnheer Blansjaar, een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik heb even een vraag voor zowel ozb als precario. U noemt daar helemaal geen bedragen bij en dat vind ik zo lastig in zo'n voorstel want hoewel iets misschien best sympathiek klinkt, als ik geen idee heb van wat de reikwijdte van uw voorstel is, vind ik het moeilijk daar een oordeel over te vellen.

De **voorzitter**: Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dat is een goede vraag, maar dat is heel moeilijk want het ligt eraan hoever je de panden naar beneden waardeert. Als je weet dat je zegt 'ik ga de waarde tijdelijk 50% lager maken', dan weet je over wat voor bedrag je praat. Dat is natuurlijk geheel aan het college, ten eerste de vraag 'willen ze het doen?', en 'kunnen ze het doen?' is ook nog een vraag. Dan kun je uitrekenen wat het gaat kosten en aangezien er toch wat geld over blijkt te zijn dat mooi uit de COVID-maatregelen komt, zou je daar het gat mee kunnen dichten.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Maar dan is toch mijn vraag aan u: hoever u wilt gaan? Want als u het aan het college overlaat kan die ondernemer straks ook met een fooi worden afgescheept en dan bent u ook niet tevreden, dus kunt u een indicatie geven?

De **voorzitter**: Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Wij zouden 50% een heel mooi bedrag vinden.

De **voorzitter:** Wilt u dat via de voorzitter doen? Anders wordt het... Mijnheer Blansjaar, een reactie op mevrouw Kraneveldt.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Voor mij zou 50% helemaal een mooi bedrag zijn Of dat haalbaar is, weet ik ook niet, maar ook 25 % is al mooi meegenomen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt is dit voldoende? Ja. Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, ik denk dat we dan even aan de Centrale Bank moeten vragen of ze ook voor Zoetermeer wat geld willen bij drukken. Maar zou het niet veel beter zijn om te zeggen 'die ondernemers die het niet trekken, helpen we'? In plaats van alle ondernemers generiek? Ik weet niet of dat mogelijk is maar daar kan ik me meer in vinden omdat je dan

zegt 'we helpen de mensen die het niet meer trekken', want waarom zouden de mensen die het wel redden gebruik moeten maken van de steun terwijl we dat dan beter aan de mensen kunnen geven die het niet redden?

De **voorzitter**: Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Dat zou mooi zijn, dat zou heel mooi zijn, maar alle detailhandel is gesloten geweest. Of het nu groot of klein is, ze hebben allemaal moeite gehad en daarbij is het als je maatregelen gaat treffen, dat je dat voor iedereen moet doen. Je kunt niet specifiek een paar pandjes minder waarderen en de anderen gewoon laten. Dus als je dit gaat doen zal je het toch voor de hele gemeenschap moeten doen.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Maar voorzitter we hoeven toch niet bijvoorbeeld de Albert Heijn... Ik weet trouwens niet of ik hier reclame mag maken voor specifieke partijen, maar we hoeven toch geen supermarkten bijvoorbeeld te steunen? Die hebben het juist goed gedaan en die hebben veel vloeroppervlak en het zou toch echt zonde zijn als we die gaan steunen?

De **voorzitter**: Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Die zou je kunnen uitsluiten. Maar de detailhandel is breder dan alleen supermarkten, kijk maar naar het Stadshart, naar alle winkels die zitten in de Dorpsstraat.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dan constateer ik dat mijnheer Blansjaar wel onderscheid wil maken en volgens mij is dat de richting die we op moeten om te kijken hoe we dat op een goede manier invulling kunnen geven, want ook wij willen dat we een levendige detailhandel houden in Zoetermeer.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb mijnheer Blansjaar speciaal nog een stukje techniek toegestuurd waarin heel duidelijk staat dat we in Zoetermeer, maar trouwens ook in heel Nederland maar twee verschillende dingen uit elkaar kunnen houden, of eigenlijk twee keer twee. Aan de ene kant mag je verschil maken tussen eigenaren en gebruikers en dat mag alleen bij de niet-woningen en voor de rest mag je alleen onderscheid maken tussen niet-woningen en woningen. Je kunt niet zeggen 'aan niet-woningen die ik wil voortrekken, ga ik een lagere WOZ-waarde hangen'. Dat is toch oplichterij van heb ik jou daar? En ik heb dat nog speciaal naar u toegestuurd, maar het lijkt alsof u het niet gelezen heeft.

De **voorzitter**: Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Ik heb het wel gelezen hoor, wel degelijk en ik heb het zelfs nog besproken met mijn commissieleden, maar we zien daar wel mogelijkheden toe. Laat ik het daar maar even kort op houden. Er zijn wel degelijk mogelijkheden om voor detailhandel, desnoods groepen van detailhandel, een pand tijdelijk lager te waarderen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, maar volgens mij hebben we van het rijk. en dat is het enige waar het rijk dit keer behoorlijk gul in is geweest, een bak met geld gekregen om ondernemers die op omvallen staan te helpen, dus waarom gaan we dat via ozb, via valse en niet rechtmatige dingen oplossen en waarom gebruiken we daarvoor niet gewoon het geld dat we van het rijk krijgen?

De **voorzitter**: De heer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Er zijn meer problemen dan alleen die geldpot van het rijk want veel ondernemers staat toch het water aan de lippen, die hebben heel zware tijden ge-

had. Ik spreek veel ondernemers en die hebben het echt heel, heel zwaar. Ondanks alle goede regelgingen en ondanks dat de gemeente al heel veel gedaan heeft, want dat moet gezegd worden, er is al heel veel gedaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben het wel heel erg eens met mevrouw Van der Meer en ik denk dat we, u en ik in ieder geval, hetzelfde willen bereiken, en ook mevrouw Van der Meer, maar kunt u dan niet beter op zoek gaan naar een rechtmatige manier? Want de waarde is gewoon de waarde en daar valt niet aan te tornen. U kunt misschien zeggen 'misschien dat ik minder ozb hef daarover', maar de waarde is een vast gegeven en daar hebben we heel mooie systematiek voor dus als u nu gewoon eens gaat praten, dan komt u misschien tot elkaar in plaats van halsstarrig vast te houden aan een methode die niet rechtmatig is.

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mijnheer Duiven en dan naar mijnheer Blansjaar.

De heer **Duiven** (VVD): Hetzelfde punt voorzitter, mijn oren tuitten even want ik hoor mijnheer Blansjaar hier toch echt hardop in de raadzaal een pleidooi houden om te gaan sjoemelen met de waardebepaling van onze panden en dat kan toch niet waar zijn, mijnheer Blansjaar, zeg ik uiteraard via de voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Blansjaar.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Nee dat is niet zo. De panden zijn dicht geweest dus je kunt heel legitiem zeggen dat de panden op dat moment minder waard waren. De panden zijn een tijd gesloten geweest en voor de horeca geldt dat nog langer dan voor de detailhandel dus op dat moment kun je zeggen 'wat zijn die panden nog waard?' Panden hebben leeg gestaan om de doodeenvoudige reden dat er geen bezoekersaantallen meer waren, dus het is wel degelijk legitiem om dan van die panden te zeggen dat zij tijdelijk minder waard waren en daarop kun je je baseren om te zeggen 'we zouden het ook eens wat lager kunnen inschatten waardoor de ozb naar beneden kan'.

De **voorzitter**: Volgens mij is dit voldoende gewisseld, gaat u verder.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Ook zou het college zich actief kunnen inzetten voor de herscholing van arbeidskrachten. Veel bedrijven die noodgedwongen moesten sluiten, hebben hun personeel zien vertrekken naar andere banen. Nu hebben zij grote moeite om gekwalificeerd personeel te vinden. Alleen al in Haaglanden zijn er ruim 16.000 niet in te vervullen vacatures. Graag horen wij van het college welke concrete plannen er zijn om omscholing te stimuleren.
Voorzitter, in het plan is een doelstelling opgenomen om inwoners langer zelfstandig te laten wonen. Ook maatwerkondersteuning komt aan de orde. Graag willen wij het college nogmaals wijzen op het project Knarrenhof. Dit is een project dat zelfstandig wonen bevordert en ook nog eens de zorgkosten drukt. Volgens ons zijn er nog wel locaties in Zoetermeer te vinden om dit te realiseren.
Voorzitter, in de Tweede Kamer is er al uitvoerig bij stilgestaan. De hondenbelasting had als doel de hondsdolheid te bestrijden. Hondenbezitters worden nu onevenredig financieel belast. Honden zijn ook een hulp bij het tegengaan van de vereenzaming van ouderen. De opbrengst gaat naar de algemene middelen. Dit is oneerlijk, vinden wij. Neem de kattenbezitters, die hoeven niets te betalen en die katten schijten ook alle tuinen vol. Dit wordt veelal niet door de kattenbezitter opgeruimd. PDvZ dient een motie in om de hondenbelasting af te schaffen en het financiële gat te dichten over alle inwoners van Zoetermeer.

De **voorzitter:** Mijnheer Blansjaar, een interruptie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, wij zitten ook al langer te kijken naar de hondenbelasting. Overigens is die nog helemaal niet afgeschaft, er was een hoop lawaai in de Tweede Kamer, maar er is nog niets geregeld. Maar om het helemaal vrij te laten, vinden we ook zowat, en we gaan op termijn er denk ik over nadenken of we niet de hondenbelasting kunnen koppelen aan de kosten die we maken zodat het lager wordt, maar we in ieder geval wel wat we allemaal aan hondendrollen moeten oprapen, vergoed krijgen. Maar u bent uw termijn begonnen met zeggen dat we er financieel verkeerd voorstaan, en nu hoor ik u allemaal dingen zeggen die heel veel geld kosten, structureel dus die kunnen we niet eenmalig uit de Enecopot halen. Dus wat stelt u nu voor? Dat we

de ozb gaan verhogen om de hondenbelasting weg te doen en dan voor iedereen, behalve de mensen die een dichte zaak hadden en die nu geen personeel hebben en die omdat ze zo druk zijn, niet meer weten waar ze de mensen vandaan moeten halen? Is het zoiets?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven zag ik ook nog.

De heer **Duiven** (VVD): Ja voorzitter, in het begin van zijn betoog noemde de heer Blansjaar dat het geen zin had om onzinnige voorstellen te doen omdat er te weinig geld was, maar nu worden we toch met een onzinnig voorstel geconfronteerd en een beetje in het verlengde van de vraag van mevrouw Van der Meer: hoe denkt u het gat te compenseren? U zegt 'over alle Zoetermeerders', maar welke grondslag gaat u daarvoor kiezen? En dan graag een precies antwoord want we hebben het hier over een grondslag voor heffing of belasting of hoe dan ook, want anders blijft het een sprookje of een luchtkasteel waar mijnheer Blansjaar het ook heel vaak over heeft. Kunt u daar wat preciezer over zijn? Ik ben heel benieuwd naar het antwoord.

De **voorzitter**: Ik zag ook de heer Mooiman nog.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, ook de PVV is geen voorstander van de hondenbelasting maar tegelijkertijd, dat werd net ook al door collega's gezegd, zitten we wel in een situatie die simpelweg benard is. Dus hoe bent u erbij gekomen om dat juist nu in te dienen en denkt u niet dat het verstandig is om dat eventueel uit te stellen?

De **voorzitter**: Mijnheer Blansjaar, gaat uw gang.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dat zijn wat diverse vragen, dank u wel voorzitter. Allereerst, die hondenbelasting is oneerlijk omdat het eigenlijk bedoeld was voor de hondsdolheid. Mensen die eenzaam zijn die nauwelijks kunnen rondkomen van hun AOW'tje zouden makkelijker een hond kunnen aanschaffen als ze geen hondenbelasting hoeven te betalen. Het gat kun je dichten omdat het oneerlijk is ten opzichte van kattenbezitters. Ik heb zo meteen daar nog wat over, want ik was nog niet helemaal klaar met mijn tekst. Kattenbezitters betalen niets en die vervuilen net zoveel als de honden doen. De hondenpoep wordt nog netjes opgeruimd omdat ze met een zakje rondlopen, katten doen dat niet. En de reden dat we dat voorstellen is omdat als je dit nu doet, je ook nu mensen die eenzaam zijn kunt stimuleren om een hondje te nemen en dat kan de eenzaamheid tegengaan. Als je het wat eerlijker verdeeld over alle mensen, gaat dat over € 500.000,00 dat ongeveer binnenkomt met de hondenbelasting. Verdeeld over alle inwoners praat je over een paar euro per inwoner die extra betaald moet worden in de ozb.

De **voorzitter**: Ik zie nog wat reacties, mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mijnheer Blansjaar, maar heeft u dierenwelzijn niet ook heel hoog op de agenda staan dan? Als iemand niet € 100,00 of € 110,00 in het jaar kan betalen voor zijn hond, kan diegene dan wel de rekening voor de dierenarts betalen op het moment dat er iets met zijn hond aan de hand is? Het moet wel verantwoord blijven toch, vindt u niet?

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Helemaal met u eens.

De **voorzitter**: Ik kijk even rond, zijn hier nog andere vragen over? Niet het geval dan kunt u verder gaan.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dan kom ik aan het alternatief voorzitter, want ik heb ook nog nagedacht uiteraard. Voorzitter, ook zou gedacht kunnen worden aan alternatief om een honden- en kattenbelasting in te voeren. Daar kunnen castraties, sterilisaties en het plaatsen van chips van worden betaald en asielen mee worden geholpen en gesteund.
Voorzitter, in de begroting is € 100.000,00 opgenomen voor het projectmanagement van de raadzaal. Met COVID-19 is de situatie gewijzigd en misschien dient zich wel een kandidaat aan voor de leegstaande ruimte hiernaast. Daarom dienen wij een motie in om dit budget voorlopig niet beschikbaar te stellen.
Voorzitter tot slot, de perspectiefnota is geschreven als een worstcasescenario. Voor ons is het net zo onzeker als voor het college. Met andere woorden: wij kunnen er helemaal niets mee. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn.

Motie nr. 2106-49 ingediend door PDvZ
Tijdelijk ozb-verlaging voor detailhandel

De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- veel en gebruikers van winkels en horecapanden verplicht werden door de overheid hun onderneming ten gevolge van de COVID-maatregelen te sluiten;
- ondernemers de komende jaren nog tegen hoge bedrijfskosten zitten;

overwegende dat:
- de ozb-belasting door de sluiting van hun panden onevenredig zwaar op de kosten drukt;

draagt het college op:
- de waarde van de winkel en horecapanden in 2021 tijdelijk te verlagen doordat deze panden gesloten waren en daardoor minder waarde vertegenwoordigden;
- dit door laten werken in de ozb-belasting in 2022;
- hiertoe een voorstel aan de gemeenteraad voor te leggen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-50 ingediend door PDvZ
Hondenbelasting

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de Tweede Kamer in meerderheid stelt dat de gemeentelijke hondenbelasting zal moeten worden afgeschaft;
- meer dan de helft van de gemeenten in Nederland de hondenbelasting al heeft afgeschaft;
- van alle inwoners van Zoetermeer hondeneigenaren onevenredig meer bijdragen aan de algemene middelen door de hondenbelasting;
- de hondenbelasting niet bestemd is, of ten goede komt aan voorzieningen voor honden maar aan de algemene middelen wordt toegevoegd;

overwegende dat:
- de hondenbelasting niet meer van deze tijd is;
- deze belasting, als extra inkomsten voor de gemeente en gebruikt voor algemene middelen, niet op een specifieke groep (hondenbezitters) hoort te worden afgewenteld;

draagt het college op:
- de hondenbelasting, vooruitlopend op wettelijke maatregelen, per 1 januari 2022 in de gemeente Zoetermeer af te schaffen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-51 ingediend door PDvZ
Geen kosten voor herindelingsplan raadzaal

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- er gezien de financiële situatie een beleidsarme perspectiefnota wordt gepresenteerd;
- er in de perspectiefnota voor 2022 wel een budget van € 100.000,00 is opgenomen om het plan voor verbetering van de raad- en commissiezaal verder uit te werken;
- er echter door de financiële positie van de gemeente voorlopig geen middelen ter beschikking zijn

om de verbeteringen uit te voeren;

overwegende dat:
- er door de gewijzigde omstandigheden veroorzaakt door corona wellicht ook nagedacht moet worden over een nieuwe indeling en opstelling van de raadzaal;
- er niet duidelijk is of er voor de vrijgekomen ruimte van de bibliotheek wel of niet een huurder te vinden is en voor welke periode deze ruimte dan verhuurd zal worden en wat dit zal betekenen voor de herindeling van de raadzaal;

verzoekt het college om:
- het voornemen om met een uitgewerkt plan te komen, wat om een budget van € 100.000,00 vraagt voor projectmanagement, te annuleren en hier dan ook geen budget voor beschikbaar te stellen;

en gaat over tot de orde van de dag."

i. Fractie Van den Berg

De **voorzitter**: Dan hebben we nu de Fractie Van den Berg staan, maar mevrouw Van den Berg is vanwege persoonlijke omstandigheden niet meer aanwezig dus die zal haar bijdrage niet meer leveren maar wel proberen om nog bij de stemmingen te zijn. Dat betekent dat we overgaan naar de fractie van de PVV. Dan geef ik de heer Mooiman het woord.

j. PVV

De heer **Mooiman** (PVV): Voorzitter, dank u wel. Voor ons ligt een perspectiefnota met een beleidsarm karakter en dit kan gezien de financiële situatie waarin we verkeren ook niet anders. Het is duidelijk dat de structurele meerjarige financiële situatie van de gemeente zorgelijk blijft. En dit brengt ook de komende tijd uitdagingen met zich mee. Zo stelt het college terecht dat door het uitblijven van duidelijkheid over de kostencompensatie vanuit het rijk een dilemma ontstaat voor de dekking van de meerjarenbegroting. We hebben immers te maken met een structureel begrotingstekort dat in omvang oploopt en tegelijkertijd is er veel onzekerheid over de structurele en de volledige dekking waarover een nieuw kabinet moet besluiten. Intussen laat een nieuw kabinet ook op zich wachten en is het maar de vraag of het er komt en welke keuzes gemaakt worden, als het er is. En ook is er vrees aangaande de toezichtrol die de provincie heeft bij begrotingsevenwicht. En de kans dat het provinciebestuur haar formele taken blijft uitvoeren, is groot, al is binnen zowel GS als PS steeds duidelijker aan het worden dat de huidige situatie onhoudbaar is en de terechte noodsignalen vanuit gemeenten blijven niet onopgemerkt en worden regelmatig besproken, ook door ons Actiecomité en daar zorgen we met elkaar voor.
Gelet op de situatie waar onze gemeente in verkeert, is het wat de PVV betreft zeer verstandig dat het college ervoor kiest om pas op de plaats te maken. We dienen juist nu terughoudend om te gaan met beleidsintensiveringen, terwijl we de continuïteit van de huidige werkzaamheden borgen. We dienen bezuinigingen zoveel mogelijk te voorkomen al is het wel noodzakelijk dat er op specifieke terreinen met een hernieuwde kritische blik gekeken wordt naar nut en noodzaak. Dit hebben wij vorig jaar ook aangegeven. Tegelijkertijd stelt het college terecht dat het voor een aanvullend pakket van inhoudelijke bezuinigingen te vroeg is. Het huidige pakket is nog niet ten volle gerealiseerd en een verdere versobering van voorzieningen of aanpassingen van lasten achten wij ook, net als het college, ongewenst. Het is goed te lezen dat het college alert blijft waar het gaat om de coronasituatie. De situatie is immers nog onzeker en onze economie krijgt steeds slechts korte periode om zich te herstellen. Veel experts en publicaties waarschuwen voor de mogelijke golf aan faillissementen die nog komen gaat. En het is daarom van groot belang dat er ook dit jaar steun blijft voor degenen die getroffen zijn door de crisis. Met name de horeca-, evenementenbranche en de kleine ondernemer hadden en hebben het zwaar. Daarbij moeten we nog zien wat dit najaar ons gaat brengen en ik hoop terecht geen herhaling van 2020.
Voorzitter, ondanks de financiële situatie kunnen we niet stilstaan. We moeten, wat de PVV betreft, vooruit blijven streven naar een veiliger, leefbaar en schoon Zoetermeer met florerende bedrijvigheid, kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een actieve beroepsbevolking; een stad met voldoende woningen voor onze burgers. Betaalbaar en kwalitatief met genoeg parkeergelegenheid, waar tegelijkertijd rekening wordt gehouden met het woongenot van de bestaande inwoners. In Zoetermeer kennen we net als elders In het land, een enorme woningnood. De vraag naar woningen is gigantisch. Landelijk is

het woningtekort opgelopen naar meer dan 330.000 woningen en er zijn in alle segmenten en ook voor alle doelgroepen forse tekorten. En het is daarom van belang dat we het afgesproken bouwtempo van 700 woningen per jaar gaan halen. Tegelijkertijd doet onze ambtelijke organisatie al ontzettend veel en is de opgave dusdanig dat de organisatie onder forse extra druk komt te staan, waarvan wij recent ook signalen hebben gekregen. Gelukkig lijkt het rijk inmiddels te beseffen dat het zelf een forse bijdrage moet gaan leveren aan die enorme opgave. Recent viel te lezen dat de landelijke overheid € 20 miljard moet investeren om de woningbouw te stimuleren. Sterker nog, het rijk stelt nu zelf ook dat er zonder financiële steun onvoldoende wordt gebouwd in een lager tempo en minder betaalbaar. Wat de PVV betreft, is het tijd dat de landelijke overheid voor alle grote gezamenlijke opgaven die er liggen voldoende middelen uittrekt.
Voorzitter, ook de provincie Zuid-Holland zou zich extra moeten inzetten om woningbouw te stimuleren en toe te staan. De provincie heeft wel enkele subsidieregelingen en de zogeheten Vliegende Brigade, maar wij pleiten er ook provinciaal voor om meer ondersteuning aan gemeenten te leveren. En daarnaast is de discussie omtrent Bleizo-West in volle gang. Recent sprak een wethouder van Lansingerland, de heer Fortuyn, namens de gemeente Zoetermeer en Lansingerland in bij de provincie en pleitte hij voor het benutten van de kansen die Bleizo-West biedt. En ook de PVV is van mening dat we het unieke gebied moeten ontwikkelen. Bleizo-West bestaat immers uit bijna 70 hectare zonder stikstofbeperkingen en is in volledig gemeentelijk bezit. We hebben recent dan ook ervoor gepleit dit gebied niet te blijven benaderen als gebied voor windenergie, wat nu het geval is, maar om de potentie te benutten die het gebied heeft onder andere voor woningbouw. En we hebben daarbij gewezen op de combinatie met het hooggewaardeerde en moderne station Lansingerland-Zoetermeer waarmee de bereikbaarheid van het gebied nu en in de toekomst geborgd is. Ook hebben we gewezen op het Zoetermeerse Dutch Innovation Park en de vele andere kansen in die omgeving. En we denken dat de provincie de noodzaak steeds meer begint in te zien. Provinciale toestemming is uiteindelijk nodig en noodzakelijk.
Een aantrekkelijke stad, voorzitter, is ook een stad met goede, toegankelijke voorzieningen voor alle doelgroepen. Helaas hebben we gezien dat juist de voorzieningen achteruit zijn gegaan vanwege de tekorten en dat was voor ieder een pijnlijke keuze. Ik denk niet dat een partij die hier aanwezig is, dat wil, geen enkele en ook daarvoor moet aan een voorstel worden gewerkt. Waar het gaat om toegankelijke voorzieningen hebben we het ook over digitale voorzieningen om gebruik te vereenvoudigen, transparantie te bevorderen. Te denken valt daarbij aan de huidige procedure omtrent een WOB-verzoek. In Zoetermeer is een WOB-verzoek momenteel beperkt toegankelijk vanwege het feit dat dit alleen per briefpost kan worden ingediend. In veel andere gemeenten is het waardevolle instrument een stuk toegankelijker. In onder andere Rotterdam kan een WOB-verzoek ook online worden ingediend via een veilig formulier dat gebruikmaakt van DigiD. En het lijkt ons een goede zaak dit instrument ook in Zoetermeer selectief digitaal open te stellen om zo de toegankelijkheid en transparantie te vergroten. We dienen hiervoor een motie in.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik heb nog even een aanvullende vraag. Op zich vind ik het een heel goed idee om dat digitaal aan te kunnen vragen, maar is het dan ook de bedoeling om het digitaal te ontvangen, zodat het hele verkeer over en de informatie die dan gewisseld wordt, digitaal wordt?

De heer **Mooiman** (PVV): Het verzoek vraagt in principe 'zodat het digitaal kan worden ingediend', maar het is natuurlijk best dat dat ook digitaal op een punt wordt ontvangen, dat lijkt me ook het meest zinvol, maar ik denk dat dat ook een stukje verdere uitwerking van het college is.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik bedoelde niet binnen de gemeente, maar dat degene die de aanvraag indient, hem ook elektronisch terugkrijgt, want ik weet niet hoe het nu gaat, maar dat het dan niet op papier komt.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer op hetzelfde punt.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Het lijkt mij op zich heel handig dat juist op het moment dat iemand dat digitaal aanvraagt, hij het dan ook digitaal terugkrijgt, en waar hij dat op papier doet, hij het op papier krijgt. Het zal van ieders mate van gedigitaliseerdheid afhangen wat het prettigst is.

De **voorzitter**: De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Terechte vragen en terechte punten. Ik denk inderdaad dat waar het op digitale wijze wordt aangevraagd, dat ook inderdaad mensen dat digitaal terug kunnen krijgen en dat daar een module voor is. In Rotterdam is dat ook zo, maar het is vooral natuurlijk en/en want deze digitale weg sluit natuurlijk de analoge via brief niet uit. Dus het is vooral een stukje extra toegankelijkheid en extra transparantie toevoegen dus ik hoop dat dat uw vraag beantwoordt.

De **voorzitter:** Gaat u verder mijnheer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank voorzitter. In ieder geval lijkt het ons een goede zaak om dit instrument ook digitaal open te stellen en we dienen hiervoor een motie in en deze wordt mede ingediend door de PvdA, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, VVD en LHN.
Voorzitter, zoals altijd blikken we ook op het thema Veiligheid en daar wil ik ten eerste de complimenten geven voor de inzet van onze burgemeester en ook zeker voor de brief die hij onlangs stuurde aan de minister van Justitie en Veiligheid voor meer politie. Het is van ontzettend groot belang dat Zoetermeer het aantal agenten krijgt waar wij als stad recht op hebben. Onze politie is iets waar absoluut in geïnvesteerd moet worden, we hebben liever te veel dan te weinig agenten, zeker met de grootstedelijke problematiek waar Zoetermeer steeds meer mee te maken krijgt. We maken ons zorgen over de toenemende mate van berichten van steekpartijen, ernstige overlast en ook maken ons zorgen over het aantal woninginbraken. We hopen dat de veiligheid de komende tijd vanuit meerdere hoeken gestimuleerd kan worden, want de veiligheid van onze stad is immers een van de primaire pijlers om succesvol te zijn.
Voorzitter, afrondend, zoals we in ons betoog hebben gezegd, zoals het college zelf zegt, stilstaan is geen optie. Laten we vooruit streven om de stad alsmaar te verbeteren. Wij zijn als lokale PVV-fractie zoals u weet, altijd bereid een samenwerking aan te gaan om meer voor onze stad voor elkaar te krijgen. Dank voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Mooiman, voor uw eerste termijn.

Motie nr. 2106-52 ingediend door PVV, PvdA, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, VVD, LHN
WOB-verzoek ook digitaal

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- een WOB-verzoek bij de gemeente Zoetermeer alleen via briefpost kan worden ingediend;
- we leven in een samenleving waarin steeds meer zaken ook digitaal worden geregeld;
- in verschillende gemeenten waaronder Rotterdam WOB-verzoeken via een veilig digitaal webformulier met DigiD kunnen worden ingediend (*);

overwegende dat:
- het voor de toegankelijkheid van het waardevolle WOB-instrument een goede zaak is, als de gemeente Zoetermeer ook een digitaal webformulier gebruikt, waardoor met DigiD een WOB-verzoek kan worden ingediend;

verzoekt het college:
- op de website van de gemeente een digitaal webformulier te laten plaatsen, waardoor niet alleen via briefpost, maar ook via DigiD een WOB-verzoek kan worden ingediend;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar de fractie van ChristenUnie-SGP, mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

k. ChristenUnie-SGP

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, collega's, wat is het goed om hier weer te staan en jullie in de ogen te kijken. Zowel de mensen hier voor mij, als de mensen die noodgedwongen achter ons zitten. Fijn dat we allemaal hier zijn.

Voorzitter, in de voor- en najaarsdebatten van het coronajaar heb ik gesproken over hoop, moed en verwachting. En nu we hier weer bij elkaar zijn, wil ik daar dankbaarheid aan toevoegen. Hoewel de crisis niet voorbij is, en op sommige punten zelfs nu pas zichtbaar wordt, zijn de ontwikkelingen ontegenzeglijk hoopvol en bemoedigend. We zijn God dankbaar voor wetenschap, voor gezondheidszorg, voor een goed functionerende overheid, voor saamhorigheid en voor onderlinge zorg.
Ik heb het in vorige debatten gehad over moedig begroten voor een onzekere toekomst. Het is net of die moed het college een beetje in schoenen zinkt na al die maanden van zwoegen voor de gemeente. Alsof we niet anders meer durven dan op korte termijn heel hard werken en regelingen uitvoeren, maar de lange termijn nog even in een reservepotje stoppen. Kijk, we hebben het deze maand kort na elkaar druk met een paar grote debatten: Zoetermeer 2040, het Enecogeldenafwegingskader en dan het Voorjaarsdebat. Wij verwachtten vooraf dat het veel overlap zou kennen; we hebben het toch steeds over de toekomst van Zoetermeer, of het nu over een jaar, of over twintig jaar is, toch? Maar de inhoud van Zoetermeer 2040, de doelen en de plannen die we bespreken, zie je niet terug in de perspectiefnota. De oorzaak daarvan is natuurlijk, dat we van plan zijn die grote plannen te financieren uit een investeringsfonds – dat we tot nu toe losgetrokken hebben van de begrotingscyclus – behalve dan als er gaten in de begroting vallen die gedicht moeten worden. Maar in de toekomst hopen we toch wel dat deze onderwerpen elkaar gaan vinden, dat het toekomstperspectief weer een geheel wordt. We missen nu visie op de directe toekomst. Hoe gaan we verder, nu de crisis afneemt? Hoe krabbelt de stad weer op? Wat willen we leren van de afgelopen tijd? Wat willen we blijvend anders doen? Wat doen we met overspannen mantelzorgers en ouders, uitgeputte zorgmedewerkers, afgehaakte vrijwilligers, uitgestelde zwemdiploma's, verveelde jeugdigen, kinderen met achterstanden, leeggelopen sportverenigingen, coronakilo's, bedrijven die de doorstart niet meer kunnen opbrengen en mensen die hun reserves hebben opgemaakt? Het wordt een beetje een lachwekkend rijtje als je het zo achter elkaar zet, maar het is natuurlijk een enorme berg van gevolgen van de coronacrisis waar we wat mee moeten met z'n allen en die we niet op de lange baan kunnen schuiven. Het probleem is nu. We willen graag dat deze negatieve effecten van corona in kaart worden gebracht zodat we actie kunnen ondernemen nog voordat de problemen ontploffen. Kan het college daarop reageren?
We beseffen dat de onzekere financiële situatie, in de verhouding met het rijk, voor snel wisselende beelden zorgt. Dat je niet meer dan een tussenstand kunt creëren, zoals het college dat noemt. Denk je het ene moment dat je volgend jaar € 9 miljoen tekortkomt, het volgende moment komt de meicirculaire – voor je het weet, heb je hem over het hoofd gezien – en de uitkomst van de jeugdzorgarbitrage, en zit je zomaar op € 1 miljoen tekort. En wat dacht u van het doorschuiven van € 11 miljoen vanwege niet of maar gedeeltelijk uitgevoerd werk in het coronajaar? Of een coalitieamendement waardoor er plotseling € 1 miljoen beschikbaar is om uit te geven, € 1 miljoen dat uit de Enecogelden komt en een korte stop heeft gemaakt in de coronareserve? Daar valt toch ook niet op te sturen? Niet voor het college, maar ook niet door de raad.
Daarom vinden wij het op zich logisch dat het college even pas op de plaats maakt. Geen extra bezuinigingen, natuurlijk niet, maar ook nauwelijks nieuwe investeringen, en zeker geen lieverkoekjes over coalitieakkoorden die je ook graag zou willen doorschuiven naar de volgende coalitie. Je kunt het niet maken om te bezuinigen op grond van dit soort toekomstbeelden, maar je kunt ook niet investeren met geld dat je nog niet hebt.
Maar zo'n situatie van lamgeslagen gemeenten kan niet blijven duren. We zijn deze hele raadsperiode bezig geweest met bezuinigen, afwachten en pas op de plaats maken.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer, mevrouw Kraneveldt wilde een interruptie plaatsen.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, we hebben natuurlijk dat amendement ook gekregen van het weekend en we waren net zo verbaasd als u en we zitten met een dilemma. Want dat amendement zal aangenomen worden en wij zullen het niet steunen, maar we dachten wel 'wat doen we nu met al die amendementen die die € 1 miljoen opsouperen?' Gaan we die nu steunen omdat ze misschien toch een goed doel nastreven waar we ook achter staan, of zeggen we heel principieel 'die steunen we dus ook niet want we voelen ons overvallen'? Hoe gaat u met dat dilemma om?

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer. Gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Kijk, soms heiligt het doel de middelen en er zijn natuurlijk voorstellen waarvan het je in feite niet uitmaakt met welk geld er betaald wordt. Dan gaat het niet meer over verjaardagsgeld waar we het net over hadden. Voorstellen waar we achterstaan, zullen we steunen, ook als ze uit dat fictieve potje komen.

Voorzitter, ik had het net over dat we de hele periode hier al mee bezig zijn, moties indienen die geen geld kosten en perspectiefarme beleidsnota's. Ik had eigenlijk niet gedacht dat iemand die term nog zou durven te gebruiken nadat ik het de vorige keer een beetje belachelijk had gemaakt dat we perspectiefarme beleidsnota's maakten, maar we blijven het kennelijk zeggen, dus dan blijf ik het ook zeggen.
We hopen dat het nieuwe kabinet grote stappen gaat maken in de financiële verhoudingen. Een beter evenwicht in taken en financiën, een zekerder perspectief met het Gemeentefonds. Het werk van Raden in Verzet is nog lang niet klaar. Maar wat ons betreft, moeten we straks in het najaar wel dapper zijn, als kartrekker van dit verzet. Ook al ziet de situatie voor 2022 er nu niet onaardig uit in de tussenstand, er zullen momenten komen dat we moeten doorzetten en dreigementen uitvoeren. Dan komt er misschien een keer een niet-sluitende begroting, of dan weigeren we een nieuw dossier. Dan verzetten we ons tegen verplichte bestedingen van achterstallig geld. En dan moet Zoetermeer andermaal het hoofd boven het maaiveld uit durven steken, met het oog op onze toekomst.
Voorzitter, wij zullen twee concrete voorstellen indienen, dat heb ik eigenlijk net al gedaan bij de griffier. De eerste is een voorbeeld van hoe wij graag visie voor de toekomst in het Sociaal Domein willen zien. Hij heet 'buurtgezinnen', en heeft op papier tenminste al een meerderheid in de raad van ons, Zó! Zoetermeer, D66, PvdA, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, VVD en Fractie Van den Berg. Het voorstel heet dus Buurtgezinnen en het gaat over het koppelen van gezinnen die het zwaar hebben, aan warme, stabiele gezinnen in de buurt. Over preventieve, laagdrempelige onderlinge steun, die de samenleving op kan pakken, om misschien te voorkomen dat de situatie in een gezin uit de hand loopt en een beroep op professionele hulp nodig wordt. Dat is tegelijk financieel aantrekkelijk en heel goed voor het sociale weefsel in de stad want onderlinge verbinding maakt de samenleving. Op Buurtgezinnen.nl kunt u hier meer over lezen.
Het tweede voorstel is zo mogelijk nog concreter: het heet 'containertuintjes'. Wij zijn gecharmeerd van het initiatief om het plateau van ondergrondse containers te bezetten met een ring-bak met groen. Op onze motie staat een foto voor mensen die niet weten hoe dat eruitziet, die kunnen het daar zien. Deze bakken kunnen door bewoners worden geadopteerd. Uit ervaringen in andere gemeentes blijkt dat zoiets helpt tegen het bijplaatsen van los afval op het deksel van de containers en dat helpt tegen verrommeling van de stad. Mede indieners op deze motie zijn PvdA, Zoetermeer Vooruit, VVD, Zó! Zoetermeer en Fractie Van den Berg.
Daarnaast zullen wij een hele rij voorstellen van collega's mee indienen. Van eenzaamheid tot jeugdzorg, en van afvalkleppen tot aandacht voor vogels.
Tot slot voorzitter, we hebben in deze termijn gesproken over dankbaarheid en over moed en visie, over perspectief en dapper doorgaan maar ten slotte willen we ook u allemaal nog de zegen van God toewensen over het werk dat we doen voor deze stad, dank u wel.

Motie nr. 2106-53 ingediend door ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, D66, Fractie Van den Berg, PvdA, GroenLinks, VVD, Zoetermeer Vooruit
Buurtgezinnen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- het gebruik van de Jeugdzorg onstuitbaar groeit;
- de coronacrisis deze trend zal versterken;
- dit groeiend gebruik vele oorzaken heeft, die niet eenvoudig aan te pakken lijken;
- duurdere jeugdzorg soms voorkomen kan worden door goede preventieve maatregelen;
- opvoeden voor alle ouders bij tijd en wijle een uitdaging is, maar sommige gezinnen het echt zwaar hebben;
- het initiatief Buurtgezinnen, dat in 2015 in Rhenen begon, en in 2017 een Appeltje van Oranje kreeg, inmiddels in 75 gemeenten actief is, waaronder tien in Zuid-Holland;
- Buurtgezinnen als doel heeft om een gezin dat het extra zwaar heeft, bijv. een klein sociaal netwerk heeft, of met ziekte te kampen heeft, te koppelen aan een stabiel, warm gezin in de buurt, voor alledaagse, informele hulp, zoals speelafspraken, logeerweekends, een goed gesprek en wat verder maar passend lijkt;
- de inzet van buurtgezinnen veelal leidt tot minder gemeentelijke kosten (jeugdzorg/WMO) en tot een toegenomen gevoel van welbevinden van ouders en kinderen (www.buurtgezinnen.nl/onderzoek);
- buurtgezinnen.nl de mogelijkheid heeft om een proeftuin te starten (www.buurtgezinnen.nl/proeftuin);

overwegende dat:
- gezinnen die ondersteuning nodig hebben, niet altijd steun nodig hebben van de overheid en de professionele zorg;
- niet alle gezinnen kunnen steunen op een sociaal netwerk;
- het goed is wanneer de overheid manieren vindt om de samenleving te versterken in de onderlinge zorg voor elkaar (It takes a village to raise a child);

verzoekt het college:
- contact op te nemen met de regiocoördinator Zuid-Holland van Buurtgezinnen, en met enkele al deelnemende gemeenten, om te onderzoeken of een tweejarige proeftuin voor Zoetermeer een welkome aanvulling is op het preventieve aanbod;
- verslag uit te brengen aan de gemeenteraad voor het begrotingsdebat 2021;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-54 ingediend door ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, PvdA, Zoetermeer Vooruit, Fractie Van den Berg, VVD
Containertuintjes

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- er vanuit alle hoeken van Zoetermeer klachten komen over afval dat naast containers wordt geplaatst, en daar knaagdieren en vogels aantrekt (bijplaatsing);
- dit probleem in sommige wijken en straten erger is (hotspots);
- er verschillende oorzaken mogelijk zijn, zoals volle containers, te kleine vulopeningen, laksheid, onwetendheid of het overtreden van regels door inwoners en bedrijven;
- dit probleem ook in andere gemeentes speelt, waarbij verschillende gemeentes momenteel experimenteren met duurzame 'containertuintjes' als oplossing, al dan niet in zelfbeheer door buurtbewoners;
- containertuintjes bakken zijn van (bij voorkeur gerecycled) kunststof met daarin planten, zoals bijvoorbeeld sedum, die om de ondergrondse containers worden geplaatst;
- ervaringen met containertuintjes in Leidschendam-Voorburg leren dat er bij containers die in een containertuintje staan minder afval naast de containers wordt geplaatst, terwijl het onderhoud beperkt is en de kosten laag;

overwegende dat:
- afval dat naast containers is geplaatst de drempel om meer afval bij te plaatsen verlaagt en leidt tot een verloedering van het straatbeeld en tot het aantrekken van ongedierte, en daarom dus ongewenst is;
- er vanwege de verschillende oorzaken niet een uniforme oplossing is, die het hele probleem in de hele stad oplost;
- containertuintjes kunnen bijdragen aan minder afval op straat, maar ook aan de vergroening en biodiversiteit van Zoetermeer;

verzoekt het college:
- een experiment te starten met containertuintjes op twee bekende hotspots;
- deze bij voorkeur te integreren met de buurtgroen-aanpak;
- rekening te houden met de bereikbaarheid voor mensen met scootmobielen en rolstoelen;
- het effect te monitoren, inclusief nulmeting;
- aan de raad te rapporteren over de resultaten, zodat de aanpak eventueel uitgerold kan worden over de andere hotspots;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn, nu zijn er nog twee fracties over maar ik stel voor even kort te schorsen omdat de voorzitter ook veel water heeft gedronken en u mag het ook zonder mij doen, maar dan moet ik mij excuseren. Ik stel voor dat we op die klok, het is nu 14.43 uur, tot

14.55 uur schorsen. Dan gaan we weer door. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering en stel voor dat we weer verdergaan met de eerste termijn van de raad en er zijn nog twee fracties die daar het woord over mogen voeren, als eerste wil ik het woord geven aan de fractie van de PvdA, mevrouw Kraneveldt. Gaat uw gang.

I. PvdA

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter.
Corona maakt duidelijk wat veel mensen al langer voelen, maar wat nog niet voor iedereen zichtbaar was. De ongelijkheid tussen mensen is te groot. Multinationals betalen vette bonussen, maar geen belasting, gewone mensen worden door de overheid tot fraudeur bestempeld en in ellende gestort. Een ambtenaar heeft een verlofregeling en scholingsbudget terwijl onze maaltijdbezorger niet eens een contract krijgt en wordt uitgeknepen. Een fijne woning voor een redelijke prijs is voor sommigen een luchtkasteel in een overspannen huizenmarkt met beleggers op de loer. Verduurzaming dreigt een hobby van idealistische tweeverdieners te worden. En een steuntje in de rug van de overheid als je het nodig hebt? Te veel Nederlanders geloven er niet meer in. Dat moet echt anders. Daarbij kijken we natuurlijk eerst naar de landelijke overheid. Het college ziet Zoetermeer graag bovenaan lijstjes en de PvdA hoopt van harte dat we volgend jaar kunnen zeggen dat met Raden in Verzet vanuit Zoetermeer de victorie is begonnen en dat we voldoende geld krijgen van het rijk om onze jeugdzorg en WMO overeind te houden en onze gemeente niet kapot te hoeven bezuinigen. Want de rek is er echt uit.
Ondanks de problemen en uitdagingen die er zijn, is en blijft de PvdA optimistisch over hoe we de toekomst van ons land, en dus ook van Zoetermeer, kunnen vormgeven. Want we hebben van alle kanten hartverwarmende compassie, solidariteit en veerkracht gezien in de afgelopen anderhalf jaar. We beseffen nu meer dan ooit hoe ons consumptiegedrag effect heeft op onze planeet en hoe belangrijk een sterke overheid is waar je van op aankunt. De economie trekt sneller aan dan gedacht, we mogen weer bij elkaar zijn en leuke dingen doen. Uit eten, naar de bioscoop, zwemmen, samen zingen, het mag allemaal weer! Nu is het moment om met positieve energie onze samenleving weer eerlijker en rechtvaardiger te maken. Aan die toekomst zullen we met al onze idealen en energie moeten werken. Waarbij de PvdA staat voor het streven naar een solidaire samenleving waarin we allemaal met de zekerheid van een eerlijk inkomen en een fijne leefomgeving vrije keuzes kunnen maken voor onszelf en onze kinderen.
Dan helpt het niet, en het spijt ons oprecht om het te moeten zeggen, dat er vorige week in deze raad een Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is aangenomen die naar de mening van de PvdA heel sympathiek lijkt, maar dat – als je hem goed leest – niet overal is. Wat er, bijna terloops, over sociale, betaalbare huurwoningen wordt gezegd en over de mensen die daarvan afhankelijk zijn, of over het terugbrengen van sociale voorzieningen naar het minimum, vinden wij beschamend. Dat druist echt in tegen ons rechtvaardigheidsgevoel. Maar wij hopen van harte dat we toch de komende jaren samen met u kunnen werken aan echt bouwen naar behoefte, aan een betaalbare woning voor iedereen, in alle segmenten. Aan het verkorten van de wachtlijsten, waar in de Omgevingsvisie zelfs met geen woord over wordt gerept. En aan ruimhartige sociale voorzieningen waarbij we mensen die het al moeilijk genoeg hebben, niet afknijpen omdat we het geld dan elders wat gerichter kunnen inzetten. Wij zullen ons tegen dat laatste altijd verzetten. Want als Zoetermeer de plek moet worden, laat het dan ook de plek zijn waar iedereen welkom is, ongeacht inkomens- of opleidingsniveau.
Als PvdA'ers kunnen we gelukkig altijd terugvallen op onze sociaaldemocratische kernwaarden: bestaanszekerheid, vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en duurzaamheid. Waarden waar Zoetermeerders op kunnen rekenen wanneer zij volgend jaar voor de PvdA kiezen. Dat hopen we natuurlijk. Ik heb geprobeerd om een aantal van die waarden in een aantal van onze voorstellen te verwerken.
Bestaanszekerheid: een plek waar je kunt thuiskomen, een inkomen waar je op kunt rekenen, een vangnet als het tegenzit en kansen voor je kinderen. Voor velen van ons wellicht vanzelfsprekend, voor veel anderen helaas niet binnen bereik.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt. Een interruptie van mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter, ik hoorde mevrouw Kraneveldt iets zeggen over verkiezingen. Gaat u Zoetermeer 2040 onderwerp maken van de verkiezingen?

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): We vinden dat daar een aantal goede dingen in staat. Dat hebben we ook vorige week gezegd, dat er zeker goede dingen in staan, maar er staat ook een aantal dingen in waar we het echt niet mee eens zijn en die ons zeer doen, om het zo maar te zeggen. En die thema's zullen we zeker tot inzet maken van de verkiezingen want dan is het weer nieuwe ronde, nieuwe kansen en kun je weer op grond van je eigen verkiezingsprogramma de kiezer vertellen wat je wilt en dan hopen we natuurlijk dat ze ons zullen vinden.

De **voorzitter**: De heer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter. Dus dat zou betekenen dat als te zijner tijd de PvdA zo groot wordt, dat ze weer in de coalitie kunnen deelnemen, ze dan kunnen zeggen 'dan moeten we eigenlijk weer opnieuw beginnen want deze visie is niet meer de visie die we dan kunnen hanteren'.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Als ik de kans krijg om dingen die we daarin niet goed vinden, te veranderen, samen met een aantal andere partijen want je doet het natuurlijk nooit alleen, dan zal ik me die kans zeker niet laten ontnemen en trouwens, die omgevingsvisie is ook niet in beton gegoten tot 2040. Die kunnen we altijd veranderen. Dus wie weet, kunnen we hem nog een beetje mooier maken.
'Bij de sociale dienst zijn ze strenger', luidde een profetische Loesje-poster ooit: een grote bonusgraaier blijft buiten schot, terwijl een mevrouw in de bijstand direct wordt gekort omdat ze een tas boodschappen van haar moeder krijgt. Die waanzin moet stoppen. Daarom dienen wij samen met Fractie Van den Berg, D66, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP en GroenLinks een motie in die het college vraagt om voor mensen in de bijstand voor giften in ieder geval een vaste vrijstelling van € 1.200,00 per jaar in te voeren, vooruitlopend op landelijke regelgeving. Dat geeft rust in de hoofden van mensen die toch al dagelijks veel zorgen hebben of ze het einde van de maand halen met hun geld en het scheelt ook nog eens geld in de handhaving.
Vrijheid betekent dat je kunt en mag meedoen. Dat je jezelf kunt zijn. Dat je je gewaardeerd, gehoord en gezien voelt. En daar hoort wat de PvdA betreft bij dat we als gemeente met respect voor genderidentiteit en seksuele oriëntatie communiceren met onze inwoners. Daarom dienen wij een motie in met Fractie Van den Berg en Zó! Zoetermeer om dit op neutrale wijze te doen in brieven en mails aan onze inwoners.
Vrijheid is een verworvenheid die we moeten koesteren, na corona weten we dat beter dan ooit. Laten we dan ook zichtbaar maken in Zoetermeer. Door niet alleen figuurlijk, maar ook letterlijk de vlaggen te laten wapperen. Wij zijn Zoetermeer, we zijn Regenboogstad, we zijn ingebed in onze provincie, in ons land en in de Europese Unie. Laat het maar staan, laat het maar zien. Daartoe dienen wij een motie in, met Fractie Van den Berg en D66.
Wij willen dat iedereen eerlijke kansen heeft op goed werk, goede zorg, het beste onderwijs en Zoetermeerders komen nog wel eens in verzet als er bouwplannen zijn want we willen ook een groene leefomgeving. Inwonersparticipatie is heel belangrijk en we willen dat inwoners snel kunnen zien waar zij een zienswijze kunnen indienen en op de website van de gemeente is dat op dit moment nog niet het geval. We dienen een motie in met Fractie Van den Berg, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, D66 en Zoetermeer Vooruit om ervoor te zorgen dat er een soort zienswijzenknop komt op de website zodat mensen dat heel makkelijk kunnen doen.
We willen ook dat Zoetermeer een inclusieve stad is. We hebben een meldpunt discriminatie opgezet waar schrijnende verhalen binnenkomen en we hopen dat we daar een aantal conclusies uit kunnen trekken en in het najaar met voorstellen te kunnen komen hoe we het voor mensen beter kunnen maken om te melden wat zij meemaken en dat we daar meer aan kunnen doen.
Er is al beleid gemaakt om eenzaamheid onder jongeren extra aandacht te geven. Dat hebben we gehoord bij de jaarstukken. Er worden al plannen gemaakt en ook al uitgevoerd, dat is mooi maar wij dienen samen met Fractie Van den Berg, ChristenUnie-SGP en GroenLinks wel een motie in zodat die plannen aan de raad gestuurd worden met deadlines, een routekaart en andere beoogde mijlpalen. Want we willen het er wel graag met de wethouder over hebben.
Dan solidariteit, ook een belangrijk begrip voor de PvdA. Die is er vaak wel tussen mensen, maar die is ook heel belangrijk tussen mens en dier. Hoe zorgen we er in de discussie over duurzaamheid en bouwen bijvoorbeeld voor dat bouwen en wonen niet ten koste gaan van natuur en biodiversiteit? Dan gaat het niet alleen om de grote bouwprojecten, maar ook om het behoud van onze parken en natuur-

gebieden. We hoorden mevrouw Van der Tol al inspreken. Koesteren we die, of laten we die ten prooi vallen aan wonen en vrijetijdsbesteding? Moet natuur altijd nuttig zijn, of mag natuur er ook gewoon zijn en met rust gelaten worden? Dieren en planten kunnen geen zienswijzen indienen of inspreken, behalve misschien als je een papegaai bent. Daarom is het van belang dat wij voor ze opkomen. De Plas van Poot is een prachtig natuurgebied en is in gevaar. Strekdammen dreigen door te breken en er is zelfs een lek in de plas en we hebben natuurlijk de drukke Bleiswijkseweg dus er zijn drie moties, twee van ons en een van de LHN van mevrouw Wortel en die dienen we uiteraard ook mede in. We doen deze moties samen met LHN, ChristenUnie-SGP, Fractie Van den Berg en GroenLinks.
Ook willen wij samen met diezelfde partijen het college vragen om vaart te maken met de visie op het Van Tuyllpark en het Plan voor de Plas. Beide gebieden liggen naast elkaar en hebben een inwerking op elkaar, we willen dat beide gebieden zich goed kunnen ontwikkelen maar wel op zodanige manier dat dat voor mens en dier goed is. Dus we willen graag weten waar we aan toe zijn. Dat is voor iedereen in het gebied goed.
We dienen ook nog een motie in over groenbeheer samen met GroenLinks, Fractie Van den Berg, LHN en ChristenUnie-SGP. We willen dat het groenbeheer verbeterd wordt en meer oog heeft voor biodiversiteit.
We krijgen straks een referendum over het nieuwe afvalbeleid. Daar is het nog helemaal niet over gegaan vandaag. We zijn benieuwd naar de uiteindelijke vraagstelling. Krijgen wij als raad een duidelijk signaal van de bevolking? Of kan de hele discussie in de papierbak en recyclen we hem weer? Als de vraagstelling goed is en de opkomst niet te laag, wil de PvdA hier alvast uitspreken dat zij de uitkomst van het referendum zal respecteren. Wij zijn en blijven in ieder geval tegen Diftar zolang de Zoetermeerders zich niet anderszins hebben uitgesproken.
Het is gezien de lastige financiële situatie van de gemeente nu niet het moment om grote plannen in te dienen die veel geld kosten. Het € 1 miljoen-amendement van de coalitie heeft ons ook verrast op zaterdagmiddag. Wij zullen dit niet steunen. Bij de begroting weten we hoe het afwegingskader eruitziet, we weten dan ook het bestedingsvoorstel voor de € 60 miljoen aan Enecogelden en misschien is er meer geld van het rijk, dat zou mooi zijn. We hopen dat we in november nog een aantal zaken in de steigers kunnen zetten voordat er een nieuwe raadsperiode aanbreekt.
Ik rond bijna af, voorzitter. De PvdA denkt dan aan een goedgevuld Duurzaamheidsfonds, maar ook aan een groeibudget voor cultuur. Cultuur brengt reuring in de stad en maakt ons vrolijk, en dat hebben we natuurlijk enorm gemist. Cultuur wordt in deze Perspectiefnota nauwelijks genoemd, maar is van groot belang voor ons welbevinden. Sterker zelfs: de Cultuurvisie van het college geeft aan dat cultuur hoger op de agenda moet komen te staan. We hopen dan ook dat dat gedeelte van de nota niet al ergens in een vergeten laatje ligt.
Voorzitter, ik rond af. Volgend jaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen en beslissen we als stad met z'n allen hoe we uit deze crisis komen. Zoetermeer is toe aan een hernieuwde koers: solidair, rechtvaardig, optimistisch, inclusief, gezond en duurzaam. De PvdA zet daar graag in goede samenwerking met u, en met onze inwoners de schouders onder. Want alleen samen gaat het ons lukken! Dank u wel voorzitter.

Motie nr. 2106-55 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, D66, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, GroenLinks
Vrijstelling van € 1.200,00

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- mensen in de bijstand niet direct op hun uitkering gekort dienen te worden voor het ontvangen van giften zoals boodschappen;
- de gemeente Zoetermeer heeft aangegeven dat er geen giftendrempel is in Zoetermeer;
- de gemeente Zoetermeer van mening is dat periodieke inkomsten worden gezien als inkomsten;
- de gemeente Zoetermeer heeft aangegeven dat op grond van het individualiseringsbeginsel in gevallen een gift worden vrijgelaten, maar dat ieder besluit over het al of niet vrijlaten van een gift dient te worden gemotiveerd;
- de gemeente Zoetermeer heeft aangegeven dat er vanuit Controle & Opsporing nog steeds gehandhaafd wordt zonder aanziens des persoon;

constaterende dat:
- de Tweede Kamer de motie Jasper van Dijk c.s. heeft aangenomen die de regering verzoekt voor mensen in de bijstand een vrijstelling van giften te realiseren van € 1.200,00 per jaar;

- o.a. de gemeenten Amsterdam, Nijmegen, Venray en Rijswijk reeds een vrijstelling van giften geven van € 1.200,00 per jaar en Zoetermeer dit voorbeeld meteen kan volgen;

verzoekt het college om:
- niet af te wachten tot de landelijke wet in werking zal gaan treden:
- bijstandsgerechtigden zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk voor 1 augustus 2021, een vrijstelling te geven van giften tot € 1.200,00 per jaar;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-56 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, Zó! Zoetermeer
M V X

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- elke inwoner van Nederland in/op het ID-bewijs bij het geslacht kan kiezen voor M, V of X;

constaterende dat:
- de formulieren op de website van de gemeente Zoetermeer genderneutraal zijn;
- personen die zich niet identificeren met man of vrouw in de communicatie van de gemeente nog wel aangesproken worden met 'geachte heer/mevrouw';

van mening dat:
- de communicatie op de website van Zoetermeer bijna helemaal genderneutraal is;
- de communicatie van de gemeente nog niet helemaal genderneutraal is;
- er voldoende informatie beschikbaar is om personen genderneutraal aan te schrijven;

verzoekt het college om:
- bij de bevestiging van afspraken via de website het bericht niet meer te starten met 'geachte heer/mevrouw';
- bij communicatie via e-mail of brief het bericht niet meer te starten met 'geachte heer/mevrouw';

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-57 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, D66
Zichtbaar en meer vlaggen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de vlaggenmasten van de gemeente Zoetermeer nu op een parkeerterrein staan naast de ingang van het Stadhuis (adres: Engelandlaan 502);
- de vlaggenmasten tussen de geparkeerde auto's staan;
- dit parkeerterrein zeer beperkt (bijna niet) zichtbaar is voor de inwoners;
- de wethouder bij afwijkende verzoeken van de gemeenteraad over het vlaggen, bijvoorbeeld om de regenboogvlag uit te hangen, meestal aangeeft dat ze niet weet of dit mag en dan verwijst naar het vlagprotocol;

van mening dat:
- een van de doelen van het vlaggen is dat een vlag gezien wordt;
- het soms wenselijk kan zijn om meerdere vlaggen te laten wapperen;
- dit volgens het vlagprotocol/de vlaginstructie van de rijksoverheid en van het Koninklijk Huis altijd mag;

verzoekt het college om:
- de vlaggenmasten op een meer zichtbare locatie te plaatsen (bijvoorbeeld op de Markt of op het Stadhuisplein);
- te overwegen om naast de Nederlandse (en mogelijk andere vlaggen) de regenboogvlag elke

dag te hijsen, omdat we elke dag Regenboogstad zijn;
- indien er sprake is van een specifiek Zoetermeers vlagprotocol, dit lokale vlagprotocol aan te passen/gelijk te trekken aan het landelijke vlagprotocol, zodat aan bovenstaande voldaan kan worden en zodat de wethouder niet steeds een speciaal verzoek hoeft in te dienen;
- voor de bijbehorende kosten gebruik te maken van het potje van de raad (of de kosten mee te financieren bij de herinrichting van de Markt indien er sprake is van vlaggenmasten op de markt);

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-58 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, D66, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit
Knop zienswijzen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- participatie van bewoners een belangrijke pijler is in de Omgevingswet;

constaterende dat:
- het op de website van de gemeente heel ingewikkeld is om te vinden of en hoe bewoners zienswijzen kunnen indienen;
- er op bewonersavonden wisselende informatie wordt gedeeld over de mogelijkheden om zienswijzen in te dienen;

van mening dat:
- de informatie zo uniform mogelijk moet worden gedeeld met de inwoners van Zoetermeer;
- de gemeente Zoetermeer de drempel bij participatie door inwoners zo laag mogelijk moet maken;

verzoekt het college om:
- te onderzoeken of er een aparte pagina kan komen over het indienen van zienswijzen bij bouwprojecten;
- op zijn minst een knop op de website moet maken om direct naar een formulier te gaan waar je een zienswijze kunt indienen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-59 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, ChristenUnie-SGP, GroenLinks
Bestrijding eenzaamheid jongeren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- eenzaamheid onder jongeren lang onderbelicht is gebleven;
- eenzaamheid onder jongeren in het coronajaar duidelijk naar voren is gekomen;

constaterende dat:
- het college naar aanleiding van technische vragen over de Jaarstukken 2020 heeft aangegeven dat eenzaamheid onder jongeren extra aandacht behoeft;
- de wethouder naar aanleiding van een aanvullende vraag heeft aangegeven dat er al beleid is gemaakt om eenzaamheid onder jongeren extra aandacht te geven en dat deze plannen in 2021 deels al uitgevoerd worden;

van mening dat:
- de gemeenteraad nog niet op de hoogte is gesteld van de plannen van het college om eenzaamheid onder jongeren aan te pakken;

verzoekt het college om:
- de plannen om eenzaamheid onder jongeren te bestrijden aan de raad te doen toekomen;
- hierbij aan te geven wat de deadline, routekaart en andere beoogde mijlpalen hierbij zijn;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-60 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, ChristenUnie-SGP, LHN, GroenLinks
Onderhoud Plas van Poot

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de Plas van Poot een uniek natuurgebied is, waar bijzondere planten en diersoorten voorkomen die (inter)nationaal zeldzaam of bedreigd zijn;
- er zich een aalscholverkolonie bevindt, hetgeen uitzonderlijk is binnen stadsgrenzen, die zich veilig voelt vanwege de omheining die de plas omgeeft;
- het tevens een vleermuizenjachtgebied is, o.a. voor de rosse vleermuis en dwergvleermuis;
- de 'mate van duisternis' nu ernstig bedreigd wordt door het houtkapbeleid van de gemeente in het Van Tuyllpark, terwijl dat heel belangrijk is voor de route van 'laatvliegers' die in de stad de dag doorbrengen en daarna naar hun jachtgebied bij de plas vliegen;
- een van de strekdammen waarop de vogels broeden ernstig aan het afkalven is;
- ook de waterkwaliteit in het geding is vanwege een lek in de plas en blauwalg;

van mening dat:
- we zuinig moeten omgaan met dit prachtige natuurgebied;
- de rust op de Plas belangrijk is voor de dieren die er op, in en omheen leven;
- het zuidoostelijke deel van het Van Tuyllpark donker dient te blijven waardoor de aanvliegroutes voor jagende dieren worden gewaarborgd;
- snel onderzoek en actie m.b.t. de strekdam en het water nodig is;

verzoekt het college om:
- voortaan bij snoeien en kappen in het Van Tuyllpark vooraf te overleggen met de Vogel- en Natuurvereniging Zoetermeer en rekening te houden met de dieren in de Plas van poot met betrekking tot aanvliegroutes, lichtinval, e.d.;
- het redden van de strekdam en de verbetering van de waterkwaliteit in gang te zetten;
- hiervoor een bedrag van € 40.000,00 beschikbaar te stellen uit het Potje van de Raad indien dit niet uit het reguliere onderhoudsbudget betaald kan worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-61 ingediend door PvdA, Fractie Van den Berg, LHN, ChristenUnie-SGP, GroenLinks
Visie Van Tuyllpark en Plan Plas van Poot in samenhang

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de raad al geruime tijd in afwachting is van zowel een visie op het Van Tuyllpark als op een plan voor de Plas van Poot als natuurkerngebied;
- beide beleidsstukken niet los van elkaar kunnen worden gezien, omdat beide gebieden aan elkaar grenzen en effect op elkaar hebben;
- de plannen voor beide gebieden er nog niet zijn, waardoor niemand weet wat de toekomst voor beide gebieden is en welke voorwaarden en mogelijkheden er voor welke ontwikkelingen gaan gelden;
- er ondertussen wel plannen ontwikkeld worden door ondernemers in het Van Tuyllpark en de vrienden van de Plas van Poot zich zorgen maken over het natuurgebied;

van mening dat:
- het daarom van belang is de plannen voor beide gebieden snel naar de raad komen;
- het daarbij een uitdaging zal zijn om sport, recreatie en cultuur enerzijds en bescherming van unieke natuur anderzijds met elkaar te verenigen;

- het belangrijk is dat we eerst de visie en het plan hebben, voordat we ad hoc ontwikkelingen gaan toestaan waar we later misschien spijt van krijgen;
- het belangrijk is dat stakeholders in het gebied zo snel mogelijk weten waar ze aan toe zijn;

verzoekt het college om:
- er alles aan te doen om de Visie Van Tuyllpark en het Plan voor de Plas van Poot zo snel mogelijk naar de raad te sturen, bij voorkeur voor de behandeling van de Begroting 2022;
- de beide beleidsstukken in samenhang met elkaar te presenteren en te behandelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-62 ingediend door PvdA, GroenLinks, Fractie Van den Berg, ChristenUnie-SGP, LHN
Groen waarderen en goed beheren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- in het programma Duurzaam en Groen de ambitie is opgenomen om te komen tot een groen-blauwe structuur in en om de stad die onder andere leidt tot verhoging van de biodiversiteit;
- het groenbeheer de afgelopen jaren is verbeterd, maar dat aannemers op sommige plekken in de stad nog steeds rigoureuzer snoeien en kappen dan met het oog op biodiversiteit gewenst is, bijvoorbeeld:
  - in het Van Tuyllpark is recent de onderbegroeiing verwijderd waardoor de Plas van Poot niet meer is beschermd;
  - in het Van Tuyllpark zijn bomen verwijderd die van belang zijn voor vleermuizen;
  - verschillende bermen zijn gesnoeid terwijl die nog in bloei stonden, terwijl in bijvoorbeeld Oosterheem de bermen (vooralsnog) op de meeste plekken vol met bloemen staan;

overwegende dat:
- het van belang is dat overal in de stad goed uitvoering wordt gegeven aan het groenbeheer, passend bij de functie van het betreffende gebied;
- het van belang is dat aannemers zodanig werken dat onnodige kap of (overmatige) snoei wordt voorkomen;

draagt het college op:
- met natuurorganisaties en aannemers in gesprek te gaan om in kaart te brengen waar het groenbeheer verbeterd kan worden;
- voorstellen te doen die borgen dat aannemers het groenbeheer overal in de stad uitvoeren op een manier die de biodiversiteit bevordert;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter:** Dank u wel mevrouw Kraneveldt. Dan ga ik over naar de fractie van LHN. Mevrouw Van Leeuwen voor de eerste termijn gaat uw gang.

m. LHN

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Zonder veiligheid is er geen vrijheid. En soms is het noodzakelijk om een beetje vrijheid in te leveren om de veiligheid te kunnen waarborgen. Wij denken dat het in Zoetermeer zover is. We zien een toename in het gebruik van steekwapens, met name onder jongeren. Er lijkt geen taboe meer te rusten op het bezit van een wapen. Jongeren lijken geïnspireerd te worden door Engeland en de VS voor de overgewaaide drillrapcultuur. Raps waarin jongeren elkaar aanvallen en uitdagen en hun boodschap kracht bijzetten met dolken, slagersbijlen, machetes, noem maar op. Dit klinkt als een slechte B-film, maar helaas met Zoetermeer als triest decor. Het is dan ook opmerkelijk dat in de hele Perspectiefnota amper over veiligheid wordt gerept. LHN vindt dat het thema veel prominenter op de agenda moet komen te staan. Natuurlijk willen wij ook extra agenten, maar we weten dat we een lange weg te gaan hebben totdat er weer voldoende agenten zijn opgeleid. En de inzet van de BOA's kan volgens de LHN dan ook niet worden afgeschaald. De LHN wil ook in de donkere avonduren, meer ogen en oren op straat

zodat de inwoners zich binnenshuis en buitenshuis veilig kunnen voelen. En alleen BOA's lost dat probleem natuurlijk niet op. Wij, maar ook andere steden hebben bijvoorbeeld al goede resultaten behaald met het vrijwillig, straffeloos inleveren van wapens. En gezien de huidige omstandigheden vindt LHN dat er vaker gefouilleerd moet worden, vooral op de plekken waar jongeren samenscholen. Ook als daar niet direct een aanleiding voor is. Dit punt hebben wij dan ook in een motie verwoord. Alcoholcontroles worden toch ook uitgevoerd zonder directe aanleiding? Of er worden snelheidscontroles uitgevoerd, dat kan toch ook? Amsterdam en Rotterdam zijn ons hierin al voorgegaan.
Verder roept de LHN het college op om samen te werken met scholen om de veiligheid te vergroten. Zij hebben een goed beeld van de leefwereld van jongeren en kunnen helpen door frequent kluisjescontroles uit te voeren. Daarbij vragen wij ook uitdrukkelijk aandacht voor drugsbezit.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van eerst mijnheer Duiven en dan mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. De voorbeelden die mevrouw Van Leeuwen aanhaalt over alcoholcontroles die vinden hun basis, hun grondslag in de wet. Want het is in meerdere opzichten een aantasting van de persoonlijke levenssfeer. Datzelfde zou toch moeten gelden voor het preventief fouilleren, vandaar dat ik in mijn inbreng heb verwezen naar de mogelijkheden die de Gemeentewet biedt tot het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied. U bent het toch met me eens dat er een degelijke grondslag moet zijn, inclusief de regels en de waarborgen, als het gaat om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer?

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter, ik vroeg me af, mevrouw Van Leeuwen, weet u hoe de directies van de scholen hierover denken? Of die dit een goed punt vinden of dat ze zeggen 'liever niet, die bemoeienis'?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Eerst in de richting van de heer Duiven. Natuurlijk moet er altijd een juridische grondslag zijn waarop je dingen kunt doen. Ik denk dat met Zoetermeer in het achterhoofd en de afgelopen periode, er zoveel steekincidenten zijn geweest hier, dat de juridische grondslag wel degelijk te vinden is en dat is ook bijvoorbeeld gebleken in Rotterdam en in Amsterdam. Daar hebben ze bepaalde gebieden aangewezen, bijvoorbeeld de Bijlmer, waar ze dus mensen preventief kunnen fouilleren. Ze sluiten daar bijvoorbeeld 65-plussers en 12-minners geloof ik uit. Dus ongetwijfeld dat we daar met elkaar wat regels voor moeten opstellen, maar het kan en ik denk dat Zoetermeer er ook om vraagt.

De **voorzitter**: Ik zie ook nog een interruptie van mevrouw Van der Meer, gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik ben benieuwd welke gebieden u zou aanwijzen om preventief te fouilleren want blijkbaar heeft u een idee waar het moet. Dus we zullen straks aan de burgemeester vragen waarom hij het dan niet kan, maar ik hoor graag eerst van u waar u zegt 'dat zijn de plekken waar ik het nu over heb'.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik denk op plekken waar jongeren samenscholen. En ja, in de richting van mijnheer Ekkelenkamp, ik heb ook veel contact met scholen en ben toevallig moeder van twee eigen pubers en ook nog twee pubers van mijn partner en daar hoor ik ook van dat heel veel kinderen wapens bij zich hebben, dat dat geen uitzondering meer is. Ik wil niet zeggen dat het regel is, maar het is wel een serieus probleem. En de scholen geven ook aan dat ze daar zorgen over hebben en dat is ook de reden dat ze al kluisjescontroles uitvoeren. Het lijkt me aan de burgemeester om te zeggen welke gebieden daar het best voor in aanmerking komen. Ik pretendeer niet dat ik daar zelf een concreet beeld van heb maar ik weet wel dat het een probleem is dat zodanig aanwezig is dat het een actie vereist.

De **voorzitter**: Ik zie nog een vraag van mevrouw Van der Meer en mijnheer Ekkelenkamp maar ik zie ook mevrouw Bout, die geef ik eerst het woord.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ik heb een vraag aan mevrouw Van Leeuwen over de kluisjescontrole waar u het net over had. Denkt u niet dat het lastig wordt te regelen in verband met de privacy van de jongeren? Daar hebben ze toch ook recht op?

De **voorzitter:** Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik moet een beetje lachen om uw T-shirt want daar staat heel groot 'lastige vrouw ' op en u vraagt mij of het lastig is. Natuurlijk, iedereen heeft recht op privacy, maar ik begon mijn betoog met 'zonder veiligheid is er geen vrijheid' en dat is wat mij betreft het hoogste goed. Als ik naar een voetbalwedstrijd ga, dan vindt men het ook prima dat ik door een detectiepoortje ga en gecontroleerd wordt want als ik bij die wedstrijd zit, dan kan ik daar in vrijheid genieten van de sport, of van een evenement, Dus ik denk dat in dit geval de veiligheid vooropgaat en dat je daarmee een stukje van je privacy mag inleveren.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ik ben het toch niet helemaal met u eens, ik denk 'zonder privacy geen veiligheid' want als ik iedere keer ongecontroleerd, of op momenten dat ik niet weet wanneer mijn kluisje gecontroleerd zou worden, wordt gecontroleerd, dan voel ik me niet veilig dus ik ben het niet met u eens.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp zag ik ook nog.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Even daarop doorgaand voorzitter, u suggereert dat de directies van de scholen achter uw plan staan, maar dat is toch volgens mij niet klip-en-klaar. Hoe moet ik dat verstaan?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Volgens mij heeft de burgemeester frequent afspraken met de verschillende schoolbesturen in Zoetermeer en is kluisjescontrole gewoon een onderdeel van het veiligheidsbeleid en is daar helemaal niets nieuws aan en het wordt dus ook regelmatig uitgevoerd. We vragen nu om daar een extra accent te leggen op drugs en steekwapens en dat misschien nog wat te intensiveren en daar zou de burgemeester uitstekend over in gesprek kunnen gaan. De noodzaak is in ieder geval wat ons betreft bewezen aanwezig want u kunt ook uw ogen niet sluiten voor het aantal steekincidenten dat in Zoetermeer heeft plaatsgevonden de afgelopen tijd.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Nog even over de scholen. Als ik u zo beluister, dan zegt u 'het gebeurt al' en er wordt al gefouilleerd en als het nodig is komt de politie erbij dus wat voegt uw motie dan nog toe?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mijn motie gaat niet over de scholen maar over het preventief fouilleren dat ik zou willen invoeren en de scholen zou ik willen vragen om misschien nog wat verder te intensiveren en dat zou de burgemeester prima in zijn reguliere bespreking kunnen doen. Ik denk niet dat daar een motie voor nodig is al zullen we niet schromen om die in te dienen op het moment dat we geen gehoor vinden.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Nog even een andere invalshoek, met de strekking van de motie wordt eigenlijk – zo lees ik hem althans – de discretionaire bevoegdheid van de burgemeester als het gaat om de handhaving van de openbare orde en veiligheid ingeperkt. Ongetwijfeld zullen we ook horen hoe de burgemeester ertegenaan kijkt, maar is dat echt de strekking en de bedoeling die u met uw motie nastreeft? Dus dat we eigenlijk als raad op de stoel van de burgemeester gaan zitten en eigenlijk verordonneren 'gij zult met de politie in gesprek gaan om te regelen dat er preventief toezicht wordt uitgeoefend'?

De **voorzitter**: Ik ga eerst nog naar mevrouw Van der Meer want die had ook nog een vraag.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik vroeg daarstraks aan mevrouw Van Leeuwen 'op welke plaatsen wilt u dan preventief fouilleren doen?', en toen zei zij 'dat weet ik niet' en ging u gelijk over naar de scholen en ik vind het niet erg als er op een school eens in een kluisje wordt gekeken hoor, maar ik vraag me nog steeds wat af over de motie, want die gaat over in gebieden preventief fouilleren. Waar denkt u dan aan? Gaan we in een heel winkelcentrum ieder weekend iedereen fouilleren die voorbijkomt of gaan we jongelui fouilleren of wat? Ik heb helemaal geen beeld erbij waar u het over heeft want ik heb ook geen beeld erbij dat we heel specifieke plekken hebben waar het probleem zich voordoet. Als ik de krant lees, is het de ene keer een steekpartij aan de Europaweg, totaal uit het blauwe niets, en de andere keer heel ergens anders, dus wat heeft het een met het ander te maken?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.,

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik heb bijna het gevoel dat ik me hier moet verdedigen omdat ik een probleem in Zoetermeer signaleer, een probleem waar u klaarblijkelijk toch niet zo voor open staat om dat aan de kaak te stellen, Er zijn plekken waar jongeren samenscholen, en ik kan u zelfs uit eigen ervaring vertellen dat onderling de jongeren met elkaar delen dat ze gewoon een steekwapen bij zich hebben en dat is op de plek waar ze samenscholen. Dat kan zijn bij Palenstein bij het winkelcentrum, maar dat kan ook op de Europaweg of elders zijn. Volgens mij is er een redelijk goed beeld van waar die jongeren zijn en we hebben het over een gerichte aanpak en ik denk dat het preventief fouilleren zich daarop zou moeten richten. En om op de vraag van mijnheer Duiven terug te komen, u pakt het heel juridisch formeel aan, de discretionaire bevoegdheid van de burgemeester, maar ik denk dat we als raad een verantwoordelijkheid hebben als volksvertegenwoordigers om richting mee te geven aan dit college en ik heb alle vertrouwen erin – dat blijkt ook uit de brief die de burgemeester heeft gestuurd over extra inzet van agenten – dat hij met onze richting heel wel aan de slag kan zonder dat we dat strikt juridisch bekijken, maar vooral kijken naar 'wat is er nodig en hoe gaan we dan vervolgens zorgen dat het juridisch ook kan?' Die mogelijkheden zijn er want de voorbeelden zijn er.

De **voorzitter**: Ik ga nog naar mijnheer Ekkelenkamp en dan stel ik voor dat we verder gaan. Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter. Mevrouw Van Leeuwen, ligt etnisch profileren niet erg op de loer in dit dossier?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dat komt eigenlijk niet uit onverwachte hoek. Altijd als ik het heb over veiligheid, begint u over etnisch profileren. Volgens mij is daarvan geen sprake, ik sprak zojuist over vier kinderen in mijn huis, volgens mij allemaal van Nederlandse afkomst en ook zij zien in hun klassen bij alle kinderen om hen heen dat dit voorkomt. U heeft mij helemaal niet horen zeggen van welke afkomst die jongeren zijn. Ik zeg dat er onder jongeren geen grote drempel meer is om een wapen bij zich te dragen. Dat is soms om zich te verdedigen, laten we dat ook duidelijk hebben en soms om andere mensen pijn mee te doen. En ik denk dat het zo'n belangrijk thema is dat we daar wat aan moeten doen, getuige ook de incidenten in de afgelopen periode in Zoetermeer. En voorzitter, ik zou graag vervolgen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we dat doen en dan kunnen we straks nog daarop terugkomen. Ik denk dat dit voldoende is. Mevrouw Van Leeuwen, gaat u verder.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Misschien dat ik nu iets meer richting mijnheer Ekkelenkamp ga want nu we toch over onderwijs spreken, moet ons het van het hart dat we over de toekomst van het onderwijs ook weinig in de perspectiefnota hebben gelezen. Natuurlijk is het een beleidsarme nota maar gezien de nadruk die we in Zoetermeer 2040 op het onderwijs leggen, denken wij dat we nu al duidelijke keuzes moeten maken. Het valt de LHN sowieso op dat we veel tijd besteden aan hoe de stad er in 2040 uit moet zien maar soms verzuimen om de juiste maatregelen daarvoor in het hier en het nu te nemen. Er is dan ook continuïteit in het denken noodzakelijk om Zoeter-

meer 2040 ook echt te kunnen verwezenlijken. We kunnen geen aantrekkelijke stad zijn als we nu niet zorgen voor goed onderwijs, goede zorg, en een veilige leefomgeving. Over veiligheid en onderwijs hebben we dus al wat gezegd. Graag vragen we nu ook aandacht voor de zorg.
Voorzitter, u kent de LHN als de partij die zich hard maakt voor het welzijn van ouderen. Maar ook voor het behoud van het ziekenhuis ins onze stad. Verschraling van de zorg is onbespreekbaar voor de LHN. We vinden het belangrijk dat de gemeente initiatieven die vereenzaming voorkomen ondersteunt. Wij pleiten voor behoud van wijkrestaurants en anderen ontmoetingsplekken. We denken dat de toename van het gebruik van de WMO-voorzieningen was te voorzien, Zoetermeer heeft tijdens de jaren van groei vooral veel gezinnen aangetrokken die nu de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Hierop hadden we en moeten we alsnog anticiperen, niemand mag in Zoetermeer noodzakelijk zorg worden onthouden. En vanzelfsprekend voor ons hoort daar een ziekenhuis bij. Met de schaalsprong in gedachten is een ziekenhuis onmisbaar en ook hier geldt weer, als we de doelstellingen 2040 willen halen, moet vandaag de basis op orde zijn en blijven. We zullen dan ook met een motie komen in ieder geval voor het LangeLand Ziekenhuis, om daar wat te doen aan de kamers zodat het voor onze patiënten daar nog iets beter vertoeven wordt.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Frinking. Gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Wilt u de gemeente verantwoordelijk maken voor de inrichting van kamers in het ziekenhuis?

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Nee, ik zou een blijk van waardering en dank willen uitspreken naar alle ziekenhuismedewerkers. Ik veronderstel dat hun werkgever dat ook heeft gedaan, maar ook heel veel Zoetermeerders hebben onlangs gebruikgemaakt van het ziekenhuis en we zien dat de hygiëne in kamers, de borden die daar hangen met de kaartjes erop en zo, echt verouderd zijn waardoor het niet zo prettig verblijven meer is. En als we het dan toch hebben over de gevolgen van corona en iets terug willen doen en de zorg een warm hart toedragen, vinden we dat je daar eenmalig best iets kan doen om het voor de Zoetermeerse inwoners waarvan we hopen dat ze zo min mogelijk patiënt zijn, als ze daar toch moeten verblijven, iets prettiger te maken.

De **voorzitter:** Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Betekent dat dat alle verpleeghuizen en alle andere plekken waar zorg wordt verleend ook allemaal zo'n bijdrage zouden krijgen?

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik kom later in mijn tekst er nog op terug, we willen ook nog extra zorg voor mantelzorgers om die ook een stukje extra waardering te geven voor de inzet die ze hebben gedaan. En ja, we moeten daarin uiteindelijk keuzes maken en een volgend moment zou het heel goed kunnen zijn dat we extra aandacht vragen bijvoorbeeld voor het personeel in de verpleegtehuizen. We hebben nu gekozen voor de ambtelijke organisatie die extra heeft gedaan, de mantelzorgers en voor de patiënten in het ziekenhuis want dan hebben we het uiteindelijk over alle burgers in Zoetermeer die iets kan overkomen en die daarvan kunnen profiteren.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ik luister goed naar het antwoord, daarnet ging het om een steuntje in de rug bij de inrichting van de kamers om daar de hygiëne te verbeteren, of het aanzien en u had het over borden, maar in het antwoord aan mevrouw Frinking had u het over personeel en bedoelt u nu beide? Of kunt u daar iets preciezer in zijn?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): U heeft heel goed geluisterd naar mijn antwoord. Ik nam een voorschot op mijn verdere spreektekst waar we nog aandacht gaan vragen voor mantelzorgers en ambtelijke organisatie. Dat gaat over personeel en helaas kan het ons allemaal overkomen dat we een keer in het ziekenhuis terechtkomen en dan vinden we het gewoon belangrijk dat die kamer fatsoenlijk is. Niet dat daar sprake is van slechte hygiëne of iets dergelijks maar ik weet niet of u die borden wel eens heeft gezien, die zijn inmiddels echt jaren oud en niet meer zo fatsoenlijk in het aanzicht en daar zouden we graag wat aan willen doen.

De **voorzitter**: Ik zie nog een reactie van mijnheer Duiven volgens mij.

De heer **Duiven** (VVD): Dat was heel duidelijk en de vraag van mevrouw Frinking was of die zelfde zorg voor inrichting en hygiëne ook geldt voor andere instellingen dan het ziekenhuis die in het kader van corona ook hun beste steentje hebben bijgedragen. Of daar dan diezelfde mate van zorg en ondersteuning door u bepleit wordt die u wel heeft aangegeven voor het ziekenhuis waarin mutatis mutandis datzelfde geldt, of ook een zelfde toelage die kant op zou moeten gaan.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Volgens mij heb ik u daarop zojuist eigenlijk al een antwoord gegeven. We zullen te allen tijde prioriteiten moeten stellen, maar mensen uit verpleegtehuizen kunnen ook in het ziekenhuis terechtkomen en mensen hier kunnen in het ziekenhuis terechtkomen, dus eigenlijk maken we daar helemaal geen onderscheid, iedereen heeft helaas de kans om patiënt te worden en kan daar dus van profiteren. Zoals u ook weet, en volgens mij spreekt u daar ook veelvuldig over, onze geldpot is niet oneindig groot en dat noopt ons tot het maken van keuzes en deze keuze doet het meeste recht aan alle inwoners van Zoetermeer.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat met uw betoog.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik was erbij gebleven dat niemand in Zoetermeer noodzakelijke zorg mag worden onthouden en dat we het dus belangrijk vinden dat we nu de juiste keuzes maken zodat we straks ook in 2040 nog die stad kunnen zijn die we ook graag willen zijn en daarvoor is het nodig dat de basis op orde is. En wij maken ons zorgen over het afvalbeleid in Zoetermeer, we denken dan ook dat corona aanleiding is gebleken om enkele uitgangspunten te herzien. Corona heeft een sprong in digitalisering bewerkstelligd. Ook in de toekomst zullen mensen vaker vanuit huis werken en dat betekent een verschuiving van bedrijfsafval naar meer huisafval, daar zullen we het beleid op moeten aanpassen en we vragen ons dan ook af wat het college doet met deze informatie. Veel mensen hebben de coronatijd ook benut om thuis de boel eens flink op te knappen, het was een aan- en afrijden van aanhangwagentjes bij de vuilstort, gelukkig geen wachttijden omdat het op afspraak was. We denken, gezien de versoepelingen van corona dat het tijdens daluren ook weer mogelijk moet zijn om zonder afspraak de vuilstort te bezoeken en ook het ophalen van het grofvuil verdient nog aandacht. Als inwoners betalen voor het ophalen van grofvuil is het niet de bedoeling dat ze zes weken moeten wachten tot de spullen worden opgehaald, dat werkt namelijk in de hand dat buurtbewoners niet zelf een afspraak maken voor hun vuil maar dat bij anderen neerzetten. Hierdoor ontstaat een enorme puinhoop en loopt de gemeente ook inkomsten mis omdat niet iedereen betaalt. Ook komt het voor dat inwoners dan geen afspraak maken, maar hun grofvuil gewoon bij het milieueiland neergooien, ook dat levert meer werk en minder inkomsten op voor de gemeente. LHN meent dat na het maken van een afspraak, het maximaal een week mag duren voordat het grofvuil wordt opgehaald.
Voorzitter, we spreken vandaag over de perspectiefnota en daar kan een financiële bijdrage niet ontbreken. We zijn voorlopig blij met het extra geld dat de gemeente in de meicirculaire is toegezegd. Onze zorg voor de toekomst is nog niet weggenomen maar op korte termijn ziet het er iets minder zorgwekkend uit.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen, ik zag een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, ik hoor mevrouw Van Leeuwen spreken over het afvalbeleid. Nu krijgen we daar een referendum over. Hoe ziet u daar de verhouding want eigenlijk wilt u nu iets aanpassen terwijl we eigenlijk tegen de inwoners hebben gezegd 'we willen een referendum over de keuzes die we gemaakt hebben'. Hoe verhoudt dat zich tot elkaar volgens u?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik zou niet willen afwachten met een schone stad als er nu al een vraagstuk ligt en we heel veel mensen spreken op straat die daar ook hun zorgen over hebben geuit. De uitkomst van het referendum kan natuurlijk altijd zodanig zijn dat je nog wat moet bijsturen maar de irritatie over zes weken wachten om spullen op te halen, is er gewoon nu al en daar kun je nu al wat mee doen, daar kan geen inwoner tegen zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Maar dat betekent dus ook, wat u voorstelt, extra kosten voor de gemeente als we vaker gaan ophalen. U zegt net zelf 'dat is niet gratis'. Dat betekent dat de afvalstoffenheffing dan omhooggaat, of ziet u dat anders?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik zei zojuist dat we heel veel kosten moeten maken voor het repareren van het niet-goede beleid. Mensen zetten het daar nu gewoon neer zonder een afspraak te hebben gemakt, die mensen hebben niet betaald dus dat kost de gemeente gewoon geld, of mensen zetten het bij het milieueiland dan wordt het ook gewoon opgehaald door de gemeente maar innen we niet het geld dat erbij hoort. Dus leuk dat u die suggestie wekt maar ik denk niet dat het ons iets extra's zal kosten. Ik denk dat het gemeente minder geld kost en dat het uiteindelijk meer oplevert en in ieder geval leidt tot een hogere tevredenheid.

De **voorzitter**: Ik geef mijnheer Boerboom nog voor de derde keer heel kort het woord en dan ga ik naar mevrouw Bink.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, heel kort nog, ik denk dat het goed is om straks van de wethouder daar inzicht in te vragen, want ik denk dat het toch net wat anders zit. Maar goed, laten we de wethouder vragen daar antwoord op te geven.

De **voorzitter**: Dank u wel dan ga ik naar mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel, heel interessant wat mevrouw Van Leeuwen zegt, zeker over de milieueilanden. We hebben een motie ingediend over het adopteren van een milieueiland, Hoe staat u daar tegenover?

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Alles wat bijdraagt aan een schonere stad zullen we zo mogelijk positief beoordelen.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Oké, dank u wel.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik was begonnen te vertellen dat het gelukkig op de korte termijn er iets minder zorgelijk uitziet, maar we willen dat niet alleen voor onszelf voorzitter, we vinden het ook heel belangrijk dat de mensen in onze stad een meer onbezorgde toekomst krijgen en we weten dat veel ondernemers nog bezorgd zijn over hun toekomst. Het zal een hele kluif zijn om de omzetderving als gevolg van de coronamaatregelen meer te boven te komen. Gelukkig beschikt de gemeente Zoetermeer nog over een goed gevulde pot met geld om de pijn iets te verzachten. Het college stelt voor om dit geld achter de hand te houden. De LHN is van mening dat de raad mede moet besluiten waaraan dit geld wordt besteed. En denkend aan de geraakte ondernemers in de stad willen wij al vast samen met VVD en Zó! Zoetermeer een motie voorstellen om ook het komende jaar geen precario te heffen. Niet dat daarmee alle pijn kan worden weggenomen maar het is in ieder geval een goede eerste stap en de dekking vinden we daarvoor dus in de beschikbare coronagelden.
Niet alleen ondernemers zijn echter geraakt, ook sportverenigingen en culturele verenigingen hebben een heel zware tijd achter de rug. We zijn verheugd dat de gemeente in het afgelopen jaar de verenigingen heeft gesteund met bijvoorbeeld huurvermindering. We denken echter dat ook voor de sportverenigingen en culturele verenigingen corona nog een lange nasleep zal hebben en we wenden de coronagelden graag aan om in gesprek te gaan met de verenigingen en te bepalen hoe zij in de toekomst goed kunnen worden ondersteund om te zorgen dat ze deze nare tijd achter zich kunnen laten.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen, een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Even over uw voorstel voor de precarioheffing en u zult ook nog komen op een voorstel voor een presentje geven aan, meen ik, mantelzorgers en ambtenaren. Dat komt ook nog toch? Misschien kunt u dan het antwoord daarin meenemen, maar u zegt er niet bij om hoeveel geld het gaat. Bij de precarioheffing bijvoorbeeld, waar denkt u dan aan? Compleet kwijtschelden? Ik wil graag uw voorstellen op hun merites beoordelen maar ik weet niet waar ik ja tegen zeg als ik ervoor zou stemmen. Dat vind ik jammer, dus kunt u daar nog iets meer op zeggen?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen,

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik heb het op dit moment niet paraat, maar we hebben vorig jaar gekozen om de precario kwijt te schelden en volgens mij heeft u ook niet de jaarrekening nu zo in uw hoofd dat u weet om welk bedrag dat ging. Maar we hebben het over dat bedrag en ik wil dadelijk wel opzoeken wat dat precies is. En wat betreft dat presentje, ik kom dadelijk nog met een voorstel waar ik zeg 'laten we stoppen met het onderzoek voor de raadzaal, daar gaan we € 100.000,00 aan uitgeven terwijl we de vierkante meters gewoon moeten verhuren omdat de financiele situatie ons daartoe noodzaakt'. Laten we dan € 100.000,00 uitgeven, zou mijn idee zijn, om in ieder geval onze blijvende waardering als raad bij voorkeur over de volle breedte te geven een onze ambtenaren en ook aan de mantelzorgers die de afgelopen periode zwaarder zijn belast. Daar denk ik aan € 100.000,00.
Dan heb ik al eigenlijk al een voorschot genomen op mijn spreektekst dus ik ga proberen die wat korter te maken, ik heb nog ruim twee minuten zie ik.
Tot slot kijken we nog even in de eigen keuken. We zien dat veel uitdagingen opgelost worden door het inzetten van extra personeel zowel in- als extern, en we begrijpen dat voor extra taken ook extra medewerkers nodig zijn, dat staat wat ons betreft buiten kijf. We hebben echter wel het gevoel dat we eerst de medewerkers werven en de taken niet komen of vertraagd komen. Dus we vragen wel aandacht voor het punt dat als er extra taken komen, er dan medewerkers komen zodat we niet al een soort verzameling hebben, om die enorme opgaven die straks op ons af komen ook het hoofd te kunnen bieden. Graag alertheid op dit punt.
Een tweede punt uit eigen keuken is de raadzaal. LHN is van mening dat het onderzoek naar optimalisering van de raadzaal gewoon kan worden gestopt. Het kost ruim € 100.000,00 terwijl we nu al weten dat er geen ruimte is in de begroting om het uit te voeren. Die vierkante meters moeten we, zoals ik al zei, gewoon verhuren voor het sluitend houden van de begroting. Daar moet nu alle energie naar uitgaan en niet naar onderzoeken naar het onmogelijke. Dat heet in onze woorden gewoon geldverspilling. Liever gebruiken we dit geld voor een extra attentie voor mantelzorgers en de Zoetermeerse ambtenaren om ze extra te bedanken voor hun inzet tijdens corona en tenslotte voorzitter, willen we onze blijdschap uitspreken over het feit dat we hier vandaag weer gewoon fysiek bij elkaar kunnen zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Leeuwen en er komt nog een vraag van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Bij die laatste opmerking sluit ik me helemaal aan, mevrouw Van Leeuwen, het is heerlijk hier weer te zijn en het is goed om iedereen weer te zien. Ik had een vraag over de verbouwing van de raadzaal. U weet ook dat de zichtlijnen niet goed zijn en dat de techniek ons af en toe in de steek laat. Er zal op enig moment toch iets aan deze raadzaal gedaan moeten worden. Als u dat nu aan iets anders besteedt, dan hebben we dat geld dus nooit meer beschikbaar dus hoe gaat u dat dan oplossen?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): U zegt het al heel goed eigenlijk. U zegt het geluid is niet helemaal goed. Volgens mij is daar niet een heel ingewikkeld onderzoek voor nodig om daar een oplossing voor te verzinnen. Er wordt vooral gekeken naar 'hoe gaan we de andere ruimtes gebruiken?', maar die kunnen we gewoon niet missen want daar hebben we huurinkomsten voor nodig. Dus dan denk ik dat het verantwoord is om nu die € 100.000,00 vrij te laten vallen, maar wellicht om u tegemoet te komen, als u die dan voor de helft wilt behouden, en dan hebben we ook nog een potje van de raad met elkaar en daar heb ik vandaag nog niemand over gehoord en daar zit ook nog € 100.000,00 in. Laten we als raad vooral een gebaar maken naar onze mantelzorgers, ambtenaren en bij voorkeur ook het ziekenhuis. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout wil daar nog op reageren.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ik had het niet over het geluid, er zijn wel andere technische problemen in de raadzaal en er is ook al heel veel geld uitgegeven aan een onderzoek en het zou zonde zijn om dat onderzoek dan weer in de prullenbak te gooien. Dat zou geldverspilling zijn en dat lijkt me ook niet verstandig. De tweede vraag die ik daarbij heb is 'waarom alleen deze groepen? Want er zijn zoveel meer mensen die een klein cadeautje verdienen die heel hard gewerkt hebben. De mantelzorgers

krijgen bijvoorbeeld al een mantelzorgcompliment een keer per jaar en ik kan nog heel veel andere groepen noemen, waarom noemt u alleen deze twee?

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen,.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik vind dit altijd zo'n makkelijke vraag. We kunnen dit geld maar een keer uitgeven en dan kijk ik terug naar corona en kijk welke groepen daar nou zwaar door zijn geraakt, dan noem ik bewust de ondernemers die het heel moeilijk hebben gehad om met hun gezinnen het hoofd boven water te houden en dat de mantelzorgers en dat compliment dat ze krijgen is leuk, maar dat doet bij lange na geen recht aan de inspanningen die zij zeker in deze tijd extra hebben moeten leveren en datzelfde geldt voor onze ambtenaren. Wij zijn er wel eens kritisch op, maar ze hebben hier natuurlijk knetterhard gewerkt om deze stad een beetje leefbaar en sociaal te houden en gezond en daar willen we onze waardering voor uitspreken. En nee, er is niet genoeg geld om iedereen die dat wel verdient uiteindelijk te voorzien van een attentie, al zouden we dat nog zo graag willen. Dank u wel.

Motie nr. 2106-63 ingediend door LHN
Kwaliteitsimpuls Ziekenhuiskamers

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- het LangeLand Ziekenhuis in Zoetermeer van essentieel belang is voor de stad;
- de Stichting Vrienden van het LangeLand Ziekenhuis zich bekommert om de kwaliteit van de ruimtes waar bezoekers en patiënten (terecht)komen;
- het niet altijd financieel mogelijk is voor het ziekenhuis om verouderde inrichting te vervangen;

overwegende dat:
- ansichtkaartjes en tekeningen de patiënten opfleuren;
- de (prik)borden achter de bedden op de afdelingen zwaar verouderd zijn en om hygiënische redenen best vernieuwd mogen worden;
- de genoemde Stichting steeds op zoek is naar kwaliteitsverbetering om voor de patiënten en de bezoekers, voor zover mogelijk, het verblijf in het ziekenhuis een aangenamer verblijf te maken;

verzoekt het college:
- om eenmalig € 100.000,00 te verstrekken aan de stichting Vrienden van het LangeLand en dit ten laste te laten komen van het OAD conform besluit 14b raadsvoorstel perspectiefnota 28 juni 2021;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-64 ingediend door LHN, VVD, Zó! Zoetermeer
Precariobelasting

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de coronapandemie en de daarmee gepaard gaande maatregelen grote gevolgen hebben gehad en nog hebben voor Zoetermeerse ondernemers waaronder veel horecabedrijven;

overwegende dat:
- ondernemers nog steeds bezorgd zijn over hun toekomst en het een opgave zal zijn om de omzetderving als gevolg van corona weer te boven te komen;
- de gemeente Zoetermeer op grond van artikel 228 van de Gemeentewet een precariobelasting heft;
- het raadzaam is om problemen in de bedrijfsvoering van Zoetermeerse ondernemers te voorkomen door corona en hen de behulpzame hand te reiken;

draagt het college op:
- voor het komend jaar (2022) geen precariobelasting te heffen;

- de kosten hiervoor te dekken uit de beschikbaar gestelde coronagelden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-65 ingediend door LHN, PvdA, GroenLinks
Maak de Bleiswijkseweg diervriendelijker

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de Plas van Poot een uniek natuurkerngebied is, waar bijzondere planten en diersoorten voorkomen die (inter)nationaal zeldzaam of bedreigd zijn;
- dieren uit de Plas regelmatig een uitstapje maken naar het groen van het Dutch Innovation Park om voedsel te zoeken;
- de verkeerslast van het vrachtverkeer op de Bleiswijkseweg is verdriedubbeld, terwijl ooit was beloofd dat deze weg autoluw zou worden;
- verkeer regelmatig veel te hard rijdt waardoor dieren worden doodgereden, of juist hard in de remmen schiet waardoor de verkeersveiligheid in gevaar komt;
- er afgesproken is dat er een kijkscherm zou komen langs de Bleiswijkseweg;

van mening dat:
- we zuinig moeten omgaan met dit prachtige natuurkerngebied;
- de rust op de Plas belangrijk is voor de dieren die er op, in en omheen leven;
- het kijkscherm alleen geplaatst kan worden als dat voor de kijkers veilig kan;
- er maatregelen te bedenken zijn om de Bleiswijkseweg autoluwer en dus dier- en mensvriendelijker en veiliger te maken;

verzoekt het college om:
- te onderzoeken hoe de Bleiswijkseweg autoluwer kan worden gemaakt, waarbij bijvoorbeeld kan worden gedacht aan: alleen bestemmingsverkeer toelaten en doorgaand verkeer om te leiden via het Máximaplein, snelheidsbelemmerende maatregelen zoals drempels of versmallingen, verlaging van de snelheid en betere handhaving;
- hierover in overleg te treden met omwonenden en stakeholders;
- in het najaar van 2021 met een voorstel naar de raad te komen;

en gaat over naar de orde van de dag."

Motie nr. 2106-66 ingediend door LHN
Preventief fouilleren op samenscholingsplaatsen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- dat Zoetermeer de kroon spant met steekincidenten;
- er recent een succesvolle actie vrijwillige inleveractie van wapens in Zoetermeer is geweest;
- dat succesvol betekent dat er veel wapens in de stad in omloop zijn;

overwegende dat:
- het op zak hebben van een wapen sneller kan leiden tot onderling geweld;
- dat de gemeente verantwoordelijk is voor de veiligheid voor alle inwoners van de stad;

verzoekt het college:
- met de politie in gesprek te gaan om te komen tot structureel preventief fouilleren van jongeren op plaatsen waar zij samenscholen;
- de raad in september 2021 terug te koppelen over de ondernomen acties in beider kader;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-67 ingediend door LHN

Blijk van waardering i.v.m. corona

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de coronapandemie en de daarmee gepaard gaande maatregelen grote gevolgen heeft gehad en nog heeft voor de Zoetermeerse mantelzorgers;
- het ambtelijk apparaat door de coronapandemie alle zeilen moet bijzetten om, onder moeilijke omstandigheden, de doelen die de raad heeft gesteld te realiseren of uit te voeren;

overwegende dat:
- het dan ook terecht zou zijn als de gemeenteraad een blijk van waardering geeft voor de veelomvattende taak waarmee mantelzorgers zich voor familieleden, vrienden en bekenden inzetten en voor het vele werk van ambtenaren voor de stad en de gemeenteraad;

verzoekt het college:
- de raad voor het begrotingsdebat komend najaar een voorstel te doen voor een blijk van waardering voor mantelzorgers en ambtenaren als bovenbedoeld;
- in dekking te voorzien uit het 'potje van de raad';

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Ik stel voor dat dat een mooie afronding is voor de eerste termijn van uw fractie en daarmee ook de eerste termijn van de gemeenteraad. We zitten op tijd en dat is eigenlijk mooi, we hadden heel hoge verwachtingen van hoe het zou lopen en we hadden eigenlijk gedacht dat we wat later klaar zouden zijn maar we zijn wat eerder klaar. Soms loop je voor op het spoorboekje, dat kan ook. Ik wil u het volgende voorstel doen. We combineren de dinerschorsing met een schorsing voor het college, maar ook om de moties en amendementen te bekijken. Dat betekent dat we nu tot 17.30 uur schorsen en daar komt dan ook het diner bij en dat betekent dat we er als college voor gaan zorgen dat de adviezen voor de moties en amendementen beschikbaar worden gesteld. Dat betekent dat u op tijd, al rond 16.00 uur iets van een voorgerecht krijgt en tussen 16.30 en 16.45 het wat warmere deel van uw maaltijd. Dat betekent dat u wat eerder eet maar daarmee kunnen we het wat naar voren halen. Ik zie een reactie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, geen bezwaar, maar ik denk dan dat het wel fijn is als we vanavond nog iets van een snack of zoiets krijgen want de avond wordt erg lang anders. Vega dan hè?

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we daar geen referendum over houden maar ik snap uw punt. We gaan kijken of het allemaal mogelijk is, maar ik stel voor dat we het nu zo gaan doen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Een krokettenmotie!

De **voorzitter**: We schorsen nu tot 17.30 uur. En dan gaan we verder en we zorgen ervoor dat u het overzicht krijgt. Ik schors de vergadering.

Schorsing

Eerste termijn college

De **voorzitter**: Dames en heren, van harte welkom, opnieuw, zou ik zeggen. We gaan verder met het debat over de Perspectiefnota 2022. Ik hoop dat ik beter te verstaan ben want ik heb nu een lange microfoon en ik hoorde dat ik net niet goed verstaanbaar was, maar ik hoop dat dat nu beter is. Goed dat we dan nu verder kunnen gaan. Ik moet u wel melden dat het, gezien het aantal moties en amendementen, niet is gelukt bij het college om in de pauze alle moties en amendementen door te nemen dus de adviezen zijn nog niet beschikbaar voor u. We proberen dat na de schorsing dadelijk wel te hebben. We gaan ervoor zorgen dat u straks het volledige overzicht heeft na de eerste termijn van het college, stel ik voor. Dan gaan we nu over naar de eerste termijn van het college en daarvoor geef ik het woord aan wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Dank u wel voorzitter. Laat ik om te beginnen zeggen – en volgens mij vinden we dat ook allemaal – wat heerlijk om hier fysiek te zijn met z'n allen. Want dat digitale vergaderen was, denk ik, voor iedereen een flinke opgave.
Wat heeft corona op onze samenleving en ons allemaal een enorme impact gehad en wat heeft het bij velen van ons ook persoonlijk diepe wonden geslagen. Anderhalf jaar is er hard gewerkt in en door de stad. Van hieruit, bijvoorbeeld om sportclubs extra te ondersteunen en om de kwetsbaren in de stad te ondersteunen. We hebben u ook heel vaak erover geïnformeerd want we hadden onder andere ook het lokale Coronanoodfonds. Het is eigenlijk onvoorstelbaar hoe zwaar bijvoorbeeld mensen in de horeca of cultuur het hebben gehad. We weten ook nog niet exact wat er nog achter de voordeur vandaan komt.
We hebben ook in de organisatie moeten constateren dat we niet alles hebben kunnen uitvoeren. Dit zorgt voor een klein plusje op de jaarrekening. Omdat onze ambtenaren niet alleen werknemers zijn, maar gewoon ook tijd nodig hadden voor een ouderrol, voor hun verzorgerrol, voor hun mantelzorgrol of voor hun thuisleraarrol en dat gold natuurlijk voor heel veel Zoetermeerders. Het is voor heel veel mensen in Nederland en, zeker ook in onze stad, een heel zwaar anderhalf jaar geweest.
Dan de financiën. Daar zal ik al mijn tijd aan besteden. Ook dit jaar ligt er voor u een beleidsarme perspectiefnota. In de nota heeft het college geprobeerd u mee te nemen in de dilemma's ten opzichte van het begrotingsbeeld. Een begrotingsbeeld dat op het moment dat we het aftikten alle jaren een flink tekort vertoonde. En met de toezichtregels van de provincie, of de landelijke regels, waar de provincie op controleert, zou dat, als het was gebleven zoals het was, automatisch tot preventief toezicht hebben geleid. Tenzij de gemeente Zoetermeer opnieuw zou gaan bezuinigen, aanvullend op het pakket van vier keer een miljoen. Een enorm dilemma maar het college is duidelijk in zijn keuze. Geen aanvullende maatregelen zonder dat er duidelijkheid over de structurele maatregelen van het rijk is, zeker wat betreft de compensatie van de kosten in de jeugdzorg, de WMO en de opschalingskorting. Geen verdere verschraling van de voorzieningen zolang niet duidelijk is wat de financiële betekenis is van afspraken met een hopelijk toekomstig kabinet. Wat ons betreft, is het rijk eerst aan zet, eerder dan college en raad in Zoetermeer en alle andere gemeenten. De uitspraak van de Arbitragecommissie Jeugd ondersteunt het geluid dat wij als Zoetermeer al jaren laten horen. Er moet fors meer geld naar jeugdzorg voor gemeenten. In 2018 stond Zoetermeer samen met Leidschendam-Voorburg al op de barricaden van het VNG-congres tegen de toen al schamele € 300 miljoen van het kabinet aan extra middelen voor jeugd. De druk op Zoetermeer en Leidschendam-Voorburg was ontzettend groot. Vele partijen hebben ons gevraagd, bevolen zelfs, om toen die motie in te trekken. Het was toch een mooie deal? Maar wij wisten toen al dat het veel en veel te weinig was. En het heeft even geduurd. Maar het is goed om nu te constateren dat het kabinet de uitspraak van die arbitrage in elk geval voor het jaar 2022 heeft gehonoreerd. € 1,3 miljard bovenop die € 300 miljoen, het geeft in elk geval iets lucht en terecht. En in het recent toegestuurde raadsmemo over de meicirculaire is het financiële effect voor het begrotingssaldo in beeld gebracht. Het risico op preventief toezicht is, in elk geval voor de komende begroting, wel uit beeld, zo lijkt het. Voor de volgende jaren 2023 en verder hangt financieel toezicht nog altijd wel in de lucht, zeker als een nieuw kabinet niet in staat is om met gemeenten fatsoenlijke financiële afspraken te maken. Het financiële perspectief op langere termijn of eigenlijk middellange termijn is dus nog steeds niet positief. En toch wil ik hier nu niet alleen maar pessimistisch zijn over bijvoorbeeld die € 1,3 miljard. Maar het geeft ons nog geen structurele zekerheid en we moeten onze taakstelling voor € 14 miljoen, van ombuigen en vernieuwen, ook op veel onderdelen gewoon nog realiseren zoals gepland. En last but not least, de praktijk laat ook zien dat het beroep op zowel de jeugdzorg als de WMO nog onvoldoende of niet het gewenste omslagpunt heeft bereikt. En dat is een understatement. Het effect van het kabinetsbesluit over de maximale eigen bijdrage in de WMO is nog steeds financieel dagelijks bij ons merkbaar en een nieuw kabinet moet dat echt corrigeren. We zijn er echt nog niet. Daarom zegt het college...

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer, gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, ik hoor wat de wethouder zegt en ik ben het helemaal met hem eens maar ik hoor hem nog niet zeggen... We zijn natuurlijk blij dat die € 1,3 miljard uit die arbitrage is gekomen, maar die € 1,3 miljard is ook alleen maar uit die arbitrage gekomen voor 2022 en vanaf 2023 loopt het al weer heel hard naar beneden, hoe kijkt het college daarnaar?

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Dat komt volgens mij als ik mijn volgende alinea uitspreek. Dat is sowieso mooi bruggetje, want het gaat dan ook over Raden in Verzet.

Daarom zegt het college ook: complimenten aan Raden in Verzet met al het werk, maar ook met het behalen van 97,55% van de stemmen van gemeenten voor de laatste motie. Er was stevige taal voor nodig, maar dit geeft hopelijk de VNG en dus ons als gemeenten, wel voldoende handelingsperspectief want we zijn er echt nog lang niet. Ook voor de komende jaren moet er structureel geld bij en moet er iets gebeuren om bijvoorbeeld de aanzuigende werking van het WMO-abonnementstarief het hoofd te bieden. Natuurlijk moeten we als gemeente ook zelf scherp blijven op verbeterslagen en besparing in het fysieke en Sociale Domein. Echt, voor de lange termijn/middellange termijn is er werk genoeg. Dus ik zeg ook nogmaals tegen de landelijke politiek: kom snel tot een nieuw kabinet, ga besturen, ga gemeenten eindelijk goed financieren! Dat hebben gemeenten nodig. Dat hebben inwoners, ondernemers en organisaties keihard nodig. Dank u wel.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, de wethouder heeft terechte woorden gesproken over de financiële situatie. Tegelijkertijd ligt er nog wel een discussie voor onze fractie open. Dat is dat er van vorig jaar € 8 miljoen aan middelen meegenomen wordt, maar niet ons voorstel over jongerenwerk, terwijl er andere zaken meegenomen zijn die tijdelijk gefinancierd zijn en vorig jaar niet uitgegeven maar wel meegenomen worden. Hoe kijkt de wethouder daartegenaan en is hij bereid dat geld voor jongerenwerk dat juist nu zo belangrijk is, mee te nemen?

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Volgens mij had u daar ook een motie of amendement over.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dat klopt, een amendement inderdaad, volgens mij is het amendement A? Of nee, W.

Wethouder **Rosier**: Daar zijn we... Nogmaals, we hadden niet genoeg tijd om alle moties en amendementen al door te lopen en daar hebben we het als college al wel over gehad, maar het beeld dat wij hadden, is dat het geld niet nodig was, niet uitgegeven is, maar ook dat het een structureel bedrag is, dus het is ook gewoon dit jaar nodig. Dus in die zin hebben wij gezegd dat we het niet over hoeven te hevelen en voor zover ik begrijp, hebben we ook geen signalen dat het wel nodig is, dus daarom hebben we gezegd 'we hevelen het niet over'.

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, maar er zijn ook andere zaken die voor meerjarig in de stukken zitten dus dat verbaast mij want we hebben juist gezegd, in het coalitieakkoord, 'we gaan die impuls doen op dit terrein' dus het verbaast me dat u dit niet meeneemt.

De **voorzitter:** Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Nogmaals, de inhoudelijke reactie die we op dat moment kregen toen we al die overhevelingen bespraken – toen hebben we inderdaad heel ruim gekeken 'wat kunnen we meenemen?' omdat het gewoon heel ingewikkeld is om in te schatten wat er alsnog om de hoek komt kijken – was dat we op dat moment het beeld hadden dat dat budget gewoon niet nodig was omdat er op dat moment in ieder geval niet direct ideeën waren om het aan uit te geven en daarom hebben we er toen uiteindelijk voor gekozen om het niet over te hevelen. Als de raad nu via een amendement zegt 'we doen dat alsnog wel', dan is het inderdaad heel goed om te kijken 'wat kunnen we nog?' Maar dan gaat het wel om dit jaar en dan kan het nog best ingewikkeld worden om het dan nog uitgegeven te krijgen. Dus dan zou er best al dan niet een deel van vrij kunnen vallen, maar dat waren de overwegingen op het moment van het opstellen van de perspectiefnota.

De **voorzitter**: Dit komt straks nog wel terug, mevrouw Van der Meer had ook nog een interruptie. En mevrouw Frinking.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb eigenlijk twee vragen, voorzitter. Om te beginnen ligt er een amendement V van de coalitiepartijen om € 1 miljoen uit de pot te halen die bestemd was om coronamoeilijkheden op te vangen en ik ben wel benieuwd hoe het college daartegen aankijkt. Ik neem aan dat u zegt 'als de raad dat wil, dan doen we dat', maar was u nu te wild met het wegzetten van die drie komma zoveel miljoen in die coronapot? Hoe ziet u dat? En in het verlengde daarvan, we hebben een motie ingediend Ondermijning blijvend bestrijden. Natuurlijk gaat de burgemeester daar

wat over zeggen, maar ik kan me niet anders voorstellen dan dat hij dat ook een goed idee vindt. Maar we hebben nu in het dictum staan 'verzoekt het college via alle mogelijke wegen erop aan te dringen dat die subsidies door moeten lopen', en dat we aan u vragen om binnen de begroting van Zoetermeer te zoeken naar financiële ruimte. Daarvoor hadden we in het derde dictum 'eventueel die € 100.000,00 voor het onderzoek naar de raadzaal te gebruiken'. Als we dat laatste eraf halen, dan hebben we alleen nog 'zoeken naar alle mogelijke wegen', of aan het college te vragen uit te zoeken hoe we dat gaan doen. Kunt u daarmee uit de voeten? Heeft u genoeg zoekruimte om daarmee de ondermijning boven tafel te houden? Want dan kunnen we het derde lid van het dictum schrappen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik neem aan dat mevrouw Frinking een andere vraag had dus ik ga eerst naar wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Er is echt geen ruimte in de begroting om dit, volgens mij gaat het om ongeveer € 150.000,00 voor 2022, te vinden. Dus bij een motie met een opdracht 'probeer het te zoeken', weet ik al wat eruit komt; die ruimte hebben we niet. U had ook nog een opmerking over het amendement. Dat hebben we nog niet uitgebreid als college besproken, maar we zullen zeker doen wat de raad wil als dat wordt aangenomen. Maar inhoudelijk kan ik daar nog niets over zeggen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Maar dan heeft u de ruimte wel. Sorry, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Ik kan me heel goed voorstellen dat er bij een aantal moties een advies komt 'positief, mits amendement V wordt aangenomen', of andersom, maar dat er een link wordt gelegd met het feit dat dan die besluitvorming wel moet gebeuren. En als dat bij een of twee kan, zou dat ook bij andere kunnen gebeuren, maar dat is helemaal aan de raad.

De **voorzitter**: Ik zag mevrouw Kraneveldt, maar ik ga eerst naar mevrouw Frinking want die was al eerder.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik wil even terugkomen op de eerdere analyse dat we geld nodig hebben van het rijk en daar zijn we het natuurlijk helemaal mee eens. Maar stel dat het geld niet komt, dat is natuurlijk uw dilemma. We hebben gezegd 'ga dan toch nadenken over maatregelen of over wat we dan toch wel kunnen doen'. Is dat dan iets wat u helemaal uit uw hoofd heeft geblokt of wordt er toch nog over nagedacht? En dan niet eens om te bezuinigen misschien, maar om het anders te doen en om op een andere manier geld te kunnen vinden?

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Er zijn altijd ideeën om te kijken hoe je dingen beter kunt doen, maar als we dingen nu anders willen doen, dan lijkt de druk om het anders te doen omdat we anders onder toezicht zouden komen, nu wel veel minder. Het is altijd nog de vraag wat er de komende maanden gaat gebeuren. Stel dat er een nieuw kabinet komt dat weer een greep uit onze kas doet, dan hebben we echt weer een heel andere situatie, maar ik verwacht niet dat dat gebeurt. Maar we hebben in het memo over de meicirculaire ook opgeschreven 'met dit geld voor 2022 voor jeugd, en 2021 ook extra, zien we dat we vooral in 2022 een saldo hebben – en ik ga niet helemaal de techniek in – dat de provincie beoordeelt als structureel en dat positief is, waardoor we niet onder toezicht kunnen komen, maar het college echt nog steeds niet geneigd is om heel uitgebreid over bezuinigingen na te denken omdat we geld nodig hebben'. Maar dat er wel overal wordt nagedacht over hoe dingen beter en efficiënter en strakker kunnen worden gedaan, is volgens mij goed, maar nu niet voor 2022 omdat we anders onder toezicht komen, gelukkig.

De **voorzitter**: Voldoende mevrouw Frinking? Ik zie geknik. Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik maak me toch een beetje zorgen over wat ik vrees dat het college in tweede termijn gaat zeggen op het coalitieamendement van € 1 miljoen. Als u zoveel winstwaarschuwingen geeft voor volgend jaar, want we weten natuurlijk nog niet wat er op ons afkomt, kan ik me bijna niet voorstellen dat u van dat amendement gaat zeggen 'als de raad dat wil, dan doen we dat toch?' Dan neem ik aan dat u dat gaat ontraden.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Dat weet ik niet, daar komen we in de tweede termijn op terug.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ik dacht 'ik doe eens net alsof ik naïef ben en niet weet hoe het in een coalitie werkt', dat weet ik natuurlijk wel. Maar het zou me wel ten hoogste verbazen want € 1 miljoen verhapstukken aan uw eigen voorstel, uw eigen perspectiefnota, is natuurlijk niet niets en als u een winstwaarschuwing geeft, 'want we weten niet wat er volgend jaar gaat komen', dan kan ik me niet voorstellen dat u zegt 'weet je wat, die € 1 miljoen, die souperen we vandaag gewoon even op'.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier nog behoefte?

Wethouder **Rosier**: Net zo goed als we van u weten dat u dat u niet naïef bent, weet u van mij ook heel goed dat u nu geen inhoudelijk antwoord krijgt en dat we gewoon in tweede termijn met een advies komen op dit amendement en dat kan alle kanten op.

De **voorzitter**: Ik ga nog even naar mevrouw Van der Meer en dan gaan we over naar de volgende.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik heb eigenlijk een punt van orde want we moeten dadelijk onze tweede termijn gaan houden terwijl we de adviezen van het college niet volledig kennen. Is het niet verstandig dat we even twintig minuten schorsen zodat het college de adviezen klaar kan hebben en we daarna gewoon een fatsoenlijk debat kunnen houden? Want ik vind dit geen manier van doen.

De **voorzitter**: Dat zou kunnen, maar dat betekent wel dat we daar inderdaad wat tijd voor moeten nemen en dan gaat het wel meteen over de moties en amendementen. Het idee was om eerst een inhoudelijke reactie te geven en in de tweede termijn op de moties en amendementen in te gaan. Maar we kunnen dat natuurlijk doen, maar dat zou betekenen dat we nu zouden moeten schorsen en daar het advies over geven.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, want anders moeten we daarna weer oeverloos schorsen. Dit gaat zo niet. We zijn gewend dat er in de eerste termijn van het college gereageerd wordt op de moties en amendementen en daarmee kunnen we dan in de schorsing voor we aan onze tweede termijn beginnen, onze tweede termijn voorbereiden en dan meteen zeggen of we iets intrekken en stemverklaringen erbij hutselen en noem maar op, want anders gaat het heel laat worden.

De **voorzitter**: Ik ben het volstrekt met u eens want dat herken ik ook en dat is nu inderdaad wat lastig omdat dat overzicht er nog niet is. Als we dat nu doen, betekent dat overigens ook dat u nog even tijd moet hebben om daar nog kennis van te nemen want die heeft u anders ook niet en dan moet u dat tijdens het debat doen. Maar wat mij betreft, is het een goed voorstel. Ik kijk even rond in de raadzaal of dat door iedereen gesteund wordt. Ik zie duimen omhoog dus ik denk dat dat goed is. Dan stel ik voor dat we daar een halfuur voor nemen, dan wordt dat 18.30 uur. Dan zorgen we ervoor dat het zo snel mogelijk bij u op iBabs staat. Zullen we dat zo afspreken?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Maar het hoeft niet alleen in iBabs, het gaat er juist ook om dat we dan het college kunnen bevragen.

De **voorzitter**: Helder, maar dan heeft u meteen die adviezen daar. Dan schors ik nu de vergadering tot 18.30 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Inmiddels is het overzicht zoals afgesproken nog niet bij u beland, maar het is wel klaar dus het zal elk moment nu bij u terechtkomen dus dan kan er ook... Is het er al wel? O, dan is het sneller dan ik denk. Dat is mooi. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, dan stel ik voor dat wethouder Rosier nog even de eerste termijn afmaakt en antwoord geeft op de vragen die wij gesteld hebben.

De **voorzitter**: Dat gaan we zo doen en dat hebben we ook afgesproken maar ik stel voor dat we de andere portefeuillehouders eerst aan het woord laten en dan komt hij aan het eind weer, zo hebben we de afspraken gemaakt en dat lijkt me verstandig om te doen want dan kunnen we ook op de andere portefeuillehouders ingaan. Mevrouw Van der Meer?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Het lijkt mij heel onhandig als we niet weten wat het oordeel van het college over amendement V is want dan krijgen we een heleboel eigenaardig gepraat over een heleboel moties die daar een beroep op doen. Dus ik denk dat we dat toch eerst even aan de voorkant moeten organiseren.

De **voorzitter:** Dan ga ik even naar wethouder Rosier kijken.

Wethouder **Rosier**: Ik kan inhoudelijk heel veel zeggen want natuurlijk zou er € 1 miljoen versleuteld worden en dat hebben we uiteindelijk uit het afwegingskader gehaald en dat ziet het college ook niet als een nederlaag, dus dat is geen argument, maar we hebben uiteindelijk geoordeeld dat dit een politieke keuze is, dus dat het wat ons betreft echt oordeel raad is of die € 1 miljoen wel of niet eruit wordt gehaald.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Rosier. Is dat voldoende voor mevrouw Van der Meer op dit punt?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja, helder.

De **voorzitter**: Dank u wel en mocht het nog nodig zijn, dan hebben we afgesproken dat wethouder Rosier aan het eind nog daarop terug kan komen. Dan ga ik nu naar wethouder Van Driel. O, mijnheer Duiven, gaat uw gang, excuus.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, we hebben wethouder Rosier als wethouder Financiën gehoord, maar nog niet als wethouder Verkeer. En ik ben wel benieuwd hoe de wethouder of het college aankijkt tegen de motie over de RandstadRailhaltes.

Wethouder **Rosier**: Dan ga ik me ook gewoon met het proces bemoeien, voorzitter, want dat is toch gemeengoed hier. Is het goed om eerst even te kijken welke vragen of moties en amendementen die op mijn naam staan er nog zijn? Dan kan ik die beantwoorden. Maar eigenlijk was er bedacht dat we die aan het eind zouden doen. Ik kan een voorschot doen op die ene, maar als we er dan nog vijf hebben, kost het tijd.

De **voorzitter**: Nu gaat de voorzitter die over het proces gaat, ingrijpen want die zegt gewoon dat nu wethouder Van Driel het woord krijgen en dan laten we het er even van afhangen, maar als er nog vragen zijn, ook naar aanleiding van de adviezen over moties en amendementen, komt wethouder Rosier daar nog op terug. Zullen we dat zo afspreken? Dank u wel. Wethouder Van Driel, gaat uw gang.

Wethouder **Van Driel:** Voorzitter, laat ik ten eerste mijn blijdschap uitspreken naar u allen dat ik het fijn vind om hier weer te staan, met u, niet zoals we al acht maanden lang achter een scherm naar elkaar kijken. Ik heb genoten van het debat. Het was een beetje rommelig, maar ik vind het echt heel fijn om u allemaal weer te zien, en gezond van lijf en leden, voor zover ik dat kan beoordelen.
Ook voor ons als bestuurders was het wennen, accepteren en aanvaarden dat digitaal besturen maandenlang de enige manier was om ons werk te doen. Voor mij voelde dat als het nieuwe normaal en ik dacht eigenlijk dat het nooit meer 'goed' zou komen. Ik ben blij dat we vandaag dus weer met u in deze raadzaal staan en dat we met elkaar bespreken hoe we in 2022 het leven in balans kunnen brengen en houden voor onze bewoners en voor onze ondernemers. We praten over plannen voor onze stad, maar afgelopen jaar hebben we juist gezien dat plannen door grote en complexe kwesties doorkruist kunnen worden. Als eerste is en was daar natuurlijk de COVID-19-crisis. Met als gevolg nieuwe kwetsbare inwoners, namelijk ondernemers en zzp'ers voor wie we als gemeente nieuwe hulp en dienstverlening moesten opzetten op het terrein van het schulden, heroriëntatie voor ondernemers op werk, extra middelen voor levensonderhoud et cetera. En ik noem toch ook in dit verband de reparatie voor de heftige problemen voor al die gezinnen die te maken hadden met de toeslagenaffaire, die gedupeerden waren van een systeemfout met heel grote en pijnlijke gevolgen voor onze inwoners.

Het zijn voorbeelden die dit jaar hun stempel hebben gedrukt op de dienstverlening aan onze inwoners op dat gebied van werk, zorg en schulden en die het belang van maatwerk in het Sociaal Domein nog een keer hebben onderstreept en ook hoe lastig het is om je te realiseren wat dat vaak gebruikte begrip maatwerk nu precies inhoudt en betekent. Daarom kijk ik ook samen met u graag naar 2022 vooruit naar wat de transformatiebelofte van het Sociaal Domein ons kan bieden, namelijk ontschotten, ontkokeren en door onze dienstverlening dichtbij de inwoners te realiseren, het niet onnodig complex maken van maatregelen. Het aanwakkeren van innovaties, het preventief werken en het vroegsignaleren en hoe we dat kunnen verbinden aan werken vanuit de bedoeling. Niet de regels of het systeem moeten centraal staan, maar die leefwereld van onze inwoners. Als klein voorbeeld noem ik de aanpak van Tozo voor ondernemers, de teller staat op dit moment op 3726 aanvragen. En de wijze waarop we als gemeente en als college uitvoering hebben gegeven aan de tijdelijke ondersteuning in noodzakelijke kosten voor levensonderhoud, de TONK. Het college heeft de maximale vrijheid genomen bij de inrichting van de TONK. Zo werken we ook verder met de Actieagenda Werk en Schulden waar langs deze meetlat de werkzaamheden worden verricht. Ik kijk met u naar een paar voorbeelden voor 2022. De aanpak van jeugdwerkloosheid en de nazorg van kwetsbare schoolverlaters staan op de agenda. Met extra begeleiding bij het vinden van stageplekken en leerbanen. Kwetsbare jongeren die gaan afstuderen, worden nu al geholpen bij de begeleiding naar werk terwijl ze nog op school zitten. Ik kijk naar de schuldenaanpak, naar het doorbreken van schaamte en taboe bij mensen op schulden. Door campagnes, maar ook door dichtbij de mensen te zijn en ook samenwerking te hebben met inZet, onder andere. Ik kijk ook naar de bewindvoering en het budgetbeheer en wat we daarmee aan het doen zijn, ik kijk naar de trainingen 'Omgaan met geld' die vanwege corona niet konden doorgaan, maar in september 2021 opnieuw van start gaan en in 2022 worden voortgezet. Ik kijk naar het financieel ontzorgen van onze vergunninghouders en naar innovatieprojecten die escalatie van schulden in brede zin gaan voorkomen. Dat doen we overigens samen met partners en met zorgverleners onder andere. En ook op het gebied van werk zie ik mooie toenaderingen tussen onderwijs, arbeidsmarkt, UWV en sociale partners. Het Regionale Mobiliteitsteam gaat rond 1 juli a.s. van start en zet zich in om de aansluiting van werk naar werk te stimuleren, zeker van mensen in de kansarme beroepen. We doen dat samen met het UWV en vanuit die samenwerking zetten we er ook op in om een huis van werk en ontwikkeling te maken in Zoetermeer. Een plek voor inwoners voor oriëntatie op werk en op omscholing, scholing en ontwikkeling, waar we ons richten op de krapteberoepen en allianties aangaan met onder andere mbo en ondernemers om in kansrijke sectoren als de logistiek mensen met een afstand tot werk naar werk te gaan begeleiden. Dus laten we ook in 2022 door die verdere transformatie van het Sociaal Domein, uw leeragenda en de bestuurlijke en ambtelijke uitwerking daarvan de focus houden op doen wat nodig is, op het belang van de maatschappelijke opbrengsten van het Sociaal Domein in onze stad en zo onze inwoners die weg te bieden naar betaald of deels betaald werk, alsmede een schuldenzorgvrij bestaan.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik hoor heel veel mooie dingen. Ook inderdaad waar we vorig jaar zo'n stevig debat over gehad hebben met onze agenda, die we toen hebben opgesteld. U heeft ons vast ook gehoord in de eerste termijn over re-integratie en de achterstand daarop. Hoe verhoudt zich dat tot wat u nu vertelt? Is het straks mogelijk om al die mensen die in het afgelopen jaar geen re-integratie gehad hebben, dat alsnog te bieden en straks ook een plek te kunnen geven op de arbeidsmarkt?

De **voorzitter**: Wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel:** Dank u wel. Dat was inderdaad de vraag waar ik op terug wilde komen. Dat was mijn bruggetje want door de coronamaatregelen was de ruimte voor re-integratietrajecten inderdaad een stuk kleiner. Tegelijkertijd hebben de klantmanagers en de werkregisseurs van De Binnenbaan contact gehouden met de klanten door te beeldbellen om toch klanten te helpen bij die re-integratie, daar waar dat mogelijk was. Er is aandacht gegeven en geluisterd naar de persoonlijke omstandigheden. Ook dat heeft effect en daarmee is het begrip getoond voor de soms lastige situatie. De mogelijkheden voor re-integratie nemen nu weer toe. We mogen weer ook naar onze kantoren toe om te gaan werken. Restricties worden afgeschaft. Bedrijven gaan weer open. Dat is natuurlijk ook een belangrijk punt. Overigens vinden wij dat de aandacht en inzet voor werkzoekenden als gevolg van de coronacrisis die werkloos zijn geworden, niet ten koste mag gaan van de aandacht voor de minder kansrijke werkzoekenden. De Binnenbaan gaat nu alle mogelijkheden weer benutten en ook in de arbeidsmarktregio staan de professionals en het Regionaal Uitvoeringsteam al gereed. Het Regio-

naal Mobiliteitsteam is er voor de mensen in de regio Zuid-Holland-Centraal die door de coronacrisis hun werk dreigen kwijt te raken en die krijgen daarmee weer actief re-integratietrajecten aangeboden om van werk naar werk te gaan of met een scholingsproject aan de slag te gaan.

De **voorzitter**: Wethouder Van Driel, een interruptie van mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Even een vraag, ik weet niet zeker bij wie ik moet zijn. Laaggeletterdheid, zit dat bij u of doet een andere portefeuillehouder dat?

De **voorzitter**: Ik geloof dat dat bij iemand anders is, als ik de reactie van wethouder Van Driel zie.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ja, en bij wie?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema. Die komt straks, gaat u verder wethouder.

Wethouder **Van Driel:** Dank u wel voorzitter. Ik heb nog een vraag van de PDvZ wat betreft om- en bijscholing waar u ook aandacht voor vroeg in de eerste termijn. Mijn collega, wethouder Iedema, zal ook nog een stukje beantwoorden, maar het leerwerkloket vanuit de Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal wordt op dit moment ook opnieuw ingericht – en dat staat los van onze arbeidsmarkt Haaglanden – en hiermee kunnen we nog meer mensen helpen. Dat doen we onder andere ook met de financiële middelen die er zijn voor het project Perspectief op Werk. En ik heb nog een aantal bullets aangereikt gekregen van mijn collega's. Het gaat met name om de nieuwe leer-werkarrangementen die we hebben ontwikkeld voor glasvezelmonteur, City Pakket Service en de oriëntatietrajecten voor bouw en techniek. We starten waarschijnlijk in september met een opleiding op het gebied van logistiek. Er zijn extra bijdragen geleverd aan de Groenacademie en er start een pilot praktijkleren voor retail.
Voorzitter, dan ga ik eventjes naar de moties die zijn ingediend en die binnen mijn portefeuille liggen. Dat betreft motie 28, de plantaardige catering. Ik kijk even want ik heb er niet bij gezet wie die had ingediend, maar ik dacht GroenLinks? Ja. Er zaten twee aspecten in, de catering van het stadhuis, en de catering bij evenementen. Op basis van de catering voor evenementen, als u dat in de motie houdt, moeten we negatief adviseren.
Ik kijk naar de motie 43 van D66 Europese subsidies voor jeugdwerkloosheid. Die kunnen we positief adviseren.

De **voorzitter**: We gaan nog even terug naar de catering denk ik, mevrouw Hostmann.

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, begrijp ik hieruit dat als we dat uit de motie halen, u dan positief kunt adviseren?

De **voorzitter**: Wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel:** Dan gaat die motie naar mijn collega, wethouder Paalvast en die was daar een stuk positiever over dan ik.

De **voorzitter**: Dat ligt er dus aan bij welke cateraar je bent volgens mij. Voldoende mevrouw Hostmann? Dan nog mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik hoor wethouder Van Driel zeggen 'de motie over de jeugdwerkloosheid kunnen we positief adviseren', daar heb ik niets op tegen, maar ik verbaas me er wel over. Hebben we in het stadhuis geen mensen die opletten wat voor subsidies er in Europa allemaal te verkrijgen zijn? Of moeten we voortaan als raad overal zitten speuren om te zorgen dat we met moties uitleggen welke subsidies u kunt binnenhalen? Want dat valt mij hier een beetje op. Waarom moeten we dat per motie regelen en heeft u dat niet in beeld?

De **voorzitter**: Wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel:** Dank u wel voorzitter. Ik weet dat we daar mensen voor hebben gehad, in ieder geval, maar ik weet niet of we die op dit moment hebben, dus ik houd daarover even ruggenspraak met mijn collega Iedema en dan kom ik daar in tweede termijn even bij u op terug, of mijn collega komt daarop terug.

Dan nog motie 55 van de PvdA over de € 1.200,00. Die kunnen we positief adviseren. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn, wethouder Van Driel. Dan kan ik u melden dat het overzicht inmiddels aan u is toegekomen over adviezen op moties en amendementen. Dan ga ik nu naar wethouder Paalvast. Nu wordt het lastig, want die moet denk ik van achteruit de zaal komen want het maximumaantal mensen dat hier achter de tafel kan plaatsnemen, is inmiddels bereikt.

Wethouder **Paalvast**: Dank u wel voorzitter. Je weet nooit wat er binnen gaat komen bij de perspectiefnota aan moties en amendementen en dit jaar viel het heel erg mee op het gebied van wonen en daar was ik aangenaam over verrast. Ik begreep van sommige coalitiefracties 'we hebben daar al zoveel dingen over gevraagd, dat moet nu maar eens een keer afgelopen zijn', dus daar was ik op zich heel blij mee. We gaan natuurlijk naar het einde van deze collegeperiode en we zien dat het bouwen van woningen weer op gang komt. Dat is natuurlijk geen makkelijk traject. De Rapportage Ruimtelijk Fysiek laat zien dat we nu zo'n 66 projecten hebben draaien en dat begint vruchten af te werpen. Het is zeker zaak om die focus vast te houden. Want de vraag naar nieuwe woningen blijft onverminderd groot. En nu de woningbouw weer op gang komt, is het ook zaak om verder te kijken. Hoe gaan we de stad en de gebieden versterken, dus hoe gaan wij naar integrale gebiedsontwikkeling toe? En hoe betrekken we ook bewoners in een vroegtijdig stadium daarbij? Wat dat betreft, ben ik ook heel erg blij met het Stadsbouwakkoord dat we recentelijk gesloten hebben met marktpartijen, met corporaties en een breed palet aan institutionele beleggers, om zo inderdaad breder te kijken dan naar de kavel, maar naar een heel gebied en te kijken hoe je dan een stukje kwaliteit kunt toevoegen. En daar sluit ook het mooie initiatiefvoorstel van die Buurtvisie op aan. Dus daar ben ik heel erg blij mee.
Mevrouw Van der Meer was volgens mij nog niet zo blij over de snelheid waarmee flexwonen gaat. Wij zien dat flexwonen eigenlijk dezelfde vraagstukken kent als de gewone woningbouwprojecten, het enige dat sneller gaat, is uiteindelijk de vergunningaanvraag, de ruimtelijke procedure omdat het tijdelijk is en de bouw gaat sneller omdat het vaak prefab is. Maar de rest moet je gewoon doorlopen, dus na de zomervakantie zullen we komen met de intentieovereenkomst met Vidomes. Daarover zijn wij in gesprek. We verwachten dan in het vierde kwartaal de financiële kaders aan de raad te kunnen voorleggen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we zitten ons ook nog steeds af te vragen – volgens mij hebben we het er al een keer over gehad, maar het doemt iedere keer weer op – waarom we niet op de plek waar we dat verpleeghuis hadden staan, ik ben even de naam kwijt, maar dat was twee of drie lagen hoog, snel iets kunnen doen. We hebben daar het bestemmingsplan aangepast voor wonen dus voorlopig kunnen we daar zo met prefab aan de gang en dan kan het er volgende week staan en dan kunnen de eerste mensen erin. Ik kan me niet goed herinneren waarom we dat alsmaar niet willen doen.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Dat kan ik me nog wel herinneren. We hebben daar een hele discussie over gehad, met volgens mij de VVD. Volgens mij was ook het CDA daarbij betrokken. Het bestemmingsplan is in dezen met tijdelijk wonen niet het probleem, maar het probleem is wel dat het om een businesscase rond te krijgen minimaal vijftien jaar moet staan. Dan kan het gaan schuren met de ideeën die je hebt voor de binnenstad en dat was toen de reden om dat te ontraden. Het zit niet zozeer op het bestemmingsplan maar op alles wat eraan voorafgaat, het financieel rond rekenen en een partij zien te vinden die dat ook echt kan, want heel veel partijen roepen wel dat ze het kunnen, maar de ervaring is toch echt in de regio, en we bespreken dat ook met de regio, dat het echt complexer ligt dan dat. Dat wat betreft mijn portefeuille Wonen.
Dan de energietransitie. Na de vaststelling van het programma Duurzaam & Groen zijn we nu goed op stoom gekomen. Ik hoorde mijnheer Boerboom zeggen 'goed op stroom gekomen'. Dat is eigenlijk een betere bewoording, ik weet niet of dat per ongeluk was of expres, maar dat is wel terecht natuurlijk. We hebben de RES en de Verkenning zon en wind vastgesteld en we hebben twee keer subsidie van meer dan een € 1 miljoen binnengehaald voor ledcampagnes, zowel voor woningeigenaren als voor huurders. Die voor huurders start in het in het najaar. Dus we zijn goed in het binnenhalen van subsidies en daarom kunnen we ook de motie 42 positief adviseren om te kijken of we ook van Euro-

pa zo'n subsidie kunnen binnenhalen die volgens mij in Den Haag ook binnengehaald is. Ook is het vooral belangrijk – en dan kom ik straks op de vraag van de heer Boerboom – woningeigenaren te ontzorgen. Je wilt natuurlijk eigenlijk al die woningeigenaren in de stad, en dat zijn er heel veel, zover krijgen dat zij ook de stap gaan maken naar spijtvrije stappen om uiteindelijk straks je woningen van het aardgas af te halen.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Van der Meer. gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voor mijnheer Paalvast dezelfde vraag. We zullen van harte al die moties over Europese subsidies steunen want al het geld dat we van een ander krijgen, hoeven we niet uit onze eigen knip te halen. Maar u zegt 'we zijn goed in het binnenhalen van subsidies'en vervolgens heeft u deze blijkbaar keihard gemist. Dus hoe kan dat?

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Als u mij extra budget geeft, mevrouw Van der Meer, dan kunnen we alle subsidies in de gaten houden, maar we hebben natuurlijk maar een klein programmabureau dat allerlei dingen moet doen en we zijn er ook in geslaagd om voor dat programma Aardgasvrije Wijken als een van de eersten € 6 miljoen binnen te halen. Dus we doen wat we kunnen en op het moment dat er nog andere ideeën komen, gaan we daar wel naar kijken, maar het kost wel allemaal gewoon tijd. Maar onze eerste indruk is dat dit goed gevonden is en misschien wel kansrijk is dus daarom kijken we ernaar. Maar we kunnen dat niet voor alles doen want dan hebben we toch weer een subsidiepersoon nodig en u weet hoeveel het kost, een medewerker fulltime erbij in dienst voor een jaar. Dat zijn keuzes die voorbijkomen en dat zijn keuzes die je maakt. We hebben recentelijk met Meerzicht een subsidieaanvraag gedaan. Dat is eigenlijk buiten de lijntjes want dat was eigenlijk bedoeld voor zestien gemeenten, maar we hebben toch voor Meerzicht zo'n aanvraag gedaan en daar bent u ook per memo over geïnformeerd. Zo kijken we toch een beetje wat kan en soms zoeken we een beetje de randjes op.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer nog?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We hadden vroeger zo'n subsidiepersoon en ik begrijp niet goed waarom we die niet meer hebben. En als u zegt 'dat kost geld' dan denk ik 'als ik het goed begrijp, moet zo'n subsidiepersoon zichzelf terug kunnen verdienen, al nemen we maar een halve subsidiepersoon'. Dus misschien kunnen we het daar eens over hebben richting de begroting. Ik vind het een beetje treurig dat we hier nu per motie subsidies gaan organiseren. En ik denk dat u dat veel beter zou kunnen en daar hoef je niet fulltime iemand voor neer te zetten.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Ik denk dat het goed is om even terug te kijken want volgens mij hebben we een susbidiemedewerker in dienst gehad en daar zijn we mee gestopt. Ik weet niet meer precies de reden, maar we zijn ermee gestopt en daarvoor, aan het begin van mijn periode, toen ik ook raadslid was, hadden we ENTP waarbij we in Brussel een bureautje hadden om subsidies binnen te halen en daar zijn we op een gegeven moment ook mee gestopt. Dus ik denk dat het goed is om ook even naar de achtergrond te kijken 'wat zijn de voor- en nadelen' want het is niet allemaal zo'n juichverhaal. Dus ik denk dat het goed is, en u aast natuurlijk op een toezegging, dat we daar op een later moment op terugkomen en dan even de lessons learned van het verleden in een memo aan u laten toekomen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Dat is een toezegging, dank u wel.

De **voorzitter**: Ik heb hem al genoteerd. Ik zag mijnheer Duiven ook nog.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, als ik kijk naar het advies, dan is dat positief op de Europese subsidiemogelijkheden dus dan denk ik 'so far so good', maar het laatste deel van uw betoog bracht mij in verwarring want het was een lange reeks van ervaringen, niet per se goede ervaringen, en u had het over extra capaciteit, geen opbrengst, onzeker, weet niet. Alles wat u kunt bedenken, heeft u bedacht. Nu ben ik even het spoor bijster. Kunt u mij even op het goede spoor terugzetten?

Wethouder **Paalvast**: Het punt is dat het niet zo zwart-wit ligt. Als je iemand in vaste dienst neemt van

wie het een dagtaak is, dan blijkt dat in de praktijk toch wat lastig te zijn en als er goede ideeën voorbij komen, kun je daar soms op meeliften en als je dan flexibel kunt inspringen, is dat ook wat waard. Dus dat is een beetje een voor- en nadeel, als het heel simpel was allemaal, hadden we het al lang gedaan.

De **voorzitter**: Voldoende mijnheer Duiven?

De heer **Duiven** (VVD): Ja maar waarom wegen al die ervaringen die u noemt, weliswaar niet simpel, niet zo zwaar op dit moment? Want het klinkt alsof we weer een les die in het verleden geleerd is, maar niet meer zo goed herinnerd wordt, opnieuw gaan leren. Is dat niet zonde?

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Daarom ben ik terughoudend richting mevrouw Van der Meer om te zeggen 'doe maar een fondsenwerver in vaste dienst'. Daarom zeg ik 'laten we even leren en terughalen wat we in het verleden geleerd hebben', en dan kijken wat we doen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat.

Wethouder **Paalvast**: Dat is het nadeel als je te lang in de raad zit, dat je dat soort dingen weer terug ziet komen. Ik ging antwoord geven op mijnheer Boerboom die vroeg 'jongens, kunnen we nog 250 extra woningen van het aardgas afhalen en wat is daarvoor nodig?' Wat daarvoor nodig is? We hebben nu dat ontzorgingsprogramma, we proberen eigenaren spijtvrije stappen te laten zetten en dat doen we ook met VvE's. We zien in de praktijk dat een groep mensen helemaal niets wil, maar dat er ook een groep mensen is die een koopwoning heeft en die misschien de hypotheek al heeft afgelost en die best geïnteresseerd is in de stappen die ze kunnen ondernemen om hun woning van het aardgas af te halen en feitelijk een stukje te investeren in hun woning. De ervaring is dat het redelijk intensieve trajecten zijn op dit moment. We zitten nog aan de voorkant van de leercurve dus het kost gewoon ambtelijk de nodige tijd om dat soort processen goed te faciliteren en daarnaast is, omdat we aan de voorkant zitten, nog niet alles haalbaar en betaalbaar. Dus als u vraagt wat er nodig is om te versnellen, als u wilt versnellen, betekent dat meer ambtelijke capaciteit om dat te begeleiden en je zult vaker een onrendabele top moeten afdekken om een ontwikkeling mogelijk te maken.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom en dan nog de heer Mooiman.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, we gaan als het goed is vanavond ook een klap geven op de Enecomiljoenen met de subsidie, die u positief heeft geadviseerd. Dus als dat wordt aangenomen, kunt u dan een toezegging doen om op het moment dat duidelijk is of u subsidie krijgt en hoeveel er eventueel uit Eneco voor duurzaamheid komt, een iets ambitieuzer voorstel te doen dan er nu in zit? Want ik denk dat als we daarin investeren, we er nog een stapje bij kunnen zetten met elkaar.

De **voorzitter**: Ik ga even naar de heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter. Is de wethouder het niet met ons eens dat we eerst moeten weten wat de kosten zijn, zoals ook aangegeven in de motie Duidelijkheid kosten aardgasvrij Zoetermeer 2040 en 2050, voor we het hebben over verdere intensivering? Want die motie wordt momenteel nog uitgewerkt en ik denk dat die cruciaal is als we over een eventuele intensivering aan praten.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Om met het laatste te beginnen, die motie riep op 'maak inzichtelijk wat aardgasvrij kost in 2040 of 2050'. Ik heb het nu over de natuurlijke momenten dat woningeigenaren zeggen 'welke stappen kan ik nu zetten omdat er gewoon onderhoud aankomt, en kan ik dan meteen de slag maken met verduurzaming?' Dus op die momenten willen we adviseren en dat is net een wat andere vraag. U zit op een wat hoogoverniveau, over het totaal van de stad, maar dit zijn specifieke vragen van bewoners of van VvE's 'er komt groot onderhoud aan, hoe kunnen we nu meteen de slag maken zodat we het niet over tien jaar alsnog moeten doen, want dan moeten we dubbele kosten maken'. En bij dat traject en die ambitie was de vraag van mijnheer Boerboom 'als je daar wat extra ambitie op wilt

zetten, wilt u dat dan toezeggen als we die subsidie binnenhalen', zo zei u dat, toch?

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja voorzitter, volgens mij hebben we al afgesproken dat we er iets in doen van de Enecomiddelen en u komt straks als college met een voorstel hoeveel u daarin gaat stoppen, om het maar zo te zeggen. Volgens mij biedt dat ook mogelijkheden om wat te versnellen. Niet dat we dat gaan betalen voor woningeigenaren want dan denk ik dat we flink wat geld opzij zouden moeten zetten, maar ik kan me wel voorstellen dat, als we dat doen, ook die ambitie wat kan verhogen want als we toch hetzelfde resultaat blijven halen zonder die middelen, dan hoeven we het er eigenlijk niet in te stoppen, om het maar zo te zeggen. Dus ik hoop dat u straks als we dat besluit hebben genomen, bijvoorbeeld bij de begroting, met een voorstel komt dat ambitieus is, maar ook passend bij de middelen die we dan tot onze beschikking hebben.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp ook nog.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja, dank u wel voorzitter. Misschien kan de wethouder aangeven of hij ook van plan is om de VvE's daar beter bij te betrekken dan tot nu toe is gebeurd.

Wethouder **Paalvast**: Het duurzaamheidsfonds. Daarover hebben we volgens mij vorig jaar december al een memo naar u gestuurd met drie scenario's voor € 6 miljoen, € 15 of € 30 miljoen aan duurzaamheidsfonds en we hebben daaraan gelabeld waar je dat allemaal aan uit zou kunnen geven. We hebben met het programma Duurzaam & Groen ook de Verkenning wind en zon vastgesteld, we hebben de RES, dus we hebben al wat besluiten genomen waarbij allemaal de mits stond 'mits het duurzaamheidsfonds er komt want dan kunnen we die dingen doen'. Dus dat duurzaamheidsfonds is randvoorwaardelijk om überhaupt het programma Duurzaam & Groen goed uit te kunnen voeren. En op het moment dat er meer geld in dat duurzaamheidsfonds komt, kun je inderdaad extra investeren bijvoorbeeld in de VvE's, bijvoorbeeld in ontzorgen of meer subsidie geven voor een onrendabele top, mocht die zich voordoen. Maar we hebben daar dus al drie scenario's voor en mochten we die Europese subsidie binnenhalen en het wordt verdubbeld, dan kun je het wel met elkaar hebben over, als de subsidie die ruimte geeft, 'waar wil je het dan op pinpointen, zijn dat de VvE's, zijn dat de woningeigenaren?' Maar we hebben op zich al een drietal scenario's voorgelegd en met die scenario's komen we naar de raad, afhankelijk van wat u besluit voor het fonds.

De **voorzitter**: Kort, mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja voorzitter, ik doe het kort, maar dan wil ik ook graag antwoord op de vraag en die is heel concreet: als u komt met dat voorstel, doet u er dan ook een passende en ambitieuze doelstelling bij? Want dat is eigenlijk de uitdaging die ik u voor wil houden en waar ik u toe uit wil dagen.

Wethouder **Paalvast**: Ik zal een realistisch voorstel doen voor wat we met dat budget kunnen doen want dat hebben we ook laten doorrekenen door een bureau. Dat gaat heel breed, dus het is wel ambitieus, maar het moet wel binnen het budget dus het is afhankelijk van hoe hoog dat duurzaamheidsfonds wordt, hoeveel je kunt doen. Dat hebben we inzichtelijk gemaakt en dat is onze ambitie en als u meer wilt, dan betekent dat over het algemeen toch meer geld. Dan kunnen we wel hogere ambities stellen, maar als daar niet meer geld tegenover staat, houden we elkaar voor de gek.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, het antwoord van de wethouder stelt me gerust. Natuurlijk wil de heer Boerboom graag de ambitie gekapitaliseerd zien, maar laten we bij de verdeling van de Enecogelden dat vooral een integrale afweging laten zijn. Er zijn nog meer voor de stad belangrijke zaken die aandacht verdienen en die misschien op hun wijze net zo ambitieus moeten zijn als de verduurzaming. Ik begrijp de reflex en ik zou zeggen 'houd hem vast', want we gaan het daar nog integraal met elkaar over hebben.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik stel voor dat wethouder Paalvast verder gaat met zijn termijn.

Wethouder **Paalvast**: Ja voorzitter, ik begrijp dat ik niet zoveel tijd meer heb, dus ik ga het ietsje inkor-

ten. Mevrouw Kraneveldt had het over de Cultuurvisie en u was bang dat die in het vergeten laatje terecht zou komen. Ik kan mevrouw Kraneveldt geruststellen, dat is zeker niet het geval. Het was natuurlijk een lange bevalling, maar het is wel een mooie visie geworden en we gaan nu aan de slag met de uitvoering. Er zijn nog behoorlijk wat dingen die we nog moeten doen en die ook toegezegd zijn, maar we gaan er wel vol mee aan de slag. Ik was afgelopen vrijdag bij de finale van de Young Music Talent bij het CKC. Allemaal jonge talentjes en wat opvalt is dat we, ondanks dat we onderaan de lijstjes bungelen wat betreft cultuur vergeleken bij andere steden, wel ontzettend veel talent hebben. Dat werd ook erkend door Codarts, die in de jury zit, de internationale hogeschool voor hoogwaardig onderwijs op het gebied van muziek, dans en circus. Dus dat vond ik ook wel een heel mooie waardering voor cultuur, dat we het ondanks het beperkte budget ontzettend goed doen, maar we zijn er nog niet. In de uitvoering van de Cultuurvisie moeten we nog een ei leggen over de museale functie, er komt een subsidieregeling voor kleine gezelschappen, daar had volgens mij ook de PvdA om gevraagd, en na de zomer hebben we het uitvoeringsplan voor die verschillende programma's. En omdat de kogel nog niet door de kerk was voor het Huis van de Wijk, hebben we ook gezegd dat we twee wijkvestigingen van de bibliotheek openhouden.
Voorzitter, dat wilde ik over cultuur zeggen en dan kom ik aan het einde van mijn termijn.

De **voorzitter**: Dat denk ik nog niet als ik de reacties uit de raadzaal tenminste zie. Ik zag een viertal handen en ga gewoon de rij af. Mevrouw Hostmann.

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik hoorde van collega Van Driel dat wethouder Paalvast enthousiast is over plantaardige catering van de gemeente en ik vroeg me af of dat klopt.

Wethouder **Paalvast**: Daar ben ik ontzettend enthousiast over, zo enthousiast dat ik daar niet het woord over mocht voeren dus dat gaat wethouder Ter Laak doen want zij gaat over inkoop, maar we zijn daar ontzettend enthousiast over. Dat gaat mevrouw Ter Laak waarschijnlijk zo meteen vertellen. Maar meer verraad ik niet.

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Dan wacht ik nog even.

De **voorzitter**: Het gaat niet helemaal zo het hele college door hoor, dus maakt u zich geen zorgen. Ik ga eerst even naar mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank u voorzitter., Ik heb een korte vraag. We hebben het over een beleidsarme perspectiefnota. Maar ik mis een wet die eraan zit te komen, de Wkb. Die staat nergens benoemd, terwijl het een wet is die samen met de Omgevingswet ingaat. Kan de wethouder toelichten wat de effecten daarvan voor de begroting dadelijk zijn?

Wethouder **Paalvast**: De Wet kenbaarheid... Niet de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke...

De heer **Weekenstroo** (CDA): Nee, dat is Wkpv, ik heb het over de Wkb, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en u als wethouder Wonen...

Wethouder **Paalvast**: Daar hebben we het wel over gehad, weet ik, maar ik moet eerlijk zeggen dat ik daar niet alle details van ken, maar als u daar specifieke vragen over heeft, zal ik daar in tweede termijn op terugkomen.

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): De specifieke vraag is dan: wat zijn de effecten voor de begroting?

Wethouder **Paalvast**: Daar kom ik in tweede termijn op terug.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik had een vraag over het Van Tuyllpark maar ik moet bij de heer Rosier zijn dus ik wacht nog even.

De **voorzitter:** Het is shoppen vandaag. Mijnheer Schoonbeek

De heer **Schoonbeek** (D66): Volgens mij heb ik wel de juiste wethouder te pakken. En anders hoor ik het graag. We kunnen ze ook onder de raadsleden verdelen. Ik hoorde de wethouder wel iets zeggen over het Huis van de Wijk maar de specifieke motie die wij hebben ingediend over budget voor het ombouwen van de bibliotheek Rokkeveen, zie ik als 'ontraden' staan. Ik heb daar de volgende vraag over. In de aangenomen motie van vorig jaar 29 juni dragen we als raad aan het college op om de bibliotheek in staat te stellen om de vestiging Rokkeveen om te bouwen. Nu heeft de bibliotheek bezuinigingen doorgevoerd waarmee zij budget hebben om die omvorming door te voeren, waarmee ze structurele bezuiniging kunnen halen. De bezuiniging van de bibliotheek is alleen meteen ingeboekt als deel van de taakstelling dus ze hebben dat budget nu niet om die structurele bezuiniging te behalen. De motie roept ertoe op 'geef ze nu dat bedrag om die structurele bezuiniging in de toekomst wel te halen en dan houden we ook meteen de vestiging open'. Die wordt ontraden. Ik kan me dan nog voorstellen dat we dan de te vroeg ingeboekte taakstelling een jaar opschuiven, zou dat een optie zijn?

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: De bibliotheek zegt 'met eenmalig geld kunnen we structureel wat oplossen', dat is wat ze zeggen, 'maar dan hebben we wel voldoende eenmalige investering nodig'. We hebben in de begroting een bedrag van € 200.000,00 opgenomen van het ombouwen van Rokkeveen. De bibliotheek zegt dat dat onvoldoende is want wij gingen ervan uit dat de taakstelling op Rokkeveen dit jaar niet doorgevoerd zou worden en die taakstelling voor € 109.000,00 is dit jaar wel doorgevoerd, indachtig het gegeven dat ze hier van de benedenverdieping vertrokken zijn, zodat je dat tegen elkaar kon wegstrepen, maar de bibliotheek was in de overtuiging dat ze dat budget ook konden gebruiken voor de ombouw van de wijkbibliotheek in Rokkeveen naar Huis van de Wijk. Dus we hebben verschil van inzicht over dat bedrag van dat ene jaar.

De heer **Schoonbeek** (D66): Ik begrijp van de bibliotheek een heel ander verhaal, in elk geval dat zij nu niet in staat zijn om die omvorming te doen omdat ze ervan uitgingen dat ze de bezuinigingen die ze hadden behaald, konden gebruiken voor de omvorming. Ik zou het voor ons als hele raad heel fijn vinden als nu eens klip- en-klaar in Excel of in Word een heel duidelijk document zou komen 'dit geld is er wel en dit geld is er niet en dat komt daar vandaan'. Kan de wethouder een toezegging doen dat dat overleg er komt met de bibliotheek en de relevante ambtenaar en de wethouder om dat nu eens heel duidelijk zwart-op-wit te zetten? Want we emmeren eigenlijk al jaren rond dat Huis van de Wijk en bibliotheekvestigingen maar we zijn er nog steeds niet en ik ben bang dat het een beetje penny wise, pound foolish wordt straks, dat we nu iets gaan bezuinigen en over drie jaar zeggen 'weet je wat we hadden moeten doen met het Huis van de Wijk en de bibliotheekvestiging? Die hadden we moeten openhouden, dat was een goed idee'. Dat zou ik heel jammer vinden.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Het lastige is dat hier twee dingen door elkaar heen lopen, het openhouden van de wijkvestigingen versus het ombouwen van een wijkvestiging naar Huis van de Wijk want dat heeft u ook besloten. En de bibliotheek zegt nu 'we hebben feitelijk de uitgespaarde huurinkomst van die € 100.000,00 van dit jaar nodig om dat Huis van de Wijk om te bouwen'. Het standpunt van het college is 'u heeft € 200.000,00 gekregen om om te bouwen, maar we laten de taakstelling van Rokkeveen staan'. Het verschil zit op € 100.000,00. De bibliotheek zegt 'we hebben € 100.000,00 meer nodig om die verbouwing van Rokkeveen af te kunnen ronden' en dat is het discussiepunt waar ze ook bezwaar tegen gemaakt hebben.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Schoonbeek.

De heer **Schoonbeek** (D66): De laatste reactie, dat bezwaar loopt nog, als ik het goed begrijp, dat is vraag 1: wanneer komt daar een uitsluitsel over? En vraag 2, nogmaals, mijn vraag van de vorige keer: wil de wethouder nog een keer met de bibliotheek om tafel om het nu echt klip-en-klaar te bespreken want uit de mailwisseling en de gedachtewisseling met hen, maak ik op dat het voor hen nog niet scherp is.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Mijn beeld is dat het wel scherp is, maar dat er een verschil van inzicht is. Het college stelt zich op het standpunt 'er is nu € 200.000,00 geregeld voor die verbouwing' en de bibliotheek zegt 'we hebben € 100.000,00 extra nodig'. Dat is een discussiepunt en dat is uiteindelijk denk ik hoe je ermee omgaat. Het college stelt zich op het standpunt '€ 200.000,00 zou voldoende moeten zijn, dat hebben we altijd gecommuniceerd'. De bibliotheek zegt 'ja maar, het lukt ons gewoon niet voor die € 200.000,00'.

De heer **Schoonbeek** (D66): En de andere vraag over...

Wethouder **Paalvast**: Ze hebben het bezwaar aangehouden in afwachting van de perspectiefnota. Dus dat bezwaar gaan we nu gewoon afhandelen als dat blijft staan, maar zoals het er nu voorstaat, wordt de uitkomst wel dat we het bezwaar afwijzen.

De **voorzitter**: Oké, volgens mij is dit voldoende gewisseld. Ik zag mijnheer Blansjaar volgens mij ook nog, gaat uw gang.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Ik weet niet of ik bij de goede wethouder ben, maar ik heb nog wat gezegd over de maatwerkondersteuning in verband met het Knarrenhof. Ik blijf er toch op terugkomen net zolang tot er een keer een Knarrenhof is. Ik heb daar geen reactie op gehad.

De **voorzitter:** Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Dat klopt, dat gaat wethouder Ter Laak doen.

De **voorzitter**: Dank u wel, daar komen we nog op terug. Dank u wel voor uw inbreng in eerste termijn en dan gaan we over naar wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld:** Dank u wel voorzitter en dank u wel gemeenteraad voor de mooie dag die we met elkaar hebben, pratend over alles voor en na corona. En ook voor mijn portefeuilles is er veel gebeurd in de afgelopen coronatijd, zowel voor jongeren, als op het gebied van afval, als op het gebied van groen. Ik heb er een heleboel moties over gekregen, een stuk of negentien telde ik net, dus ik ga proberen ze zoveel mogelijk in mijn verhaal te verwerken, maar als u daar straks nog extra vragen over heeft, staat het u natuurlijk volledig vrij om daar nog iets over te stellen.
Ik wil beginnen met het jeugdbeleid In Zoetermeer. Ook landelijk kunnen we lezen in de pers dat de coronacrisis voor jongeren veel impact heeft gehad. We weten zelfs op sommige punten nog niet helemaal hoeveel impact het heeft gehad. Er wordt op dit moment onderzoek gedaan naar de sociale en emotionele status van kinderen en jongeren die toch heel wat met hebben meegemaakt met elkaar. Ik zag laatste een programma van Oprah Winfrey die zei 'we hebben toch met elkaar een soort trauma, een verlies meegemaakt' en wat voor invloed dat heeft op kinderen en jongeren, weten we simpelweg nog niet. We weten wel, en dat zien we ook gewoon in Zoetermeer, dat het wel simpelweg invloed heeft gehad. Ik heb zelf sinds drie jaar een klankbordgroep Jeugd opgericht omdat ik als wethouder Jeugd heel graag in nauw contact wil blijven met het werkveld, dus niet alleen met nota's en met u en mijn ambtenaren, maar ook direct met mensen uit het werkveld. Die vertelden me ook weer vorige week dat het toch veel invloed op jongeren heeft gehad. De kinderartsen zien bijvoorbeeld veel jongeren met eetstoornissen langskomen in het ziekenhuis, meer dan voorheen. Ook van scholen hoor ik veel dat er toch veel herstelwerkzaamheden gedaan moeten worden. Schoolreisjes zijn niet doorgegaan, feesten zijn niet doorgegaan, schoolfeesten en eindexamenfeesten zijn niet doorgegaan en het heeft dus best veel impact op de kinderen en jongeren gehad. Dan is het natuurlijk ontzettend logisch dat we daar als gemeente van alles aan doen. Ik ga niet over scholen en ik ga niet over gezinnen en ik ga niet over huisvesting, maar er is natuurlijk veel dat in het leven van kinderen en jongeren gebeurt.
Ik ga wel over jeugdzorg en daar is vorig jaar nog niet extra veel aanspraak op gedaan, dat is wel opvallend. Dat betekent niet dat dat niet alsnog gaat gebeuren door de problematiek die ik net schetste, maar we hebben alle kinderen en jongeren die we in beeld hadden tijdens de coronacrisis, in beeld gehouden. Maar we weten natuurlijk nog niet precies wat er nog kan gaan gebeuren nu alle jongeren en kinderen weer naar school gaan en naar buiten gaan. Ik las net nog een artikel dat er ook wordt gevreesd voor overcompenserende feestvierders, dat zijn jongeren die zo blij zijn dat ze weer naar buiten kunnen dat ze ongelooflijk veel drugs en dank gaan gebruiken en veel te veel met elkaar gaan feesten. Daar hebben we ook nog geen signalen van, maar ik wil maar zeggen, het is een spannende tijd nog omdat we nog niet weten wat voor effect het heeft gehad. Tot nu toe valt het in Zoetermeer

mee qua aanvragen op jeugdzorggebied, maar dat betekent natuurlijk niet dat we geen tekorten hadden in 2020 en die ook in 2021 nog steeds verwachten. Daar hoef ik u helemaal niets over te vertellen, dat doet Raden in Verzet ook uitstekend landelijk.
Over het geld heeft wethouder Rosier al iets verteld en ik wil graag nog wat over de inhoud vertellen. Er zijn ook moties ingediend want over het geld, of dat nu structureel is of incidenteel, moeten we nog verder over vechten met het rijk, maar dat ontslaat ons als Zoetermeer natuurlijk op geen enkele manier van de verplichtingen om te kijken wat wij hier met elkaar beter kunnen doen. We zijn in Zoetermeer echt al heel goed bezig. Dat zeg ik niet alleen maar omdat ik wethouder Jeugdzorg ben. Dat is ook uit de cijfers te lezen. Zo hebben wij in 2019 en 2020 de instroom van het aantal jongeren in de jeugdzorg weten te doen dalen. Dat betekent dat er POH'ers werken. Dat betekent dat de huisartsen en gemeente met elkaar bezig zijn om andere manieren te zoeken om gezinnen te helpen dan alleen maar naar jeugdzorgtrajecten te verwijzen. Dat is heel goed nieuws. Ik heb u ook al eerder uitgelegd dat de kosten helaas nog niet omlaag zijn gegaan, omdat de ingezette trajecten tegelijkertijd wel duurder zijn geworden en daarbij is ook gewoon sprake van indexering van prijzen en hebben we vorig jaar nog een rechtszaakje verloren, waarbij we ook de prijzen moesten betalen die het kost. Dus de kosten zijn nog niet omlaaggegaan, maar de instroom wel.

De **voorzitter:** Wethouder Groeneveld, mevrouw Van Leeuwen wil interrumperen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik ben op zich ook wel positief over het feit dat de instroom is verminderd en ik wil niet altijd pessimistisch overkomen, maar mij bereiken veel signalen dat dat ook komt door de ontoegankelijkheid van de jeugdzorg op dit moment en dat zou ook verklaard kunnen worden uit het feit dat die trajecten uiteindelijk intensiever en langer en kostbaarder zijn. Dus juist de motie die er lag over de wachtlijsten zou zo interessant zijn geweest om te kijken of de instroom nu daadwerkelijk minder is, of dat we door corona en andere redenen, capaciteitstekort in de zorg, aan personeel en dergelijke, niet in staat zijn geweest om aan de vraag te voldoen. Dus ik ben voorzichtig positief, maar ik zou meer informatie nodig hebben om ook echt positief te kunnen zijn.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld:** Dank u voorzitter, die signalen heb ik niet. We hebben aan diverse kanten contact gehouden met de kinderen en jongeren die we al in ons bestand hadden. Maar uiteraard zijn kinderen een hele tijd niet naar school gegaan, dus zijn er uiteraard trajecten geweest die nog niet opgestart zijn kunnen worden en uiteraard is het ook waar dat de zorginstellingen kampen met personeelstekorten en grote wachtlijsten, dus daarin zou zeker een stagnatie kunnen zitten. Er zit wel een vreemde dubbeling in want aan de ene kant wil je met elkaar die kosten omlaag brengen en normaliseren en kinderen niet altijd naar jeugdhulp hoeven verwijzen, en aan de andere kant zegt u ook terecht 'ik hoor ook signalen dat kinderen niet altijd bij de jeugdhulp terechtkunnen', maar die signalen heb ik op dit moment niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen en dan mijnheer Duiven.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Misschien nog een korte vervolgvraag. Ik zei al, ik spreek heel veel jongeren en we zien ook vaak dat er wel sprake is van stepped care en ik ben wel benieuwd of we ook vroegtijdig een stevige interventie inzetten in plaats van eerst de hele molen door te gaan voordat we uiteindelijk kiezen voor een zwaardere interventie, want ik denk dat ook daar nog wel een verbetering mogelijk is.

De **voorzitter:** Mijnheer Duiven over hetzelfde onderwerp? Nee. Gaat uw gang, wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld:** Dat is wel een heel technische uitvoeringsvraag en daar zal ik even op terug moeten komen. Uiteraard is het beleid van de gemeente Zoetermeer volledig gericht op preventieve zorg, maar – daar wilde ik eigenlijk net iets over gaan vertellen dus dat is een mooi bruggetje – we hebben niet altijd regie daarop. Ik heb vorige week bij een casusoverleg gezeten van de gemeente, van JGH, en daaruit bleek weer dat huisartsen/kinderartsen nog steeds – en dat is ook hun goed recht – indicaties afgeven voor dure zorg. Dat is voor een gemeente, en ik denk dat dat bij meer gemeenten speelt, een lastige positie om dan nog te moeten zeggen 'we willen toch nog eens een keer kijken naar de zorg die u voorgeschreven heeft gekregen via een andere toegang om daar dan nog aan te

gaan sleutelen'. Dus als daar de klachten over komen, dan herken ik ze wel. Dat is omdat we als gemeente proberen mee te denken, voor een deel, in de professionaliteit 'is deze zorg nodig voor dit specifieke kind?' Dat is ook de opdracht die ik heb gekregen.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen, kort voor de derde keer, gaat uw gang.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik probeer juist te zeggen dat er bij de gemeente zo sterk naar preventief wordt gekeken dat het soms begint te lijken op pappen en nathouden en dat we dus verzuimen een vroegtijdige stevige interventie in te zetten die veel effectiever is. En het kan ook zo zijn dat die huisarts het misschien wel beter doet door dat in eerste instantie al wel voor te schrijven waardoor het traject uiteindelijk korter wordt en ik denk dat dat niet technisch is maar daar zou ik wel meer inzicht in willen hebben, zijn we nu aan het pappen en nathouden?

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld:** Dat zal ik dan uit gaan zoeken want dat beeld heb ik totaal niet. Dat zeggen de cijfers ook niet en dat zeggen de trajecten die we betalen als gemeente ook helemaal niet. Als er casussen zijn die mij niet bekend zijn, hoor ik die heel graag want op casusniveau kan er natuurlijk wel iets niet goed gaan of niet stevig genoeg worden aangepakt om het dan zo te zeggen.
Ik vervolg mijn betoog.

De **voorzitter**: Ik zie nog mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, ik luister goed naar de wethouder en deed dat zeker toen de motie van Zó! Zoetermeer en anderen over de wachttijden daarnet aan de orde was, die eigenlijk vraagt om meer concrete cijfers om grip te krijgen op wat er loos is. Dat zet ik af tegen wat de wethouder heel veel heeft genoemd als het gaat om trends en signalen en informatie, met meer en minder en hoger en lager. Dat wekt bij mij niet de indruk dat we echt inzicht hebben en als ik dan zie dat er negatief wordt geadviseerd op – als voorbeeld – de motie over wachttijden in de jeugdzorg, kan ik dat daar niet mee matchen. Je zou dan toch juist grip willen hebben op die ontwikkelingen? Inzicht willen hebben? Dus hoe moet ik dat zien?

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld:** Zeker willen we als gemeente grip hebben, maar ik probeerde net uit te leggen dat dat niet altijd even eenvoudig is. We weten hoelang de wachttijden zijn en dat kunt u ook per aanbieder opzoeken op hun website, ze houden daar bij hoelang de wachtlijsten zijn, dus we weten bij welke jeugdhulpaanbieder het lastiger is, het langer duurt en korter duurt. Dat inzicht hebben we als gemeente, maar mijn vraag terug aan de gemeenteraad zou dan zijn, en daarom hebben we hem ook ontraden: wat zouden we kunnen doen met die informatie? Want we gaan uiteraard niet op casusniveau per kind kijken wat er nodig is, dus dat hoor ik dan graag als de informatie beschikbaar is. Wat betreft wachtlijsten, we weten dat er wachtlijsten zijn, we weten dat die te lang zijn, maar wat gaan we daar dan mee doen?

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mevrouw Van der Meer en dan naar mevrouw Van Leeuwen en dan wil ik zo langzamerhand naar een afronding.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We hebben gevraagd 'hoe gaat het met onze ernstige gevallen?' Want daar gaat het om. We hebben het niet over alles dat preventief en half preventief en opvoedkundig en noem maar op is, maar het gaat even om de kinderen waar de ouders mee lopen te leuren. Dat is een groot drama waarvan wij niet snappen hoe dat kan. Ik hoorde dat steeds op de radio en dan dacht ik 'dat is niet in Zoetermeer, in Zoetermeer besteden we € 55 miljoen, dus wij hebben het geregeld'. Tot we gingen doorvragen. Toen kregen we inderdaad het antwoord dat we moesten kijken op de wachtlijsten of op het internet wat de wachtrijen zijn voor de zorginstellingen maar daarmee hebben we totaal geen beeld of dat over onze Zoetermeerse jongeren gaat of over die kinderen uit Drenthe. En we hebben ook geen idee hoe ernstig dat is en we hebben helemaal geen idee hoe of wat. We horen steeds 'dan krijgen we administratieve lasten', ja, dank je de koekoek! Als ze het op een website kunnen zetten, kunnen ze natuurlijk ook aan u vertellen welke kinderen er uit Zoetermeer komen en wij hoeven niet precies te weten welke, maar we moeten wel weten hoeveel, dus dan kunnen we een lijst krijgen 'er wachten er vier voor ernstige verslavingsproblematiek...

De **voorzitter**: Wilt u het kort houden, mevrouw Van der Meer?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, maar dit zit me hoog en hier gaat het over. We willen gewoon weten hoe het ermee staat en als we dat weten, dan kunt u gericht kijken welke interventies er nodig zijn. Misschien hebben we hier met elkaar een ander soort jeugdhulp nodig, misschien moeten we daar achteraan. We hebben nu het idee dat we niet weten wat er gaande is en daar ging het om en het gaat niet over elke wachtlijst maar voor de ernstige gevallen en mijn verstand staat erbij stil dat u de motie ontraadt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Maar toch even dit, de interrupties worden steeds langer en we hebben straks ook nog een tweede termijn dus ik wil daar even voor waken en ik begrijp het belang van het onderwerp als geen ander. Mevrouw Van Leeuwen en dan de wethouder.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): De wethouder nodigde ons ook uit om als raad een inbreng te doen, dus vandaar dat ik nog even reageer. U hoeft maar te kijken naar De Waag of u belt naar Youz voor heel specialistische hulp, de kinderen die daar aankloppen hebben zo ongeveer alle specialistische trajecten al gehad en dan hebben we het echt over een soort lastresortoplossing. Het volgende is een uithuisplaatsing. Als u belt met die instellingen, komt u erachter dat je daar de eerste drie, vier maanden gewoon niet terechtkunt. Dat betekent dat er kinderen onnodig naar een instelling gaan en dat is waarom ik van harte ondersteun wat mevrouw Van der Meer zei. Hier moeten we echt grip op krijgen en hier moeten we wel degelijk iets van vinden om te voorkomen dat kinderen uit huis worden geplaatst want ik ken u goed genoeg om te weten dat u dat ook niet wilt.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld:** Dank u wel, dat is me uit het hart gegrepen. We hebben in Zoetermeer het beleid 'zo thuis mogelijk', dus we proberen kinderen thuis te houden, maar mijn punt en dat van het college waarom de motie wordt ontraden is wel degelijk hetzelfde als wat u nu zegt, namelijk dat het totaal een onwenselijke situatie is dat instellingen kinderen met een bepaalde indicatie voor een bepaalde zorg weigeren omdat ze personeelstekort hebben of omdat het vol zit, whatever. Er zijn allerlei redenen voor, maar dat weten we. Dus vandaar dat we deze motie ontraden omdat het volgens het college geen meerwaarde heeft om bij al die instellingen uit te gaan vragen welk kind vanuit Zoetermeer bij hen op de wachtlijst staat. Het gaat erom dat het kind die hulp krijgt, niet om op welke wachtlijst ze staan en dat is waarom het college deze motie ontraadt.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): U zegt 'dat weten we', maar wij weten dat als raad helemaal niet en we hebben ook geen enkel idee over welke jeugdhulp het nu precies gaat en welke niet en we weten dus ook niet op welk punt we aan de bel moeten gaan trekken in de regio, in het land of waar dan ook. U zegt 'ik weet het', maar waarom weten wij het dan niet? We hebben de rapportages van het Sociaal Domein doorgeploegd maar ik kom er niet achter. Dus wat weet u en waarom mogen wij dat niet weten? Kom over de brug en kunt u ook nog even goed ingaan op de twee andere moties die u ontraadt? Want u heeft als het goed is zelf ook gezien dat uit die arbitrage een heleboel kortingen op ons afkomen.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld:** Voorzitter, hoe sympathiek de moties ook zijn, ze roepen vooral op om bij onze gemeente nog veel meer inzicht te gaan bieden en ambtenaren aan het werk te zetten om nog meer cijfers boven tafel te krijgen. Mijn pleidooi vanuit het college zou zijn: laten we naar het systeem kijken en laten we kijken naar de toegang, laten we kijken naar het uitbouwen van de rol van de POH'ers. Ik heb op dit moment heel stevige gesprekken met de huisartsen en de kinderartsen in het ziekenhuis, zij hebben nog steeds niet altijd de instrumenten, en dat is ook logisch vanuit hun werk, om de kinderen naar de goede paden te sturen. Dat vind ik en dat vindt dit college een veel betere investering op dit moment dan cijfers opvragen bij instellingen over hoeveel kinderen er op hun wachtlijst staan waarvan we weten dat dat zo is en dat dat niet de bedoeling is.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer en dan mevrouw Frinking en dan wil ik afronden want volgens

mij is het helder.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Laatste vraag voorzitter. We zitten er dadelijk mee dat we vanuit het rijk aflopend geld erbij krijgen en dat loopt keihard af naar 2028, dan is er € 1 miljard minder. Hoe kunnen we aantonen met elkaar of dat wel of niet terecht is, als u niet gaat meten of datgene wat in de arbitrage staat haalbaar is? De kost gaat voor de baat uit en als we straks moeten zeggen 'we hebben POH'ers, maar zoals we hebben gezien, is het daarna alleen maar duurder geworden', dan heb ik er niets aan als in tabel 1 staat 'door het toevoegen van POH'ers wordt het lager'. We moeten straks ook bij de VNG kunnen aantonen waarom het wel of niet klopt en dan kom ik bij u en dan moet u dat kunnen doorgeven en dan kunt u niet zeggen 'we zetten liever in op ons eigen systeem', maar dan moeten we kunnen knokken met elkaar en daar heb ik u voor nodig.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking nog? Nee, niet meer. Wethouder Groeneveld, gaat u verder.

Wethouder **Groeneveld:** Als het om knokken voor jeugdgeld gaat dan weet mevrouw Van der Meer mij zeker aan haar zijde en dat is het probleem ook helemaal niet. Maar op dit moment zegt dit college 'laten we nu verder inzetten op de maatregelen die we zelf hebben'. We hebben een Actieplan Jeugd, we hebben de POH'ers, we hebben de kinderartsen met wie we goed contact hebben en we hebben 2025, we hebben het zorgbeleid dat op de schop gaat en daar zitten allemaal elementen in waarmee we proberen als gemeente Zoetermeer te zorgen dat de kosten omlaaggaan en de zorg effectiever wordt ingezet. Dat is op dit moment waar het college de energie en tijd in steekt en de komende maanden op in wil zetten.

De **voorzitter**: Volgens mij is er voldoende over gewisseld. Mijnheer Duiven nog en mevrouw Frinking, wilt u nog interrumperen?

Mevrouw **Frinking** (CDA): De reden dat we wat terughoudend zijn bij deze moties zoals we ze inhoudelijk helemaal goed geanalyseerd vinden, is dat de Arbitragecommissie wel een aantal punten aangeeft waar de discussie nu over zou moeten gaan en eigenlijk zouden we op al die punten die discussie willen voeren, niet alleen op de punten die hier nu genoemd zijn, maar wel op korte termijn. Dat is dan iets breder dan u nu aan het doen bent. We zouden die maatregelen willen doorkijken en dan zeggen 'wat betekent dat nu voor Zoetermeer? Welk plan maak je daar dan bij? Bent u daarop voorbereid?' Is dat een gesprek dat we op korte termijn zouden kunnen voeren?

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld:** Dat zou ik zeer prettig vinden, dan kunnen we het zeker hebben over de Arbitragecommissie en de tabel die daarin staat met alle maatregelen, maar dan kunnen we wat rustiger en echt op dit onderwerp met elkaar van gedachten wisselen en dan kunnen we ons ook wat beter voorbereiden op die maatregelen en welke we wel en niet doen en wat we nog willen doen en wat we daarvoor nodig hebben. Daar zou ik zeer voor open staan. Dus ja, als u dat agendeert, dan is dat akkoord.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven?

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, volgens mij wordt er toch over hetzelfde onderwerp maar over twee verschillende dimensies gesproken. Die laatste twee moties waar we het over hadden, of alle drie eigenlijk als je ook wachttijden daarbij neemt, gaan juist over het systeem. U zegt 'laten we nu kijken naar wat er gebeurt in Zoetermeer', maar deze moties gaan over het systeem, over proberen proactief als gemeente niet stil te zitten en te wachten tot die dingen je overkomen, maar om je daar actief, proactief mee bezig te houden en ervaringen op te doen voor onszelf, maar ook eventueel ter invulling van het landelijk beleid. En als u het over het systeem hebt, hebben we het dan over hetzelfde? Dan moet u het toch met me eens zijn dat het heel nuttig is om ook op dat vlak ook als gemeente Zoetermeer met onze partners actief te blijven en bovenop het onderwerp te blijven zitten en niet achterover te gaan hangen? Ik krijg een beetje de indruk dat u zegt 'komt wel' en dan is mijn verwachting 'dan overkomt het ons wel' en volgens mij moeten we dat niet willen.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld en dan sluit ik dit deel van de discussie af, want dan is er echt voldoende over gewisseld. Wethouder Groeneveld nog een reactie op die vraag.

Wethouder **Groeneveld:** Dat we passief zouden zijn en achterover zouden leunen, als college in Zoetermeer wil ik wel heel graag rechtzetten. Volgens mij lopen we voorop in Nederland op het gebied van het discussiëren over jeugdzorg en het geld. En ook inhoudelijk lopen we voorop met een aantal maatregelen waarnaar andere gemeenten komen kijken bij ons hoe we dat doen. Dat we daarmee het tij van de kosten nog niet hebben kunnen keren, ben ik onmiddellijk met u eens, maar dat we achterover zouden leunen, werp ik verre van me. Ik wil wel toezeggen dat we op deze onderwerpen die we nu in de moties hebben vervat, zorgen dat ik wat informatie meeneem. Ik ga niet toezeggen dat ik van elke instelling vraag hoeveel kinderen er op de wachtlijst staan, maar dat ik wat meer inzicht geef in hoe dat werkt. Dan kan ik ook toelichten hoe we dat zien vanuit Zoetermeer, vanuit JGH, hoe dat werkt met wachtlijsten en hoe je daar als kind wel of niet op komt en hoe je daar als gemeente ook invloed op hebt. Want dat is natuurlijk iets wat ik net ook al probeerde te zeggen, we hebben niet op alles evenveel invloed. En die toezegging voor dat overleg op jeugd doe ik graag.

De **voorzitter**: De vraag is nog op welke termijn dat kan.

Wethouder **Groeneveld:** Dat hangt even af van het debat dat mevrouw Frinking net... Maar ik gok na het reces, zo snel mogelijk na het reces. Dan zorg ik dat de informatie op dat moment wat meer klaarstaat.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Groeneveld**: Afsluitend over jeugdzorg, mijn boodschap ging heel erg over vinger aan de pols houden, ook de komende tijd bij jongeren en bij kinderen. Dat doen we en dat doen we met de medewethouders van Onderwijs en Zorg en Welzijn en dat doen we met elkaar als college en dat blijven we ook doen.
Dan wil ik graag naar mijn andere portefeuille Openbare ruimte. Ik weet echt niet hoe ik een bruggetje moet maken van kinderen naar afvalbeleid, maar ik probeer het toch.

De **voorzitter**: Voor u verdergaat, ik zie mevrouw Huijbens nog achter de microfoon staan.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Dank u wel voorzitter. Voor u verdergaat met uw andere portefeuille, u gaf aan 'we komen erop terug en dat wordt na het reces'. Dan wil ik toch heel graag vragen dan ook die regiovisie mee te nemen omdat we nu zien dat er toch een aantal dingen door elkaar loopt. We hebben het normaliseren gehad, het demedicaliseren en dat staat sterk in de regiovisie. Laten we dan ook inderdaad een compleet debat voeren want anders blijven we over de stukjes praten en het is ook belangrijk om daar met elkaar duidelijkheid over te hebben. Ik wil dan ook graag het programmabureau meenemen in dat verhaal, dat komt er nieuw bij, naast het inkoopbureau, het servicebureau. Dus kan het dan zo compleet mogelijk? Dat lijkt me een heel goed idee.

De **voorzitter**: Ik zie de wethouder knikken.

Wethouder **Groeneveld**: Heel goed idee.

De **voorzitter**: Het bruggetje naar uw andere portefeuille had u al gemaakt, gaat u verder.

Wethouder **Groeneveld**: Ja, want ook op afvalgebied is er heel veel gebeurd in coronatijd. Ik hoef het u niet te vertellen want we hebben natuurlijk allemaal thuis gewerkt, maar alleen ikzelf al heb bijvoorbeeld veel meer via internet besteld, dus de dozen en het plastic werden zelfs bij mij aan huis bezorgd. Dat zorgde voor een overbelasting, of in ieder geval vermeerdering van het afval in Zoetermeer. Dat hebben we natuurlijk als eerste gemerkt bij het afvalbrengdepot want iedereen ging de zolder opruimen, maar ook de maanden daarna werd er veel meer afval weggegooid dan voorheen. Dat is nog steeds zo. We weten natuurlijk niet of dat gaat afnemen nu de coronamaatregelen worden afgeschaald, maar we verwachten van wel. En in ieder geval het afgelopen jaar is wel degelijk zichtbaar geweest dat er meer afval is weggegooid. Met het resultatendebat hebben wij het met elkaar daarover gehad hier in deze raad en veel fracties hebben mij gewaarschuwd of geattendeerd op klachten en meldingen over de milieueilanden. Ik ben daar heel actief mee aan de slag gegaan. Ik ben niet achterover gaan leunen, maar meteen aan de slag gegaan. Vandaag ligt er ook een aantal moties klaar vanuit uw raad om daar weer een impuls aan te geven. U loopt eigenlijk net een beetje op mij vooruit want ik wilde eigenlijk met een mooi plan komen dat wat later in het jaar af is, waar dit voor een groot deel in staat. Om het even aan te geven, het aantal meldingen was in 2019 350 en 2020 650 dus dat

is bijna verdubbeling van het aantal meldingen van bijplaatsingen bij milieueilanden. Dus met elkaar kunnen we vaststellen dat dat wel degelijk een probleem is. Nu zijn de ambtenaren dus achter de schermen heel druk aan de slag gegaan met een plan. Zo gaan we onder andere een communicatiecampagne opstarten om verstoppingen te voorkomen. We onderzoeken de mogelijkheid om afvalcoaches in te zetten. We starten een pilot met een perscontainer voor papier en we hebben gesprekken met De Binnenbaan om zwerfvuilrondes te gaan rijden. En we monitoren dagelijks de ondergrondse containers en zoals ik ook in het resultatendebat al aangaf, rijden we zelfs in de weekenden tweedubbel of driedubbel om milieueilanden te legen. Dan moet ik er ook bij zeggen dat het ook voor een heel groot deel uiteraard menselijk gedrag is wat hier plaatsvindt waar we als gemeente niet oneindig invloed op hebben. Maar we zijn bezig met een plan en ik ga niet alle moties aflopen zoals ik net al aankondigde, maar we hebben een aantal moties positief geadviseerd en ook een aantal ontraden. En als ze ontraden werden, dan is dat vaak omdat ze meegaan in het intensiveringsplan op het gebied van milieueilanden. Voor dit moment ben ik er eigenlijk wel, maar ik verwacht nog wel wat vragen.

De **voorzitter**: Ik ook. Ik zag als eerste mijnheer De Jong en dan ga ik daarna naar mevrouw Wortel.

De heer **De Jong** (CDA): Dank u wel voorzitter. Motie nr. 14 over het onderhoudsniveau in de openbare ruimte wordt ontraden en ik heb geprobeerd te begrijpen wat u daarover zegt, maar het komt op mij een beetje over als een rookgordijn. Want als het gaat om het onderhoudsniveau van de stad, zouden we het liefst in de hele stad een hoger onderhoudsniveau met u afspreken maar we begrijpen heel goed dat dat geld er niet is en dat weten we van elkaar. We vragen nu om concrete afspraken na te streven met de omgeving over een verhoogd onderhoudsniveau. Dat is echt kleinschalig. U kunt dat zien als een eerste stapje. Ik vraag me gewoon in alle ernst af wat u tegenhoudt om deze eerste stap te zetten.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: De intentie van de motie sluit natuurlijk goed aan bij de wensen die we allemaal hebben maar het college ontraadt deze motie toch omdat die een vooruitlopende claim doet op de verwachte stijging van de ozb. Op dit moment hebben we daar generieke afspraken over bij het hoge onderhoudsniveau van alle plaatsen in de stad in de openbare ruimte, vandaar dat we er op dit moment niet voor kiezen om die ozb-stijging nu al daarvoor in te gaan zetten. Ik kijk even naar wethouder Rosier of ik het ongeveer goed heb.

De **voorzitter**: Mijnheer De Jong.

De heer **De Jong** (CDA): Ik vermoed dat hier sprake is van een misverstand. Want hier is geld vrijgemaakt en dat hebben we als raad besloten, op voorstel van het college zelfs, om bij de investeringsimpuls een stukje toekomstige ozb-inkomsten te mogen inzetten bij gebiedsontwikkelingen en dat gaat dan echt om woningbouw en de onrendabele top. We hebben gezegd 'als je over dat geld kunt beschikken, kijk of je afspraken kunt maken met die omgeving om dit geld daar ook voor aan te wenden'. Er staat niet dat u verplicht bent een resultaat te boeken, maar streef daar op zijn minst naar. Het is niet dat u extra ozb-verhogingen nodig heeft om dit te bekostigen. We begrijpen dat het heel klein is maar het is een eerste stapje en we zouden graag iedereen aanmoedigen om die stap in ieder geval met ons te zetten.

De **voorzitter**: Ik stel voor de beantwoording straks mee te nemen want dit gaat ook over iets financieel-technisch. Dus die wordt straks meegenomen. Mevrouw Van der Meer daarover? Nee, dan ga ik eerst naar mevrouw Wortel want die stond al even te wachten.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, ik heb een vraag aan de wethouder over de motie van D66 over afvalbakken vergroten. We zijn daar in eerste instantie niet voor geweest want we hebben gezegd 'we willen liever meer ledigen'. Dat heb ik in onze termijn ook gezegd. We hebben daar eerder een motie voor laten aannemen en dat is gelukt en nu adviseert u toch positief en tegelijkertijd hoor ik u net zeggen 'we zorgen dat een groep mensen vaker rondrijdt om de milieueilanden sneller te leggen als zij vol zijn'. Gaat u dan straks beide inzetten? Dan ben ik wel heel benieuwd wat dan de kosten daarvan zijn. Want wij wilden juist de kosten nu drukken, ook omdat we straks dat referendum gaan houden en dan afwachten wat daaruit komt.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Voor zover wij het begrepen hadden als college, zijn dit twee verschillende onderwerpen. Het ene gaat echt over de milieueilanden dus de plekken waar je je papier, je kleding en dat soort dingen weggooit en daar zetten mensen heel vaak spullen naast die daar helemaal niet horen. En dit gaat over prullenbakken, dus dat zijn gewoon bakken in parken, in de stad, in de straten. Dus het zijn twee verschillende onderwerpen vandaar dat ik zeg 'grotere prullenbakken, als de raad daar geld voor reserveert, zijn natuurlijk een manier om te zorgen dat mensen hun afval niet meer op straat gooien'. Dus vandaar dat we positief zijn daarover.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Een vervolgvraag dan. Onze motie is al tot uitvoering gebracht, daar ga ik zomaar vanuit. Heeft dat dan niet tot het gewenste resultaat geleid? Dat is wel vreemd.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Nog steeds kun je natuurlijk investeren in het nog groter maken van afvalbakken want uiteraard is dat weer een stimulans voor mensen om geen zwerfafval op straat te gooien. Ik ben net begonnen met de Trashchallenge maar natuurlijk helpt een grotere prullenbak daar ook bij. Dus als de gemeenteraad van Zoetermeer zegt 'dat vinden we een mooie besteding om het zwerfafval nog meer tegen te gaan', dan zijn we daar natuurlijk voorstander van.

De **voorzitter**: Voldoende. Ik kijk nog naar mevrouw Van der Meer en mevrouw Van Leeuwen. O, nu staat daar ineens een hele rij. Wacht even, we gaan eerst naar mijnheer Smitskam.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): U geeft mij het woord en dan gaat u naar een ander?

De **voorzitter**: Ja, omdat daar een hele rij stond.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): O, omdat ik zit, goed plan, doe ze allemaal maar eerst.

De **voorzitter**: Als u wilt aansluiten...

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik wil aansluiten omdat wij ook een vraag over 33 hadden en ik vroeg me af – dat is ook waarom we nog niet zo een, twee, drie voor waren – wat het betekent als we grotere afvalbakken krijgen, arbotechnisch en wat het betekent structureel want ik kan me voorstellen dat er dan ander materieel moet komen, of weet ik wat, en als er geen structurele kosten aan verbonden zijn, is het weer een heel ander verhaal natuurlijk.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Ik begreep dat het een eenmalige investering is om die bakken in een keer in de stad groter te maken en wat dat betreft heeft dat weinig invloed op onderhoud en personeel. Dat is wat ik begrepen heb.

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de heer Smitskam.

De heer **Smitskam** (PVV): Dank u voorzitter, het is verheugend te mogen horen dat u zo veel maatregelen neemt om te voorkomen dat er extra vervuiling plaatsvindt bij de milieueilanden, maar ik mis een beetje de overweging om camera's in te zetten want we weten allemaal dat van de inzet van camera's vaak een preventieve werking uitgaat. Dat zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat je daardoor minder coaches nodig hebt, geen campagnes hoeft te voeren en dat je ook geen mensen extra hoeft te laten rijden. Wat vindt u daar zelf van?

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Die discussie hebben we natuurlijk al vaker gehad in deze raad, ook zelfs toen ik gemeenteraadslid was, dat was heel lang geleden, en toen hadden we het hier al over. Gebleken is dat je cameratoezicht vooral kunt gebruiken om uiteindelijk, dus nadat er een misdrijf heeft

plaatsgevonden, de daders te kunnen opsporen, bijvoorbeeld de kentekenplaten opzoeken en dan te kunnen achterhalen, maar er is nergens gebleken dat het preventief leidt tot minder afvalbijplaatsing en daarom heeft dit college er tot nu toe niet voor gekozen om camera's in te zetten.

De **voorzitter**: Mijnheer Smitskam.

De heer **Smitskam** (PVV): Dat ben ik niet helemaal met u eens. Als we kijken naar de inzet van bodycams bij handhavers en dergelijke, dan hoor je dat de wetenschap dat iemand een camera bij zich heeft en die aanzet, er al voor zorgt dat mensen zich minder agressief gedragen en ik denk dat camera's bij de milieueilanden zo'n beetje hetzelfde effect zullen hebben.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld?

Wethouder **Groeneveld**: Daar zou ik hetzelfde op zeggen.

De **voorzitter**: Dank, maar dat gaat niet tot een andere visie of standpunt leiden. Ik zag mevrouw Van Leeuwen nog.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik zal het kort houden voorzitter. Ik had in mijn termijn ook een vraag gesteld over het versneld ophalen van grof vuil en daar heeft u, meen ik, nog niets over gezegd. Want dat kan er juist voor zorgen dat het niet bij het milieueiland wordt geplaatst, wat vindt u daarvan?

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Die vraag had ik opgeschreven maar ik wacht nog op antwoord van de ambtenaren dus daar kom ik in tweede termijn op terug.

De **voorzitter**: Is dat akkoord, daar kunt u wel wat anders van vinden, maar daar gaat het niet sneller van, denk ik. Mevrouw Bink, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Ik vroeg me af hoe groot de bakken moeten zijn om het afval er niet meer naast te gooien, vandaar dat ik bij de milieueilanden kom. In 2040 willen we de mensen verantwoordelijk maken voor hun eigen wijk en daar past juist zo'n milieueiland prima in. En waarom? Omdat mensen op een verjaardag tegen elkaar zeggen 'was het bij jou ook zo'n rommeltje op het milieueiland?' 'Ja, maar ik heb er wat van gezegd, ik heb de gemeente gebeld'. En als je die mensen nu gewoon het juiste gereedschap geeft en de zakjes niet mee naar huis laat nemen maar keurig neerzet voor De Binnenbaan en even een melding laat doen van 'kom eerst hier want het is niet meer te harden met die rommel', lijkt het me juist een heel goed idee om die milieueilanden positief te adviseren want het zal een hoop werk schelen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Dank u wel. In de beantwoording van het college staat volgens mij heel goed uitgelegd waarom we het een ongelooflijk sympathiek idee vinden, maar het toch onuitvoerbaar achten en we denken dat het juist voor meer werk zal zorgen en zelfs misschien meer rommel voor mensen oplevert. Dus sympathiek maar we kiezen daar op dit moment niet voor omdat het in de uitvoering te veel extra capaciteit gaat kosten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk rond of er nog andere vragen zijn, ik zie mijnheer Van Steenis, gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, ik zag dat mevrouw Van der Meer ook een vraag had, als dat over afval gaat, mag zij eerst want ik heb een vraag over een ander onderwerp.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer? Nee, gaat uw gang, mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ik heb een vraag want ik had de indruk dat de wethouder aan het eind van haar termijn was. Een vraag over motie 2106-24 de luchtkwaliteit van levensbelang en dan het stookalert. Ik vind het ontzettend fijn dat het college positief over de strekking van de motie is, dan

gaan we toch dezelfde kant op met z'n allen. Het RIVM voorziet al in deze informatie, zo geeft het college aan. En volgens het RIVM is dat ook zo en kan iedereen, dus ook al onze inwoners, zich aanmelden voor het stookalert, maar dat vraagt natuurlijk wel extra communicatie. Het RIVM volgt dan ook dat medewerkers van gemeenten of provincies et cetera informatie uit het stookalert kunnen meenemen in de publiekscommunicatie in de regio. Kan de wethouder toezeggen dat ze hier meer aandacht aan zal besteden? Want dat is dan eigenlijk meteen het antwoord op deze motie en dan kan ik in overleg met de mede-indieners om te kijken of we hem kunnen intrekken.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Dat is wel een mooi aanbod natuurlijk. Ik zat net te luisteren naar uw verhaal en aangezien het al helemaal geregeld is en het alleen nog onder de aandacht hoeft te worden gebracht, wilde ik toezeggen om het aan ons platform DuurSamen mede te delen want zij zijn op dit moment heel druk bezig met de nieuwsbrief en de website. Dus ik wilde het bij hen onder de aandacht brengen en als jullie het nu eens onder de aandacht brengen bij jullie achterban, dan hebben we het volgens mij toch een beetje onder de aandacht gebracht.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis nog?

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank in ieder geval hiervoor. We komen er kennelijk samen wel uit op deze manier. Ik ga toch even met de mede-indieners overleggen of we hem kunnen intrekken op deze manier of dat zij zeggen 'nee, dat is onvoldoende, we willen hem toch graag in stemming gebracht hebben'. Dan heb ik nog een andere vraag over 2106-25 ook weer luchtkwaliteit van levensbelang, maar dan de aggregaten. Mag ik er nu van uitgaan dat wat hier in de toelichting van deze motie staat die we hebben gekregen, die we hebben toegestuurd gekregen van de griffie, ook uitgevoerd wordt op deze manier? Want dan hoef ik de wethouder niet te verleiden om een toezegging te doen en bespaar ik weer de nodige ambtelijke capaciteit omdat hier al aangegeven staat dat de mogelijkheden verankerd zullen worden in het beleid dat in Q4 naar de raad toekomt.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Volgens mij is dat een terechte constatering als ik de toelichting lees. Dat kan daarin meegenomen worden, of daar wordt in ieder geval een voorstel voor gedaan, dus het is niet de vraag of we het gaan doen of niet, maar zeker dat het meegenomen wordt in dat voorstel.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank daarvoor, dan lees ik het goed en zie ik het vanzelf terugkomen in een voorstel naar de raad in Q4. En dan geldt hetzelfde, dan ga ik met de mede-indieners in overleg om te kijken of we hem kunnen intrekken. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Steenis. Ik kijk of er nog vragen zijn, mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Nog over groen want daar heeft mevrouw Groeneveld het nog niet over gehad. U zegt bij motie 62 Groenbeheer 'er wordt rekening gehouden met de biodiversiteit', maar toch gebeurt het nog te vaak, bij de Plas van Poot, maar ook elders, dat er waar nesten zijn toch wordt gemaaid. Ik heb er zelf wel eens wat van gezegd tegen een groepje groenmedewerkers en dan zeiden ze 'ja, maar aan het eind van de dag moeten we onze opdracht klaar hebben, ik weet er niets van'. De voorman was er niet en die weet wel wat van flora- en faunabeheer maar de mannen die daar aan het schoffelen waren niet, dus hoe krijgen we het nu toch nog wat beter tussen de oren dat het soms echt niet kan en dat ze het dan maar even moeten laten gaan op zo'n plek en niet maar doordouwen omdat die opdracht af moet? Dat is wat we willen, even dat tandje erbij. Kunt u daar misschien toch iets meer aan doen?

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Dank u voorzitter. We doen hier al heel veel aan inderdaad en Zoetermeer krijgt complimenten van andere gemeenten over het groenbeheer zoals we het hier doen. Dat betekent niet dat het niet soms op bepaalde plekken of momenten minder gaat. Er was laatst een melding gedaan dat er gebaggerd werd in de sloten in Zoetermeer op dit moment, in Seghwaert, en dat mag helemaal niet want het is midden in het broedseizoen. Toen zijn we erachteraan gegaan en toen bleek het gelukkig gewoon onderhoud te zijn met een ecoloog erbij. Dus soms is het ook een kwestie van

even navragen of het echt slecht gaat of dat er eigenlijk iets anders aan de hand is. Dat wilde ik als eerste zeggen en als tweede, wij zijn de baas van die aannemers als gemeente. Dus ik wil zeker nog een keer onder de aandacht brengen dat het ongelooflijk van belang is om hier rekening mee te houden, dat is geen probleem, maar dat staat ook in de contracten dus in principe zouden ze dit gewoon moeten doen. Meldingen kunnen natuurlijk altijd worden gedaan als er van afgeweken wordt, of als u zich zorgen maakt ergens over.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Zou het bijvoorbeeld zo kunnen zijn dat als een groepje groenmedewerkers daar een nest ziet, maar ze zeggen ook 'dit is mijn opdracht', je zegt 'er is een telefoonnummer bij de gemeente dat hij kan bellen in acute situaties' om te vragen 'wat moeten we doen, gaan we stoppen of niet?' Zodat ze gewoon snel weten 'nu gaan we een stapje terug', en dat ze daar niet voor op hun donder krijgen van hun baas, maar dat je even kunt zeggen 'de gemeente zegt stoppen en we gaan het even bekijken'. Dat zou denk ik al een heleboel schelen.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Daar voorzien we ook al in. Dat hebben we al, we hebben een stadsecoloog en een groene BOA die specifiek hiervoor in dienst is. Dus er wordt samen met de aannemer gekeken en ook met het waterschap onlangs, 'mag deze sloot nu, op dit moment, op deze manier onderhouden worden want er broeden op dit moment vogels?' Dus dat gebeurt al. Dus ik denk dat het toch incidenten zijn en het niet zozeer structureel misgaat dus ik zal dat opnieuw onder de aandacht brengen bij de aannemers en ik roep op om als er zorgen zijn over plekken in de stad, dat vooral te melden want dan kunnen we dat doorgeven aan de aannemers.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik denk dat dat het einde van uw termijn was en dan gaan we over naar het volgende lid van het college, wethouder Ter Laak. U weet ongetwijfeld dat het overzicht in iBabs staat, dat heb ik al aan uw reacties gezien. Wethouder Ter Laak, gaat uw gang.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter en dank aan u allen voor uw inbreng in de eerste termijn en mijn collega's zeiden het allemaal al, maar ook ik ben ontzettend blij dat we hier weer kunnen staan. Echt weer even terug naar normaal. Ook al voelt dat niet voor iedereen zo. De drukte in de zorg is niet voorbij nu alle uitgestelde zorg ingehaald moet worden. Maar ik denk ook even aan het verdriet van Sybel en Dilara. Zij moeten hun echtgenoot en vader Hans missen door COVID-19. Toch gaan we langzaam terug naar het nieuwe normaal. En wat mij betreft, richt dat zich op twee dingen: aandacht voor herstel en er samen sterker uit komen. En ik doe dat langs de thema's van mijn portefeuille, sport welzijn en zorg.
Ik begin bij de sport. Als corona ons iets heeft geleerd, is het wel belang van een gezonde leefstijl en bewegen hoort daarbij. Ik wil vanaf deze plek nogmaals alle sportverenigingen echt complimenten geven, want dankzij hun creativiteit en ondernemendheid hebben zij heel veel mensen sportief weten uit te dagen en in beweging gehouden. Sterke verenigingen zijn van belang voor een gezond Zoetermeer, nu maar ook in 2040. En onze inzet en de extra financiële impuls vanuit het rijk voor het Sportakkoord helpt sportverenigingen herstellen en versterken. Accommodaties van sportverenigingen zijn op orde, dat stimuleert mensen om in beweging te komen en het nieuwe Gymworld is daarvoor het levende bewijs. Uw pleidooi voor het behouden van de investeringsimpuls voor verenigingen om accommodaties te verduurzamen en toegankelijk te maken zal sportverenigingen sterker maken.
Welzijn. Social distancing heeft zijn sporen nagelaten. Somberheid en eenzaamheid zijn significant toegenomen onder alle leeftijdsgroepen. Gelukkig zijn heel veel mensen bereid om eenzaamheid van iemand anders te doorbreken en zij vinden elkaar in de Community tegen eenzaamheid. Vanuit die grote gedrevenheid is er een zomereenzaamheidsprogramma opgesteld en is men aan de slag met eenzaamheid bij jongeren en u wordt daarover geïnformeerd. Dat was een vraag van de PvdA. Tijdens corona heeft Zoetermeer ook haar saamhorigheid laten zien. Dit heeft geresulteerd in heel veel nieuwe vrijwilligers via Zoetermeer voor Elkaar en deze ervaringen willen we vasthouden en ook versterken in de toekomst. Maar we zien ook dat veel oudere 70-plus vrijwilligers uit angst voor corona zijn thuisgebleven. Hen willen we juist weer actief krijgen. En vrijwilligersorganisaties werken daarbij intensief samen via dat platform Zoetermeer voor Elkaar in leercirkels. Wie voor een ander zorgt, die verdient onze steun en we hebben absoluut meer gevraagd van onze mantelzorgers en blijvende ondersteuning en waardering voor hen is belangrijk, dus ook dank voor de steun die we daarvoor hebben gekregen vanuit de raad.

Er sterker uitkomen betekent ook versterken van eerlijke kansen voor iedereen. En Zoetermeer is een thuis voor iedereen, iedereen doet mee en wij staan open voor diversiteit en zetten ons in voor acceptatie van iedereen, ongeacht je afkomst, seksualiteit of eventuele handicap. Dus ook komend jaar gaan we actief door met Zoetermeer Inclusief, Regenboogstad en een Open Stad.
Dan de zorg. We willen mensen zo lang mogelijk zinvol vitaal laten leven en zich gelukkig voelen. En naast de drukte in de zorg heeft corona ons ook laten ervaren dat werken aan een zinvol en vitaal leven voor iedereen betekent dat je anders moet denken, anders moet organiseren en technologieën moet omarmen. Dat anders denken, zit hem in de kracht van de gemeenschap. Voorbeelden daarvan zijn een Community tegen eenzaamheid, Zoetermeer voor Elkaar en het Sportakkoord.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, een interruptie van mevrouw Bout, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel voorzitter, ik wilde nog even terugkomen op de inclusieve stad. De PvdA heeft natuurlijk een motie ingediend over zichtbaar vlaggen. Die wordt oordeel raad gelaten, kunt u toelichten waarom u daar geen keuze in maakt?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel. U stelt daarin voor om alle dagen van de week de regenboogvlag uit te hangen. De een zegt 'alle dagen de regenboogvlag uit, dat maakt het zichtbaar en maakt het duidelijk' en de ander zegt 'nee, doe dat op specifieke dagen, hang dan de vlag uit' want we willen een inclusieve stad zijn en dat zijn we, 365 dagen per jaar. Maar welk instrument ons daar het beste bij helpt, dat laat ik echt aan u. Het oordeel is aan de raad.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Mijns inziens vraagt de motie om te overwegen of het college dat wil doen en ten tweede is het een vandaag een speciale dag, het is International Pride Day en hij wappert niet. Het is voor het eerst sinds 1970 dat er op 28 juni een Pride mars gehouden wordt in New York en er wappert vandaag niets, kunt u dan toelichten hoe het komt dat er vandaag geen vlag wappert?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Er wappert vandaag geen vlag. We hebben een agenda en daarin staat een aantal dagen waarop we de regenboogvlag echt met aandacht hijsen, met een programma en vaak ook een bijeenkomst of een workshop erbij en vandaag hebben we een ander programma samen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout, is dat voldoende?

Mevrouw **Bout** (PvdA): Als u mij voor deze ene keer nog een keer het woord geeft voor een derde vraag, voorzitter? Het vlagprotocol in Nederland staat gewoon toe dat u vlagt dus u zou ook kunnen overwegen als wethouder om het vlagprotocol van Zoetermeer aan te passen. Het Nederlandse vlagprotocol staat het toe en het Koninklijk Huis vlagprotocol ook. Ik heb de link toegevoegd in de motie dus het mag wel.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, een antwoord en dan kunt u meteen door met uw betoog.

Wethouder **Ter Laak**: Dat klopt, je mag vlaggen.
De zorg. Anders denken en dan vanuit die kracht van de gemeenschap en ik noemde het al, de Community tegen eenzaamheid, Zoetermeer voor Elkaar, de vrijwilligersorganisaties en het Sportakkoord zijn allemaal voorbeelden van de Zoetermeerse gemeenschap die verantwoordelijkheid neemt en betrokkenheid toont naar elkaar. Zonder afbreuk te willen doen aan het belang van een sluitende begroting, zet dat een andere vraag voorop: wat hebben we stad, als gemeenschap, als buur, als dochter te doen om een ander, een oudere, op een waardevolle en waardige manier te laten deelnemen aan de omgeving? We zoeken het antwoord op die vraag en dan kijken we hoe dat past binnen onze middelen. Anders organiseren is met alle zorg en welzijnswerkers kijken naar die dienstverlening die rechtdoet aan deze ambitie. En dat gebeurt in de nieuwe organisatie van inZet, maar ook in de Coalitie Slimmer Thuis of in Zoetermeer Zorg 2025. En, dat gaat niet alleen over de zorg, het gaat ook over wonen, inrichting van de openbare ruimte, ontmoetingsplekken. Ook dat is van grote invloed op dat zinvolle en vitale leven. Samen maken we de toekomst van Zoetermeer en geven die vorm in Zoe-

termeer 2040. Ik zie de heer Blansjaar nu even niet zitten. Ja, nu zie ik hem ook, en ja, een knarrenhofje kan daar goed in landen.

De **voorzitter**: Wil de heer Blansjaar daar het woord over? Gaat uw gang.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Ik wil meteen zeggen: heeft u ook een locatie voor het Knarrenhof want ik heb wel een locatie voor het Knarrenhof hoor.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Volgens mij... Daarvoor moet ik ook weer naar mijn collega-wethouder Paalvast terug, volgens mij hebben we kavelpaspoorten waarin we locaties hebben aangegeven, maar een voorbeeld als een Knarrenhof past daar heel erg goed in.
Dit zijn allemaal enorm grote veranderingen en die vergen goede implementatie en afstemming en die vergen ook goed overleg met u.
Recentelijk heb ik Zoetermeer mogen vertegenwoordigen op een bijeenkomst van ondernemersorganisaties FME over de technologische industrie. En het was echt ongelooflijk om te zien wat met de technologie in de zorg allemaal mogelijk is. Dan denk ik aan valdetectie, apps als geheugensteun, robots die je doen bewegen of juist doen kroelen, medicijndispensers. Allemaal nieuwe technologie waarvan ik echt overtuigd bent dat het de zorg toegankelijk gaat houden. Maar om erachter te komen welke technologie dat is, moeten we experimenteren, uitproberen in de praktijk, kunnen opschalen, businesscase kunnen bouwen. En wethouder Iedema en ik omarmen die gedachte en willen Zoetermeer ook echt openstellen als leeromgeving. En dat doen we omdat we in Zoetermeer echt een unieke zorginfrastructuur hebben en we werken goed samen binnen Zoetermeer 2025 en onze klankbordgroep van young elderly persons, yep'ers, uit de Coalitie Slimmer Thuis helpt ons daarbij. Wat werkt voor hen, wat werkt niet en met eHealth als economische kernsector maakt dat, allemaal samen, dat Zoetermeer echt de plek is hiervoor.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, een interruptie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter. Ik weet niet of wethouder Ter Laak nu haar kopje zorg achter de rug heeft. We zullen niet de discussie openen over hoe het kan dat er nu weer wachttijden zijn bij de WMO, maar is het niet mogelijk dat mensen die nu zo lang zitten te wachten nadat ze een melding hebben gedaan eens een berichtje krijgen van 'we lopen uit de tijd', of iets dergelijks? Hoe moeilijk is het om iemand die stage moet lopen of iemand die weer aan het werkproces moet wennen, te zeggen 'deze mensen zitten allemaal al te lang te wachten naar aanleiding van een melding, die gaan we allemaal een keurig mailtje sturen wanneer ze ongeveer geholpen worden zodat er in ieder geval gecommuniceerd wordt'? Je doet nu een melding en je hoort gewoon maandenlang niets, dat is toch geen manier van doen?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Al die casuïstiek die u binnenkrijgt van meldingen die te lang duren, wil ik heel graag horen want die pak ik meteen op. Op dit moment is ons systeem anders geworden en we zien een hogere instroom en een hoger aantal WMO-meldingen en daarover heb ik u geïnformeerd dat we dat zien en dat we daarop opschalen om te zorgen dat we de meldingen tijdig kunnen afhandelen. Dus op dit moment worden de meldingen in de WMO binnen zes weken afgehandeld. Ik weet niet... Dat is vanuit ons perspectief, dus ik krijg die casuïstiek graag op mijn bureau.

De **voorzitter**: Ik ga naar mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik weet niet precies bij welke wethouder ik moet zijn, maar ik waag even een poging bij u over het coronaherstelplan. Wanneer komt dat naar de raad toe, wanneer denkt het college daar een voorstel voor te doen?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Ik kijk ook met een schuin oog naar mijn collega's maar bij mijn weten was het na de zomervakantie.

De **voorzitter**: Misschien kunnen we daar straks op terugkomen want volgens mij ligt die planning iets anders en betekent dat dat we daar voor de zomer nog als college een besluit over gaan nemen. Dus dat is volgens mij sowieso zo. Wethouder Ter Laak, gaat u verder met uw betoog.

Wethouder **Ter Laak**: Ik was klaar, sorry voorzitter, 'Zoetermeer is de plek' was mijn einde.

De **voorzitter**: Mooi, daar ben ik heel blij mee. Ik kijk even rond of ik nog andere vragen zie. Mevrouw Mulholland, gaat uw gang.

Mevrouw **Mulholland** (GroenLinks): Hij doet het, ja, ik en techniek, dat is een verhaal apart. Even een vraag naar aanleiding van de motie die is ingediend door ons en de PvdA Naar gezamenlijke verantwoording voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Natuurlijk zeggen we 'lokaal waar het kan en regionaal waar het moet' want we gaan voor oplossingen voor de dak- en thuislozenproblematiek. Natuurlijk, maar ik heb daar wel twee vragen over, namelijk: wanneer kunnen we dan een regiovisie verwachten over wat er gaat gebeuren in de regio en welke rol Zoetermeer daarin kan vervullen? Dan is ook nog de vraag of de governancestructuur dan de raad gaat helpen om keuzes te kunnen maken daarin en wat Zoetermeer dan gaat doen.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter. Ik heb uw motie aandachtig gelezen en ik ervaar het echt als een steun in de rug om te komen tot een heldere governance in de regio want daar zijn we de afgelopen periode samen best tegenaan gelopen. Dus daar gaan we mee aan de slag, die regiovisie komt voor het eind van het jaar naar u toe. Ik zeg er wel bij dat ik wel een slag om de arm houd in verband met de kabinetsformatie en hopelijk gaat er nog het een en ander in het nieuwe regeerakkoord schuiven. Dus mogelijk zit daar nog een andere deadline op.

De **voorzitter**: Voldoende?

Mevrouw **Mulholland** (GroenLinks): En de governancestructuur?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Sorry voorzitter, in die regiovisie wordt ook de governancestructuur inclusief de verantwoordelijkheden en de financiering toegelicht en dat komt als geheel naar u toe als raad en daar neemt u als raad een besluit over.

Mevrouw **Mulholland** (GroenLinks): Dank u.

De **voorzitter**: Ik kijk even rond, mevrouw Hostmann gaat uw gang.

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik begreep van wethouder Paalvast dat hij ontzettend enthousiast is over meer plantaardig aanbod in de Zoetermeerse catering en ik ben heel benieuwd of u ook dat enthousiasme deelt.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Ja, mijn collega wethouder Van Driel is al even teruggekomen op de motie. U heeft nu twee onderdelen in de motie, een over de catering van ons eigen stadhuis en over dat gedeelte kan ik positief zijn. Daar sturen we nu niet op, maar daar kunnen we op gaan sturen vanuit de inkoop. Voor het onderdeel van de evenementen gaat dat niet. Maar ik weet niet wat het zou kosten overigens.

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Kunt u daar een toezegging doen dat u voor het deel van de gemeente daarop gaat sturen?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Mag ik dan ook sturen op gezondheid?

Mevrouw **Hostmann** (GroenLinks): Zeker!

Wethouder **Ter Laak**: Ga ik doen.

De **voorzitter**: Volgens mij is dat een toezegging. Die heeft u dan binnen, heel mooi. Anderen nog hierover? Niet? Dan dank ik wethouder Ter Laak en ik weet dat ik een groot beroep op u doe, maar ik wil toch even verder kijken, mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik vraag me altijd af hoe het dan zit als een partij iets vraagt en de wethouder zegt het dan toe en het gebeurt dan zonder dat de raad erover gestemd heeft. Ik vind daar eigenlijk wel wat van; moeten we niet eerst stemmen over moties?

De **voorzitter**: Als het college daar een toezegging over doet, kan dat, maar dat is wel bijzonder want volgens mij gebeurt het wel vaker dat er toezeggingen worden gedaan en vervolgens neemt het college dat dan mee. In dit geval werd ook niet de hele motie positief geadviseerd. Maar dat zou dan betekenen dat het college alles, te allen tijde moet ontraden en dan kan de raad er altijd een oordeel over vellen, maar dat was volgens mij niet de bedoeling.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Op het moment dat u denkt dat er per toezegging dingen gebeuren die u niet wilt, is het ook een goed idee om een motie in te dienen dat u dat niet wilt. Dat hebben we in het verleden ook wel eens gedaan want toen gingen er ook een paar dingen mis en toen hebben we heel gauw gezorgd voor een tegenmotie en dan moet er wel gestemd worden.

De **voorzitter**: Dat ben ik op zich wel met u eens, maar ik denk dat in dit specifieke geval u er allemaal geen bezwaar tegen heeft dat de wethouder gaat kijken naar de inkoop. Over wat u zegt, dat weet ik niet, maar over dit geval wel en ik denk dat dit een toezegging is waar de raad zich prima in kan vinden. Die conclusie durf ik wel aan. Dank wethouder Ter Laak, dan gaan we door en ik zei net al, ik doe wel een beroep op u, maar ik vraag eerst nog wethouder Iedema en als we het rondje van het college even afmaken, kunnen we daarna wat langer schorsen. Nu krijgt wethouder Iedema het woord en daarna geef ik nog kort wethouder Rosier het woord om een aantal dingen die nog openstaan te beantwoorden en uiteraard mag ik zelf nog het woord voeren. Maar dan gaan we even wisselen want dan vraag ik of mijnheer De Jong het voorzitterschap wil overnemen. Wethouder Iedema, gaat uw gang.

Wethouder **Iedema**: Dat voelt goed, na tien uur, dan zegt dat ding 'welkom Iedema', heerlijk!
Voorzitter, geachte raadsleden, wat is het ontzettend fijn om hier vandaag weer fysiek met elkaar in debat mogen en wat heb ik dat gemist. Dat schreef ik vanochtend. En nu, na tien uur, voelt het eigenlijk nog steeds zo. Het is toch lekker met elkaar. En voorzitter, dat is precies het gevoel dat ik ook voelde toen onze ondernemers weer aan het werk mochten en toen de scholen weer opengingen en toen onze collega's hoorden dat er weer eens live afgesproken kan worden. Ik heb zelden zo'n liefde voor de vergadering gevoeld. Maar serieus, iedereen staat te springen om de draad weer op te pakken. En terwijl ik dat zeg, denk ik, dat is niet de juiste beeldspraak. We hebben namelijk wel het stadhuis achtergelaten anderhalf jaar geleden, maar ons werk en ons contact met de stad zijn gewoon meegegaan. Naar de zolderkamer, de keukentafel of de bezemkast. Dat leverde vervelende situaties op, of hilarische momenten, maar het bracht ook inzicht in een van de vragen waar de organisatie hard mee bezig is. Wat willen we houden uit de afgelopen periode en waar zijn we trots op, zoals bijvoorbeeld het ondernemersloket? Wat willen we anders doen dan voorheen? Daarnaast heeft uw raad vorige week de Visie Zoetermeer 2040 vastgesteld, die een hoop zal doen veranderen.
Voorzitter, ik heb een aantal keer het begrip 'beleidsarme nota' gehoord en ik ben het daar eigenlijk niet helemaal mee eens. De gemeente die zo veel doet voor haar inwoners kun je nauwelijks beleidsarm noemen. Er is in deze nota weliswaar weinig ruimte voor nieuw beleid. Maar dat betekent niet dat we het komend jaar stil hoeven te staan. De basis voor ons werk is begroot. Er ligt een visie op de toekomst en er is aanjaagkapitaal vanuit Eneco. Als ik dan kijk naar de portefeuilles waar ik verantwoordelijk voor ben, zie ik een aantal punten waar ik naar uitkijk. De nieuwe Lokale Educatieve Agenda waar we weer een stapje verder willen gaan met de doorlopende leerlijnen van nul tot honderd. De verdere samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven over het leven na corona, 2040 et cetera, bijvoorbeeld in de recent opgerichte Zoetermeerse Economic Board, en de doorontwikkeling van het Dutch Innovation Park waar we nog dit jaar een paar heel mooie ontwikkelingen verwachten.
Dan kom ik bij de reacties op de moties. Ik zal eerst de moties doen en daarna de vragen. Dat heeft alles te maken met nummering van mijn bladzijden, dan kom ik niet in de war. Allereerst motie 2106-

12 Doe mee(r) met techniek van het CDA. Daar zijn we positief over en dat nemen we graag mee in onze werkwijze. Dan de motie 2106-23 Laptops slim hergebruiken, u leest het, het ambtelijk advies is ontraden. Dat heeft alles te maken met onze manier van aanbesteding en het feit dat we daar ook het gebruik van oude laptops in meenemen. Maar hij is wel heel erg sympathiek en wij weten dat er in het Zoetermeerse onderwijs ongeveer behoefte is aan zo'n vijftig tot 100 laptops dus als de meerderheid van de raad het daarmee eens is, wil ik wel toezeggen dat wij die vijftig tot 100 laptops vanuit die laptops die wij straks allemaal niet meer nodig hebben, terecht laten komen bij de Zoetermeerse leerlingen.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema, een interruptie van mevrouw Van der Meer. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, want dat bespaart me misschien een heleboel gedonder om die motie te gaan veranderen. Ik kijk even naar alle mede-indieners. Als we nu de toezegging 100 laptops minimaal...

Wethouder **Iedema**: Nee, vijftig tot 100 want...

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Nee, 100 minimaal, daar houd ik u aan want daar kunt u vast goede plekken voor verzinnen dus 100 laptops en als het 101 is, worden we niet boos. Als we dat met z'n allen goed vinden, trek ik de motie in maar dan willen we wel die toezegging hebben. Ik zit even te kijken, is er iemand die daarop tegen is?

De **voorzitter**: Nee, dat snap ik, maar dat gaan we straks even doen want anders dan...

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Nee, ik doe het nu want dan is het klaar.

De **voorzitter**: Nee, dat gaan we nu niet doen, dat doen we straks want als iedereen dat gaat doen met zijn moties dan zijn we straks nog... Nee, volgens mij gaat het om de toezegging van de wethouder.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Maar die hoef ik alleen maar te hebben als mijn medeindieners het ermee eens zijn.

De **voorzitter**: Maar volgens mij kunt u straks als de wethouder deze toezegging doet, concluderen dat de motie niet meer ter besluitvorming hoeft te worden voorgelegd. Dus ik stel voor dat we dat zo doen.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Maar ik heb genoeg knikjes gezien, volgens mij.

De **voorzitter**: Dat kan altijd, de non-verbale. Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik heb er toch nog even een vraag over omdat er namelijk door het kabinet echt extra geld is uitgetrokken, onlangs nog, ik meen eind 2020, om alle leerlingen van laptops te voorzien. Ik vraag me af: is die behoefte er nog? Want dat geld was er en ik weet ook dat het heel goed besteed is.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: We hebben ook tijdens corona een hoop laptops weggezet en de afdeling Onderwijs heeft onlangs nog een keer een extra uitvraag gedaan en we weten nu dat er nog vraag is naar ongeveer een stuk of vijftig laptops dus vandaar dat ik ook... En als het er 100 zijn, dan komt dat ook goed, maar dit is ongeveer de vraag op dit moment.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We hebben in de motie ook gezegd 'het hoeft niet per se naar scholen te gaan, er zijn misschien andere mensen waar het dringend nodig is'. Dus we vinden gewoon 'laten we zorgen dat die dingen een goed plekje krijgen'. En wij gaan voor de 100.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het lijkt hier wel een paardenmarkt. Wethouder Iedema, gaat uw gang.

Wethouder **Iedema**: Ja, het komt niet vaak voor dat raadsleden toezeggingen doen, maar fijn. Dan de motie 2106-26 Goede start, goede toekomst. Daar heeft u ook een positief advies op gelezen. De motie 2106-37 van D66 Kansen door inzet budget Onderwijsachterstandenbeleid moeten we in zijn huidige vorm helaas ontraden. U heeft daar twee dingen in gezet, een is de TalentenAcademie betalen vanuit onderwijsachterstandsmiddelen, maar dat kan helaas niet en dat voldoet niet aan de reglementen van het onderwijsachterstandenbeleid. We hebben wel andere structurele dekking gevonden in de begroting voor deze activiteit dus de TalentenAcademie hoeft niet te stoppen. Dan het andere deel van de motie. Op dit moment voldoet het huidige project van Piëzo nog niet aan de onderwijsachterstanden manier van handelen en als ze dat aanpassen en als u de motie daarop wilt aanpassen, dan kan ik in de tweede termijn wellicht een ander advies daarop geven. U leest de toelichting in het overzicht dat we hebben gestuurd, dat was motie 2106-37.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Huijbens. Gaat uw gang.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Voorzitter, dank u wel. Ik heb het advies gelezen maar voor mij is het nog niet duidelijk hoe ik de motie kan aanpassen. Die studieplekken zijn er nu, maar die kunnen niet via het OAB betaald worden. Hoe moeten we daar wat creatiever meer omgaan? Want ik denk dat het heel veel kan toevoegen als mensen bijvoorbeeld bij de Onderwijs Adviesdienst een poosje zijn geholpen en zij dat dan overnemen wanneer het thuis niet kan. Dus kunt u mij adviseren hoe de motie aangepast zou moeten worden?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Dat vind ik een lastige om zo uit het hoofd te doen, dus als we daar in de schorsing even over van gedachten kunnen wisselen en in de tweede termijn op terugkomen, dan graag.

De **voorzitter**: Ik zie geknik. Gaat u verder.

Wethouder **Iedema**: Dan de motie 2106-41. Oogst van pilots van D66. Die willen we ontraden met de toevoeging dat die overbodig is sinds we afgelopen maandag de Zoetermeerse werkwijze hebben aangenomen met daarin ook het rondmaken van de ambtelijke beleidscyclus en daarin dus ook, meer dan voorheen, aandacht voor evaluatie. Volgens mij was dat precies de kern van de motie.
Dan de motie 2106...

De **voorzitter**: Ho, u gaat te snel. Mevrouw Huijbens rustig aan, ik hoor u naar voren rennen, gaat uw gang.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Ja, ik begrijp dat er dan een evaluatie komt, maar hoe wordt de raad daar dan in meegenomen? Voor ons is dat natuurlijk ook belangrijk want vaak gebeurt het dat er inderdaad een pilot draait die twee, drie jaar gaat draaien. Die moet eerst opgestart worden en dan werkt het op een gegeven moment en dan stopt het. Dan worden wij daar niet over geïnformeerd en dan komen de maatschappelijke organisaties bij ons en zeggen 'zo jammer, het draaide net lekker'. Hoe kunnen wij dan die evaluatie op tijd krijgen zodat, als het nodig is, we hem kunnen meenemen in de werkwijze? Daar ben ik naar op zoek, dus alleen de evaluatie is niet voldoende.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Dat snap ik en dan wil ik mevrouw Huijbens en alle andere raadsleden vooral op het hart drukken – daar gaan we zelf als college ook op letten – dat bij de strategische agenda die we afgelopen maandag hebben aangenomen ook de Zoetermeerse werkwijze zat. Die gaat uit van niet alleen beleid initiëren, maar op een gegeven moment ook echt evalueren. En dan, in goed Nederlands gezegd, go-no-gobeslissingen nemen. Volgens mij moeten we daar met z'n allen veel scherper op zijn dan we in het verleden wel geweest zijn.

De **voorzitter**: Mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Dank u wel voorzitter, maar hoe wordt de raad daar dan bij betrokken?

Wethouder **Iedema**: Via de normale debatten hier en op een gegeven moment zullen we ook met

resultaten van pilots et cetera terugkomen. Dus we moeten bij het opstarten van pilots er rekening mee houden wanneer u wordt betrokken en wanneer u de resultaten te horen krijgt en waar de stop-en-gobeslissingen zitten en wat we doen met de resultaten.

De **voorzitter**: Heel kort, mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Dat is precies waar de motie om vraagt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Dan kom ik bij 2106-56, die is ook positief. Ik wil wel zeggen dat het invoeren van de M/V/X-teksten wel wat tijd kost. Dus dat willen we stapsgewijs doen tussen nu en 1 juli 2022 omdat we dan alle teksten moeten aanpassen, maar dan hangt dat ook samen met de invoering van de Wet elektronisch bestuurlijk verkeer die op die datum ingaat.
Ook de Knop zienswijze, 2106-58 positief. De motie 2106-67 Blijk van waardering in verband met corona van LHN hebben we op oordeel raad staan. Het is sowieso een erg sympathiek signaal, maar ik moet wel heel eerlijk zeggen dat ik als werkgever wel dacht 'is dit nu waar u als raad op wilt gaan zitten?' Goed werkgeverschap mag u echt verwachten van de organisatie en we zorgen heel goed voor ons personeel en we zorgen er ook voor dat we wat ze gemist hebben, wel inhalen. We hebben net een heel mooie dag radiomaken voor en met elkaar gehad en we zorgen dat er veel ruimte is voor ontmoeting op allerlei facetten. Maar als u als raad zegt 'we vinden het desondanks van belang dat de ambtenaren toch nog een steuntje in de rug krijgen', dan denk ik dat het echt aan het oordeel van u is. Als u het dan goed vindt dat ik er goed op let dat we geen fiscale rariteiten krijgen want het geven van waardering in welke vorm dan ook, is wel gebonden aan fiscale richtlijnen dus daar zal ik dan op letten.
Dan had ik nog een paar vragen. Het CDA vroeg naar de circulaire en duurzame economie. 'Kunt u even aangeven wat daar de status van is?' We proberen zo veel mogelijk aan te haken bij de ingezette lijn van de MRDH en dat betekent voor ons dat we op dit moment bijvoorbeeld op het gebied van de organisatiegraad van bedrijventerreinen aan het kijken zijn of we samen slagen kunnen maken, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en verduurzaming. Op dit moment wordt er ook een beleidsadviseur geworven binnen Zoetermeer die ook capaciteit heeft op het gebied van circulaire economie en duurzaamheid.
Dan...

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. U noemde net het CDA maar de vraag kwam denk ik bij ons vandaan. Of het CDA heeft hem ook gesteld, maar dan hebben we hem dubbel gesteld. We zouden ook graag willen – wat volgens mij destijds in het memo als antwoord op onze vraag is gezegd – dat u dit meeneemt naar de regio om ook met de overkoepelende visie wat het kabinet ons heeft opgelegd, namelijk om in 2050 volledig circulair te zijn, de status daarvan binnen de MRDH weer te geven en aan te geven wat dat betekent voor Zoetermeer.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Dan moet ik heel even kijken want u vraagt naar de MRDH. MRDH is natuurlijk op zich bij wethouder Van Driel die daar de portefeuillehouder van is, maar de MRDH is op dit moment heel erg druk met het verduurzamen van bedrijventerreinen en kijken wat we daar kunnen op het gebied van circulaire industrie. We zijn ook bezig met de digitalisering van het mkb bij de maakindustrie. We kijken wat we daar nog aan circulaire economie kunnen doen. Dus daar heeft de MRDH een heel programma voor en daar proberen we zo veel mogelijk bij aan te sluiten.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom en dan mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank voorzitter, mooi om te horen dat u daarbij aansluit. Het zou ons wel heel erg helpen als u een toezegging kunt doen om ons later in het jaar misschien inzicht te geven in wat dat nu concreet voor Zoetermeer betekent want daar heeft mijn fractie wel behoefte aan. Het is mooi dat er in de regio allerlei ideeën zijn, maar wat levert dat nu op voor Zoetermeer?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter, we bemoeien ons als raad natuurlijk niet met de werving van personeel, maar misschien wel een tip: als u bij de werving van deze persoon ook nagaat of deze persoon kennis en ervaring heeft over het aanvragen van subsidies, dan is dat misschien een aardige extra.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Ik zal deze tip ter harte nemen, hoewel ik wel denk dat een subsidioloog en iemand die kennis heeft van verduurzaming in de economie misschien wel uit een heel ander beleidsveld komen, maar ik neem het in het achterhoofd mee. En wat betreft de vraag van mijnheer Boerboom, mij werd net non-verbaal behoorlijk duidelijk gemaakt dat u die toezegging krijgt.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik zie de griffier heel erg kijken 'wat moet ik nu noteren', dus die heeft het blijkbaar niet helemaal...

Wethouder **Iedema**: Mijn samenvatting is dat we deze raad op de hoogte zullen brengen van precies de ideeën rond en de vorderingen van de MRDH en hoe wij erop aanhaken vanuit Zoetermeer op het gebied van duurzame economie.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Circulaire economie.

Wethouder **Iedema**: Circulaire economie en duurzaamheid.

De **voorzitter**: Op welke termijn?

Wethouder **Iedema**: Dat komt nog deze coalitieperiode.

De **voorzitter**: Mooi, dat is dan vastgelegd. Gaat u verder.

Wethouder **Iedema**: Dan de vraag van de PDvZ. Wat zijn de concrete plannen op het gebied van omscholing? U hoorde daar net collega Van Driel al iets over vertellen en vanuit mijn portefeuille kan ik daar nog aan toevoegen, en dat is dan de onderwijskant van het verhaal, dat we met mboRijnland de Haagse Hogeschool en de gemeente samen het initiatief hebben genomen om via een samenwerkingsovereenkomst afspraken te maken over scholing in met name die vier sterke sectoren van onze stad, wat concreet betekent dat er meer hybride onderwijsplekken komen waar studenten echt in de praktijk worden opgeleid. We zijn ook de scholingsbehoeften van bedrijven aan het onderzoeken en we ontwikkelen, samen met het bedrijfsleven, modulair onderwijs om de competenties van werkenden blijvend te ondersteunen. En los daarvan gaat de Haagse Hogeschool ook nog eens verschillende modules ICT-onderwijs voor werkenden aanbieden met ingang van het komend studiejaar. Volgens mij zijn dat de vragen die ik op mijn lijstje had.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter, bemoedigend om dat allemaal te horen, wethouder Iedema, zitten daar ook de associate degrees bij?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Als het goed is, heeft u ook het memo gelezen dat we onlangs hebben gestuurd met een update over het onderwijsachterstandenbeleid. En u kent ook onze zoektocht en onze drang om associate degree onderwijs in Zoetermeer toe te voegen. Dat is taaie materie, maar daar zijn we nog steeds onverminderd mee bezig. Ik denk zelf dat het krijgen van onder andere dat onderwijs voor werkenden, gecombineerd met de hang in het onderwijs naar steeds meer modulair onderwijs, de kansen op een associate degree in Zoetermeer alleen maar vergroot. Je ziet ook dat waar de Haagse Hogeschool eerder altijd redelijk terughoudend was met inzetten op Ad-onderwijs, ze daar nu wel stappen in aan het maken lijken te zijn. Ik heb nog steeds goede hoop.

De **voorzitter**: Ik zag mevrouw Frinking nog.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik denk dat ik bij de laatste wethouder ben aangeland en dat u het niet meer kunt doorschuiven – maar u heeft de burgemeester nog – en het ging me even over de laaggeletterdheid. Daar heb ik in mijn termijn een opmerking over gemaakt en bent u daar ook al mee bezig? Kunt u misschien iets vertellen over hoe u daar aandacht aan geeft?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Ik heb de opmerking goed gehoord en ik dacht 'dat is fijn', maar omdat u niet meteen een vraag had gesteld, dacht ik 'daar komt u vast op terug'. Maar laaggeletterdheid staat echt hoog op onze agenda, niet alleen op het gebied van onderwijs, waar we bezig zijn met bijvoorbeeld de combinatie van laaggeletterdheid, door het Digi-Taalhuis, maar waar we ook in voorschoolse educatie al veel aandacht eraan besteden via bijvoorbeeld de Speeltaalhuizen. We hebben ook eerder dit jaar een onderzoek laten doen door een aantal promovendi van het THRIVE Institute. Die hebben met name veel inzicht gegeven in wat we kunnen doen, bijvoorbeeld op het gebied van dienstverlening. Daar zie je dat laaggeletterd niet alleen het niet kunnen lezen en schrijven is, maar ook het moeilijk kunnen vertalen naar handelingen van de dingen die wij ze proberen te vragen, of mee te delen. Dat laatste nemen we nu ook weer mee in de vernieuwing van de website, om maar iets te noemen. Dus op verschillende plekken proberen we echt zo veel mogelijk aandacht aan laaggeletterdheid te geven.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking, voldoende? Dan ga ik naar mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ooit, toen ik in de raad begon, hadden we het ook over laaggeletterdheid. Over mensen die analfabeet waren. Dat waren in mijn beleving toen mensen die naar school waren gegaan kort na de oorlog en op de een of andere manier klassen niet hadden afgemaakt en weet ik wat voor moeilijkheden hadden gehad, en toen dacht ik 'geen wonder, die mensen hebben zich veertig jaar door het leven geslagen en nu zijn ze 65 en denken ze 'kom, ik moet nu toch eindelijk er eens voor zorgen dat ik wat kan lezen'. Dat kon ik alleemaal heel goed snappen, maar we zien op het ogenblik voortdurend jonge mensen tevoorschijn komen die het ook niet kunnen, die niet kunnen lezen en niet genoeg kunnen rekenen, niet functioneel genoeg. Dan kunnen we wel bezig zijn met allerlei programma's, maar wanneer gaan we nu eens voor elkaar krijgen dat er geen nieuwe laaggeletterden bij komen? Hebben we daar nu een beetje grip op, op de een of andere manier? Ik kan me voorstellen dat het te ver voert om het hier helemaal uit te discussiëren, maar we hebben het idee dat we blijven dweilen met de kraan open.

De **voorzitter**: Was dat ook het onderwerp van mijn heer Schoonbeek? Mevrouw Van Leeuwen op dit onderwerp? Dan ga ik daarna naar de wethouder maar het is inderdaad niet de bedoeling om dat te uitgebreid te doen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mevrouw Van der Meer triggert me wel, ik las gisteren de krant en toen was ik blij dat het eindelijk een keer niet over corona ging, maar toen kwamen alle ouderwetse teksten weer naar voren over het enorme lerarentekort en ik las dat de drie grote steden aangeven dat ze scholen moeten gaan sluiten. Als we het hebben over laaggeletterdheid, denk ik dat onderwijs echt een voorwaarde is. Ik ben nog wel even benieuwd hoe het staat met ons onderwijs in Zoetermeer en of de dreiging van sluiting er hier ook is.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, ik vraag regelmatig als ik mensen in het onderwijs spreek, ook naar dit soort landelijke trends 'hoe zit dat bij ons?' Het voordeel van een aantrekkelijke stad als Zoetermeer zijn, is wel dat we het nog steeds rond krijgen, maar het wordt wel lastig. Maar we krijgen het nog steeds rond dus we hoeven nog een scholen te sluiten gelukkig en op het moment dat dat dreigt of we moeten nog meer, extra aan de bak, kom ik echt bij u terug.
De vraag van mevrouw Van der Meer voert voor dit debat iets te ver wellicht maar dat onderzoek heeft mij wel wat geleerd. Ik had ook dat oude beeld, dat laaggeletterdheid een beetje ongeletterdheid was, niet kunnen lezen en schrijven, maar dat onderzoek heeft geleerd dat je ziet dat onze samenleving steeds taliger en ook steeds digitaliger wordt en je ziet daar een soort nieuwe laaggeletterdheid ontstaan. En daar bovenop is er een aantal kinderen dat al met een behoorlijke achterstand in het onderwijs terechtkomt waardoor ook die taalvaardigheid best moeilijk op te schroeven is. Die combinatie,

waarnaar nu ook veel onderzoek gedaan wordt, is iets waar we de komende tijd goed op moeten inzetten; er ontstaan langzamerhand ook nieuwe laaggeletterdheid vragen.

De **voorzitter**: Ik constateer dat we dit onderwerp nu even afronden maar ik ga nog naar mijnheer Schoonbeek voor een vraag.

De heer **Schoonbeek** (D66): Dank u wel voorzitter, ik heb het idee dat ik misschien iets te lang heb gewacht met het doorschuiven van de motie dus misschien komt die uiteindelijk weer bij wethouder Van Driel terecht want ik zie dat zij de portefeuillehouder is, maar het gaat over motie Promotie Individuele Studietoeslag en ik wil de vraag ook graag aan u stellen omdat u zowel van onderwijs als economie bent. De motie roept op om meer kenbaarheid of ruchtbaarheid te geven aan deze toeslag omdat afgelopen jaar van de € 35 miljoen, maar iets van 7% is aangevraagd. Daar zal Zoetermeer niet anders in zijn dan andere steden. Nu staat er bij de onderbouwing waarom die wordt ontraden 'gebrek aan dekking'. Is dat omdat er geen dekking voor is of omdat ik niet in de motie heb aangegeven waar ik graag de dekking vandaan zou willen halen?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Onze systematiek van beantwoording kennende, is het dat laatste. Maar omdat het een inkomensondersteunende maatregel is, weliswaar op studietoeslag maar toch inkomensondersteunend, is dat inderdaad voor wethouder Van Driel die daar in haar tweede termijn dan even op terug zal komen.

De **voorzitter**: Dank u wel dan kijk ik rond of er nog vragen zijn. Mijnheer Weekenstroo, gaat uw gang.

De heer **Weekenstroo** (CDA): We hebben de wethouder Omgevingswet en die hebben we niet over de Omgevingswet horen praten. Ik vind dat bijzonder. We hebben natuurlijk Zoetermeer 2040 gehad en daar hebben we het vrij uitgebreid over gehad maar als we naar de perspectiefnota kijken, zien we dat de structurele effecten pas vanaf 2024 ingeboekt zouden worden. Is dat een bewuste keuze? Is het een bewuste keuze om de effecten pas twee jaar na de invoering in te boeken? En betekent dat dat we daarmee eigenlijk een zwart gat in de begroting aan het creëren zijn voor de Omgevingswet? Want in dezelfde tekst wordt aangegeven dat de lasten waarschijnlijk hoger zullen zijn dan de inkomsten.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Daar overvraagt u mij een beetje op de inboeking van de financiën et cetera, maar ik weet wel, en daar hebben we het ook eerder over gehad en daar heeft uw raad ook een opdracht voor gegeven om die motie te steunen bij de VNG, dat er structureel te weinig geld voor de Omgevingswet onze kant op lijkt te komen. Dus daar maken we ons wel zorgen over, maar voor wat betreft mijn onderdeel, daar hebben we het natuurlijk vorige week maandag uitgebreid over gehad. Ik zie het probleem waar u aan refereert, van mijn kant in ieder geval, nog niet, maar misschien kunnen we dadelijk de wethouder van Financiën om iets meer duiding vragen.

De **voorzitter**: Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Een kort vervolg. Volgens mij is de wethouder Omgevingswet niet alleen verantwoordelijk voor de visie, maar voor de hele uitvoering van de wet dus ik vind dat u hiermee uw eigen rol als wethouder iets te nauw en te eng uitlegt en ik hoor graag de uitleg van de wethouder van Financiën. Daarom stel ik de vraag nu, omdat ik weet dat die wethouder hierna nog door mag praten.

De **voorzitter**: Ik kijk rond. Als er verder geen vragen meer zijn voor wethouder Iedema, dan dank ik hem voor zijn bijdrage en voor ik zelf het woord voer, gaan we terug naar wethouder Rosier die nog een aantal dingen open heeft staan.

Wethouder **Rosier**: Voorzitter dank, ik heb drie moties genoteerd waar op de een of andere manier naar gevraagd werd. Dan begin ik achteraan het lijstje qua nummering, motie 2106-61 Van Tuyllpark. Het advies is ontraden. Inhoudelijk gaan we volgens mij doen wat er gevraagd wordt, door dat op inhoud te combineren maar de deadline om dat te proberen voor het begrotingsdebat is echt gewoon

onhaalbaar. Daarom hebben we al eerder gezegd 'eind dit jaar, begin volgend jaar', maar volgens mij wordt dat al ambitieus op dit moment dus de termijn is niet haalbaar.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik heb intern begrepen dat het plan voor de Plas van Poot er eigenlijk al min of meer ligt dus dat dat al vrijwel klaar is. Waar hangt het dan op bij u met betrekking tot het Van Tuyllpark? Want er zijn ook veel ondernemers die daar zitten en de mensen van de Plas van Poot willen graag weten waar ze aan toe zijn en we horen ook wat ondernemersplannen waarvan wij denken 'dat kan negatief zijn voor de Plas van Poot'. Kortom, we denken echt dat snel duidelijkheid geboden is; wordt het dan begin januari? Dat zou ik nog acceptabel vinden maar als het ergens eind maart wordt, of misschien weer verdaagd tot mei, dan zouden we dat echt heel erg laat vinden.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: We hebben een projectleider moeten werven en daarvoor hebben we het heel lang gehad over 'is er geld of niet?' Dat was voor het Van Tuyllpark, niet zozeer voor de Plas van Poot, maar voor het Van Tuyllpark. Dat is toen uiteindelijk gereserveerd en het heeft een tijd geduurd voor we een projectleider hadden. We hebben nu eindelijk een projectopdracht in de afrondende fase waardoor het traject gestart kan worden. Ik hoop echt dat het nog in januari komt, maar ik bespreek ook volgens mij pas deze week, o nee, volgende week, die projectopdracht in concept en ik durf ook niet keihard te zeggen dat het per definitie januari wordt. Dat vind ik echt heel ingewikkeld omdat dat nu opgestart wordt.
Motie 32, daar was volgens mij door de VVD naar gevraagd, over de RandstadRailhaltes. Dat advies is positief.
Dan nog naar motie 14. Dat was volgens mij de vraag van mijnheer De Jong en ik sluit aan bij wat collega Groeneveld al zei, de motie is wel redelijk sturend, zowel in titel, als ook in opdracht, daar staat dan volgens mij echt 'maak afspraken hierover bij gebiedsontwikkeling' in het eerste dictum. Wat we wel doen, want ik hoorde uw uitleg ook, mijnheer De Jong, is bij de meeste grote bouwontwikkelingen of gebiedspontwikkelingen kijken wat er mogelijk is aan verhogen van het onderhoudsniveau. Daarom wist ik ook dat het bij de Entree € 700.000,00 per jaar was. Uiteindelijk hebben we daar als college over gezegd 'dat vinden we financieel een te groot gat slaan in het beschikbare geld'. We hebben het er natuurlijk bij het Kwadrant over gehad en daar zitten ook afspraken in met de VvE. Volgens mij hebben we vaak al wel in beeld wat het kost. Het is wel echt een ontzettend dure maatregel die denk ik iedereen wil, maar waar we het wel in beeld hebben gebracht, hebben we tot nu toe wel iedere keer vanwege de financiële positie moeten zeggen 'we vinden het als college in ieder geval geen goed voorstel'.

De **voorzitter**: Mijnheer De Jong.

De heer **De Jong** (CDA): Voorzitter, met dit antwoord komt u volgens mij een heel eind in de richting van wat de motie vraagt want we vragen dat u ernaar streeft om afspraken met die omgeving te maken over een verhoogd onderhoudsniveau en de schaalgrootte daarin kunt u variëren. We hebben zelfs bij de toelichting gezegd 'we kunnen ons voorstellen dat je bij een klein aantal woningen echt over een veel kleinere postzegel praat dan wanneer je over een groot aantal woningen praat'. Breng dat in zicht en vertel ons volgend jaar, pak 'm beet rond de jaarwisseling, wat de eerste resultaten zijn en dan kunnen we dat heel concreet wegen met elkaar. Maar dan laten we in ieder geval zien als raad dat we een ambitie hebben voor een hoger onderhoudsniveau en als het niet lukt, dan is dat ook een eerlijk antwoord, maar dan hebben we er op zijn minst serieus naar gekeken en ons best gedaan.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Eigenlijk heb ik het idee dat we elkaar daar al hebben gevonden want in mijn beleving, in elk geval bij de projecten die ik zo snel even kon terugkijken of wist, hebben we het dan in elk geval altijd in beeld. We hebben het dan over twee dingen, het aanlegniveau waarvoor je kiest, dat is ook bijvoorbeeld het type steen. Het is vaak nog iets goedkoper om dat op het hoogste niveau te doen zodat het ook langer duurt voordat je op een lager onderhoudsniveau komt qua zicht, maar dan weten we eigenlijk altijd wel wat het kost om een hoger onderhoudsniveau te hebben. Dus volgens mij zijn we het wel eens en doen we het eigenlijk ook. Dan leidt dat voor mij en voor het college tot de

conclusie dat de motie overbodig is.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we dat kunnen afronden. Ik ga naar mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik wil de wethouder even mee terugnemen naar motie 65. Diervriendelijk maken van de Bleiswijkseweg. Daar is verder nog niet op gereageerd behalve dat er staat 'kijk naar de beantwoording van de schriftelijke vragen'. Natuurlijk, dat kan ik doen en dat heb ik gedaan en we weten allemaal dat het resultaat daarvan is dat er nu borden geplaatst zijn langs de weg. Die werken enigszins, niet volledig, maar toch dank daarvoor. Maar we zien nog meer mogelijkheden en we hadden heel graag een wat inhoudelijker antwoord gehad op deze motie, buiten het feit dat die beantwoording van de schriftelijke vragen al wel iets geeft. Maar ook daarover staat er 'Rijkswaterstaat is lastig te bewegen om mensen anders te laten rijden en het instellen van andere routes op zoekmachines is moeilijk'. Wat kunt u nog meer bieden behalve wat er nu staat want we zijn toch wel op zoek naar een wat meer diervriendelijke weg daar en misschien zegt u straks wel 'in de visie van het Van Tuyllpark kan dat worden meegenomen'? Ik zou graag nog een inhoudelijke reactie horen.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Ook in deze motie wordt gezegd 'kijk of het een weg alleen voor bestemmingsverkeer kan worden', maar het is nu gewoon een belangrijke ontsluitingsweg voor de Nutriciavrachtwagens, maar ook om het station te bereiken, wat we volgens mij met z'n allen bereikbaar willen houden. En we hebben juist bij de beantwoording van de schriftelijke vragen... Dan is dat wat te kort, even zo'n zinnetje digitaal in de toelichting. Dat klopt en dat had ook met de tijdsdruk te maken, zeg ik heel eerlijk, maar we hebben daar ook gezegd 'het is gewoon een belangrijke weg, of we dat nu willen of niet'. Dus hem echt alleen voor bestemmingsverkeer instellen of verkeer op een andere manier omleiden, is echt heel ingewikkeld en ook gezien de heel bewuste keuze die we eerder hebben gemaakt met z'n allen, bijvoorbeeld over die ontsluitingsweg van Nutricia, want die T-splitsing daar is net helemaal gloednieuw ingericht, hebben we gezegd 'we plaatsen borden'. Maar we zagen op dit moment geen mogelijkheden om meer te doen en al helemaal niet als je daar echt verkeer gaat weigeren want het is gewoon een belangrijke doorgangsweg.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Nog even aanvullend daarop. Die weg van Nutricia is heel mooi geworden maar die reikt niet tot het gebied waar we het over hebben. Daar precies onder het viaduct is het perfect voor elkaar, Nutricia kan erop en Nutricia kan eraf, alhoewel alleen richting Den Haag en niet richting Utrecht, dan moeten ze inderdaad wel om. Maar ze kunnen dan ook via de Storkstraat of die kant uit richting het Maximaplein, net zoals Bode Scholten BV ook die kant uitrijdt en dat gaat ook prima. Die zitten daar weliswaar wat dichterbij maar dat zou een mogelijkheid kunnen zijn. Dus we vonden dat toch wat kort door de bocht en dat wilde ik toch gemeld hebben.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Volgens mij is het als je de vrachtwagens die Nutricia verlaten via de Bleiswijkseweg vervolgens weer een stukje door Zoetermeer leidt om ze naar het Maximaplein te sturen, de vraag of je dat moet willen, of dat stuk dat je die vrachtwagens dan toch echt door de stad laat rijden, opweegt tegen de heel bewuste keuze die we hebben gemaakt die ervoor zorgt dat als ze bij Nutricia wegrijden of ernaar toegaan, ze die Bleiswijkseweg gebruiken om uiteindelijk zo snel mogelijk de stad uit te zijn richting de snelweg.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt nog?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Wat zou er mis mee zijn om te zeggen 'we brengen daar de snelheid omlaag en we handhaven en zetten er een camera neer'? Als je tig keer een boete krijgt met je vrachtwagen dan let je de volgende keer wel op. Nu denkt iedereen 'we scheuren er gewoon doorheen, jammer van die ganzen'.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Alleen al het punt dat wij geen camera's neerzetten. Dat is het OM volgens mij, de landelijke politie die bepaalt waar geflitst wordt. Ik denk dat het heel interessant zou zijn als wij dat zouden kunnen doen want wij kennen onze steden veel beter maar dat kunnen we niet dus we kunnen die maatrelgeen niet inzetten.

De **voorzitter**: Heel kort nog, mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Maar als we daar een of twee verkeersdrempels neerleggen zodat we even die snelheid eruit halen? Want dat bord leest geen hond, ze scheuren maar door.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Ook een drempel aanleggen, zeker daar, zal echt geld gaan kosten en dan moeten we de weg opnieuw gaan inrichten want hij is uniek ingericht op de snelheid die er gereden mag worden. Dat doen we altijd heel consequent in Zoetermeer. Dus even toezeggen dat we drempels gaan neerleggen? Dat zal gewoon een flink bedrag kosten en dat kan ik helaas echt niet doen.

De **voorzitter**: Ik zie nog mijnheer Boerboom maar ik wil echt naar een afronding van dit onderwerp.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Nog even naar aanleiding van deze motie. We gaan straks ook voor DIF Park vast de investeringen daar in de omgeving doen en ik ga ervan uit dat dat niet heel lang gaat duren. Althans, dat hoop ik aangezien we daar echt een goede impuls aan het geven zijn. Volgens mij moet ook de openbare ruimte daar aangepakt worden. Kunt u toezeggen dat u het in ieder geval daarin meeneemt om te zorgen dat er een veilige omgeving komt, ook voor de dieren daar?

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Ik denk dat of wethouder Iedema, of ik daar even op terug kan komen, want of het nu bij DIF komt of inderdaad bij het Van Tuyllpark, ik weet dat we eerder in de visie DIF hebben gezegd dat we ook de herinrichting van de Bleiswijkseweg aanpakken, maar daar weet ik de planning niet van.

De **voorzitter**: Daar komt u dan in tweede termijn op terug. Dank wethouder Rosier. Als er verder geen vragen meer zijn, dan ben ik zelf aan het woord als burgemeester. Maar het lijkt me goed als we daarvoor even schorsen want dan kan mijnheer De Jong het voorzitterschap even overnemen. Het is nu 20.50 en ik stel voor om 20.55 door te gaan. Dan kunnen we daarna nog een wat langere schorsing houden voor de tweede termijn van uw raad, ik schors de vergadering.

Schorsing

(Het voorzitterschap wordt overgenomen door de heer De Jong.)

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Onze burgemeester staat klaar, en dit keer niet in zijn rol als voorzitter van de raad, maar als portefeuillehouder Openbare orde en veiligheid, ik geef hem graag de gelegenheid om zijn deel van de eerste termijn van het college in te vullen.

Burgemeester **Bezuijen**: Dank u wel voorzitter, ik zal proberen het niet al te lang te maken want het gaat bij mij natuurlijk vooral over het onderwerp Veiligheid. Er zijn nog twee andere onderwerpen maar veiligheid is iets dat door een aantal fracties naar voren is gebracht en dat is goed want het is een thema dat ook leeft. Ik ben er alleen maar heel blij mee dat het leeft, want het is een belangrijk onderdeel van het werk en een belangrijk onderdeel van waar we mee bezig zijn en ook belangrijk en essentieel voor de leefbare samenleving die we natuurlijk hebben.
Ik ga een paar onderwerpen de revue laten passeren die u ook heeft gememoreerd. Ik begin – daar is weliswaar geen motie over ingediend maar daar is zeker door de LHN, maar ook andere fracties, wel aandacht voor gevraagd – met jongeren en wapens Dat is benoemd vanuit de optiek dat we helaas steeds meer te maken krijgen met steekincidenten maar ook het feit dat wapengebruik en -bezit onder jongeren toeneemt. Laat ik daar gewoon geen misverstand over laten bestaan. Ook dat vind ik een heel zorgelijke ontwikkeling op dit moment. Wij doen er vanuit gemeente van alles aan op dit moment. U weet dat we het actieplan Wapens en Jongeren hebben. Daar zijn we druk mee bezig en er ligt ook een veiligheidsconvenant met de scholen, vo en mbo, om juist op een aantal van die vragen heel na-

drukkelijk te wijzen. We proberen ook bijvoorbeeld wijkagenten langs scholen te laten gaan om hen te laten wijzen op het gevaar van wapens en het gebruik daarvan. We hebben ook schoolwijkagenten die die signalen oppakken en daar zo snel mogelijk op in spelen. Misschien nog even hierover en dan kom ik straks nog even terug op dat preventief fouilleren in het kader van de motie. Er worden natuurlijk op dit moment bij scholen al lockercontroles uitgevoerd. De scholen zijn er zelf ook mee bezig, maar goed, ik heb me zelf ook voorgenomen samen met de wethouder van Onderwijs, wethouder Iedema, om binnenkort weer met de scholen en de directies daaromtrent om tafel te gaan zitten. Om te kijken of er nog extra dingen zouden kunnen worden gedaan in dat verband, om te voorkomen dat jongeren met wapens rondlopen en zeker ook dat ze die gebruiken. Want dat is ook nog veel gevaarlijker. Tegelijkertijd – dat is iets landelijks maar dat wil ik ook lokaal oppakken – wil ik gaan kijken met onze lokale detailhandel waar het gaat om het verkopen van wapens, met name dan steekwapens in dit geval, messen en dergelijke, of we daar toch in ieder geval iets meer aan ontmoediging kunnen doen. Dus we zijn met van alles bezig om juist ook ervoor te zorgen dat dat minder wordt. Ik wil hier nog wel een lans breken, dat is hier echt op zijn plaats en het is hier vaker gezegd, voor de rol van de ouders. We merken ook steeds vaker dat bij jongeren die in aanraking komen met wapens, de ouders dat soms niet weten, dat is nog een ding, maar dat is ook al niet best. Maar soms weten ze het wel en dan proberen ze het soms ook nog te... Ik zal niet zeggen 'vergoelijken', maar dan werken ze niet echt mee. Er is echt nog heel veel werk aan de winkel dat op dat punt. Het is ook mijn voornemen – want daarover hoorde ik ook al wat – om wat wij dan maar even de straatcultuur noemen, toch ook eens wat verder te gaan onderzoeken in Zoetermeer om te bekijken in hoeverre daar ook weer zaken spelen die weer belangrijk zijn om naar te kijken in ons beleid en onze maatregelen.
Voorzitter, dat brengt mij tot de volgende stap, dus het preventief fouilleren. Daar is een motie over ingediend. U ziet daar in het overzicht de reactie en die is eigenlijk deels positief, dat is een beetje een rare discussie. Laat ik vooropstellen dat ik vind dat preventief fouilleren buitengewoon precair is. Dat is een vergaande maatregel en dat grijpt echt ver in op de persoonlijke leefwereld van mensen. Ik wil daar eigenlijk als burgemeester ook terughoudend mee omgaan. Je moet echt een goede basis hebben om dat te doen, dus structureel fouilleren zoals ik dat nu hoor, is wat mij betreft niet aan de orde en wat mij betreft ook niet nodig en disproportioneel op dit moment.
Wat ik wel wil doen.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik sla even aan op de disproportionaliteit. Als we kijken naar Zoetermeer en de 112-meldingen, dan zijn er 319 steekincidenten in onze stad dus ik vraag me wel af 'wat moet er dan gebeuren dat u het wel proportioneel vindt?' En als ik dat dan vergelijk met een andere stad, bijvoorbeeld Dordrecht, gebeurt het daar ook. Bovendien heeft u als burgemeester, als de raad daarom vraagt, ook echt de mogelijkheid om het in te zetten en u heeft gelijk, je moet het ook niet structureel doen want u kondigt dat altijd af na overleg met de officier van justitie voor een bepaalde periode. In Dordrecht is dat gebeurd voor een jaar, weet ik, maar ik zie niet in waarom er bij vergelijkbare cijfers in Zoetermeer geen sprake zou zijn van proportionaliteit.

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Uw betoog klopt helemaal, dat kan ik beamen en daar zijn overigens ook politie en OM aan bod om dat daadwerkelijk uit te voeren. De reden waarom ik in het disproportioneel noem, en volgens mij zei mevrouw Van der Meer dat ook al, is dat het gaat om verschillende locaties. Dat is vaak heel moeilijk en bijvoorbeeld de hele gemeente aanwijzen lijkt mij toch echt te ver gaan, vandaar dat ik daar dus terughoudend mee omga. Maar ik wil wel toezeggen, dat was mijn volgende zin, dat ik dit in de driehoek bespreekbaar maak met politie en OM om te kijken of zij ook van mening zijn dat er locaties zouden zijn die daarvoor in aanmerking komen. Ik heb daar op dit moment nog geen signaal voor gekregen en nogmaals, ik herhaal mijn woorden, ik wil daar ook uitermate terughoudend mee omgaan omdat het een instrument is dat zo diep ingaat op de privélevenssfeer van mensen. Dat is de reden waarom ik daar wat terughoudend in ben. Voorzitter.

De **voorzitter**: Twee interrupties. Ik ga eerst naar mevrouw Van Leeuwen en dan naar mijnheer Boerboom.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik begrijp heel goed dat u dit een ingrijpende maatregel vindt en ik stel het op prijs dat u het wilt bespreken in de driehoek. Tegelijkertijd denk ik wel dat de noodzaak nu echt in Zoetermeer aanwezig is en is er uit wetenschappelijk onderzoek gebleken dat er

gewoon een preventieve werking van uitgaat. Dus het gaat niet eens zozeer om welk gebied, maar het feit dat u gebieden aankondigt, en dat zal goed kunnen volgens de regelgeving daar waar ook drugsoverlast is, maakt dat we daar uiteindelijk echt effecten mee bereiken die elders ook zijn bereikt.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom op hetzelfde onderwerp.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Het zal u niet verrassen voorzitter, dat we grote moeite hebben met de motie, maar ook zelfs met zoals de burgemeester het nu verkondigt. Ik zou heel graag willen dat hij bij de toezegging die hij nu aan mevrouw Van Leeuwen doet, ook toezegt dat hij eerst terugkoppelt aan de raad wat hij daarover gevonden heeft en dat we daar dan eventueel een debat over kunnen hebben want voor mijn fractie is dit absoluut geen optie.

De **voorzitter**: Nu zie ik nog meer handen. Ik ga eerst terug naar mevrouw Van Leeuwen en dan mijnheer Duiven.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik sla toch wel even aan op wat mijnheer Boerboom zegt. Ik zei 319 steekincidenten, 145 schietincidenten in Zoetermeer en u licht niet eens toe waarom u het een slechte maatregel vindt. Wat moet er volgens GroenLinks dan gebeuren hier in de stad zodat u uiteindelijk echt eens gaat ingrijpen?

De **voorzitter**: Reactie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Als ik word aangesproken, reageer ik er natuurlijk graag op. Voor ons is preventief fouilleren absoluut geen oplossing voor dit probleem, er staat nergens dat... Kijk naar heel veel andere landen waar ze zo vaak fouilleren en waar er nog steeds veel meer incidenten zijn. In onze ogen biedt dit absoluut geen oplossing voor het probleem waar we voor staan, volgens mij moeten we aan de slag met voorlichting en allerlei dat soort zaken, moeten we voorbeelden inzetten van mensen die in het verleden het foute pad op zijn gegaan, die kunnen vertellen hoe ze daarmee omgegaan zijn en daar een goede voorbeeldrol in hebben. Dat zijn maatregelen waarin we geloven. Maar niet generiek gaan fouilleren, en volgens mij haalde mijnheer Ekkelenkamp het ook al aan, we zien daar ook een groot risico op etnisch profileren.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, ik heb in mijn vorige termijn aandacht gevraagd voor de afwegingsruimte die de burgemeester heeft en ook moet hebben, vind ik, om in concrete gevallen, ook als lid van de driehoek de juiste beslissing te nemen. Ik denk dat het signaal vanuit de raad helder is, althans, ik zit wat dat betreft helemaal op het spoor of in de lijn van mevrouw Van Leeuwen, maar ik hoor het de burgemeester zelf ook zeggen, dus ik steun die lijn om daar in de driehoek een zorgvuldige afweging in te maken. Een afweging waarin bevoegd gezag zich niet kan en mag onttrekken aan de eisen – en dat zijn simpelweg de eisen die de wet stelt, en dat is een juridisch argument maar niettemin – van proportionaliteit en subsidiariteit. Daar moeten we als raad respect voor hebben en daar moeten we duidelijk over zijn in ons signaal vanuit de samenleving, maar behoedzaam in zijn als het gaat om op de stoel van de burgemeester gaan zitten. Dat signaal wil ik nog even meegeven.

De **voorzitter**: Dank u wel, ik zag nog mevrouw Van der Meer met een interruptie en daarna mevrouw Van Leeuwen en ik stel voor dat we daarna terug naar de burgemeester gaan om te reageren op wat hier gewisseld wordt. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik ondersteun wat mijnheer Duiven zegt. We voelen er helemaal niets voor om met elkaar maar even hier vandaan preventief fouilleren te gaan organiseren, daarvan zei u ook 'absoluut niet'. We hebben in dezelfde zin gezegd 'we hopen dat we daar niet aan toekomen maar als het zover is, dan steunen we de burgemeester'. Ik begrijp GroenLinks niet want nu hebben we eindelijk eens iets preventiefs en dan bent u er weer op tegen en u roept altijd 'preventie, preventie, preventie!' Dit is nu een uitermate goed plan, maar niet zomaar in het wilde weg. Er moeten echt plekken zijn waarvan je zegt 'daar heeft het zin, daar is wat aan de hand', maar uit die steekpartijen krijg ik dat beeld niet, het is overal en nergens.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Misschien moet ik dan toch nog even de techniek aanvullen. Op het moment dat de burgemeester moet doen wat zijn bevoegdheid is, heeft hij een opdracht van de raad nodig. Dus er is niets aanvullend of ingrijpend op de discretionaire bevoegdheid van de burgemeester, wij moeten hier een uitspraak doen dat hij een veiligheidsrisicogebied aanwijst uiteindelijk in overleg met de officier van justitie. Dus als dat van meerwaarde kan zijn, en dat is met name op plekken waar drugsoverlast is, denk ik dat het heel goed is dat u naar die driehoek gaat en uiteindelijk bij ons terugkomt met een voorstel dat recht doet aan de situatie in Zoetermeer.

De **voorzitter**: Volgens mij is dat precies wat de burgemeester heeft toegezegd, maar ik kan het verkeerd verstaan hebben. Burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dat klopt en u ziet aan deze discussie hoe ingewikkeld het is. Nogmaals, ik herhaal mijn woorden dat we hier voorzichtig mee moeten omgaan, ik heb toegezegd aan de indieners van de motie om dit gesprek aan te gaan in de driehoek, ik heb op dit moment – dat heb ik ook gezegd – geen aanleiding om dat nu voor te stellen of in te stellen en mevrouw Van Leeuwen heeft gelijk, ik dien dat aan u voor te leggen als veiligheidsrisicogebied en dat dient u als raad aan te nemen en dan is de uitvoering overigens aan het OM en niet zozeer aan de burgemeester of de gemeente. Zo zit de wet in elkaar en zo is het, maar nogmaals, zonder te veel in de techniek te verzeilen, ik stel voor het op deze manier te doen. En ik zal daar zeker, in reactie op wat mijnheer Boerboom ook zegt, op terugkomen, mocht dat ooit zover komen want nogmaals, ik heb er op dit moment geen aanleiding voor om dat te doen, maar ik ga het met de driehoek bespreken.

De **voorzitter**: Mag ik u bij deze toezegging vragen op welke termijn u een terugkoppeling naar de raad gaat doen?

Burgemeester **Bezuijen**: Ik stel voor dat we dat in het najaar doen. Ik heb geen overleg meer met de driehoek voor de zomer dus ik stel voor dat ik het in de eerstkomende driehoek na de zomer bespreek en dan terugkom naar de raad.
Dan even iets waar we geen motie of iets over hebben gezien, maar waar ik wel over gehoord heb. En dat wil ik hier ook even behandelen, dat is Team Handhaving. U heeft onlangs het eerste jaarverslag dat ze hebben gemaakt, gezien waar ze ook terecht heel trots op zijn, om te laten zien wat er allemaal gebeurt. Er is volgens mij door de heer Mooiman ook iets gezegd over de brief die ik heb gestuurd aan de minister. Dat ging overigens over de politiecapaciteit. Ik heb nog geen antwoord gekregen, ik denk dat de minister nog met schermen en dergelijke bezig was en met coronamaatregelen. Dus ik ga ervan uit dat hij binnenkort wel op mijn brief zal reageren. Dat gaan we zeker doen. Wij gaan volgende week over de actualisatie van het veiligheidsbeleid spreken dus ik wil daar nu niet al te veel over zeggen. Ik wil nog wel een keer benadrukken, ook in deze raad – want het gaat hier uiteindelijk over de perspectiefnota – dat we nog steeds te maken hebben bij het Team Handhaving, met tijdelijke capaciteit, dat de meldingen toenemen op dit moment dat er een behoorlijke druk op handhaving staat. U heeft de jaarrapportage daar ook over gezien. Ik vraag dan ook toch nog aandacht daarvoor want als die capaciteit niet meer beschikbaar is, zal het absoluut gevolgen hebben voor de handhaving en ook het veiligheidsbeleid. Voorzitter, dan cameratoezicht.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter. Wat zegt u nu eigenlijk? Nee, voorzitter, wat zegt de burgemeester nu eigenlijk? Ingewikkeld. U begint een pleidooi te houden over handhaving en dat u capaciteitstekort heeft. Is dit een verzoek om een motie om handhavers te...? Of wat is hier de achtergrond van? Wat had u graag gehad willen hebben van ons?

De **voorzitter**: Burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Het lijkt wel bijna Sinterklaas. Wat ik hiermee wil zeggen, maar ik stel voor dat we dat ook bij de actualisatie nog terug laten komen, is dat u weet dat er op dit moment zeven handhavers beschikbaar zijn en die financiering loopt tot eind 2022. Vallen die weg, dan valt daarmee ook een deel van de capaciteit en handhaving weg. Dat is het heel simpele verhaal en dat wil ik u maar even meegeven, maar dat kunt u ook zien in de actualisatie van het veiligheidsbeleid waar dat ook in opgeschreven staat.

De **voorzitter**: Ik dacht dat ik een interruptie zag, maar dat is niet meer van toepassing, begrijp ik?

Nee.

Burgemeester **Bezuijen**: Dan het cameratoezicht. Daarover is geen motie ingediend, maar volgens mij is daar wel een vraag over gesteld, ik meen door de VVD, over de actualisatie. Wat mij betreft, staat de evaluatie van het cameratoezicht ook voor 2022 gepland, dus dat is nog wat verder weg. Maar ik wil u wel toezeggen dat we daarnaar gaan kijken, naar het efficiënter en flexibel inzetten van cameratoezicht. Daar hebben we uiteraard wel de medewerking van de politie bij nodig, bijvoorbeeld om dat te koppelen aan de meldkamer en dat ook uit te lezen. En u zult ook, en dat staat in een raadsmemo van vandaag, maar dat ik wel weggeven, zien dat we ook in de wijk Meerzicht besloten hebben tot het instellen van cameratoezicht bij het Fonteinbos juist vanwege het feit dat zich daar een aantal incidenten heeft voorgedaan en wij op verzoek van de politie, want dat doe ik meestal dan wel, daar ook extra camera's hebben geplaatst. Dat is een heel concrete aanleiding, maar we zullen daar sowieso op terugkomen en nog een keer het convenant en de actualisatie goed tegen het licht houden waarbij we de vragen die gesteld zijn meenemen.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Van der Meer en daarna zie ik ook mijnheer Duiven.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, nog even over al die kwesties met die steekincidenten. Is het mogelijk dat u dat meeneemt bij de misdaadcijfers?

De **voorzitter**: Burgemeester.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): O sorry, dat had ik niet meegekregen want daar zien we niets over en dan kunnen we ook niet zien of het erger of beter of slechter wordt.

De **voorzitter**: Wilt u daar nog op reageren, burgemeester?

Burgemeester **Bezuijen**: Volgens mij staan die er al in, maar dat weet ik niet 100% zeker dus ik zal dat nog even checken en als dat niet zo is, zorg ik ervoor dat dat expliciet wordt vermeld.

De **voorzitter**: Wilt u reageren, mevrouw Van Leeuwen?

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): We hebben die vraag onlangs al gesteld en toen heeft u de toezegging gedaan dat u dat voor ons inzichtelijk zou maken dus volgens mij komt dat in orde.

De **voorzitter**: Dan ga ik die niet nog een keer noteren. Mijnheer Duiven, u had ook een interruptie.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, dank voor de toezegging waar we niet om hadden gevraagd, maar waar we wel heel blij mee zijn als het gaat om het kijken naar mogelijkheden voor wellicht meer en in ieder geval gericht en flexibel inzetten van cameratoezicht. Ik had gevraagd naar de evaluatie van het convenant en of, met name in 2022, de raad wordt geïnformeerd over de resultaten daarvan zodat we, als daar aanleiding toe is, met elkaar daarover kunnen spreken.

De **voorzitter**: Burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dat kan ik toezeggen dat is geen probleem. Dat zullen we zeker meenemen in de evaluatie. Dan het onderwerp Ondermijning. Daar is door een aantal van u over gesproken en ook een motie over ingediend. Die motie is nu ingediend door Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP en de vraag was om nog even het bedrag duidelijk te maken. Wij hebben op dit moment om de huidige aanpak voort te zetten, dus de aanpak die we nu hebben gestart, € 157.000,00 nodig. Ik zeg er meteen bij, zonder die bijdrage stopt de aanpak ondermijning. Zo simpel ligt het. Dan hebben we alleen nog maar iemand nodig die daar iets kan doen, maar dan hebben we dus te weinig om daar verder iets in te doen.

De **voorzitter**: Een vraag van mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja, voorzitter, ik denk dat de burgemeester niet wil dat ik hem nu indien, maar hij komt eraan.

De **voorzitter**: Burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ik wil alleen maar zeggen: hij staat nu op ontraden en dat heeft ermee te maken dat het geld er niet meer is. Dat vind ik ook terecht want dat heeft ook met financiële discipline te maken die we in het college afspreken en dat is het gegeven zoals het is. Op dit moment is dat de reden om hem te ontraden maar ik zeg er ook eerlijk bij, als dat geld er niet meer is, zal de aanpak van ondermijning stoppen.

De **voorzitter**: Interruptie van mijnheer Boerboom,

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, in het verleden is ook een groot deel van dit budget gefinancierd door het rijk. Bent u nog bezig om daar ook budget vandaan te halen en voor wanneer moet u duidelijkheid hebben om eventueel dit budget in te zetten? Want het is zonde als we nu zelf de portemonnee trekken terwijl het rijk het eigenlijk ook kan doen. Ik vind ook dat ze daar ook een verantwoordelijkheid in hebben.

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dat laatste deel ik volledig met u. Dat vind ik ook maar dat is afhankelijk van de kabinetsformatie ben ik bang, want dat zal geld moeten zijn dat straks door het nieuwe kabinet beschikbaar moet worden gesteld. Dan weet u net zo goed als ik dat dat op dit moment nog onzeker is. Maar daar zijn we natuurlijk volop mee bezig om te kijken of we daar middelen vandaan kunnen halen, maar dat neemt niet weg dat we zelf als gemeente ook een verantwoordelijkheid hebben om daar een bijdrage aan te leveren.

De **voorzitter**: Een vervolgvraag van mijnheer Boerboom en daarna mevrouw Van der Meer.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, maar wordt daar ook gezamenlijk in opgetrokken met de gemeenten om hier budget voor vrij te maken? Stel dat we nu vanavond dit budget beschikbaar stellen en uiteindelijk krijgt u toch middelen van het rijk, gaat u dan een extra intensivering hierop plegen of gaat u dan dat geld vrij laten vallen en kunnen we dat weer aanvullen? Hoe zit u daarin?

De **voorzitter**: Ik ga nu naar mevrouw Van der Meer en dan naar de burgemeester.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, in onze motie zeggen we 'laten we zo goed mogelijk aandringen bij het ministerie om te zorgen dat het er komt via alle mogelijke wegen dus zoekt u vooral uit via welke clubs u dat allemaal gaan doen'. Wij zeggen 'zoek binnen de begroting' dus als we subsidie krijgen, zoekt de burgemeester binnen de begroting en dan vindt hij het. Als hij geen subsidie krijgt, heeft hij daarbij in ons derde item dat we dan meegeven maximaal € 157.000,00 via het amendement V. Dan kan hij in ieder geval volgend jaar vooruit en volgens mij is dat helemaal zoals u wilt, mijnheer Boerboom dus ik zet u er zo op, als u dat graag wilt.

De **voorzitter**: Dank u wel, maar ik begrijp dat die motie nog ingediend moet worden. Burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ik ga nu niet in op... Ik heb even het inhoudelijke verhaal gehad en de vraag van mijnheer Boerboom was 'wat gebeurt er als daar dan extra geld bovenop komt?' Dan zou ik kunnen zeggen 'mooi want dan kunnen we het intensiveren', maar dan is de wethouder van Financiën wel aanwezig om te zeggen 'ho ho, dat moet afgeroomd worden naar de algemene middelen'. Zo ken ik de procedure tenminste en hij zit te knikken dus dat klopt. Maar dat is dan weer een integrale afweging. Wat u vraagt, en dat begrijp ik, is dat we nog steeds inzetten op geld dat we landelijk eventueel of op andere plekken zouden kunnen halen en mocht dat niet lukken dan zullen we moeten kijken hoe we dat zelf doen. Dat is een discussie die we, denk ik, met uw raad even goed moeten voeren. Ik heb het even bekeken vanuit de inhoudelijke optiek. Het stopt op het moment dat het geld er niet meer is. Zo simpel is de boodschap.
Dan de terrassen, want daar is ook een motie over ingediend. Daar staat inderdaad ontraden omdat wij van mening zijn dat hij ook overbodig is. Op basis van het huidige terrassenbeleid kunnen ondernemers op dit moment ook om een uitbreiding of aanpassing van een terras vragen. Daar moeten ze zelfs een melding voor doen, dat heet niet eens een vergunning, maar een melding. Die worden dan gewoon binnen de kaders van het beleid beoordeeld, dus dat is op bereikbaarheid van politie en brandweer en als dat goed is, is er dus geen vergunningplicht voor een terras. Dus in die zin zien we

dat als een overbodige motie beoordeeld, maar ik geloof dat mijnheer Van Gils daar anders tegenaan kijkt.

De **voorzitter**: Ik geef mijnheer Van Gils graag het woord op dit punt, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Dank u wel. In eerste instantie is deze toelichting natuurlijk top, en het is zo eigenlijk al geregeld en die motie is dan niet nodig. Maar waar ik nog een klein beetje over in de war ben, en misschien kunt u dat nog toelichten, is dat op de website die tijdelijke uitbreiding van een terras of de mogelijkheid om tijdelijk een nieuw terras neer te leggen staat omschreven als een coronamaatregel en in de brief die ondernemers daarover hebben ontvangen, staat ook dat deze geldt tot het moment dat de gemeente deze weer intrekt. Is het college of de burgemeester dan van plan deze maatregel gewoon niet meer in te trekken?

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ik stel voor dat we daar in tweede termijn op terugkomen. Ik denk dat we dan op zich een heel positieve reactie hebben want dat zou betekenen dat het buiten corona zou vervallen en dan zou het gekoppeld zijn aan de huidige coronamaatregelen. Maar ik stel voor dat we daar nog even naar kijken en daar kom ik in tweede termijn op terug.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Burgemeester **Bezuijen**: Dan nog het laatste punt voorzitter. Dat heeft te maken met wat door de heer Mooiman is ingediend, het digitaal indienen van WOB-verzoeken. Op zich staan we daar positief tegenover want we vinden als college, maar dat vind ik als burgemeester ook, dat te allen tijde aan mensen de mogelijkheid moet worden geboden om een beroep te doen op de Wet openbaar bestuur. Helaas moeten we ook constateren, en dat is heel vervelend, dat er soms ook mensen zijn die daar soms ook gebruik van maken – ik moet het toch zeggen – om het systeem te frustreren en dat op een dusdanige manier doen dat dat ook vaak tot schade voor de gemeente en tot kosten voor de gemeente leidt. Daarom hebben we de digitale knop zogezegd uitgezet. Maar ik kan wel toezeggen – daar heb ik het met het college over gehad – te kijken om als college te onderzoeken of er toch een mogelijkheid is om dat te doen. Met die toezegging, wil ik kijken of u het daarmee kunt doen maar ik geloof niet dat dat helemaal het geval is.

De **voorzitter**: Sorry, ik keek niet ver genoeg naar rechts in dit geval, de heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, het college verwijst in de ontrading naar een situatie in 2014 waar er misbruik werd gemaakt van de Wet dwangsom en beroep bij het niet tijdig beslissen over WOB-verzoeken. Alleen die situatie is niet langer van toepassing omdat op 1 oktober 2016 een wetswijziging ervoor zorgde dat de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen niet meer geldt voor WOB-verzoeken. Daarnaast ging het in 2014 ook over e-mails die op meerdere punten beschikbaar kwamen in de gemeentelijke organisatie en wij vragen expliciet om een webformulier dat gebruikmaakt van DigiD zodat centraal en veilig een WOB-verzoek kan worden ingediend zoals dat in Rotterdam en andere gemeenten nu al kan. Beseft het college dat ontraden is gebaseerd op informatie die niet meer actueel is?

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Van der Meer wilde ook reageren?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter. Ik herinner me vooral dat er vroeger verstopte WOB-verzoeken zaten in hele kilometers tekst en die hele dwangsomellende is voorbij. Dus het is niet meer zo interessant. Ik zie ook wel degelijk in allerlei rechtszaken dat mensen die er echt een potje van maken, gedwongen worden ermee op te houden. Dus ik zou zeggen 'laten we het gewoon doen' en als blijkt dat we een of andere delinquent hebben, of hoe noem je zoiets, iemand die er niet mee op wil houden, dan gewoon eens even kijken. Ik denk dat we de boel niet ingewikkeld moeten maken omdat er af en toe een enkeling is die er een potje van maakt, ik denk dat we die dan moeten pakken.

De **voorzitter**: We gaan terug naar de burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dat klopt. Ik stel voor dat we daar in tweede termijn ook op terugkomen om te kijken of dat inderdaad een optie is. Het was inderdaad zo bedoeld maar ik blijf nog wel van mening

dat we op moeten passen want digitaal komt er heel veel binnen bij de gemeente. Maar we gaan er nog even naar kijken en ik kom erop terug bij de tweede termijn.

De **voorzitter**: Daarmee was u aan het eind van uw termijn?

Burgemeester **Bezuijen**: Ik heb verder niets meer.

De **voorzitter**: Ik heb twee toezeggingen gehoord. De eerste was heel duidelijk dus die kan ik goed herhalen. Dat gaat over in gesprek gaan met de driehoek naar aanleiding van preventief fouilleren en dat hield verband met het inventariseren van locaties. U komt daar in het najaar op terug. U deed een tweede toezegging aan mijnheer Duiven maar die ging mij iets te snel, ik weet niet of u die nog weet?

Burgemeester **Bezuijen**: Volgens mij ging dat over de evaluatie van het cameratoezicht en het convenant en de resultaten daarvan en ik heb gezegd dat ik die ook zal bespreken met de raad.

De **voorzitter**: Oké, en is daar dan nog een termijn aan te koppelen?

Burgemeester **Bezuijen**: Die staat voor 2022 gepland dus daar zou ik hem ook aan willen koppelen.

De **voorzitter**: Dan spreken we af dat we die deze raadsperiode nog krijgen. Kan dat?

Burgemeester **Bezuijen**: 2022 duurt nog lang maar daar zitten de verkiezingen in het begin van het jaar en ik ga ervan uit dat ik iets langer blijf dan tot die verkiezingen, dus dan stel ik voor dat ik zeg 'in de loop van het jaar 2022'. Ik vind het te riskant om nu te zeggen dat ik hem voor maart zet.

De **voorzitter**: Dan zetten we hem op 2022 en dan wordt de raad in dat jaar keurig door u geïnformeerd, dank u wel. Dan wil ik woord geven aan de voorzitter van de raad en ik heb van u begrepen dat u dat nog even vanaf deze plek doet.

(De burgemeester neemt zijn rol als voorzitter van de raad weer over.)

De **voorzitter**: Anders zouden we moeten gaan wisselen en dan wordt het helemaal zo'n wisseltruc. Het is inmiddels 21.20 uur. Ik wil inventariseren hoe lang u nodig heeft om de voorbereiding voor de tweede termijn te doen. Een halfuur? Ik kijk even rond, kan iedereen daarmee leven? Ik hoor 21.45 uur. Ja? Dan wordt het 21.45 uur op die klok. Ik schors de vergadering en we gaan om 21.45 uur verder.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. Dat betekent dat we nu aangekomen zijn bij de tweede termijn van de gemeenteraad en dan ga ik daar uiteraard weer de volgorde van de fracties langs. U heeft een maximale spreektijd van vier minuten per fractie dus dat wil ik nog even gezegd hebben. Dan begin ik bij de fractie van het CDA, mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik begin gewoon op deze plek want dat houdt iedereen lekker scherp om het kort te houden en dat ben ik ook van plan. Bedankt voor de antwoorden en de discussies die we met elkaar gehad hebben. Goed om dat hier met elkaar te doen. We hebben gekeken naar de antwoorden op onze moties. Fijn dat voor een deel positief is beoordeeld. Voor een motie, motie 14, wil ik nog een vraag aan de wethouder stellen want onze ambitie is om een hoger niveau van het onderhoud te hebben en de wethouder zegt dat hij dat al doet. Als u toezegt dat u dat inzicht blijft geven in de meerkosten die het verhoogd onderhoudsniveau kunnen geven, willen we onze motie intrekken. Ik hoop dat ik dat een beetje duidelijk gezegd heb want ik hoor mezelf dwars dingen zeggen.
Daar wilde ik het bij houden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking, dat is inderdaad een vraag. Dan gaan we over naar de fractie van Zó! Zoetermeer. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter, we dienen een aangepaste motie 22 over ondermijning in. Daar heb ik net al het een en ander over gezegd dus die komt zo in iBabs denk ik. We trekken die van de laptops in, dat is motie 23, want we hebben een toezegging van de wethou-

der dat hij minstens 100 laptops gaat uitdelen. Toch? Dat hebben jullie toch allemaal gehoord? Vijftig tot 100, dus we hebben gezegd dat moet 100 worden.

De **voorzitter**: Hoor ik iemand voor 150? Nee, hoor, gaat u door mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Eenmaal, andermaal? Er zitten diverse moties bij met cadeautjes voor allerlei mensen. Cadeautjes voor ambtenaren, cadeautjes voor mantelzorgers. Ik weet niet wat allemaal, maar we gaan tegen al die moties stemmen want we denken dat eigenlijk alle mensen in Zoetermeer het slecht hebben gehad en op dit moment denken we dat we het geld beter kunnen besteden dan aan allerlei cadeautjes. Dus een grote stemverklaring voor alle cadeautjes die we niet gaan uitdelen.
We houden al onze moties over de jeugdzorg in stand want we denken dat er nog steeds verschil in inzicht is over wat we ermee bedoelen. We bedoelen vooral dat we willen voorsorteren op de bezuinigingen die op ons af komen en dat we met elkaar veel meer grip moeten krijgen. Ik ben het eens met iedereen die heeft gezegd 'er moeten thema-avonden komen, we moeten naar de ouders gaan luisteren en we moeten er nog van alles en nog wat aan doen', maar we houden de moties sowieso in stand want we denken dat we van start moeten gaan met inzicht krijgen en daarbij gaat de kost voor de baat uit.
We zullen de impuls voor de stad, zo laat als die is ingediend, steunen omdat hier het doel de middelen heiligt, zoals mevrouw Brouwer zegt en die weet alles van heilig af. Dus daar ga ik gewoon op af.
We zullen de moties die over zwemmen gaan, steunen. We zien dat daar nog geen dekking voor is maar we zien wel dat het zwembad is uitgesteld. Dus volgens mij komt daar ook een stukje kapitaallasten vrij en in ieder geval weet u wat we dan bij de perspectiefnota wensen. Maar we houden ze voorlopig in stand en we hopen op grote steun want we denken dat het zwemmen ook heel erg van belang is. Dank u wel voorzitter.

Motie nr. 2106-22A ingediend door Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP
Ondermijning blijvend bestrijden

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

overwegende dat:
- misdaden die in georganiseerd verband worden gepleegd een ontwrichtend effect hebben op de samenleving;
- Zoetermeer blij is dat we de nachtclubellende met kogels en granaten achter ons hebben gelaten;
- we absoluut geen toestanden zoals in Hedel willen krijgen;
- jongeren veilig moeten kunnen opgroeien en niet geconfronteerd moeten worden met 'groot geld' dat te verdienen is met drugshandel en de daarmee gepaard gaande criminaliteit;
- het ministerie van Veiligheid en Justitie tot onze verbazing heeft laten weten dat de financiering voor de bestrijding van ondermijning stopt na 2021;
- uit het jaarverslag van de gemeente blijkt dat de aanpak vooralsnog succesvol blijkt;

verzoekt het college:
1. via alle mogelijke wegen – rechtstreeks, via VNG, via VRH – bij het ministerie aan te dringen op het verlengen van de subsidies;
2. binnen de begroting van Zoetermeer te zoeken naar financiële ruimte om de aanpak van de ondermijnende criminaliteit door te zetten;
3. daarbij maximaal € 157.000,00 via amendement V beschikbaar te stellen voor 2022;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer voor uw tweede termijn. Dan ga ik over naar de fractie van GroenLinks. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. We hebben vanavond met elkaar een goed debat gehad over veel zaken. Het laat zien hoe betrokken we zijn bij de stad, maar ook waar de verschillen zitten. Graag ga ik in deze tweede termijn op een aantal zaken in.
Het zal u niet verrassen dat GroenLinks deze periode wil investeren in jongerenwerk, het vrijvallen van middelen is voor GroenLinks absoluut een gemiste kans. Vooral het feit dat het college met twee maten meet, betreuren wij. Er wordt geschetst dat er nog voor twee jaar budget is, maar dit geldt voor

meer middelen die we wel meenemen, en voor dit bedrag niet. Wat GroenLinks betreft, worden de middelen meegenomen. Wij hebben daarbij wel een aanpassing gedaan door het budget nu over twee jaar te verdelen, dus over 2021 en 2022, zodat de komende 1,5 jaar ook 1,5 fte extra jongerenwerk ingezet kan worden.
Op het gebied van armoede hebben we een amendement voor een eenmalige bijdrage in natura voor onze inwoners. Het college geeft aan dat er voldoende mogelijkheden bestaan. Echter, verdieping in de ZoetermeerPas leert dat er vooral keuzes voor persoonlijke ontwikkeling op dit moment in de ZoetermeerPas zitten en juist nu is het belangrijk ook mogelijkheden voor leuke dingen en ontspanning in de ZoetermeerPas te stoppen. Graag zien we dit extra budget dan ook daarvoor ingezet worden.
Met betrekking tot onze motie Maatschappelijke opvang en beschermd wonen, heeft het college ons wat in verwarring gebracht. We horen de wethouder eigenlijk zeggen wat er in die motie staat, maar de wethouder adviseert negatief. Waar zit voor het college het bezwaar in de motie?
Op het gebied van luchtkwaliteit zijn we blij met de toezegging over de aggregaten. Motie 25 zullen we daarom intrekken. Motie 26 over het stookalert zullen we aangepast indienen en we hopen dat het college daarmee ook zelf de verantwoordelijkheid voelt om hierover te communiceren en dit niet enkel en alleen bij een externe partij neer te leggen.
Met betrekking tot de motie Plantaardige voeding zijn we blij met de toezeggingen en we zullen dus ook motie 28 intrekken.
Er was vandaag een stevig debat over jeugdzorg. Mijn fractie constateert dat we veel hetzelfde willen; een vangnet voor alle jongeren die vroegtijdig en adequaat geholpen worden. De manier waarop we dat willen bereiken, is verschillend. Wat GroenLinks betreft, moeten we vooral de oorzaken aanpakken, minder administratie, opleiden van personeel en zorgen dat we een goed dekkend aanbod hebben voor zwaardere jeugdzorg. Dat hoeft niet altijd in Zoetermeer, maar wel in de regio. We kijken uit naar een debat in het najaar hierover.
Afrondend voorzitter, het komend jaar blijven we onze stad de impuls geven met de investeringen die aan het begin van deze periode zijn ingezet onder andere door het versterken van de biodiversiteit, door een flinke impuls te geven in de energietransitie, te investeren in onze sociale, inclusieve stad. Bovenal investeren we in onderwijs en onze jeugd. Dank u wel.

Amendement nr. 2106-X ingediend door GroenLinks, PvdA
Juist nu jongerenwerk hard nodig

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;
gelezen het raadsbesluit Perspectiefnota 2022 met nr. 0637702025;

besluit:
- besluit 16A aan te vullen met:
  21 Jongerenwerk (2021: € 68.000,00 en 2022: € 68.000,00)."

Motie nr. 2106-24A ingediend door GroenLinks, PvdA
Schone lucht is van levensbelang, stookalert

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- schone lucht letterlijk van levensbelang is;
- zelfs lichte blootstelling aan fijnstof verhoogt risico op hartziekten;
- uit door het rijk verzamelde gegevens blijkt, dat blootstelling aan luchtverontreiniging verantwoordelijk is voor 4,5% van de ziektelast in Nederland (RIVM);
- luchtverontreiniging heeft bewezen onder meer nadelige effecten te hebben op het aantal kinderen dat sterft vanaf vier weken na de geboorte tot voor de eerste verjaardag, bronchitisklachten bij kinderen, chronische bronchitis bij volwassenen, het aantal ziekenhuisspoedopnamen voor hart- en vaatklachten en luchtwegklachten;
- met het oog daarop tussen rijk en lagere overheden een Schone Lucht Akkoord (SLA) is afgesloten;
- waartoe ook de gemeente Zoetermeer zich heeft gemeld;
- de plekken waar de blootstelling aan luchtvervuiling het hoogst is verspreid liggen over het hele land maar dat daarbij zich de Randstad in ongunstige zin onderscheidt;

overwegende dat:

- de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat de hoofdlijnenbrief over het SLA aan de Tweede Kamer de datum 2 juli 2019 vergezeld heeft doen gaan van bijlagen waarin mogelijkheden tot verbetering van de luchtkwaliteit zijn aangegeven;
- waarbij ook al enkele concrete maatregelen zijn opgesomd;
- een daarvan is het instellen van een stookalert voor dagen met ongunstig weer;

verzoekt het college:
- de raad een voorstel te doen hoe voor Zoetermeer een stookalert ingevoerd kan worden voor dagen met ongunstig weer;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom voor uw tweede termijn dan ga ik over naar mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter, dank aan het college voor de antwoorden die zijn gegeven en dank ook voor de toezeggingen die zijn gedaan. Ten aanzien van onze moties, kijken we wat betreft die over de terrassen reikhalzend uit naar de toezegging van de burgemeester in zijn tweede termijn. Dus die houden we nog even verder in beraad en daar wachten we het antwoord op af.
Op het afleggen van het theorie-examen voor auto en bromfiets is verder niet ingegaan. Dat wordt ontraden, maar die houden we toch nog in stand. Ik vind dat we als derde stad van Zuid-Holland zo'n examenlocatie verdienen. De RandstadRailhaltes is positief geadviseerd. Daar zijn we bij mee en we hopen op brede steun in de raad ten aanzien van de motie Jeugdzorg door Zó! Zoetermeer ingediend.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven, u heeft een interruptie achter u, die had ik even gemist. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): U moet toch even weer oefenen burgemeester, met dat nekje van links naar rechts. Het gaat even over dat rijexamen voorzitter, we begrijpen wat mijnheer Duiven zegt en wat het college zegt. Maar een van de dingen die we hier zo zorgelijk vinden, is dat als we met het CBR gaan praten, wij er dadelijk mee zitten dat wij het moeten gaan betalen dat het hier is. Dus hoe gaan we dat voorkomen? Want ik vind het op zich prima dat het CBR hier een filiaal begint, maar gaan ze dat dan ook zelf bekostigen?

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dat zal het overleg en de afstemming met het CBR uitwijzen. De infrastructuur die daarvoor noodzakelijk is, is minimaal en wij denken dat ook het CBR er belang bij heeft dat ze een volwaardige locatie in Zoetermeer hebben. Maar nogmaals, als daar afgrijselijke structurele kosten uit voortvloeien die het voorstellingsvermogen te boven gaan, dan worden we daar graag over geïnformeerd. Maar laten we eerst kijken of het a. mogelijk is en b. wat het kost. En nogmaals, als het te buitenissig is, dan koppelt het college dat ongetwijfeld terug.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik hoor mijnheer Duiven zeggen 'het CBR zal het ook wel leuk vinden', maar dan denk ik 'als ze het zo leuk vinden, dan komen ze toch vanzelf?' Dan hoeven wij daar toch niet... U weet precies hoe het gaat met dat soort instanties, als je wat aan ze vraagt, dan zeggen ze 'ja dat is goed, voor zo veel'.

De **voorzitter**: Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Toch vind ik het een vraag waard en wat mij betreft, moeten we dat gewoon doen. Daarom houden we deze motie in stand en dan kan de raad en ook mevrouw Van der Meer zich daarover uitspreken.
De moties Jeugdzorg ingediend door Zó! Zoetermeer, die wij mede-indienen, althans drie daarvan, blijven we steunen. Ik zal niet het hele betoog uit de eerste termijn overdoen maar we zien het belang ervan en houden dat onverkort in stand. Ik blijf ook achter de woorden staan die ik erover heb gesproken en sta achter wat mevrouw Van der Meer daar zo-even over heeft gezegd. De aangepaste motie

Ondermijning zullen we steunen. Dat vloeit denk ik ook wel voort uit wat ik in eerste termijn heb gezegd.
Nog een vraag over de motie van PDvZ, die is als oordeel raad gegeven door het college, dat gaat over het € 100.000,00 van het onderzoek naar aanpassing van de raadzaal. Misschien kan het college nog iets meer zeggen daarover, wat we voor die € 100.000,00 krijgen. Dat was een discussie in mijn fractie en wat meer inkleuring daarvan zou fijn zijn, zodat we daar ook ons oordeel over kunnen hebben. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw tweede termijn mijnheer Duiven. Dan de fractie van D66. Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel mijnheer de voorzitter. Wat betreft motie 36 is de termijn het argument bij het advies van het college om die te ontraden en dan is de vraag van ons: welke termijn is dan wel haalbaar wat de cultureel-historische waardenkaart betreft? We waren heel streng: binnen vier maanden, maar dat is misschien een beetje te. Maar als we daar wat langer voor nemen, is die motie dan wel acceptabel voor het college? Dat is een vraag voor ons. Ik moet zeggen dat de motie over de kerkenpaadjes breed wordt gewaardeerd. Alleen de PvdA wil bij nader inzien niet meer op deze motie staan, dus die moeten we dan maar schrappen, helaas.
Dan komen we met een aangepaste motie voor het onderwijsachterstandenbeleid. Dan heb ik een vraag. We hadden het net over de motie over de IST voor studenten met een medische beperking die een toelage kunnen krijgen. Daarover moeten we nog even overleggen met onze mede-indieners, maar stelt u zich voor dat we de monitoring eruit halen en we vragen aan het college de toezegging dit breder te promoten dan ze nu doen, dan kunnen wij bijvoorbeeld onze motie intrekken. De schorsing was te kort om dat met iedereen te kunnen bespreken maar dat wil ik graag weten van het college.
Dan ten slotte, nog wel een belangrijke vraag. We hebben een beetje een puzzel over die motie van de bibliotheek en de manier waarop dat nu wordt gecommuniceerd. Wat is er nu aan de hand? Het college zegt 'er is € 120.000,00 nodig, dat staat op pagina 29 in het overzicht van het college, om die wijkbibliotheek om te bouwen in Rokkeveen'. Het is mooi dat dat wordt gesteld, en dat geeft ook gevolg aan de motie die was aangenomen en breed is gesteund hier in de raad. Vervolgens is er ook een raadsbesluit onder 4.1. daar wordt die € 120.000,00 beschikbaar gesteld. Dan denk je 'dat is mooi voor elkaar', maar tegelijkertijd weet je dus dat de € 100.000,00 taakstelling ook ingeboekt moet worden dus als je dat allemaal bij elkaar optelt, moet de bibliotheek Rokkeveen voor € 20.000,00 worden verbouwd als Huis van de Wijk. Dat is wat weinig denk ik, voor de taakstelling die ze hebben, dus dan is het de vraag: kan de wethouder of kan het college, ik geloof dat er twee wethouders bij betrokken zijn, daar nog eens wat helderheid over verschaffen want dat zou ons allen denk ik helpen om uit deze puzzel te komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp, en voor alle helderheid, ik heb u ook horen zeggen dat u over het Onderwijsachterstandenbeleid een nieuwe motie indient toch?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat is correct.

Motie nr. 2106-37A ingediend door D66, Zó! Zoetermeer, GroenLinks, PvdA
Kansen door inzet budget Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- er sprake is van onderbesteding van de Rijksbijdrage Onderwijsachterstandenbeleid (OAB);
- bij niet-besteding van deze € 1,5 miljoen het geld terugvloeit naar het rijk;
- de op 31 mei 2021 aangenomen motie 'Inzet onderbesteding OAB-budget' oproept om te onderzoeken hoe dit bedrag ingezet kan worden;'
- de wethouder tijdens de behandeling van het raadsvoorstel over de Jaarrekening 2020 aangaf dat met het onderwijsveld en de stakeholders uitgebreid naar de mogelijkheden wordt gekeken;
- de wethouder tijdens de behandeling van het raadsvoorstel over de Jaarrekening 2020 aangaf dat er binnen Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) en Primair Onderwijs (po) sprake zou zijn van verzadiging van initiatieven;

overwegende dat:
- Zoetermeer een project 'studieplekken' kent waar kinderen vanaf groep 4 van het po tot en met

de eerste klas van het voortgezet onderwijs terechtkunnen om ondersteuning te krijgen bij het leren of het maken van huiswerk;
- er op dit moment studieplekken succesvol functioneren in de wijken Seghwaert en Meerzicht;
- deze studieplekken nu nog worden gefinancierd vanuit de scholen en uit sociale fondsen maar dat ondersteuning vanuit die fondsen momenteel wordt afgebouwd;
- Zoetermeer een Piëzo TalentenAcademie kent waar door middel van gastlessen van professionals en werkbezoeken bij bedrijven kinderen kennismaken met beroepen en studiemogelijkheden die anders buiten het zicht blijven van deze kinderen;
- de subsidie voor de TalentenAcademie eind 2021 afloopt;

verzoekt het college:
- te onderzoeken hoe het huidige project van Piëzo voor studieplekken kan voldoen aan de OAB eisen en zo gefinancierd kan worden met inzet van het geld uit het OAB;
- te onderzoeken hoe de TalentenAcademie kan worden gefinancierd met inzet van het geld uit het OAB;
- te onderzoeken of deze studieplekken ook kunnen worden uitgebreid naar andere wijken met inzet van het geld uit het OAB;
- de raad hierover te informeren voor de, door het college te organiseren, themabijeenkomst over de OAB-gelden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2106-44 ingediend door D66, CDA
Kerkenpaadjes

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de stad Zoetermeer omgeven is door prachtige cultuur-historische veenweidegebieden;
- de ontsluiting van deze gebieden voor recreatieve wandelaars en fietsers niet even optimaal is;

overwegende dat:
- een directe verbinding tussen Noord-Aa en Weipoort nog steeds niet voorhanden is;
- deze verbinding eenvoudig te leggen is via een smal praktisch kerkenpad;
- goede voorbeelden hiervan te vinden zijn tussen Zoeterwoude-Dorp en de Weipoort;
- Kerkenpaadjes vermijden dat snelfietsers hiervan gebruik maken dat de rust zou verstoren;

verzoekt het college:
- de optie voor een kerkenpad te verkennen tussen Noord-Aa en Weipoort;
- hiertoe in overleg te treden met de gemeente Zoeterwoude en andere belanghebbenden;
- en in breder verband voorstellen te ontwikkelen voor andere geschikte kerkenpaden elders;
- de gemeenteraad hierover te berichten binnen een termijn van vier maanden.

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dat ging over nummer 37, voor alle helderheid. Dank u wel. Dan gaan we naar Zoetermeer Vooruit, mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, we willen motie 45 intrekken. Dat ging over de gezinskaart voor het nieuwe zwembad voor ZoetermeerPashouders. We hebben een nieuwe motie opgesteld waar een extra bullet in is verschenen. Die roept op om ook te onderzoeken hoeveel het zou kosten om een gratis strippenkaart te geven, bijvoorbeeld voor vijfmaal gratis zwemmen voor ZoetermeerPashouders. Dus die dienen we bij dezen graag in. En verder willen we iedereen danken voor de zorgvuldige voorbereiding van vanavond en de goede zorgen die we hebben mogen ontvangen, dank u wel.

Motie nr. 2106-45A ingediend door Zoetermeer Vooruit
Gezinsjaarkaart zwembad bij ZoetermeerPas

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni;

constaterende dat:
- er een nieuw super-de-luxezwembad wordt gebouwd waarvan de entreekosten naar verwachting € 6,00 à € 7,00 euro per persoon zullen gaan bedragen;
- Bureau Louter constateerde dat het werkloosheidspercentage in Zoetermeer hoger is dan het nationaal gemiddelde en dat de ontwikkeling nog geen daling indiceert;
  in tegenstelling tot ruim tien jaar geleden het WW-percentage in Zoetermeer inmiddels boven het nationaal gemiddelde ligt;
- het gemiddeld besteedbaar inkomen van Zoetermeerse inwoners in vijftien jaar relatief aan het nationaal gemiddelde steeds slechter scoort;

overwegende dat:
- het nieuwe zwembad de gemeente naar verwachting (minimaal) € 23 miljoen gaat kosten;
- het nieuwe zwembad (naar verwachting) jaarlijks nog een aanvullende investering van € 1 miljoen van de gemeente vergt om de begroting sluitend te krijgen;
- de bouw en jaarlijkse bijdrage betaald worden van belastinggeld van de Zoetermeerse inwoners waar dit ook had kunnen worden besteed aan, bijvoorbeeld, armoedebestrijding;
- het recreëren in het nieuwe zwembad geen luxeproduct zou moeten worden, maar voor alle inwoners van Zoetermeer een reële, betaalbare optie zou moeten zijn;

draagt het college op:
- te onderzoeken hoeveel het zou kosten om ZoetermeerPashouders een gratis gezinsjaarkaart voor het zwembad aan te bieden;
- voor eind september van dit jaar een heldere analyse van de hiermee gepaard gaande kosten voor te leggen, zodat de raad, ruim voor de opening van het nieuwe zwembad, hierover een goed afgewogen besluit kan nemen;
- voor eind september van dit jaar een heldere analyse van de hiermee gepaard gaande kosten voor te leggen, zodat de raad, ruim voor de opening van het nieuwe zwembad, hierover een goed afgewogen besluit kan nemen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Meurs, dat is inderdaad een compliment waard. De heer Blansjaar, PDvZ. Gaat uw gang.

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. We trekken motie 2106-49 met grote tegenzin in. Er zijn helaas geen bijzondere regelingen toe te passen voor de vele eigenaren en gebruikers van winkels en horecapanden die door de overheid verplicht werden hun onderneming ten gevolge van de COVID-19-maatregelen te sluiten. Wij gaan er wel van uit dat er op begripvolle en coulante wijze met deze ondernemers zal worden omgegaan de komende jaren.
Voorzitter, we vinden het heel jammer dat de motie Hondenbelasting wordt ontraden. Als het bedrag verdeeld zou worden over alle inwoners zou dat ongeveer € 4,00 per inwoner betekenen. Vele eenzame, oude mensen met AOW zouden ermee geholpen zijn.
Voorzitter, over de motie met betrekking tot de € 100.000,00 die opgenomen is voor het projectmanagement van de raadzaal, is het advies aan de raad. Naar ik aanneem, zijn er geen raadsleden die het geld over de balk willen gooien en zullen ze positief instemmen met deze motie. Het is toch niet meer dan normaal dat er zuinig met het geld van de gemeente moet worden omgesprongen en dat behoudend zijn hier op zijn plaats is?
Voorzitter, als laatste kom ik toch nog even terug op het Knarrenhof. Van wethouder Ter Laak begreep ik dat het college openstaat voor deze woonvorm. Nu is onze vraag aan wethouder Paalvast: heeft u een locatie om dit in te passen?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Blansjaar. Dan ga ik over naar de fractie van de PVV, daar mevrouw Van den Berg niet aanwezig is. De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, ik kan het kort houden. We hebben onze punten gemaakt in de eerste termijn en de verdere bespreking. Ik wil het college nog wel bedanken voor de beantwoording en we kunnen het hierbij laten.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan de fractie van de ChristenUnie-SGP, mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter, tot mijn eigen verbazing heb ik geen behoefte aan een tweede termijn.

De **voorzitter**: Dat is helemaal mooi. Sorry, maar daar moet ik even om lachen, dat vind ik wel leuk. Dank u wel. Dan ben ik weer even overvallen. Nee hoor, dan gaan we naar de fractie van de PvdA. Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. We besluiten straks over het Enecoafwegingskader voordat we hier over al deze moties gaan stemmen en daar besluiten we dat we toch geen € 1 miljoen uit de Enecomiddelen gaan halen voor leuke dingen nu en daarom heeft het amendement van € 1 miljoen van de coalitie van vanavond ons verbaasd en verrast. We hebben ons er een beetje aan geërgerd dat we opeens extra voorstellen kregen van sommige fracties uit dit budget. Terwijl ze al veel eerder dan wij wisten dat dit eraan zat te komen. Dat vind ik niet collegiaal. Wij steunen dit amendement dan ook niet. En dan sta je voor een dilemma, ik gaf het al aan in een interruptie aan mevrouw Brouwer: gaan we als PvdA dan tegen alle amendementen stemmen met deze dekking? Dat zou wel heel principieel zijn en dat zijn wij natuurlijk ook graag. Of stemmen we heel pragmatisch, als dat geld nu eenmaal toch vrijvalt, want dat amendement gaat het natuurlijk halen, dan maar voor moties met voor ons sympathieke doelen? We zullen dat laatste doen, maar we houden er geen fijn gevoel aan over. Als ik dat amendement had ingediend, had het college het meteen ontraden, daar ben ik van overtuigd, maar nu het van de coalitie is, laat het college het oordeel aan de raad. Dat is wel een heel doorzichtig een-tweetje. Hoezo dualisme?
Met betrekking tot onze voorstellen, zijn we blij met de positieve advisering van het college over het onderhoud van de Plas van Poot, de motie M/V/X, de knop zienswijzen en de bestrijding van eenzaamheid onder jongeren en natuurlijk de € 1.200,00 vrijstelling voor giften aan mensen in de bijstand. Heel fijn dat met name die laatste motie wordt omarmd, dat geeft echt rust voor mensen in de bijstand. Dank daarvoor wethouder.
De moties die worden ontraden, brengen wij toch in stemming. We nemen de gok en we kijken wel wat het wordt. Bij de motie Zichtbaar en meer vlaggen, laat het college het oordeel aan de raad. En we hopen dat de collega's ons steunen. Wij vinden oprecht dat onze vlaggenmasten op een te onopvallende plek staan. Dat kan beter, bijvoorbeeld op het Stadhuisplein. En we vinden dat er ook nu te weinig wordt gevlagd. Dat mag best wel meer. Wij zijn Regenboogstad en zijn er trots op. Dat zegt het college ook iedere keer. En als dan heel Europa het heeft over de vreselijke anti-LHBTI-wetgeving in Hongarije en ook in Polen natuurlijk, en overal steun wordt gegeven, zichtbaar via regenboogkleuren, blijft het in Zoetermeer stil. Dat vinden we heel erg jammer, dat kan echt beter.
Voorzitter, we zullen voor deze perspectiefnota stemmen en voor moties die onze stad groener, schoner en socialer maken. We stemmen tegen moties die niet duidelijk zijn qua bedragen of reikwijdte. Het was een genoegen om u allen weer te zien in de raadzaal, ook vanuit mijn fractie dank en complimenten voor de goede verzorging van vanavond. Wij wensen u alvast, ook al moeten we nog een paar weken, een hele fijne zomer toe en straks in het najaar weer met zijn allen de schouders eronder.

De **voorzitter**: Dank u wel. Je zou het haast niet denken, maar we hebben straks nog een raadsvergadering over twee weken.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat weet ik voorzitter, maar ik kan het nu zeggen.

De **voorzitter**: Altijd goed om te vermelden, dank u wel. Ik ga naar de fractie van de LHN. Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik zal het zo concreet mogelijk houden. Wij willen graag motie 67 aanpassen en de blijk van waardering alleen voor de mantelzorgers laten gelden omdat we door de wethouder zijn overtuigd dat er voor de ambtelijke organisatie al het een en ander is ondernomen.
En dan moet me alleen nog een tweede punt van het hart. Dat gaat, vanzelfsprekend zou ik bijna zeggen, over preventief fouilleren. We zullen daar in de toekomst zeker nog op terugkomen en vinger aan de pols houden, al zijn we blij met de voorzichtige deur op de kier zoals we die nu van u ervaren. We hebben wel ontzettend veel moeite, en dat willen we nu nog wel benadrukken, met de framing zoals GroenLinks en D66 die in onze richting hebben geuit. We hebben in onze inbreng op geen enkele wijze onderscheid gemaakt tussen etniciteit, we hebben gezegd dat er een brede ontwikkeling is

onder jeugd wat betreft het dragen van steekwapens en we vragen ons dan ook echt af of GroenLinks en D66 misschien zelf vinden dat het een etnisch probleem is want onze inbreng heeft daar geen aanleiding toe gegeven.

De **voorzitter**: Een reactie van mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel mijnheer de voorzitter. Volgens mij hebben we helemaal niet geïnsinueerd dat u dat zou willen, we hebben gezegd 'volgens mij ligt dan etnisch profileren op de loer'. Dat is heel wat anders.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Mag ik daar nog kort op reageren voorzitter? Ik weet werkelijk niet waarom dat verband wordt gelegd en al zeker niet naar aanleiding van onze inbreng dus ik heb daar echt oprecht moeite mee.

Motie nr. 2106-67A ingediend door LHN
Blijk van waardering i.v.m. corona

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 28 juni 2021;

constaterende dat:
- de coronapandemie en de daarmee gepaard gaande maatregelen grote gevolgen heeft gehad en nog heeft voor de Zoetermeerse mantelzorgers;

overwegende dat:
- het dan ook terecht zou zijn als de gemeenteraad een blijk van waardering geeft voor de veelomvattende taak waarmee mantelzorgers zich voor familieleden, vrienden en bekenden inzetten;

verzoekt het college:
- de raad voor het begrotingsdebat komend najaar een voorstel te doen voor een blijk van waardering voor mantelzorgers als bovenbedoeld;
- in dekking te voorzien uit het 'potje van de raad';

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan constateer ik – dat is heel snel en dat had ik ook eerlijk gezegd niet verwacht – dat de tweede termijn van de gemeenteraad achter de rug is. Dan kijk ik voorzichtig naar het college of het al in staat is om te reageren want dan gaan we wat mij betreft door naar de tweede termijn van het college. Ik zie de heer Rosier knikken dus dat is een goed teken. Gaat uw gang wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Voorzitter, ik volg het goede voorbeeld door het vanaf deze plek te doen.
Mij is een concrete vraag gesteld, namelijk over motie 14. Ik ben bereid om namens het college de toezegging te doen dat we bij grotere woningbouwplannen waar ook echt wat openbaar gebied bij zit, in kaart te brengen wat de kosten eventueel zouden zijn voor een hoger onderhoudsniveau als daarmee inderdaad de motie van tafel is, wat ons volgens mij allemaal helpt. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Rosier. De heer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): In de eerste termijn heb ik een vraag aan wethouder Iedema gesteld maar die werd doorgeschoven naar de wethouder van Financiën en ik hoop nog een reactie te krijgen.

De **voorzitter**: Wethouder Rosier.

Wethouder **Rosier**: Inhoudelijk gaat dat echt naar de afdeling waar het om gaat, die zeggen namelijk ook welke middelen ze nodig hebben. Dat weet ik echt niet als wethouder van Financiën van alles dat in de perspectiefnota staat, hoe graag ik dat ook had gewild.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dan kom ik weer terug bij wethouder Iedema.

De **voorzitter**: De heer Weekenstroo komt daar zo op terug. Verder geen opmerkingen? Wethouder Van Driel.

Wethouder **Van Driel**: Dank u wel voorzitter. Ik heb even gesproken over motie 39 de studiefinanciering voor studenten met een medische beperking. Ik heb uw vraag gehoord of ik daar een toezegging op wilde doen en dat wil ik inderdaad. Ik wil de toezegging doen dat wij daar publicitair en in de vorm van communicatie die nodig is aandacht aan zullen besteden en we zullen dan ook vast bij u terugkomen met resultaten.

De **voorzitter**: Andere dingen voor wethouder Van Driel? Dan vraag ik wethouder Paalvast om naar voren te komen. O, mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja, want wethouder Rosier zei net dat hij maar een vraag had waar hij een antwoord op moest geven, maar volgens mij heb ik ook een vraag gesteld over motie 36 'welke termijn is wel haalbaar bij die waardenkaart?' O, gaat iemand anders dat vertellen?

De **voorzitter**: Ja, die komt eraan.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dan is het goed

De **voorzitter**: Hij neemt nu het woord en dan kunt u allemaal vragen aan hem stellen. Daar is hij voor. Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Dank u voorzitter. De verwachtingen zijn hooggespannen. Laat ik beginnen bij mijnheer Weekenstroo van het CDA met de Wet kwaliteitsborging of moet ik zeggen de 'Weekenstroo kwaliteitsborging'? Ik kan toezeggen dat we een impactanalyse gaan doen, of laten doen, om te kijken wat er gaat gebeuren met de invoering van de wet en dan met name naar de leges. We komen nog dit jaar met de impactanalyse en dat is waarschijnlijk voor u bekende materie, u begrijpt dan wat er gedaan moet worden. Ik geloof dat u er meer van weet dan ik wat betreft dit dossier. En dan moet inzichtelijk worden wat de impact is voor de begroting. En ik zie een duimpje.
Mijnheer Duiven vroeg 'wat krijgen we voor die € 100.000,00 van de raadzaal?' Het idee was, en dat is in het seniorenconvent besproken en daar was u bij en volgens mij heeft u daar ook mee ingestemd toen, om dingen alvast uit te werken. Want waarom hebben we dit opgenomen? Laat ik dat even vooropstellen, het feit dat dit nu in de begroting zit, is omdat in het seniorenconvent heeft besloten 'wij willen dit wel uitgewerkt hebben zodat als er straks een nieuwe raad is, de raad meteen kan doorpakken en het dan niet alsnog uitgevoerd hoeft te worden'. We hebben gemeend als college als een meerderheid van het seniorenconvent dat wil, dat gewoon op te moeten voeren in de begroting en als u bij nader inzien denkt 'doe het toch maar niet', is dat aan u. Maar het idee was, en u zat daarbij, ik zat daar niet bij volgens mij, 'laten we nu gewoon die varianten verder uitwerken zodat je straks meteen aan de slag kan' en dat kost dan € 100.000,00.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik was daar wel bij en we hebben hier ik weet niet hoeveel sessies gehad die tot niets leidden over de raadzaal. Intussen bezuinigden en bezuinigden we en hebben we gezegd 'op dit ogenblik zie ik ons niet aan de bewoners uitleggen dat we weer in de orde van meer dan € 1 miljoen gaan uitgeven aan het verbouwen van de raadzaal'. Het is nodig en dat vinden wij ook, maar het is de tijd er niet voor. Toen is er gezegd 'laten we dan wel vast nadenken over wat er moet gebeuren.' We hebben op dat moment wat mij betreft geen idee gehad, of we hebben op dat moment niet het idee gehad dat we daar € 100.000,00 voor moesten uittrekken. Dat vind ik bizar veel en we zullen dat voorstel van mijnheer Blansjaar dan ook steunen want op het moment dat we het echt gaan doen, is er tijd genoeg. Ik vind dit heel veel geld terwijl we er al heel veel avondjes aan gespendeerd hebben.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Voorzitter, volgens mij had mevrouw Van der Meer in het seniorenconvent toen inderdaad een ander standpunt, maar we hebben uitgevoerd wat het seniorenconvent vroeg. Laat ik het zo zeggen. En het is aan u om daar een afweging in te maken.

Dat brengt me bij mijnheer Ekkelenkamp. Die vroeg naar die motie Cultuurhistorische waardenkaart. Binnen vier maanden gaat inderdaad niet lukken en wanneer wel? Dat kan ik niet zomaar even zeggen, maar het zal langer duren dus wat mij betreft spreken we af... Van die vier maanden kan ik wel op voorhand zeggen dat we dat niet gaan halen. We kunnen wel een tussentijdse update geven en dan laten we in een verdagingsmemo weten wanneer we het dan wel kunnen realiseren. Op zich is dat gewoon een positief advies om de cultuurhistorische waardenkaart wel te realiseren.

De **voorzitter**: Ik zie een aantal reacties, eerst mijnheer Ekkelenkamp en dan mevrouw Van der Meer.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Als ik het zo vertaal, kunnen we hem gewoon indienen. En als vier maanden niet haalbaar is, dan komt er een verdagingsmemo om het bijvoorbeeld zes maanden te laten worden, maar oké.

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik begrijp hier helemaal niets van, dat heb ik in de eerste termijn denk ik gemist, maar er loopt nu toch gewoon een uitgebreid onderzoek naar de cultuurhistorie? Waarom moeten we nu een motie daarover aannemen? Dat komt toch vanzelf naar ons toe?

De **voorzitter**: Mevrouw Bout op hetzelfde onderwerp?

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel, we hebben vorige week de omgevingsvisie besproken en toen hadden we het heel erg leuk gevonden als de cultuurhistorische waarden in de omgevingsvisie behandeld waren, maar waarom nu? We hebben daar vorige week om gevraagd en toen heeft de coalitie en het college hierover in alle toonaarden gezwegen. Wij zijn verbaasd over de timing. Kunt u dat misschien nog toelichten en waarom bent u dan nu positief, wethouder Paalvast?

De **voorzitter**: Ik kijk nog naar mijnheer Van Gils, over hetzelfde onderwerp? Een ander onderwerp, dan ga ik naar de wethouder.

Wethouder **Paalvast**: Ik ben altijd positief, voorzitter. Het punt is dat wat mevrouw Van der Meer zegt, klopt. Dat onderzoek loopt en dat is nog niet klaar en als dat onderzoek af is, dan hebben we de cultuurhistorische waarden van de stad inzichtelijk. Dat is een hele lijst en volgens mij bent u op deze motie gekomen door HGOS die daartoe opriep. HGOS zegt 'kijk naar andere steden waar dat in een kaart geplot is zodat je dat mooi grafisch kunt weergeven'. Dat vult elkaar mooi aan dus waarom staat het niet in de omgevingsvisie? Omdat het nog niet af is. Maar het moet er straks wel in komen want het maakt er wel integraal onderdeel van uit.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ik heb vorige week de suggestie gedaan 'stop deze onderwerpen ook allemaal in de omgevingsvisie' en ik heb aangegeven dat het raar is dat er nergens een kaart staat in de omgevingsvisie. Dus ik ben heel erg verbaasd dat u dat deze week een goed advies vindt van D66 en ik herhaal mijn collega Kraneveldt nog maar een keer: hoezo dualisme? Want ik voelde me vorige week niet gehoord, maar mijnheer Ekkelenkamp voelt zich deze week wel gehoord.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Het is al een paar keer voorbijgekomen, dualisme, oppositie, noem maar op. Maar volgens mij heb ik mevrouw Kraneveldt ook heel enthousiast horen doen over al haar moties waar een positief advies op is gekomen en had dat dan in het kader dat we geen dualisme hebben ook niet moeten gebeuren ofzo? Die kaart kunt u een keer trekken, maar oneindig op een en dezelfde avond wordt wel irritant.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank, volgens mij hebben we als D66 goed geluisterd naar de PvdA, vandaar dat we deze motie ook hebben ingediend.

De **voorzitter**: Volgens mij heeft de wethouder gezegd dat de termijn van vier maanden niet gehaald

wordt. Ik zie mijnheer Van Gils nog voor een ander onderwerp maar ik wil even kijken of wethouder Paalvast nog andere onderwerpen heeft.

Wethouder **Paalvast**: Ja, er is nog een aantal vragen gesteld door mijnheer Ekkelenkamp en mijnheer Blansjaar.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar mijnheer Van Gils want die heeft denk ik een vraag over een ander onderwerp.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik had nog een vervolgvraag maar ik was niet snel genoeg bij de microfoon, over het stadhuis. Want mevrouw Van der Meer haalde al even aan dat er wel een discussie is geweest over een plan, een wat kleiner plan. Voor € 100.000,00 gaat u denk ik heel grootschalige ingrepen in een plan voor het stadhuis zetten, maar er zitten ook wat kleine gebreken die naar boven zijn gekomen. Kunt u die zonder budget wel uitwerken of moeten we een klein gedeelte van die € 100.000,00 in stand houden om die plannen mogelijk te maken? Ik denk dat er een nuance zit tussen helemaal niets doen en de hele raadzaal gaan verbouwen. Graag een toelichting.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: U komt nu met een Bosvariant, op zich positief. Maar er lag een voorstel voor en dat kost een bepaald bedrag en die € 100.000,00 en daarvan heeft het seniorenconvent gezegd 'laten we dat toch uit gaan werken'. Daarvoor hebben we geld in de begroting of de perspectiefnota opgenomen. Maar als u zegt 'ík heb een ander plan', kom met dat plan, maar dat is wat nu voorligt. En van alle varianten kunt u een amendement of een motie maken, maar dit is wat nu voorligt.

De **voorzitter**: Ik stel voor deze discussie af te ronden. Volgens mij is het helder en het ligt ook als motie voor in de raad. Ik stel voor dat wethouder Paalvast verdergaat met nog een tweetal andere vragen.

Wethouder **Paalvast**: De heer Ekkelenkamp vroeg helderheid over het budget voor het openhouden van de bieb. Ik had met de heer Schoonbeek – ik kan het zo voorlezen dan gaat het helemaal goed – daar in de eerste termijn een discussie over. Het is wel duidelijk, en het is denk ik ook voor de bibliotheek wel duidelijk en ik kan het voor u, als ik u daarmee een plezier doe, op papier zetten, maar het punt is dat nu in perspectiefnota staat € 200.000,00 voor de eenmalige investering om die bibliotheek om te bouwen in Rokkeveen. Daarnaast is een deel van de dekking, die € 120.000,00 die ik u hoorde noemen, drie keer een dBos van € 40.000,00 want we hadden toen gezegd 'als de wijkvestiging sluit, komen er wel drie dBos'en'. En de wijkvestiging sluit nu niet dus er komen niet drie dBos'en dus dat is als dekking genoemd, maar niet als kosten. Maar als u er prijs op stelt, wil ik dat wel even op papier zetten en nader uiteenzetten.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Natuurlijk stellen we daar prijs op want het is gewoon een puzzel en ik denk dat die puzzel gewoon opgelost moet worden voor iedereen die zich hierin verdiept want nu blijven we een beetje ronddraaien in deze problematiek. Ik denk dat het wel van belang is, dus graag.

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Ik zeg een memootje toe en dat komt binnen een paar weken uw kant op. Dat moet lukken. Voor het zomerreces, voorzitter.

De **voorzitter**: Ik hoor een toezegging over een memo voor de bibliotheek en dat is voor het zomerreces. Dat is al wel snel hoor.

Wethouder **Paalvast**: En mijnheer Blansjaar vroeg naar een locatie voor het Knarrenhof. Wethouder Ter Laak heeft al gezegd 'we zijn enthousiast'. We zijn met die woonzorgvisie bezig en we willen eigenlijk dat als die woonzorgvisie gereed is, als weten wat we precies willen ook snel aan de slag kunnen met een locatie en dat zal dus een woonzorglocatie worden. Zoals u weet, is Knarrenhof een geregistreerd handelsmerk dus of het een Knarrenhof gaat worden of een ander woonzorgcomplex, dat is denk ik om het even. Als je kijkt naar Zoetermeer zal het toch een wat grootschaliger complex wor-

den, maar wel met de kwaliteit die je zoekt binnen de woonzorgvisie. Maar eerst de woonzorgvisie en samen met wethouder Ter Laak hebben we echt de ambitie om nog dit jaar te kijken 'kunnen we een concrete locatie vinden waar we dat concept dan kunnen gaan realiseren'?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Over een ander onderwerp, voorzitter.

De **voorzitter**: Kunnen we dit afronden? Dan had u nog een andere vraag. Gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter, ik wil even terugkomen op de toezegging van de wethouder over het memo. Dat zien we natuurlijk graag tegemoet, maar hoe kijkt de wethouder ertegenaan dat er dan toch ergens voor het najaarsdebat een oplossing moet worden gezocht voor hoe het nu verder moet met de motie die natuurlijk is aangenomen in de raad voor het Huis van Wijk in Rokkeveen? Want dat zou wel helpen bij dit vraagstuk.

Wethouder **Paalvast**: Daarvoor is in de perspectiefnota nu € 200.000,00 opgenomen om de vestiging Rokkeveen te verbouwen.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): En is dat in uw visie genoeg om dit te realiseren?

De **voorzitter**: Wethouder Paalvast.

Wethouder **Paalvast**: Naar mening van het college is dit genoeg en zoals ik al met de heer Schoonbeek heb besproken, naar de mening van de bibliotheek niet.

De **voorzitter**: Volgens mij krijgen we nu een herhaling van zetten. Deze discussie hebben we volgens mij net ook gehad en volgens mij is het helder en heeft u een memo toegezegd gekregen. Volgens mij gaat dat standpunt op dit moment niet veranderen. Dank u wel wethouder Paalvast voor uw bijdrage in tweede termijn, dan ga ik over naar wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Dank u wel voorzitter, ik kan het kort houden. Ik had nog een vraag open staan over de afvalbrengdepot van de LHN, over het ophalen van grofvuil. De vraag was 'kan dat niet veel vaker?' Dat zou het makkelijker maken en dan zou er meer grofvuil worden opgehaald uit de stad. Op dit moment is de maximale wachttijd voor het maken van een afspraak voor het gratis ophalen van grofvuil vijf weken en we hebben ervoor gekozen, vijftien jaar geleden, om het juist op deze manier te doen omdat er toen maar een week tussen het ophalen en het moment van de aanvraag zat en dat zorgde ervoor dat mensen juist extra veel grofvuil gingen aanbieden en eigenlijk niet de moeite meer deden om naar het afvaldepot toe te gaan. Daarbij zou dat een enorme aanslag zijn op de begroting want dat kostte twee vrachtwagens en twee extra fte om de wagens elke week te laten rijden. Ze rijden nu in vijf weken 25 routes, dus dat zou een enorme kostenpost worden voor de gemeente.

De **voorzitter**: Ik zag mevrouw Van der Meer eerst en dan mevrouw Van Leeuwen en ook nog mevrouw Meurs.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we willen nog even een toelichting op de afvalbakken met een klep erop. We hadden in de fractie enige discussie, is het niet zo dat als er een klep op zit, mensen van een afstand dingen er juist naast gaan gooien zodat het een nog grotere rotzooi wordt, of hebben we ervaring dat het met een klep erop inderdaad beter gaat? Misschien kunt u daar even wat over toelichten want wij dachten zelf 'hoe zit dat'?

De **voorzitter**: Dat is een iets andere vraag, maar mevrouw Van Leeuwen gaat, denk ik nog in op het antwoord van de wethouder. Mevrouw Van Leeuwen, dan komen we straks terug op de klep.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik heb geen vraag gesteld over het gratis ophalen, maar over het betaald ophalen. Als u dat doet, bent u inmiddels ook weken verder voordat er iemand komt. Dat betekent dat mensen er toch voor kiezen om het dan maar bij een ander aan de weg te zetten of bij het milieueiland te dumpen en dan moet het vrachtwagentje ook rijden.

Dus daarom dacht ik 'als het betaald is, moet het sneller kunnen,'. Dan halen we meer op.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Leeuwen. Mevrouw Meurs over dit onderwerp? Gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Ik was gaan googelen en toen zag ik op de site dat je inderdaad gratis grof huisvuil kunt laten ophalen, maar op een door u gewenste dag voor € 42,50 dus ik vroeg me af of dat nog correct is.

De **voorzitter**: Ik heb nu nog een paar vragen naar aanleiding van het antwoord, en de vraag over de klep van mevrouw Van der Meer. Daar zit geen associatie achter, dat was toch de vraag? Dat klopt toch? Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Dank u wel voorzitter. Het betaald grofvuil ophalen. Ik snap het gevoel dat als je betaalt, je het dan ook sneller opgehaald wilt hebben, maar ook dat loopt mee in het ophalen van het grofvuil. Dus dat zal misschien een minder grote aanslag zijn op de begroting omdat mensen inderdaad daarvoor betalen, maar ik vermoed dat ook dat een aanslag zal zijn omdat niet iedereen betaalt voor het betaald ophalen van het grofvuil. Dus het zijn gewone routes waarin dat meegenomen wordt. Je kunt dan wel je eigen dag uitkiezen maar om dat nog meer naar voren te halen, zal zeer ingewikkeld zijn om voor een huishouden in een bepaalde wijk dan het hele rooster te moeten aanpassen. Dus dat zie ik niet makkelijk gebeuren op dit moment.

De **voorzitter**: Ik zie nog een interruptie van mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Heel kort, voorzitter. Maar stelt u zich nu voor dat u gewoon op een flatje woont en u heeft een bankstel besteld en dan zeggen ze 'dat komen we over drie maanden leveren en we bellen u twee, drie dagen van tevoren'. Waar moeten die mensen met dat bankstel naartoe als ze vijf weken moeten wachten? Dan zegt u 'rij maar naar het afvaldepot', maar niet iedereen heeft een trekhaak en niet iedereen kan een wagentje achter zijn auto hangen en wat gebeurt er in dat flatje? Dat bankstel gaat zo over de reling naar beneden en volgens mij moet u er oren naar hebben om dat probleem op te lossen.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Ja, volgens mij belanden we nu in een discussie over het ophalen van grofvuil en het bestellen van banken, volgens mij is vanavond daar niet voor bedoeld. Maar uiteraard heb ik daar wel een antwoord op, want dat wordt wel vaker gezegd. Als je een bank bestelt, kun je tegenwoordig ook met de leverancier afspreken om de oude bank op te laten halen en het zal voorkomen dat je dan af en toe je oude bank een tijdje in je huis moet laten staan en de nieuwe bank in de gang staat, we kunnen helaas niet alles 100% oplossen voor iedere Zoetermeerder voor elk probleem.
De kleppen. Dat vind ik wel een goede vraag want dat bedacht ik ook, 'als je die kleppen er weer op doet, gaan mensen het er weer helemaal naast gooien'. Maar dat is toch een andere bedoeling, de klep is juist bedoeld om ongedierte buiten de bak te houden en dat heeft dus een andere bedoeling. Laten we hopen dat als we kleppen op de bak plaatsen, mensen niet uitgenodigd worden om het alsnog ernaast te gooien. Volgens mij kunnen we nog wel iets van de inwoners zelf verwachten in hun gedrag, zeg ik dan maar even heel optimistisch.

De **voorzitter**: Mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Ik meende begrepen te hebben dat de nieuwe afvalbakken sowieso met klep zouden worden uitgevoerd.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Dat klopt voorzitter. Maar het ging over de oude bakken die alsnog voorzien worden van een klep.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is dat voldoende mevrouw Meurs? Ja, ik was even met de griffier in overleg. Dank u wel. U heeft genoeg geklept. Dan zijn er geen vragen meer voor wethouder Groeneveld? Klopt dat? Excuses, mijnheer Van Steenis nog. Gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter en dank aan de wethouder voor de toezegging om over de motie Stookalert contact op te nemen met DuurSamen Zoetermeer. Daar was ik heel blij mee en daar ben ik heel blij mee. Ik zat achteraf nog wel te denken 'het bereik van DuurSamen Zoetermeer is toch anders – hoewel ik ze heel hoog heb zitten – dan als de gemeente zelf communiceert'. Dus ik wil toch nog een poging wagen om het college of de wethouder vriendelijk aan te kijken om te kijken of we de communicatie over het stookalert toch ook via de gemeentelijke kanalen, zowel de website als de social media kunnen doen en alle mogelijkheden die er zijn daarvoor kunnen gebruiken.

De **voorzitter**: U dacht 'ik doe er nog een schepje bovenop'. Mevrouw Kraneveldt over hetzelfde onderwerp?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, zeker want we hebben al veel op het bordje van DuurSamen geschoven wat we als raad aan u als college hebben opgegeven, bijvoorbeeld het duurzaamheidsplatform ontzorging. Dan merken we dat het lang duurt voordat er wat komt, omdat zij overvraagd zijn. Dus ik denk niet dat u het een beetje over de schutting kunt zetten bij DuurSamen, maar dat de gemeente dan zelf de verantwoordelijkheid heeft om een duidelijk stookalert te geven.

De **voorzitter**: Wethouder Groeneveld.

Wethouder **Groeneveld**: Dank u voorzitter. We hadden als college de motie ontraden en ik heb daar toch geprobeerd een toezegging op te doen zodat we elkaar toch een beetje tegemoet konden komen en daar wil ik het bij houden want anders gaan we steeds meer stappen schuiven en dit was even het maximale dat ik kon beloven.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan zie ik verder geen vragen meer voor u, dank u wel wethouder Groeneveld. Dan gaan we naar wethouder Ter Laak nadat alles is schoongemaakt.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter. Er was nog een vraag van GroenLinks over jullie motie Beschermd wonen en maatschappelijke opvang. In de motie en de geest van de motie...

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak, mag ik even ook achterin verzoeken, ondanks het feit dat het daar misschien heel gezellig aan het worden is, het nog even rustig te houden? Dank u wel. Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: De motie over beschermd wonen en maatschappelijke opvang. We werken al in de geest van de motie. Echter, beschermd wonen en maatschappelijke opvang is echt een regionale opgave en we willen echt passende oplossingen bieden voor de mensen die het betreft. En uw motie focust op Zoetermeer en een deel van het geld naar Zoetermeer krijgen en het dan zelf regelen. Het effect daarvan is dat het duurder zal worden en de kwaliteit naar beneden zal gaan en vanuit het perspectief van de zorgaanbieders is het ook niet wenselijk. Dus het is een te simpele benadering van een complex probleem. We zijn wel in regionaal verband bezig met een regiovisie die nog dit jaar naar u toekomt en wordt besproken in de raad.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik hoor wat de wethouder zegt. Ons doel is niet zozeer dat we als Zoetermeer zelf budget hebben en dat gaan inzetten, maar wel dat we er iets over te zeggen hebben in de regio. Op dit moment kunnen we als raad vrijwel niet sturen en dat is onze oproep eigenlijk: geef ons als raad nu de mogelijkheid om straks invloed uit te oefenen in de regio via u, waarbij we u ook opdrachten mee kunnen geven. Nu voelt die ruimte heel beperkt en met een gemeenschappelijke regeling is dat ook nog niet meteen opgelost, maar dat geeft in ieder geval iets meer mogelijkheden ook via rekeningcommissies die daar eventueel aan gehangen kunnen worden. Dat is het doel en de boodschap van de motie die we u willen meegeven.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dat is een heldere boodschap en daar ben ik ook dankbaar voor. Dat heb ik ook gezegd in mijn eerste termijn. Want dat is ook waar we nu op dit moment op inzetten in de regiovisie

en die komt naar u toe en dan kunt u dat volgens mij dat stevig beoordelen.

De **voorzitter**: Ik zie nog een reactie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, wat is er voor u nodig in de motie, want u zegt eigenlijk 'dat u voor het grootste deel ook echt de boodschap ondersteunt die we willen overbrengen. Wat kunnen we aanpassen in de motie zodat u wel positief kunt adviseren?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Ik heb de motie zelf nu niet voor me liggen dus dat vind ik een lastige vraag, maar ik denk dat het goed is als u me op pad stuurt met deze boodschap om onderhandelingen te doen. We komen uit op een regiovisie en die komt terug in de raad en wordt besproken en ik denk dat dat het moment is om met moties en amendementen die regiovisie aan te passen, u gaat als raad ook over die regiovisie.

De **voorzitter**: Laatste interruptie voor mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, nog heel kort, ik hoor wat u zegt, maar als we dat dan doen, ligt er een regiovisie die u al heeft besproken in de regio en waar we dan wel een zienswijze of iets op kunnen indienen, maar voor de rest weinig zeggenschap meer over hebben om daar nog invloed op uit te oefenen. Terwijl ik u eigenlijk ook hoor zeggen 'dit is ook de richting'. Volgens mij is het dan juist krachtig om dat signaal nu aan u mee te geven van hoe wij daarin staan, ook vanuit ons belang als stad. Dat is wat we met de motie willen dus ik hoor wat u zegt, maar volgens mij kunt u deze motie juist gebruiken als ondersteuning van wat u wilt.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Ja, maar ik wil met het complexe probleem echt regionaal blijven samenwerken en over de domeinen heen gaan samenwerken. Daar is geen losse Zoetermeerse oplossing voor.
Dan was er nog een aangepaste motie van Zoetermeer Vooruit over zwemmen met de ZoetermeerPas. U heeft een punt toegevoegd aan het dictum om een soort strippenkaart voor mensen met een ZoetermeerPas te maken, maar op dit moment is er al vrij budget op de ZoetermeerPas en kunnen mensen dat vrij inzetten om te gaan zwemmen. Dus ik blijf ook deze versie van de motie ontraden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan, als er verder geen vragen meer zijn, dank ik u en ga ik over naar wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Een drietal vragen met antwoorden van mijn kant, eerst de Bleiswijkseweg. Daar heeft u wat vragen over gesteld. Ik kan daarover zeggen dat we al eerder een ecologische scan hebben gemaakt en in de vervolgstappen, de visie voor Dutch Innovation Park et cetera, zit uiteindelijk ook de aanpassing van het bestemmingsplan. Tegen die tijd gaan we ook een onderzoek doen naar de flora en fauna want we zijn ons heel duidelijk bewust van de bezoekers die we aan de overkant van de straat hebben. Op basis van de uitkomst van het omgevingsonderzoek zullen we eventueel de plannen aanpassen als dat nodig is. Ik wil daar wel bij zeggen dat de door u voorgestelde termijn najaar 2021 wel heel kort is omdat het aanpassen van een bestemmingsplan in combinatie met alle eigenaren van het Dutch Innovation Park dan in ieder geval nog niet rond zal zijn. Op dit moment werken we aan de startbrief voor dat alles. Dus vandaar. Er is nog geen dekking voor de herinrichting van de Bleiswijkseweg dus als dat nodig is, komen we daar veel later nog een keer weer bij uw raad op terug.
Dan een vraag over de Omgevingswet. Waarom pas in 2024 daarover alles ingeboekt? Dat heeft alles te maken met de motie Budgetneutrale overgang die we bij de VNG hebben ingediend. In 2024, zo is de voorspelling, weet de VNG heel goed wat eraan is uitgegeven en kunnen we dan ook met alle gemeenten samen goed het gesprek met het rijk voeren over de compensatie. Tot die tijd doen we het met onze eigen inschattingen dus vandaar dat we de werkzaamheden wel gewoon begroot hebben.

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): De interruptie die u wist dat zou komen, op het moment dat we weer een boeking indienen, of eigenlijk iets niet inboeken waarvan we weten dat we al verwachten van het

rijk weer te weinig vergoed te krijgen, is dat een enorm risico. Moeten we niet leren van het jeugdzorgdebacle?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Volgens mij staan de jeugdzorg en de Omgevingswet niet helemaal in verhouding tot elkaar, maar ik ben het ook niet helemaal met u eens dat we het niet goed zouden inboeken. We zijn op dit moment bezig met de invoering en we maken op basis daarvan inschattingen en die begroten we en de echte kosten komen nog wat later en daar houden we dus ook rekening mee.

De **voorzitter**: Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Een vervolg inderdaad. Op dit moment hebben we alleen, volgens mij, de DSO ingeboekt en de transitiekosten. We hebben het nog niet over de leges of vermindering van aanvragen, we hebben het nog niet over wat eventuele participatie ons extra gaat kosten, dat hebben we nog allemaal niet ingecalculeerd. We zien letterlijk een post Structurele kosten die leegstaat in de perspectiefnota, alleen incidenteel is aangevuld. Ik vind dat enorm risicovol als we op deze manier de Omgevingswet gaan aanvliegen. Ik vind dat echt, echt risicovol.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Ik kan niets anders dan op dit moment deze opmerking aannemen van mijnheer Weekenstroo. Waarvan akte, op dit moment.
Dan de aangepaste motie Onderwijsachterstandenbeleid van D66. Ik moet hem helaas nog steeds ontraden. Ik zei in mijn eerste termijn al dat bijvoorbeeld de TalentenAcademie al structureel geregeld is en die valt ook niet in een onderwijsachterstandenbeleid. Die zag ik toegevoegd en u heeft nog iets toegevoegd en dat is eigenlijk ook vragen naar de bekende weg, een van de vragen was 'waar moet het aanbod van Piëzo aan voldoen?' Volgens onderwijsachterstanden is dat concreet: het aanbod gericht op doelgroepkinderen, door professionals, gericht op taalonderwijs. Maar ik kan u wel gerust stellen want u verwijst zelf in de motie ook naar de thema-avond en er is een thema-avond op komst. De dekking is er al want u heeft mij in een eerder debat de opdracht gegeven om € 1,5 miljoen die we aan belastinggeld nog niet hadden uitgegeven, toch te proberen uit te geven. Dus volgens mij kunnen we op die avond ook zelf samen kijken, met dat geld, wat we dan nog zouden kunnen doen, maar op dit moment is het oordeel dus ontraden.

De **voorzitter**: Mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Dank u wel, ik dacht dat ik de motie inmiddels had aangepast zoals u had aangegeven.

De **voorzitter**: Er staat nog 'Mijnheer Weekenstroo' op het scherm dus ik denk dat uw pasje nog even...

Mevrouw **Huijbens** (D66): We hebben de motie aangepast zoals ik dacht dat u het had aanbevolen. Ik begrijp dat de taalcomponent een belangrijk aspect is bij het onderwijsachterstandenbeleid en ik kijk uit naar die thema-avondbijeenkomst,. We zullen de motie wel handhaven omdat wij erin geloven dat het wel kan werken, dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema nog een reactie?

Wethouder **Iedema**: We hebben elkaar niet helemaal goed begrepen, denk ik, maar een van de dingen die u heeft toegevoegd is de TalentenAcademie en daarvan heb ik heel expliciet aangegeven 'daar is zelfs al structurele dekking voor en die mag niet gedekt worden uit onderwijsachterstandenbeleid'. Dus volgens mij doen we wat u vraagt, maar op een andere manier. Ik blijf dus bij het ontraden.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw bijdrage in tweede termijn wethouder Iedema. Ik zie daar verder geen andere vragen meer. Dan doe ik het even van deze plek want ik heb zelf nog twee dingen.

Burgemeester **Bezuijen**: Ik had inderdaad nog de vraag over de terrassen. Dat heb ik uitgezocht en volgens mij blijkt dat we al zeer veel maatwerk verrichten en dat wordt nu aan corona gekoppeld,

maar feitelijk gezien hebben we die mogelijkheden al om eventueel ondernemers daarin tegemoet te komen. Dus in die zin blijft de motie overbodig want we hebben die mogelijkheden al. We doen dat natuurlijk op een heel nette en zorgvuldige manier dus in algemene zin bestaat die ruimte.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): De vraag is dan natuurlijk even, u heeft de ruimte, maar gaat u die ook gebruiken? Of gaat u als de coronacrisis is afgelopen die maatregel weer intrekken? Dat is eigenlijk de bedoeling van de motie, om ook na coronacrisis deze maatregel in stand te houden.

Burgemeester **Bezuijen**: Ook voor de coronacrisis hadden we die al, als ik het goed begrijp, dus toen hadden we die maatwerkmogelijkheid al dat mensen wat meer ruimte voor hun terras konden hebben, maar dat moet allemaal wel kunnen. En ondernemers moeten het ook zelf willen. Dus even kort op uw antwoord: ja, volgens mij is die mogelijkheid er en zullen we daar ook na corona op een positieve manier naar kijken.
Dan het laatste punt, het digitale WOB-verzoek naar aanleiding van het verzoek van de heer Mooiman. U heeft gelijk dat die argumentatie die in het overzicht van adviezen stond, niet meer correct was. Ik zou met u willen afspreken dat we daar met een positieve grondhouding naar kijken maar dat u ons even de tijd geeft om te kijken wat de consequenties daarvan zijn en hoe we dat het beste kunnen inrichten en dat we u daar als college op een later moment over informeren, op zo kort mogelijke termijn. Dat wil ik met u afspreken omdat ik begrijp dat er nog wel wat haken en ogen aan zitten en er nogal wat koudwatervrees was. Maar het college heeft een positieve grondhouding daarover.
Dan heb ik verder geen vragen meer.

De **voorzitter**: Dan stel ik vast dat de beraadslagingen van raad en college daarmee zijn gehouden in twee termijnen en dat betekent dat we overgaan naar de stemmingen. Dat is voor mij ook weer een noviteit, alles is nieuw voor mij vandaag. Ik zie mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. We zouden graag nog schorsing willen.

De **voorzitter**: Zeer zeker, dat doen we sowieso want we moeten ook nog wisselen van plek dus dat doen we sowieso. Maar hoe lang denkt u nodig te hebben? Mag ik 23.00 uur afspreken? Is dat goed, dat is zeventien minuten. Of gaan we naar 23.05 uur?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Liever 23.05 uur.

De **voorzitter**: We schorsen de vergadering tot 23.05 uur. En ik verzoek u daarna op de plek te gaan zitten zoals op de plattegrond voor de stemmingen. Daar even aandacht voor graag.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Ik verzoek iedereen plaats te nemen op de stoelen die daarvoor bestemd zijn want ook dit is nieuw voor mij, zoals ik al zei. Graag even aandacht, nog even, we moeten nog even geconcentreerd dit afmaken met elkaar. Het zou mooi zijn als dat lukt want dat zou betekenen dat we nog enigszins op een acceptabele tijd klaar kunnen zijn. Voor ik begin, wil ik nog even met u doornemen, en dat heeft alles te maken met de afronding van wat bij het perspectiefnota debat is besproken, welke moties zijn ingetrokken en waar aangepaste moties voor zijn ingediend. Ingetrokken is in ieder geval 2106-23 over de laptops, 2106-25 is ingetrokken, over de aggregaten, 2106-28 over de catering is ingetrokken en 2106-49 is ingetrokken. Deze moties maken geen onderdeel meer uit van de besluitvorming. Nogmaals, nog even geconcentreerd als het kan, dames en heren, anders wordt het echt ingewikkeld. Dan hebben we een vijftal gewijzigde moties, dat zijn 2106-22 over ondermijning daarvoor is een aangepaste motie in iBabs opgenomen. Mevrouw Van der Meer?

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): U heeft helemaal niet gezegd hoe geweldig u die vindt.

De **voorzitter**: Ik kan mijn enthousiasme haast niet onderdrukken, dat snapt u, maar ik ben er heel blij mee, dat is duidelijk. 2106-24 is aangepast en wordt 24A. 2106-37 is 37A geworden, over het onderwijsachterstandenbeleid. 2106-45 over de gezinsjaarkaart zwembad bij ZoetermeerPas is een aangepaste motie en 2106-67 is 2106-67A geworden, ook een aangepaste motie van de LHN. Het amen-

dement was W, dat zou W1 moeten zijn, maar dat is veranderd in X. Dus amendement W is vervallen, mar veranderd in X. Dat zijn de wijzigingen die we hebben doorgekregen en ik ga ervan uit dat dat akkoord is, daar gaan we van uit bij de stemmingen. Ik zie nu allerlei mensen bij de microfoon staan. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik wil even terug naar het Enecoafwegingskader want we hadden eerder vanavond begrepen dat we nog zaken konden wijzigen, maar blijkbaar kon alleen intrekken nog dus dat hadden we even verkeerd begrepen. Maar in dat geval willen we nog steeds onze motie 2106-11 intrekken, Geef jongeren een stem bij de Enecogelden. We gaan ervan uit dat bij 2106-10 van D66 jongeren worden meegenomen door het college als een van de groepen die extra aandacht behoeven om naar te communiceren.

De **voorzitter**: Dat is even een motie bij een ander agendapunt, ik was bij de perspectiefnota maar dat is het afwegingskader en daar is motie 2106-11 door GroenLinks ingetrokken. Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Terug naar het debat over de perspectiefnota, daar is motie 2106-31 Terrassen ingetrokken.

De **voorzitter**: Ik hoop dat u dat allemaal heeft gehoord, 2106-31 over de terrassen wordt ingetrokken. Dan zie ik nog mijnheer Ekkelenkamp, gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter, we willen motie 38 over de bibliotheek intrekken en we willen motie 39 over IST ook intrekken.

De **voorzitter**: Akkoord. Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We verbazen ons dat D66 moties wijzigt en intrekt zonder dat met ons te overleggen maar ik begrijp dat die nu ingetrokken is.

De **voorzitter**: Ik heb geconstateerd dat 31 is ingetrokken door mijnheer Duiven en ook 38 en 39 zijn ingetrokken, dus over het investeringsbudget voor de wijkbibliotheek en de motie Individuele studietoeslag zijn allebei ingetrokken. Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Door de toezegging van het college in onze tweede termijn trekken we 2106-14 over een plus op het onderhoud in de openbare ruimte in.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking. Ook 2106-14 is ingetrokken hierbij. Zijn er nog anderen die nog iets willen intrekken? Dat is niet het geval? Mevrouw Van der Meer, gaat uw gang.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Ik zit me te verbazen dat we twee kleuren papiertjes hebben, normaal gesproken wordt er gevraagd wie er voor een motie is en die steekt zijn hand op. Het lijkt me overbodig om daarna te vragen wie er tegen is want iedereen die niet heeft voorgestemd is dan tegen. Het ziet ernaar uit dat we dubbele stemmingen gaan doen en dat lijkt ons heel veel tijd kosten dus ik vraag me af waarom we dit gaan doen met die kleuren.

De **voorzitter**: Ik zei al, voor mij is het ook nieuw en ik hoorde dat het de vorige keer ook al zo was en ik geef u even mee, ik moet achter in de zaal kijken en als mensen handen opsteken wordt het lastig voor mij. Dus ik stel voor om de kleurtjes erbij te houden; groen is voor, rood is tegen. Het is heel simpel dus ik ga nu echt over naar de stemmingen.

Stemmingen 8.a het Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen

De **voorzitter**: Dat betekent dat we beginnen met de stemmingen over agendapunt 8.a het Raadsvoorstel Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen. We gaan eerst de amendementen in stemming brengen.
Amendement 2106-O Citymarketing niet als apart thema opnemen. Ik vraag de leden van de raad die voor dit amendement zijn, dus dat is groen, om hun kaartje op te steken. Voor zijn de fracties van PvdA, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, Zó! Zoetermeer en PDvZ, 9 stemmen voor, 28 tegen; het amendement is verworpen.

Amendement nr. 2106-P Maak het niet ingewikkelder dan nodig. Ik moet even vragen of iemand een stemverklaring wil afleggen, dat ben ik net vergeten maar dat doe ik bij dezen. Niet het geval. Wie is hier voor? Voor is de fractie van de PvdA dus met 2 stemmen voor en 35 tegen is het amendement verworpen.
Amendement 2106-Q Geef de raad een palet aan keuzemogelijkheden. Wie wenst hierover een stemverklaring af te leggen? Wie is voor het amendement? Voor zijn de fracties van de PvdA en de ChristenUnie-SGP. Het amendement is met 4 stemmen voor, 33 tegen verworpen.
Amendement 2106-R Investeringsfonds Eneco-middelen Toegankelijkheid gehandicapten. Is er iemand die hier een stemverklaring over wil afleggen? Niet het geval. Wie zijn er voor dit amendement? Voor zijn de fracties van D66, PvdA, ChristenUnie-SGP, LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ en PVV, met 19 voor, 18 tegen is het amendement aangenomen.
Amendement 2106-S Investeringsfonds Eneco-middelen financiële consequenties. Is er iemand die hier een stemverklaring over wil afleggen? Niet het geval. Welke partijen zijn voor dit amendement? Voor zijn de fracties van de VVD, GroenLinks, CDA, PvdA, ChristenUnie-SGP, LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ, PVV, met 30 voor, 7 tegen is dit aangenomen.
Amendement 2106-T Afwegingskader investeringsfonds op basis van Eneco-middelen. Is er iemand die hier een stemverklaring over wil afleggen? Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We zijn in principe ervoor dat gezondheidszorg wordt toegevoegd maar we vinden dat het college dat al behoorlijk goed heeft meegenomen. Dus we zullen nu tegen dit voorstel stemmen omdat we vinden dat dat al oké is.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog anderen met een stemverklaring? Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voor het gemak sluit ik me aan bij de woorden van mevrouw Van der Meer, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen nog? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken? Dat zijn de fracties van LHN, PVV, 7 voor, 30 tegen. Daarmee is het amendement verworpen.
Amendement 2106-U Geen verplicht extern advies. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor zijn vragen hun hand op te steken? Voor zijn de fracties van GroenLinks, PvdA, LHN, PDvZ. Met 13 voor, 24 tegen is het amendement verworpen. Dan hebben we de amendementen gehad en komen we aan het gewijzigd raadsvoorstel. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. We hebben een aantal amendementen ingediend die voor ons belangrijk zijn die niet zijn aangenomen. We waren het ook niet helemaal eens met alle wijzigingen in het gewijzigde raadsbesluit en dit vinden we echt een te ingewikkeld kader, een bureaucratisch gedrocht, heb ik al een keer eerder gezegd. Dat klinkt misschien wat sterk, maar zo zien we het wel. We zullen tegen dit Enecoafwegingskader stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ook Zoetermeer Vooruit zal tegen het raadsvoorstel stemmen voorzitter. We vinden er te veel wijzigingen in staan en nu komen er ook nog moties en amendementen bij. We kunnen dit niet uitleggen aan onze kiezers en nogmaals, wij stemmen tegen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor het gewijzigde raadsvoorstel stemmen vragen hun kaart op te steken? Voor zijn de fracties van de VVD, D66, GroenLinks, CDA, ChristenUnie-SGP, LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ, PVV. Daarmee is het gewijzigd raadsvoorstel aangenomen met 33 stemmen voor en 4 tegen.
Dan gaan we naar de moties hierover.
Motie 2106-09 Thema's, hoofdlijnen, mechanismen en pijlers - geef samenhang aan. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Mevrouw Van Oudheusden? Bij mijn weten niet, nee hoor. 11 is ingetrokken, gaat u mij nu niet in verwarring brengen op de late avond. Ik ga nog een keer terug, 2106-09, heeft iemand daar een stemverklaring over? Niet het niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor zijn vragen hun hand op te steken? Voor zijn de fracties van GroenLinks, CDA, PvdA, Zoetermeer Vooruit, LHN, PVV, dan is deze motie met 20 stemmen voor en 17 tegen aangenomen.
Motie 2106-10 Inwoners en organisaties in Zoetermeer doen mee! Is er iemand die daar een stemver-

klaring over wil afleggen? Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, volgens mij biedt het collegevoorstel genoeg ruimte om dit voor elkaar te krijgen. Dus we vinden het op zich een prima plan en volgens mij is het ook de bedoeling, maar we gaan nu tegen deze motie stemmen omdat het er al genoeg in staat.

De **voorzitter**: Dank u wel, anderen nog met een stemverklaring? Niet het geval, mag ik dan vragen welke leden van de raad voor deze motie zijn? Groene kaart alstublieft. Voor zijn de fracties van D66, GroenLinks, CDA, PvdA, ChristenUnie-SGP, LHN, PVV. Dan is deze motie met 25 voor, 12 tegen aangenomen. En inderdaad, motie 2106-11 is ingetrokken en geen onderdeel meer van de beraadslagingen, daarmee hebben we de stemmingen over 8.a gehad en gaan we over naar het raadsvoorstel Perspectiefnota 2022.

Stemmingen 9. Raadsvoorstel Perspectiefnota 2022

De **voorzitter:** Dat betekent dat we overgaan naar twee amendementen die nog voorliggen voor het raadsvoorstel over de perspectiefnota in stemming wordt gebracht.
Amendement 2106-V Impuls voor de stad. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Ik ga het nu even andersom doen, welke leden van de raad zijn tegen? Dus het rode kaartje. Dat is de fractie van de PvdA, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, PDvZ, met 30 voor, 7 tegen is dit amendement aangenomen.
Dan hebben we het tweede amendement, dat is een aangepast amendement, amendement 2106-X, Juist nu jongerenwerk hard nodig. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor zijn vragen hun kaart op te steken? Voor zijn de fracties van D66, GroenLinks, CDA, PvdA, Zoetermeer Vooruit, dan is dit amendement verworpen met 18 voor en 19 tegen.
Dan gaan we over naar het raadsvoorstel Perspectiefnota 2022. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval. Welke leden van de raad zijn tegen het raadsvoorstel voor de perspectiefnota? Dat is niet het geval, dat is met unanieme stemmen aangenomen. Dank u wel. Dan gaan we over naar de moties.
Motie 2106-12 Doe mee(r) met techniek. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval, welke leden van de raad zijn voor deze motie? Voor zijn de fracties van VVD, D66, GroenLinks, CDA, PvdA, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ, en PVV. Ik had het andersom moeten doen, deze motie is unaniem aangenomen. Die hadden we niet in stemming hoeven brengen.
Motie 2106-13 Continuïteit investeringsimpuls verenigingen waarborgen. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet? Ik doe het even andersom, dat is misschien beter. Wie is tegen deze motie? Niet het geval, dan is deze ook unaniem aangenomen.
Motie 2106-14 is ingetrokken als het goed is. Motie 2106-15 is ook ingetrokken, nog even aandacht alstublieft, anders gaat u straks weer vragen welke is ingetrokken. Motie 15 is ingetrokken, we zitten bij 2106-16.
Motie 2106-16 Jeugdzorg - Afbakenen en normaliseren. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Is er iemand die daar stemming over wenst? Er wordt geknikt dus dat gaan we doen, mag ik de leden van de raad die tegen zijn, vragen de rode kaart op te steken? Tegen zijn de fracties van GroenLinks, CDA, PDvZ. Met 27 voor, 10 tegen is de motie aangenomen.
Motie 2106-17 Jeugdzorg - Kortingen wel of niet terecht. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval, is er iemand die stemming wenst over deze motie? Ja, ook hier, mag ik de leden van de raad die tegen zijn vragen hun hand op te steken? Dat zijn de fracties van GroenLinks, CDA, PvdA, PDvZ. Met 25 voor, 12 tegen is deze motie aangenomen.
Motie 2106-18 Jeugdzorg - Bewezen effectief. Wie wenst hier een stemverklaring over af te leggen? Mevrouw Huijbens.

Mevrouw **Huijbens** (D66): We hebben deze motie niet mee ingediend omdat we dachten dat de rechter heeft uitgesproken dat je niet resultaatgericht mag sturen. De wethouder adviseerde positief en daarom zullen we voor stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel, anderen voor een stemverklaring? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen een stem uit te brengen? Tegen zijn de fracties van PvdA, LHN, dan is deze motie met 30 voor, 7 tegen aangenomen.
Motie 2106-19 Jeugdzorg – Wachttijden. Ik zie mevrouw Huijbens, gaat uw gang.

Mevrouw **Huijbens** (D66): Voorzitter, we zullen voor deze motie stemmen. We willen niet dat er tot achter de komma wordt berekend wat het kost wat er aan wachtlijst is en we willen ook niet dat er meer administratieve druk op de professionals komt, maar we denken wel dat het goed is om een beetje inzicht te krijgen in hoe het nu zit met die wachtlijsten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Is er iemand die stemming wenst? Ik zie geknik, dat gaan we doen, wie is tegen? Tegen zijn GroenLinks, CDA, PvdA. Daarmee is deze motie met 26 stemmen en voor 11 tegen aangenomen.
Motie 2106-20 Zwemmen voor gezondheid en veiligheid. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Is er iemand die stemming over deze motie wenst? Ja. Mag ik ook hier de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun stem uit te brengen? De rode kaart alstublieft. Dat zijn de fracties van de VVD, CDA, PvdA, PDvZ, PVV, 21 voor, 16 tegen, de motie is aangenomen.
Motie 2106-21 Amateurverenigingen sport en cultuur investeringsimpuls. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst over deze motie? Ja? Wie is tegen deze motie? Tegen zijn de fracties van VVD, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, PDvZ, PVV. De motie is met 20 voor, 17 tegen aangenomen.
Motie 2106-22A Ondermijning blijvend bestrijden. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Geen stemverklaringen. Stemming over deze motie? Ja, dan vraag ik wie er tegen deze motie zijn. Dat zijn de fracties van GroenLinks, PvdA, PDvZ. Daarmee is deze motie met 29 voor en 8 tegen aangenomen.
Motie 2106-23 is zoals u weet ingetrokken.
Motie 2106-24A Schone lucht is van belang, Stookalert. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Welke leden van de raad zijn tegen deze motie? Tegen zijn de fracties van PVV, LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ, Zoetermeer Vooruit, ChristenUnie-SGP, VVD. De motie is met 16 stemmen voor en 21 tegen niet aangenomen, verworpen.
Motie 2106-25 is ingetrokken.
Motie 2106-26 Goede start, goede toekomst. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval, welke leden van de raad zijn tegen deze motie? Tegen is de fractie van Zoetermeer Vooruit, 35 voor, 2 tegen; aangenomen.
Motie 2106-27 Iedereen doet mee aan coronaherstel. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We zullen tegen stemmen omdat we niet meedoen aan alle cadeautjes. We vinden dat iedereen een cadeautje moet hebben.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen nog voor een stemverklaring? Mag ik dan de leden van de raad die tegen deze motie zijn, vragen hun stem uit te brengen? Tegen zijn de fracties van VVD, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, Zó! Zoetermeer, PDvZ, PVV. Met 21 voor, 16 tegen is deze motie aangenomen.
Motie 2106-28 is ingetrokken.
Motie 2106-29 Naar een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor maatschappelijke opvang en bescherm wonen. Wie wenst er een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval, mag ik de leden van de raad die tegen zijn, vragen hun stem uit te brengen met de rode kaart? Tegen zijn de fracties van de VVD, D66, CDA, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, LHN, Zó! Zoetermeer PDvZ, PVV. Met 7 voor en 30 tegen is de motie verworpen.
Motie 2106-30 Theorie-examen auto in eigen stad. Wie wenst er een stemverklaring over af te leggen? Niet? Is stemming gewenst? Ja, dat gaan we doen. Welke leden van de raad zijn tegen? Tegen zijn de fracties van CDA, Zoetermeer Vooruit en Zó! Zoetermeer. Deze motie is met 29 stemmen voor, 8 tegen aangenomen.
Motie 2106-31 is ingetrokken.
Motie 2106-32 Kwaliteitsimpuls RandstadRailhaltes. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Geen stemverklaringen. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn... Of moet ik eerst vragen: wilt u hem überhaupt in stemming hebben? Nee hè? Iedereen akkoord, unaniem aangenomen. Dat is mooi.
Motie 2106-33 Afvalbakken vergroten. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Is er iemand die stemming wenst? Ja. Welke leden van de raad zijn tegen deze motie? Tegen zijn de fracties van PvdA, Zoetermeer Vooruit, 33 voor, 4 tegen, de motie is aangenomen.
Motie 2106-34 Veerpont Zoetermeerse Plas. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, is er iemand die stemming wenst? Ja. Ik ga het weer even omdraaien, wie is voor deze

motie? Ik vraag de groene kaart. Voor is de fractie van D66. De motie is met 5 stemmen voor en 32 tegen verworpen.
Motie 2106-35 Kwaliteit gebouwde omgeving. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Is stemming gewenst? Ja. Mag ik dan de leden van de raad die voor zijn vragen hun stem uit te brengen? Voor zijn D66 en Zoetermeer Vooruit, met 7 stemmen voor en 30 tegen is de motie verworpen.
Motie 2106-36 Cultuurhistorische waardenkaart. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we zijn niet tegen die cultuurhistorische business, maar we vinden het volstrekt overbodig want het onderzoek loopt al en die kaart komt dan als het klaar is dus we zullen tegen stemmen omdat die overbodig is.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen? Ik schat zomaar in dat hier stemming over gewenst is. Wie is voor deze motie? Voor zijn de fracties van D66, CDA, PvdA, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, LHN, de motie is met 20 voor, 17 tegen aangenomen.
Motie 2106-37A Kansen door inzet budget Onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Niet het geval, wilt u stemming over deze motie? Ja, wie is tegen deze motie? Tegen zijn de fracties van VVD, CDA, Zoetermeer vooruit, PDvZ, PVV deze motie is met 21 voor en 16 tegen aangenomen.
Motie 2106-38 Investeringsbudget ombouw wijkbibliotheek, die is ingetrokken en kunnen we overslaan. Dat geldt ook voor 2106-39 Promotie Individuele Studie Toeslag.
Motie 2106-40 Pilot afvalringen. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval. Is er iemand die stemming wenst? Welke leden van de raad zijn tegen? Tegen zijn LHN, Zó! Zoetermeer, PDvZ, Zoetermeer Vooruit, PvdA, CDA, met 21 stemmen voor, 16 tegen, aangenomen.
Motie 2106-41 Oogst van pilots. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval, mag ik de leden van de raad die tegen zijn vragen hun hand op te steken? Tegen is de fractie van de VVD. De motie is met 30 voor en 7 tegen aangenomen.
Motie 2106-42 Onderzoek Europese subsidiemogelijkheden voor energietransitie. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? De heer Mooiman.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank u wel voorzitter, ondanks dat we geen voorstander zijn van het doel op zich vinden we het altijd goed als er subsidies vanuit Europa terugvloeien naar Nederland, dus wij zullen zeker voor stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat leidt zelfs tot applaus, het moet niet gekker worden in deze zaal! Laten we nog even proberen de laatste loodjes serieus te houden. Wie had er nog meer een stemverklaring? Geen? Dan vraag ik of stemming over deze motie gewenst is. Ja? Dan vraag ik de leden van de raad die tegen zijn met de rode kaart de stem uit te brengen, dat is de fractie van de LHN. Met 32 stemmen voor en 5 tegen is de motie aangenomen.
Motie 2106-43 Onderzoek Europese subsidiemogelijkheden bestrijden jeugdwerkloosheid. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval, wenst iemand stemming? Welke leden van de raad zijn tegen? Tegen is de fractie van LHN. Met 32 stemmen voor, 5 tegen is de motie aangenomen.
Motie 2106-44 Kerkenpaadjes. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): We hadden hem mee ingediend, maar dat was niet helemaal goed, we maken ons druk over de natuurwaarden en de bedreiging van de vogels die daar broeden dus we zijn tegen dit voorstel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Niet het geval, dan vraag ik wie er voor deze motie zijn, dus de groene kaart om de stem uit te brengen. Voor zijn de fracties van D66, GroenLinks, CDA, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, 18 voor, 19 tegen, daarmee is de motie verworpen.
Motie 2106-45A Gezinsjaarkaart zwembad bij ZoetermeerPas. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval, is er stemming gewenst? Ja. mag ik de leden van de raad die voor zijn vragen hun hand op te steken? Voor zijn de fracties van D66, GroenLinks, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, Zó! Zoetermeer. 16 voor, 21 tegen; verworpen.
Motie 2106-46 Afvalbakken met klep. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Geen stemverklaring, is er stemming gewenst? Nee? dan constateer ik dat deze motie unaniem is aangenomen.
Motie 2106-47 Adopteer een milieueiland, Schoon is Gewoon. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niemand. Is er wel stemming gewenst? Welke leden van de raad zijn voor? Voor zijn de frac-

ties van VVD, D66, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit LHN. De motie is met 21 stemmen voor, 16 tegen aangenomen.
Motie 2106-48 Toegankelijke Picknicktafels. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval, is er iemand die stemming over deze motie wenst? Ja, stemming? Oké, dan doen we dat. Wie is tegen deze motie? Dus ik vraag de rode kaart. Tegen is de fractie van LHN. Dan is deze motie met 32 voor en 5 tegen aangenomen.
Motie 2106-49 is ingetrokken en geen onderdeel meer van de beraadslagingen.
Motie 2106-50 Hondenbelasting. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): We kunnen nu niet structureel een gat in de begroting schieten, maar we willen op termijn wel naar een soort leges, kostendekkendheid en niet meer dan dat. Dus we zullen voor dit moment tegen stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel, eerst mevrouw Bout en dan nog de heer Mooiman.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel voorzitter, We zijn binnen de fractie tot op het bot verdeeld – ja, mijnheer Weening, een grapje op de late avond, mooi hè? – maar we gaan tegen stemmen in dit geval omdat we de timing niet helemaal juist vinden.

De **voorzitter**: Dat zijn nogal ontboezemingen op de late avond, moet ik zeggen. De heer Mooiman, gaat uw gang.

De heer **Mooiman** (PVV): Dank voorzitter. De PVV wil de hondenbelasting ook afschaffen, alleen het is nu niet het moment en we willen inderdaad geen gat in de begroting schieten.

De **voorzitter**: Ik kijk even rond. Nog anderen voor een stemverklaring? Niet het geval, ik denk dat deze in stemming moet worden gebracht, wie is voor deze motie? De groene kaart? Dat is de PDvZ. 1 stem voor, 36 tegen, de motie is verworpen.
Motie 2106-51 Geen kosten voor herindelingsplan raadzaal. Wie wenst er een stemverklaring over af te leggen? Is er iemand die stemming wenst? Ik zie geknik, dan vraag ik: wie zijn tegen deze motie? Tegen zijn de fracties van CDA, PvdA, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit. Met 27 voor, 10 tegen is de motie aangenomen.
Motie 2106-52 WOB-verzoek ook digitaal. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Nee? Wilt u deze in stemming hebben gebracht? Nee. Kijk eens aan, unaniem aanvaard.
Motie 2106-53 Buurtgezinnen. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval, is er stemming gewenst over deze motie? Ook niet, dan is deze ook unaniem aanvaard.
Motie 2106-54 Containertuintjes. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval, is er stemming over gewenst? Ja, hier wel. Dan vraag ik de leden van de raad die tegen zijn hun stem uit te brengen. Tegen is de fractie van de LHN, met 32 voor 5 tegen is deze motie aangenomen.
Motie 2106-55 Vrijstelling van € 1.200,00. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval, wilt u deze in stemming brengen? Ja, wie is tegen? De fractie van de VVD, met 30 stemmen voor, 7 tegen is de motie aangenomen.
Motie 2106-56 MVX. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Is er stemming over gewenst? Mag ik vragen wie tegen de motie zijn? De rode kaarten graag? Tegen zijn de fracties van ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, LHN en PVV, deze motie is met 26 voor en 11 tegen aangenomen.
Motie 2106-57 Zichtbaar en meer vlaggen. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Mevrouw Van der Meer.

Mevrouw **Van der Meer** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, we volgen in dit geval wat de wethouder hierover zei, dat als we iedere dag de vlag uitsteken, het niets bijzonders meer is. Dus we zullen tegen dit voorstel stemmen en we vinden het goed als het bij gelegenheid juist met wat extra toeters en bellen wordt gedaan.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, we steunen het doel wel dat wordt nagestreefd, maar tegelijkertijd zeggen we 'dan willen we ook een vlag voor dierenwelzijn en dan willen we ook een vlag tegen huiselijk geweld en voor... Dan kunnen we door de vlaggen de stad niet meer zien.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog anderen voor een stemverklaring? Ik denk dat deze motie ook in stemming moet worden gebracht, maar ik vraag nu wie voor de motie is. Groene kaart. Voor zijn de fracties van D66, CDA, PvdA, met 11 stemmen voor en 26 tegen is de motie verworpen.
Motie 2106-58 Knop Zienswijzen. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval, is er stemming gewenst? Nee, dan is die met unanieme stemmen aanvaard.
Motie 2106-59 Bestrijding eenzaamheid jongeren. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Niet het geval, moet deze motie in stemming worden gebracht? Ja, dan vraag ik wie er tegen deze motie is, de rode kaart alstublieft. Tegen zijn de fracties van de VVD en Zoetermeer Vooruit. De motie is met 28 voor, 9 tegen aangenomen.
Motie 2106-60 Onderhoud Plas van Poot. Wie wenst er een stemverklaring af te leggen? Is er behoefte aan stemming over deze motie? Welke leden van de raad zijn tegen? De fractie van de VVD. Dan is de motie met 30 voor en 7 tegen aangenomen.
Motie 2106-61 Visie Van Tuyllpark en Plan Plas van Poot in samenhang. Wie wenst er een stemverklaring over af te leggen? Is er behoefte om de motie in stemming te brengen? Ja, dan vraag ik ook hier wie tegen deze motie is. Tegen zijn de fracties van de VVD, CDA, Zoetermeer Vooruit, Zó! Zoetermeer, PDvZ, PVV, met 19 stemmen voor 18 tegen, is de motie aangenomen.
Motie 2106-62 Groen waarderen en goed beheren. Wie wenst er een stemverklaring over af te leggen? Ik dacht al te zien dat er behoefte is aan stemming, wie is tegen deze motie? De rode kaart alstublieft? Tegen zijn de fracties van PVV, Zó! Zoetermeer, PDvZ, Zoetermeer Vooruit, CDA en VVD, met 19 stemmen voor en 18 tegen aangenomen.
Motie 2106-63 Kwaliteitsimpuls Ziekenhuiskamers. Wie wenst er een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Wenst u deze in stemming te brengen? Ja, ik vraag nu wie er voor deze motie is dus de groene kaart alstublieft. Voor zijn de fracties van LHN en PVV, 7 voor, 30 tegen; verworpen.
Motie 2106-64 Precariobelasting. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Niet het geval. Ik neem dat u er stemming over wenst. Welke leden van de raad zijn tegen deze motie, de rode kaart alstublieft? CDA, PvdA, ChristenUnie-SGP, met 29 voor en 8 tegen is de motie aangenomen.
Motie 2106-65 Maak de Bleiswijkseweg diervriendelijker. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Dat is niet het geval, is stemming gewenst? Ik zie van wel, dan vraag ik wie er tegen deze motie is, de rode kaart graag? Tegen zijn de fracties van VVD, D66, CDA, ChristenUnie-SGP, Zoetermeer Vooruit, Zó! Zoetermeer, PDvZ, PVV, met 12 stemmen voor en 25 tegen is de motie verworpen.
Motie 2106-66 Preventief fouilleren op samenscholingsplaatsen. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Mijnheer Duiven, gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Het signaal dat wordt afgegeven met deze motie wordt van harte ondersteund door de VVD, ik verwijs daarvoor naar de inbreng in tweede termijn van mijn kant, maar de nuance die voor de inzet van het middel van preventief fouilleren is vereist, ontbreekt in de motie. Wij volgen de aanpak zoals de burgemeester in zijn termijn heeft toegelicht en zullen dus tegen de motie stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel, ik kijk even of er nog andere stemverklaringen zijn. Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn, de groene kaart dus alstublieft, vragen hun stem uit te brengen? Voor zijn de fracties van PVV, PDvZ, LHN en ChristenUnie-SGP. Deze motie is met 10 stemmen voor en 27 tegen verworpen.
Motie 2106-67A Blijk van waardering in verband met corona. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel. Hoewel we het een heel sympathiek idee vinden om mensen af en toe een extraatje te geven, denken we dat de gekozen doelgroep op dit moment al in het vizier is van het college en we vinden het niet eerlijk ten opzichte van andere groepen die het ook allemaal heel zwaar hebben gehad dit jaar om deze groep die nu genoemd wordt, voor te trekken. Dus we zullen tegen stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk even of er nog anderen zijn voor een stemverklaring. Ik denk dat deze motie dan wel in stemming wordt gebracht, dat is dan het verzoek meteen. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn met de rode kaart vragen hun stem uit te brengen? Tegen zijn de fracties van VVD, PvdA, ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer. Deze motie is met 24 stemmen voor en 13 tegen aangenomen.

10. Sluiting

De **voorzitter**: Ik weet dat de ontlading groot is. Het is twee voor twaalf, dat is een spel en ik dank u en ik ga geen lang verhaal houden, maar ik dank u hartelijk voor al uw inbreng vandaag en voor uw uithoudingsvermogen en ook dank de bodes en catering en iedereen van de griffie die daaraan meegewerkt heeft, chapeau! Ik dank u allen hartelijk en ik wens u nog een goede nacht en ik hoop u snel weer te zien. Fijn dat we elkaar zo fysiek weer hebben getroffen. Ik sluit de vergadering.

Sluiting om 00.00 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 12 juli 2021,

de griffier,

drs. R. Blokland MCM

de voorzitter,

drs. M.J. Bezuijen